

Tilinpäätös ja toimintakertomus vuodesta 2022

Sisällysluettelo

1	TOIMINTAKERTOMUS.....	1
1.1	OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA.....	1
1.1.1	Toimitusjohtajan ja rehtorin katsaus.....	1
1.1.2	Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	5
	Yhtymäkokousedustajat ja varaedustajat vuonna 2022.....	5
1.1.3	Yleinen ja kuntayhtymän alueen taloudellinen kehitys	9
1.1.4	Olennot muutokset toiminnassa ja taloudessa vuonna 2022.....	14
1.1.5	Tilinpäätöksen vaikutus vuoden 2023 talousarvioon ja arvio tulevasta kehityksestä	16
1.1.6	Henkilöstö.....	17
1.1.7	Kestävä tulevaisuus	18
1.2	SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ VUONNA 2022.....	22
1.2.1	Ammatillisen koulutuksen järjestäminen.....	22
1.2.2	Johtaminen ja hallinnon järjestäminen	23
1.2.2.1	Riskiennhallinnan järjestäminen.....	24
1.2.2.2	Sisäisen tarkastuksen järjestäminen	24
1.2.3	Talouden hallinta	24
1.2.3.1	Omaisuu den hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta	26
1.2.3.2	Sopimustoiminta.....	27
1.2.4	Henkilöriskien hallinta	27
1.2.4.1	Henkilöstö- ja opiskelijaturvallisuus	28
1.2.5	Tietosuoja ja tietoturvallisuus	29
1.2.6	Kuntayhtymän toimintaan liittyvät tunnistetut keskeiset riskit.....	30
1.3	KOKONAISTALouden TARKASTELU.....	32
1.3.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	32
1.3.1.1	Tuloslaskelma	35
1.3.1.2	Tuloslaskelman tunnusluvut.....	36
1.3.2	Toiminnan rahoitus.....	37
1.3.2.1	Rahoituslaskelma.....	38
1.3.2.2	Rahoituslaskelman tunnusluvut	39
1.3.3	Rahoitusasema ja sen muutokset.....	40
1.3.3.1	Tase.....	41
1.3.3.2	Taseen tunnusluvut	43
1.3.4	Kokonaistulot ja –menot	44
1.4	KUNTAYHTYMÄN KONSERNITILINPÄÄTÖS.....	45
1.4.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä.....	45
1.4.2	Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	45
1.4.3	Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	47
1.4.4	Konsernitase ja sen tunnusluvut	49

1.5	KESKEISET LIITETIEDOT	52
1.5.1	Investointivarausten käyttö.....	52
1.5.2	Opiskelijoiden kotikuntajakauma	52
1.5.3	Laskelma peruspääoman ja ylijäämien jakautumisesta jäsenkunnittain	52
1.6	TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	54
1.6.1	Tilikauden tuloksen käsittely	54
1.6.2	Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	54
2	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	56
2.1	KOULUTUSKESKUS SALPAUKSEN TOIMINTAKERTOMUS	56
2.1.1	Koulutuskeskus Salpauksen strategia 2021–2025.....	56
2.2	TOIMINNAN TULOKSELLISUUS JA STRATEGIAN TOTEUTUMINEN.....	57
2.2.1	Strategiset kehitysohjelmat	59
2.2.1.1	Rohkeita uuden rakentajia	59
2.2.1.2	Jatkuvaa oppimista.....	61
2.2.1.3	Onnistuneita asiakaskokemuksia	63
2.2.2	Henkilöstön koulutussuunnitelman toteuma.....	67
2.2.3	Toiminnan tuloksellisuus ja strategian toteutumista kuvaavat mittarit (tulokortti)	69
2.2.4	Tulosanalyysi vuoden 2022 toiminnasta	69
2.3	SALPAUS LUKUINA VUONNA 2022, STRATEGIAN TOTEUTUMISTA KUVAAVAT MITTARIT	82
2.3.1	Hakijamäärät ja vetovoimaisuus (yhteishaku, jatkuva haku)	82
2.3.2	Opiskelijavuodet ja -määrät	85
2.3.3	Tutkintojen suorittaminen.....	87
2.3.4	Tutkinnon osien suorittaminen	88
2.3.5	Oppisopimuskoulutuksen opiskelijamäärä ja oppisopimuksen purku	89
2.3.6	Eronneiden määrät.....	90
2.3.7	Työllistyminen.....	92
2.3.8	Jatko-opintoihin sijoittuminen	93
2.3.9	Opiskelijapalaute	94
2.3.10	Työelämäpalaute	95
2.4	KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN	97
2.5	TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN.....	98
2.6	INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN	99
2.7	RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	100
2.8	YHTEENVETO YHTYMÄKOKOUKSEN HYVÄKSYMIEH MÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTTAMISESTA	101
3	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	102
3.1	TULOSLASKELMA	102
3.2	RAHOITUSLASKELMA	103
3.3	TASE	104
3.4	KONSERNITULOSLASKELMA	106
3.5	KONSERNIRAHOITUSLASKELMA	107
3.6	KONSERNITASE	108
4	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	110
4.1	TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	110
4.1.1	Edellisten tilikausien vertailukelpoisuus (Liitetieto 4)	111

4.1.2	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	111
4.2	TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT.....	112
4.2.1	Toimintatuotot (Liitetieto 6).....	112
4.2.2	Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet (Liitetieto 11)	113
4.2.3	Pakollisten varausten muutokset (Liitetieto 12)	114
4.2.4	Olennot pöytäkirjojen vastaavien myyntivoitot ja –tappiot (Liitetieto 13).....	115
4.2.5	Satunnaiset erät (Liitetieto 14).....	115
4.2.6	Osinkotuottojen erittely (Liitetieto 15)	115
4.2.7	Erittely poistoeron muutoksista (Liitetieto 16)	116
4.3	TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	116
4.3.1	Arvonkorotusrahasasto (Liitetieto 18).....	116
4.3.2	Pysyvät vastaavat (Liitetieto 19).....	117
4.3.3	Omistukset muissa yhtiöissä (Liitetiedot 20-22)	119
4.3.4	Saamisten erittely (Liitetieto 23)	119
4.3.5	Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät (Liitetieto 24).....	120
4.4	TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	120
4.4.1	Oman pääoman erittely (Liitetieto 25).....	120
4.4.2	Poistoerot (Liitetiedot 26)	121
4.4.3	Pitkäaikaiset velat, jotka eräännyvät viiden vuoden jälkeen (Liitetieto 27)	121
4.4.4	Pakolliset varaukset (Liitetieto 29)	121
4.4.5	Pitkä- ja lyhytaikaiset velat (Liitetieto 30)	121
4.4.6	Maksuliiketilin luottolimiitti (Liitetieto 31).....	122
4.4.7	Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät (Liitetieto 33).....	122
4.5	VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	122
4.5.1	Leasingvastuiden yhteismäärä (Liitetieto 38).....	122
4.5.2	Muut vastuusitoumukset (Liitetieto 39-40)	123
4.5.3	Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt (Liitetieto 41).....	124
4.6	HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	125
4.6.1	Henkilöstömäärä (Liitetieto 42).....	125
4.6.2	Luottamushenkilön palkoista perityt ja puolueelle tilitetyt luottamushenkilömaksut (Liitetieto 44)	126
4.6.3	Tilintarkastajan palkkiot (Liitetieto 45).....	126
4.7	LUETTELO TILIKAUDELLA KÄYTETYISTÄ TILIKIRJOISTA	126
4.7.1	Käytetyt tilikirjat	126
4.7.2	Käytetyt tositelajit	127
4.8	TOIMINNAN JA STRATEGIAN TOTEUTUMISTA KUVAAVIEN MITTAREIDEN SELITYKSET JA LASKENTAKAAVAT	128
5	MUUT ERIYTETYT LASKELMAT	130
5.1	KOULUTUSKESKUS SALPAUS -KUNTAYHTYMÄN KILPAILULAIN 30 D §:N EDELLYTTÄMÄ TULOSLASKELMA	
	KUNTAYHTYMÄN TALOUDELLISESTÄ TOIMINNASTA, JOKA TAPAHTUU KILPAILUTILANTEESSA MARKKINOILLA	130
6	Tilinpäätöksen 2022 allekirjoitukset.....	131

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Toimitusjohtajan ja rehtorin katsaus

Päättynyt vuosi aloitettiin opiskelijavuosissa merkittävästi edellistä vuotta pienemällä määrällä, mutta saimme vuoden aikana ministeriön lisäsuoritepäätösten myötä sekä lisää opiskelijavuosia että määräaikaista harkinnanvaraista rahoitusta paikkaamaan saatua, -1,9 miljoonaa euroa odotettua pienempää, ensikertaista rahoituspäätöstä. Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä oli vuonna 2022 kahdeksanneksi suurin ammatillisen koulutuksen järjestäjä Suomessa 6067 opiskelijavuodella. Salpauksen opiskelijaprofiili kertoo, että alle 19-vuotiaita kaikista eri henkilöistä oli vuonna 2022 enää alle 20 prosenttia ja vastaavasti yli 25-vuotiaita on jo yli 50 prosenttia. Valintaväylän mukaan noin 2/3 tulee jatkuvan haun kautta ja vain enää noin 1/3 suoraan peruskoulusta yhteishaun kautta.

Oppisopimus osana tutkintoa tai koko tutkinnon suorittaminen oppisopimuksella on lisääntynyt merkittävästi, oppisopimuksia v. 2022 oli yli 3200. Salpaus onkin opiskelijavuosina mitattuna yksi Suomen suurimpia oppisopimuskouluttajia, tämä kertoo myös alueen työelämän kanssa tehtävästä hyvästä yhteistyöstä ja keskinäisestä luottamuksesta. Tätä voidaan pitää merkittävänä asiana myös koko Suomen ammatillisen koulutuksen eri toimijoiden keskinäisessä vertailussa. Olemme myös mukana kokeilussa, jossa tavoitteena on lisätä alle 20-vuotiaiden ensimmäisen perustutkinnon suorittamista oppisopimuksella ja siten parantaa alueella sekä veto- että pitovoimaa nuorten kohdalla. Salpauksen ja pienten kuntien yhteistyöllä sekä kampuspaikkakunnasta riippumattomalla koulutuksella haetaan apua alueiden työvoimapulaan. Osaavasta työvoimasta kilpailun lisäksi myös kilpailu koulutuksista on kiristynyt ja muuttunut alueellisesta selkeästi valtakunnalliseksi mm. koulutusten aika- ja paikkasidonnaisuuden vähentymisen myötä.

Toiminnallisesti vuosi 2022 sujui koronan jälkeen aiempaa vuotta helpommin, mutta samalla sinänsä hyvä asia eli parantunut työllisyystilanne ja liki kaikkia aloja koskeva pula työvoimasta näkyi opiskelijamäärien vähentymisenä erityisesti jatkuvan oppimisen eli aikuisten osalta. Jatkuvan oppimisen prosessin sujuvoittaminen ja jatkuva haku olivatkin yksi kaikkia koulutusaloja koskeva kehittämisen kohde päättyneenä vuonna. Työ tämän osalta toki jatkuu edelleen ja muun muassa verkkototeutusten määrän lisääminen on kaikkien alojen tavoite ja edellytys kiristyneessä kilpailussa pärjäämiseksi.

Ammatillisen koulutuksen lain sekä opetus- ja kulttuuriministeriön vuoteen 2030 suuntaavan ammatillisen koulutuksen laatustrategian mukaisesti ammatillinen koulutus on palvelutehtävä ja sen yksi perustehtävä on tukea ja uudistaa työelämää sekä kulkea osaamistarpeen varmistamisessa edelläkävijänä. Toiminta liittyy kiinteästi myös valtakunnallisiin jatkuvan oppimisen ja Oikeus osata -ohjelman tavoitteisiin. Toinen keskeinen perustehtävän elementti on syrjäytymisen ehkäisy ja koko ikäluokan kouluttaminen osana laajennetun oppivelvollisuuden onnistumisen varmistamista. Olemme strategiamme mukaisesti palveluorganisaatio ja maakunnallisena kouluttajana nämä asiat olivat keskeisiä Salpauksessa myös päättyvän vuoden aikana.

Ammatillisen koulutuksen tavoitteena on kehittää opiskelijan ammatillista osaamista sekä kasvua sivistyneeksi ihmiseksi ja yhteiskunnan jäseneksi. Tämän tehtävän merkitys korostuu oppivelvollisuuden pidentymisen myötä erityisesti suoraan peruskoulusta tulevien nuorten kohdalla. Koulutus kehittää työelämää, vastaa työelämän osaamistarpeisiin ja edistää

yrittäjyyttä. Ammatillisella koulutuksella tuetaan myös jatkuvaa oppimista läpi koko elämän ja pidennetään työuria työelämän osaamistarpeiden muuttuessa.

Toisen asteen ammatilliset tutkinnot mahdollistavat myös jatko-opinnot erityisesti ammattikorkeakoulussa. Ammatillinen koulutus avaa monia mahdollisuuksia iästä ja taustasta riippumatta. Ammatillisissa perustutkinnoissa hankitaan alalla vaadittavat perustaidot. Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot mahdollistavat osaamisen kehittämisen työuran eri vaiheissa. Tutkintojen lisäksi järjestetään tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta. Ammatillisen koulutuksen perustehtävänä on siten alueen hyvinvointi ja kehittyminen sekä osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen yhteistyössä perusopetuksen toimijoiden, omistajakuntien ja työelämän eri toimijoiden kanssa. Ammatillisen koulutuksen tulee vastata aiempaa kohdennetummin yritys- ja työelämän tarpeisiin ja osallistua erityisesti osaavan työvoiman saannin varmistamiseen, sekä siihen, että kukaan ei jatkossa jäisi pelkän perusopetuksen varaan ilman toisen asteen tutkintoa.

Päijät-Hämeen alueen eri klustereiden (esim. vilja, bio- ja kiertotalous, sähköinen liikenne) toiminta tukee yritysten kasvua ja houkuttaa lisää toimijoita alueelle. Elintarviketeollisuus vahvistuu ja viljaklusterin yritysten asema voimistuu. Tämä kaikki näkyy esimerkiksi lisääntyneenä kysyntänä prosessiteollisuuden- ja automaation koulutuksille ja osaamiselle. Salpaus vastaa tähän kysyntään.

Osaavan työvoiman saatavuus on ollut koko Suomessa haastavaa ja tilanne on vuoden 2022 aikana edelleen vaikeutunut. Samalla se on tiivistänyt yhteistyötä yritysten ja Salpauksen kesken. Korona-aikana alan vaihtaminen yleistyi, mikä näkyi erityisesti matkailu- ja ravitsemisalalla työvoimapoluna. Työvoiman saatavuuden turvaamisessa katse kääntyy yhä useammin myös työperäisen maahanmuuton suuntaan. Keväällä Silkkien, Päijät-Soten ja Salpauksen yhteistyönä aloitti ensimmäinen lähes 50 opiskelijan ryhmä filippiiniläisiä lähihoitajaopiskelijoita oppisopimuksella, seuraava ryhmä on tulossa keväällä 2023. Vastaavanlaisia toteutuksia eri maista ja eri aloille on koko ajan enemmän. Salpauksen maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden määrä vuonna 2022 oli 15 %, tähän on odotettavissa lievää kasvua ukrainalaisten opiskelijoiden määrän lisääntyessä.

Vaikka työvoiman kysyntä on jatkunut vilkkaana, työllisten määrä on kasvanut ja työttömyys jatkanut laskua, työttömyyden rakenteelliset ongelmat näkyvät korostuneesti Päijät-Hämeessä. Erityisesti pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä on yhä maakunnista korkein. Alueella tehdään kuitenkin aktiivista ja monipuolista yhteistyötä kohtaanto-ongelmien ratkaisemiseksi. Hämeen osaamisen ja ohjauksen koordinaatioryhmän vuoden 2022 yhteiset kehittämiskohteet olivat koulutus- ja ohjauspalveluiden ja yritys yhteistyön kehittäminen sekä ennakointi. Myös työllisyyden kuntakokeilu on tärkeä elementti alueen työllisten määrän aktiiviseksi lisäämiseksi. Salpaus on toiminnassa kiinteästi mukana tarjoamalla ohjausta ja erilaisia räätälöityjä koulutuspalveluja kuntakokeilun asiakkaille ja kouluttamalla omaohjaajia. Lahden kaupungin Elinvoima- ja työllisyysjaoston Koulutuskeskus Salpaukselle ja LAB ammattikorkeakoululle mahdollistama Yritys-Hunter-tiimi ja Lahti Trainee -ohjelma tukevat myös näitä tavoitteita.

Ammatillisen koulutuksen ja lukioiden tarjonta kokonaisuutena huomioituna Päijät-Hämeessä oli edelleen määrällisesti riittävä peruskoulun päättävälle, jos hakijan motivaatio ja koulukuntoisuus opiskelun mahdollistivat. Kevään 2022 yhteishaussa hakeneet peruskoulun päättäneet nuoret olivat toinen ikäluokka, jota koski laajennettu oppivelvollisuus. Kokonaisuudessaan oppivelvollisuus koskettaa kaikkia peruskoulunpäättäviä vuodesta 2023 alkaen. Oppivelvollisille opinnot ovat maksuttomat, mutta samalla heidän velvollisuutensa opiskella 18-vuotiaaksi asti on entistä valvotumpaa ja opinnoista ei voi erota vain omalla ilmoituksella ilman tiedossa olevaa seuraavaa opiskelupaikkaa. Yksi vetovoimaisimmista aloista

sekä yhteishaussa että jatkuvassa haussa oli jälleen sähköala ja sinne myös valittiin aiempaa vuosia enemmän aloittavia opiskelijoita.

Tutkintoon valmentavaa TUVA-koulutusta tarjottiin laajasti yhteistyönä alueen eri koulutustoimijoiden kanssa ja Salpauksessa koulutuspaikkoja lisättiin merkittävästi peruskoulunpäättävien lisäksi myös aikuisille ja maahan muuttaneille. Vaativan erityisen tuen tutkintokoulutusta sekä TUVA- ja TELMA-koulutusta (työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus) Salpaus järjestää yhteistyössä Kaarisilta ry:n kanssa. Vaativan erityisen tuen alueellista saavutettavuutta tukee tiivis yhteistyö samalla kampuksella ja osin yhteisissä tiloissa toimivan Kiipulan ammattiopiston kanssa. Vaativan erityisen tuen opiskelupaikkoja toiselle asteelle tarvitaan kuitenkin edelleen lisää alueella ja tähän pyritään vaikuttamaan yhteistyössä Kiipulan kanssa.

Alueella on edelleen suuri tarve koululääkäri-, mielenterveys- ja päihdehuollon palveluille, erityisesti nuorille. Korona-ajan yksinäisyys on osaltaan lisännyt tuen tarvetta osalla nuoria ja perheitä. Alueen hyvinvointipalvelujen uudelleenjärjestelyyn liittyen Salpaus on esittänyt toiveen palvelujen järjestäjälle, että jatkossa myös kouluterveydenhoitajat voisivat sijaita Salpauksen kampuksilla psykologien ja kuraattorien kanssa. Näin parannettaisi huomattavasti palvelujen saavutettavuutta ja moniammatillista yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Tähän liittyvä kokeilu terveydenhoitajien sijoittumisesta kampuksille alkaa Vipusenkadulla vuonna 2023. Tälle toivomme tietysti pysyvyyttä ja laajentumista koskemaan myös kaikkia Salpauksen kampuksia.

Iloisena asiana koronavuosien jälkeen sekä kevään että joulun valmistujaisjuhlat voitiin taas järjestää perinteisinä lähijuhlina ja näin mahdollistaa tärkeitä kohtaamisia. Syksyn yhtymäkokous toteutettiin ensimmäistä Lahden ulkopuolella, Heinolan kampuksella ja samalla osallistujilla oli mahdollisuus tutustua Heinolan monipuoliseen koulutustarjontaan. Vuoteen mahtui myös kauan odotetut Kauppaopetusta 111-vuotta juhlat, jotka järjestettiin yhdessä LAB-ammattikorkeakoulun kanssa ja jalometallialan opiskelijoiden upea Preludi – opinnäytetöiden näyttely Espoon kello- ja korumuseo Kruunun tiloissa. Vuoden aikana Marita Modenius ja Sirkku Blinnikka keräsivät muistoja ja kokemuksia entisiltä ja nykyisiltä Salpauislaisilta sekä yhteistyökumppaneilta ja verkostoilta koulutuskuntayhtymän 25 vuoden ajalta. Näistä syntyneen upean kirjan julkaisutilaisuus ajoittuu heti vuoden 2023 alkuun. World Skills -kisat peruuntuivat koronan vuoksi alkuperäisessä muodossaan ja ne toteutettiin marraskuussa hajautetusti eri maissa. Suomi järjesti kilpailussa neljä lajia: floristiikan, hiusmuotoilun, kauneudenhoidon sekä muoti ja vaatetus -lajin, jonka toteutuksesta Salpaus vastasi. Suomen neljän kilpailulajin tapahtuma keräsi yhteen yli 200 kilpailijaa ja tuomaria 32 maasta eri puolilta maailmaa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön vuoden 2022 aikana lisätalousarvoissa Salpaukselle myöntämät harkinnanvaraiset korotukset opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin tulivat tarpeeseen. Vaikka tukitarpeet ovat jatkuvia, saatujen resurssien määräaikaisuus estää toiminnan vakiinnuttamisen tälle tasolle. Määräaikaiset resurssit ovat myös lisänneet kilpailua osaajista opetustoimen toimijoiden kesken. Tämän lisäksi kilpailemme osaajista myös muiden toimijoiden ja yritysten kanssa, tämä näkyy erityisesti tekniikan alan opettajien rekrytoinnissa. Opettajien asetuksen mukainen kelpoisuus on edelleen, kiristyneestä kilpailusta huolimatta, erittäin korkea, 89 %.

Salpauksen palveluiden piirissä on yli 13 000 eri henkilöä vuodessa. Toimintatuotot vuonna 2022 olivat 66 miljoonaa euroa ja henkilöstöä kuntayhtymässä 31.12.2022 oli 666. Taloudellinen tulos vuonna 2022 oli osin määräaikaisten valtionosuuden korotusten ansiosta edelleen hyvä, mikä antaa hyvän pohjan vastata epävarmuuden kasvuun ja kustannustason nousuun.

Olenaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Vuoden 2022 alussa kuntayhtymän odotetuista tuotoista hävisi 4 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 ensikertainen valtionosuuden rahoituspäätös oli -1,9 miljoonaa euroa talousarviossa odotettua pienempi. Lisäksi ELY-keskuksen monialaisen lisä- ja täydennyskoulutuksen tulo-odotusta täytyi laskea -2,1 miljoonaa euroa. Syynä tähän oli monialaisen lisä- ja täydennyskoulutuksen toteutumattomuus, koska tarjolla oleviin opiskelupaikkoihin ei löytynyt opiskelijoita. Samalla poistui toki myös lisä- ja täydennyskoulutukseen liittyviä kustannuksia. Saimme vuoden aikana yhteensä 4,3 miljoonaa euroa valtionosuusrahoitusta lisää, josta määräaikaista erikseen haettua valtionosuuden korotusta oli 3,1 miljoonaa. Vajaa puolet lisärahoituksesta saatiin tiedoksi vasta joulukuussa. Ilman lisärahoitusta tilikausi olisi ollut -600 000 euroa alijäämäinen. Vuoden aikana onnistuttiin myös kustannusten kasvun hillinnässä.

Vuodelle 2023 saatu rahoituspäätös oli edellisvuotta parempi ja on 3,1 miljoonaa euroa talousarviossa odotettua suurempi. Alkaneen vuoden rahoitus nousee osin siksi, että osa aiempina vuosina jaetuista valtionosuusrahoituksen korotuksista on siirretty perusrahoituksen tasokorotukseksi vuonna 2023. Salpauksen rahoitus kasvaa kuitenkin valtakunnallista keskiarvoa enemmän. Olemme onnistuneet suoritus- ja vaikuttavuusrahoitukseen vaikuttavissa tutkintomäärissä sekä opiskelija- ja työelämäpalautetuloksissa, jonka vaikutus rahoituspäätöksen kasvussa on noin 1 miljoonaa euroa. Kiitos tästä tuloksesta kuuluu koko henkilöstölle. Yhtymähallitus päättikin tammikuun 2023 kokouksessaan kiitoksena parantuneesta suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksesta korottaa henkilöstön ePassi liikunta- ja kulttuuri -henkilöstötuetta 150 euroa/henkilö vuodelle 2023.

Lisääntyvä rahoitus tulee tarpeeseen ja kattaa vuosien 2023–25 yhteensä -5,2 miljoonaa euroa alijäämäistä taloussuunnitelmakautta, josta vuoden 2023 talousarvio on -1,7 miljoonaa euroa alijäämäinen. Lisäksi kiihtynyt inflaatio tulee lisäämään kustannuksia, joita emme ole voineet arvioida taloussuunnitelmaa ja talousarviota tehtäessä. Julkisen talouden tasapainotus tulee kaiken edellä kerrotun lisäksi olemaan eduskuntavaalien jälkeen uuden hallitusohjelman yksi keskeisimmistä haasteista. Nykyisen hallituskauden päättyessä on epävarmaa, millaiseksi ammatillisen koulutuksen rahoitus jatkossa muodostuu. Budjetoitua paremman tilinpäätöksen 2022 ja odotettua paremman rahoituspäätöksen 2023 turvin katetaan alkaneen vuoden alijäämäinen talousarvio, mutta lisäksi syntynyt liikkumavara ei anna mahdollisuutta kustannuksia lisääviin toimiin, vaan liikkumavara tulee jättää mahdollisiin rahoitusmuutoksiin ja nouseviin kustannuksiin varautumiseen.

Vuosi 2022 päättyi sekä toiminnallisesti että taloudellisesti hyvissä tunnelmissa. Kuntayhtymän talous on onnistuttu pitämään tasapainossa edellisten hallituskausien raskaista rahoitusleikkauksista huolimatta, jolloin kuntayhtymältä leikattiin -30 prosenttia eli -20 miljoonaa euroa valtionosuusrahoitusta. Kuluvalla hallituskaudella rahoitus on kasvanut määräaikaisten valtionosuusrahoituksen korotusten ansiosta.

Vuosien 2021–2025 strategiaamme kiteytyy kolmeen keskeiseen teemaan ja tavoitteeseen: olemme rohkeita uuden rakentajia, toteutamme jatkuvaa oppimista ja tavoitteemme on tuottaa onnistuneita asiakaskokemuksia. Näissä onnistumista tukevat arvomme: oppimisen rohkeus, tekemisen ilo ja reilu asenne sekä eettisen toiminnan kulmakivet: vastuullisuus ja tarttuminen, keskustelu ja yhteisen ymmärryksen rakentaminen sekä vaikuttavuus ja keskittyminen olennaiseen. Visiomme on Salpaus – enemmän kuin koulu – opiskelijoiden ja työelämän kohtaamispaikka. Näistä on yhdessä koko Salpauksen henkilöstön kanssa hyvä ponnistaa vuoteen 2023.

Kiitos teille kaikille siitä, että teitte mahdolliseksi onnistuneen vuoden 2022. Jatkamme yhdessä työtä edelleen alueen ja kuntayhtymän omistajien parhaaksi.

1.1.2 Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Yhtymäkokousedustajat ja varaedustajat vuonna 2022

Vuonna 2021 pidettiin kaksi kokousta: 17.5. ja 22.11.2022.

<i>Kunta</i>			
<i>Edustaja</i>	<i>Varaedustaja</i>	<i>Edustaja</i>	<i>Varaedustaja</i>
Kokous 17.5.		Kokous 22.11.	
Asikkala			
Monna Helén	Terhi Vesterinen	Monna Helén	Terhi Vesterinen
Sarita Saloheimo	Terttu Mäkinen	Sarita Saloheimo	Tiina Wangel
Yrjö Mattila	Tiina Wangel	Yrjö Mattila	Terttu Mäkinen
Hartola			
Vesa Järvinen	Pekka Raitala	Vesa Järvinen	Pekka Raitala
Sanna Vuokila	Erkki Päiveröinen	Sanna Vuokila	Erkki Päiveröinen
Heinola			
Jouko Vuorenniemi	Jorma Peltonen	Jorma Peltonen	Jouko Vuorenniemi
Mikko Rautkoski	Sami Laukkanen	Mikko Rautkoski	Sami Laukkanen
Lauri Kotilainen	Ville Hölttä	Lauri Kotilainen	Ville Hölttä
Hollola			
Pia Salo	Christa Asikainen	Pia Salo	Christa Asikainen
Sanni-Maria Tiihonen	Riku Korpela	Sanni-Maria Tiihonen	Riku Korpela
Jouko Parviainen	Pasi Jalonen	Jouko Parviainen	Pasi Jalonen
Sarianne Järvinen	Ann-Mari Lehtinen	Sarianne Järvinen	Ann-Mari Lehtinen
Kuhmoinen			
Ossi Simola	Satu Harmainen	Ossi Simola	Satu Harmainen
Ulla Salmi	Kari Launonen	Ulla Salmi	Kari Launonen
Kärkölä			
Jukka Tammelin	Matti Mäntylä	Jukka Tammelin	Matti Mäntylä
Matti Sallila	Martti Aslamaa	Matti Sallila	Martti Aslamaa
Lahti			
Petri Hotti	Patrick Alander	Petri Hotti	Patrick Alander
Niklas Tommola	Paul Carroll	Niklas Tommola	Paul Carroll
Markku Kamula	Lasse Pakkanen	Markku Kamula	Lasse Pakkanen
Arttu Kaukinen	Johannes Mäkilä	Arttu Kaukinen	Johannes Mäkilä
Heidi Huldén	Johanna Stenlund	Heidi Huldén	Johanna Stenlund
Sara Etola	Anja Sagulin	Sara Etola	Anja Sagulin
Kari Lempinen	Taito Rinteelä	Kari Lempinen	Taito Rinteelä
Orimattila			
Tuija Pessinen	Tuija Kosonen	Tuija Pessinen	Tuija Kosonen
Kai Koskinen	Marko Taavila	Kai Koskinen	Marko Taavila
Petri Marjamäki	Marja Rainio	Petri Marjamäki	Marja Rainio
Padasjoki			
Asko Ojala	Ilpo Siljander	Asko Ojala	Sauli Kivinen

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Mira Vilkman	Silja Savolaa	Mira Vilkman	Susanna Korelin
Pertunmaa			
Kirsi Vekkelä	Ari Lehtimäki	Kirsi Vekkelä	Ari Lehtimäki
Sysmä			
Tuula Vuorinen	Anuliisa Lahtinen	Tuula Vuorinen	Anuliisa Lahtinen
Esa Einonen	Jouni Nurmela	Esa Einonen	Jouni Nurmela

Yhtymähallitus ajalla 1.1. – 31.12.2022

Puheenjohtaja

Jetta Laakso, Lahti

Varapuheenjohtaja

Niina Varjo, Heinola

Jäsenet

Minna Halme, Hollola

Antti Laaksonen, Lahti

Oona Löytänen, Lahti

Jouni Nurminen, Orimattila

Jukka Pietiläinen, Lahti

Jouko Rajajärvi, Heinola

Toni Seppälä, Asikkala

Jasmin Tuomi 22.11.2022 asti,

Tiina Vainio 22.11.2022 alkaen

Merja Vahter, Lahti

Varajäsenet

Hanne Savolainen, Lahti

Netta Malin, Heinola

Kristiina Joensuu, Hollola

Miika Toivonen, Lahti

Päivi Ruotonen 17.5.2022 asti,

Marjo Jokinen 17.5.2022 alkaen

Tero Jäppinen, Orimattila

Ismo Nygren, Lahti

Kimmo Huvinen, Heinola

Markku Salomaa, Asikkala

Tiina Vainio 22.11.2022 asti,

Riitta Vuori 22.11.2022 alkaen

Lea Smolander, Lahti

Tarkastuslautakunta ajalla 1.1. – 31.12.2022

Puheenjohtaja

Jari Laaksonen, Asikkala

Varapuheenjohtaja

Sami Kivi, Lahti

Jäsenet

Arja Hiltunen, Sysmä

Hannu Kemppe, Hartola

Kirsti Lahtinen, Orimattila

Hanna Rapatti, Hollola

Arto Juva, Asikkala

Marko Niskanen, Lahti

Matti Tanskanen, Hartola

Maija Pentikäinen-Laine, Hartola

Olli Jokinen, Orimattila

Minna Nieminen, Hollola

Kuntayhtymän/Koulutuskeskus Salpauksen hallinto

Johtoryhmä 1.1. – 31.12.2022

Martti Tokola, toimitusjohtaja, vuorotteleva puheenjohtaja

Päivi Saarelainen, rehtori, vuorotteleva puheenjohtaja

Arja Mikkonen, palveluvastaava, rehtorin sihteeri, kokoussihteeri

Henna Erkamo, opetuslajohtaja

Jarmo Kröger, henkilöstö- ja kehittämisjohtaja

Merja Helminen, talouspäällikkö

Merja Tirkkonen, opetuslajohtaja

Mika Rauhala, tietohallintojohtaja

Risto Salmela, opetuslajohtaja

Seija Katajisto, vararehtori

Jonna Uski, markkinointi- ja viestintäpäällikkö

Johtavat viranhaltijat

<i>Sitovuustaso/vastuualue</i>	<i>Virkanimike</i>	<i>Viranhaltija</i>
Koulutuskeskus Salpaus –kuntayhtymä	toimitusjohtaja	Martti Tokola

Oppimis- ja koulutuspalvelut

Oppimis- ja koulutuspalvelut -sitovuustaso	rehtori	Päivi Saarelainen
Vastuualue 1 Opiskelijapalvelut, valmentava koulutus, maahanmuuttajakoulutus, erityisen tuen koordinointi	vararehtori	Seija Katajisto
Vastuualue 2 Tekniikan ja liikenteen alat, luonnonvara- alat, kulttuurin alat (Vipusenkadun osalta) Yhteiset opinnot, kaksoistutkinnot (oman vastuualueensa osalta)	opetusalaohjohtaja	Risto Salmela
Vastuualue 3 Hyvinvoinnin alat, liiketoiminta, matkailu-, ravitsemis- ja elintarvikealat, kulttuurin alat (Keskustakampuksen osalta) Yhteiset opinnot, kaksoistutkinnot (oman vastuualueensa osalta)	opetusalaohjohtaja	Merja Tirkkonen
Vastuualue 4 Kaupan ja hallinnon alat Yritys- ja työelämäyhteistyö	opetusalaohjohtaja	Henna Erkamo
Vastuualueen yhteiset Pedagoginen johtaminen, tutkintojen arviointi ja laatu, kansainvälisyys, kilpailutoiminta ja Kaarisilta-yhteistyö	vararehtori	Seija Katajisto

Johtamis-, kehittämis- ja oppilaitospalvelut

<i>Sitovuustaso/vastuuyksikkö</i>	<i>Virkanimike</i>	<i>Viranhaltija</i>
Johtamis-, kehittämis- ja oppilaitospalvelut -sitovuustaso	toimitusjohtaja	Martti Tokola
Hallinto ja johtaminen	toimitusjohtaja	Martti Tokola
Henkilöstö- ja kehittämispalvelut	henkilöstö- ja kehittämisjohtaja	Jarmo Kröger
Talospalvelut	toimitusjohtaja	Martti Tokola
Viestintä- ja markkinointipalvelut	toimitusjohtaja	Martti Tokola
Ravintolapalvelut	toimitusjohtaja	Martti Tokola
Tietohallintopalvelut	tietohallintojohtaja	Mika Rauhala
Kiinteistöpalvelut	toimitusjohtaja	Tokola Martti

Organisaatio ja toimintamalli

Olellaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä ja kuntayhtymän tytäryhtiö Salpaus-palvelut Oy muodostavat konsernin, joka palvelee aluetta ammatillisen toisen asteen koulutuksen toiminnalla.

Organisaatio ja toimintamalli vuoden 2022 aikana

Tarkastuslautakunta

Yhtymäkokous

Opiskelijan oikeusturvatoimikunta

Palvelualojen sekä Tekniikan ja luonnonvara-alojen
koulutusneuvottelukunnat

Yhtymähallitus

Martti Tokola, toimitusjohtaja Päivi Saarelainen, rehtori

Johtamis-, kehittämis- ja oppilaitospalvelut

Martti Tokola, toimitusjohtaja

Hallinto ja johtaminen

toimitusjohtaja ja rehtori

Henkilöstö- ja kehittämisspalvelut

henkilöstö- ja kehittämisjohtaja

Talousspalvelut

talouspäällikkö

Viestintä- ja markkinointipalvelut

markkinointi- ja viestintäpäällikkö

Kiinteistöpalvelut

teknisen palvelun päällikkö

Tietohallintopalvelut

tietohallintojohtaja

Ravintolapalvelut

opetuslapäällikkö

Oppimis- ja koulutuspalvelut

Päivi Saarelainen, rehtori

Pedagoginen johtaminen, opiskelijapalvelut ja erityinen tuki, valmentava- ja maahanmuuttajakoulutus, kansainvälisyys ja kilpailutoiminta,
Seija Katajisto, vararehtori

Tekniikan ja liikenteen alat, luonnonvara-ajat, kulttuurialat

Risto Salmela,
opetuslajohtaja

Hyvinvoinnin alat, kaupan ja hallinnon alat, matkailu-, ravitsemis- ja elintarvikealat, kulttuurialat

Merja Tirkkonen,
opetuslajohtaja

Yritys- ja työelämäpalvelut

Henna Erkamo,
opetuslajohtaja

opetuslapäällikköt, opiskelijapalvelupäällikkö, opetuspalvelupäällikkö,
opettajat ja opinto-ohjaajat

Työelämäkaltaiset oppimisympäristöt

autokorjaamot, Kauneustalo, opetusmyymälät, talotyömaat,
Kulinaaritalo, Ravintola Haave ja muut ravintolat,
opetusmaatila ja -talli, Koira- ja kissahoitola Tassula,
Kiinteistöpalvelut, TOP-IT ja muut Oppilaitospalveluiden yksiköt

salpaus
palvelut Oy

Koulutuskeskus Salpaus
-kuntayhtymän tytäryhtiö

1.1.3 Yleinen ja kuntayhtymän alueen taloudellinen kehitys

Työ- ja elinkeinoministeriön laatima Alueelliset kehitysnäkymät julkaistaan kaksi kertaa vuodessa.

Epävarmuus tulevaisuudesta korostuu entistä voimakkaammin alueiden tulevaisuudennäkymissä. Alueiden talouskehityksen suurin ajankohtainen uhka laajemmassa kuvassa on energian hinnan nousu, joka vaikuttaa niin teollisuuden kuin palvelusektorin kannattavuuteen ja toimintaedellytyksiin. Myös yleinen hintojen ja korkojen nousu heikentävät ostovoimaa ja nostaa tuotantokustannuksia, millä on erinäisiä kerrannaisvaikutuksia alueiden elinkeinoelämään. Ulkomaakaupan vähentyminen ja lisääntynyt epävarmuus heikensivät myös yritysten investointien määrää.

Osaavan työvoiman saatavuus on ollut haastavaa jo pitkään, ja tilanne on edelleen vaikeutunut. Sote-alan työvoimapula on maanlaajuinen, ja ICT-alalla pula osaajista on merkittävä kasvun este. Korona-aikana alan vaihtaminen yleistyi, mikä osaltaan näkyy nyt sote-alan lisäksi matkailu- ja ravitsemisalun työvoimapulana. Työvoiman saatavuuden turvaamisessa katse kääntyy yhä useammin työperäisen maahanmuuton suuntaan. Talouskasvun hiipumisen myötä työvoiman kysynnän ennakoidaan toisaalta tasaantuvan, mutta samalla myös työttömyyden vähenemisen ennakoidaan hidastuvan. Työttömyys on vähentynyt viime ajat kokonaisuudessaan ripeästi, mutta yli kaksi vuotta työttömänä olleiden osuus on kuitenkin kasvanut.

Päijät-Hämeen alueen vahvuus on monipuolisessa elinkeinorakenteessa, pk-yritysvaltaisuuksessa, maantieteellisessä sijainnissa ja saatavuudessa. Perheyrietykset ovat yleisempiä Päijät-Hämeen alueella kuin muualla Suomessa. Ne kattavat kuitenkin kaikki toimialat ja kaikki kokoluokat. Vastaavasti maakunnan yritysten työllistämien on vähäisempää kuin vastaavasti muualla Suomessa. Merkittävät uudet investoinnit mm. elintarviketeollisuuteen ja kiertotalouteen tarjoavat tulevaisuuden kehitysmahdollisuuksia.

Päijät-Hämeeseen valmistunut eteläinen kehätie liittymäalueineen on lisännyt hankeinvestointeja ja työpaikkoja. Yritystaloudessa on vahva positiivinen vire, jota kuitenkin jarruttaa vallitseva maailmantilanne ja pula energiasta ja raaka-aineista sekä myös osaavasta työvoimasta. Fazerin makeistehtaan toiminnan on tarkoitus käynnistyä Lahdessa vuonna 2026, mutta sijoittautumispäätöksen valmistelu vaikuttaa jo nyt. Alihankinta- ja rakennushankkeen aikaiset vaikutukset vahvistuvat 2023 alkupuoliskolla. Sijoittautumispäätöksen synnyttämän voimistuvan kasvun arvioidaan tuovan Lahden alueelle jopa 4 000 uutta työpaikkaa. Isot yritysinvestoinnit, Fazerin lisäksi mm. Viking Maltin uuden mallastamon rakentuminen ja vauhdikkaasti kasvava sähköajoneuvojen pikalatausratkaisujen tarjoaja Kempowerilla, heijastuvat väistämättä koko maakuntaan. Sahateollisuudessa Koskisen Oy:llä on käynnissä yrityksen historian suurin investointi, ja tuotantomäärien kasvaessa lisää työvoimaa tarvitaan puun hankintaan, kuljetukseen ja jatkojalostukseen.

Päijät-Hämeen alueen vahvojen klustereiden (mm. vilja, bio- ja kiertotalous, sähköinen liikenne) toiminta tukee yritysten kasvua ja houkuttaa lisää toimijoita alueelle. Elintarviketeollisuus vahvistuu ja viljaklusterin yritysten (mm. Hartwall, Viking Malt, Teerenpeli, Viipurilainen) asema voimistuu. Vuoden 2021 Lahden ympäristöpääkaupunkistatus edesauttoi alueen jo entisestään vahvan kiertotalouden kasvua. Haasteista huolimatta aika on otollista bio- ja kiertotalouden kehittymiselle, ekosysteemityölle ja investoinneille. Sähköisen liikenteen klusteri on kasvanut Kempowerin vetämänä jo lähes 40 yrityksen kokonaisuudeksi. Hollolaan tavoitellaan puualan keskittymää.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan vaikuttaa monin tavoin yrityskenttään ja kuluttajien käytettävissä oleviin tuloihin. Vaikutukset heijastuvat koulutukseen, opiskelijamääriin, tutkimukseen, matkailuun ja tapahtumiin. Alueella arvioidaan olevan noin 1 500–2 000 ukrainalaista. Hämeessä on vahvaa puolustus- ja turvallisuusteollisuuden osaamista. Vaikutukset näkyvät myös meriteollisuudessa. Alueella on yrityksiä, jotka toimivat tiiviisti meriteollisuuden parissa. Hyökkäyksen seuraukset nopeuttivat jo alkanutta energiamurrosta, ja fossiilisista polttoaineista luopuminen tapahtuu aiottua nopeammin. Tämä tuo työmahdollisuuksia. Kallis energia voi avata mahdollisuuksia paikalliselle biokaasun tuotannolle. Lahteen on suunnitteilla kaasutehdas, joka tuottaisi uusiutuvaa kaasupolttoainetta raskaan liikenteen käyttöön.

Päijät-Häme on saanut tunnustusta matkailukohteena. Heinäkuussa 2022 päästiin ennätyksellisiin yöpymismääriin, mutta yöpymismäärät ovat lisääntyneet koko alkuvuoden. Varsinkin kotimaanmatkailu on kasvanut, mutta myös ulkomaiset vierailijat ovat palaamassa Lahden seudulle.

Työmarkkinatilanne

Työvoiman kysyntä on jatkunut ennätyksellisen vilkkaana, työllisten määrä on kasvanut ja työttömyys jatkanut laskua. Työttömyyden rakenteelliset ongelmat näkyvät korostuneesti Päijät-Hämeessä. Työttömyysaste on maakuntien ja keskuskaupunki Lahden työttömyysaste suurten kaupunkien korkeimpia. Ulkomaalaisten ja nuorten työttömyysasteen osalta alueen asema on kohentunut, vaikka ne ovatkin edelleen keskimääräistä korkeammat. Sen sijaan pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä on yhä maakunnista korkein. Alueella tehdään aktiivista ja monipuolista yhteistyötä työvoiman saatavuuden ongelmien ratkaisemiseksi. Uusia keinoja kokeillaan rohkeasti. Hämeen osaamisen ja ohjauksen koordinaatioryhmän vuoden 2022 yhteiset kehittämiskohteet ovat koulutus- ja ohjauspalveluiden ja yritysyrityksen kehittäminen sekä ennakointi. Hankehakemus osaamistarpeiden yhteisen ennakoitumallin rakentamiseksi on jätetty. Työnantajilla on lisääntyvää kiinnostusta maahanmuuttajataustaisiin työntekijöihin. Vieraskielisten työllistyminen on kuitenkin edelleen heikkoa.

Yhteistyö oppilaitosten ja tutkimuslaitosten on jatkunut vahvana

Merkittävä joukko pk-yrityksiä tekee yhteistyötä koulutuksen järjestäjien, tutkimuslaitosten tai kehitysyhtiöiden kanssa. Yritysten yhteistyö ammattioppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen kanssa on hieman yleistynyt, mutta yhteistyötä yliopistojen kanssa tekee nyt vähän aikaisempaa harvempi pk-yritys.

Yhteistyön muodot ovat moninaiset, mutta koulutusyhteistyö, opinnäytetyöt ja innovaatioihin liittyvä kehittäminen korostuivat. Korkeakoulujen ja yliopistojen kanssa tehtävässä yhteistyössä korostui myös rekrytointiin liittyvä yhteistyö. Yleisimpänä yhteistyöstä syntyneenä tuloksena pidetään tietopohjan ja osaamisen vahvistuminen.

Oppivelvollisuuden laajentaminen

Oppivelvollisuus laajeni ja toisen asteen opinnoista tuli maksuttomia laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville nuorille. Oppivelvollisuuslaki tuli voimaan 1.8.2021 ja hakeutumiselveloitetta koskevat säännökset 1.1.2021.

Velvoite hakeutua ja jatkaa toisen asteen koulutuksessa vaikutti käytännössä niihin nuoriin, jotka keväällä 2021 olivat perusopetuksen 9. luokalla. Tästä alkaen oppivelvollisuuden laajentaminen on koskenut kaikkia perusopetuksesta toiselle asteelle siirtyviä nuoria. Nyt

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Salpauksessa on opiskelijoina kahden vuoden oppivelvolliset ja elokuussa 2023 saavuttamme täyden määrän.

Oppivelvollisuuden laajentamisen aiheuttamia muutoksia on seurattu ja oppivelvollisuuslain säännöksiä on tarkennettu toimeenpanossa havaittujen kehittämistarpeiden pohjalta. Viimeisimmät muutokset tulivat voimaan 1.8.2022.

Opetus- ja kulttuuriministeriö seuraa oppivelvollisuuden laajentamisen toimeenpanoa vuosina 2021–2024. Seuranta kohdistuu seitsemään laajaan aihekokonaisuuteen:

1. Oppivelvollisten hakeutuminen koulutukseen ja koulutukseen pääsy
2. Opinto-ohjaus ja koulutukseen kiinnittyminen
3. Opetus ja ohjaus
4. Erityinen tuki ja muut tukimuodot
5. Oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointi
6. Uudistuksen kustannusvaikutukset
7. Uudistuksen tavoitteiden toteutuminen ja vaikuttavuus

Muutoksen yhteydessä yhteishaku ja -valinta rajattiin koskemaan peruskoulun päättäneitä, mutta he voivat hakeutua opintoihin myös jatkuvassa haussa. Jatkuvassa haussa hakeutuvat kaikki muut.

Jatkuva oppiminen

Jatkuvalla oppimisella vastataan tarpeeseen kehittää ja uudistaa osaamista elämän ja työuran eri vaiheissa. Hallitusohjelmaan sisältyvässä jatkuvan oppimisen uudistuksessa tarkastellaan mm. koulutuksen tarjontaa ja rahoitusta sekä opintojen aikaista toimeentuloa. Uudistuksen linjaukset valmistuivat vuoden 2020 lopussa. Uudistuksen toteutus jatkuu yli hallituskauden.

Jatkuvan oppimisen uudistuksessa tarkastellaan erityisesti työikäisten mahdollisuuksia kehittää osaamista.

Uudistuksen visiona ja tavoitteina on, että

- jokainen kehittää osaamistaan työuran aikana.
- kaikilla on työllistymisen ja merkityksellisen elämän edellyttämät tiedot, taidot ja osaaminen.
- osaaminen uudistaa työelämää ja työelämä osaamista.

Osana jatkuvan oppimisen uudistusta perustettiin uusi viranomainen Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (lyhyemmin JOTPA), jonka tehtävänä on edistää työikäisten osaamisen kehittämistä ja osaavan työvoiman saatavuutta.

Palvelukeskusta koskeva laki tuli voimaan 1.9.2021, ja palvelukeskus aloitti toimintansa vielä samana vuonna. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus on itsenäinen viranomainen, jonka ohjauksesta vastaavat yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö.

Palvelukeskus avasi ensimmäiset rahoitushaut huhtikuussa 2022 ja teki ensimmäiset koulutus- ja osaamispalveluiden hankinnat syksyllä. Ammatillisen osaamisen kehittämiseen on näin tullut uusi rahoitusmenettely.

Työllisyyden kuntakokeilu

Työllisyyden kuntakokeilun tavoitteena on edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä tai koulutukseen ohjautumista. Lisäksi tavoitteena on löytää uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saantiin. Toimenpiteet kohdistetaan erityisesti pidempään työttömänä olleisiin ja heikommassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden työllisyyden edistämiseen. Kokeilun aikana kehitetään uusia palveluja ja palvelumalleja, joissa integroidaan työllisyys-, koulutus- sekä sosiaali- ja terveyspalvelut entistä tiiviimmin yhteen tavoitteena tunnistaa yksilölliset palvelutarpeet.

Työllisyyden kuntakokeilun alkuperäinen toteutusaika oli 1.3.2021 - 30.6.2023, mutta Lahden seudulla kokeilu jatkuu 31.12.2023 saakka. Päijät-Hämeen alueelta kuntakokeilussa ovat mukana Lahden lisäksi Hollola, Asikkala, Kärkölä ja Orimattila.

Salpauksen määräaikainen rahoitus kokeilun tekemiseksi päättyi kesällä 2022, mutta olemme edelleen aktiivisesti mukana perustehtävämme - ammatillisen osaamisen kehittämisen - mukaisesti. Kuntakokeilun piiriin kuuluvat työttömät ja työvoimapalveluissa olevat työnhakijat, jotka eivät ole oikeutettuja ansiopäivärahaan. Lisäksi kuntakokeiluun kuuluvat kaikki alle 30-vuotiaat työnhakijat sekä työttömät maahanmuuttajat.

Maahanmuutto ja maahan muuttaneiden osallistuminen

Suomessa useiden alueiden haaste on väestöennusteiden vähenevä asukasmäärä, syntyvyyden lasku, nuorten osuuden pieneneminen ja ikääntyneiden määrän kasvu. Useilla alueilla yritysten haasteena ja jopa kasvun esteenä on osaavaa työvoiman rekrytointi. Myös Päijät-Häme tarvitsee yhä enemmän työ- ja koulutusperäistä maahanmuuttoa, jotta alueen ikärakenne saadaan kestäväälle pohjalle. Siksi onnistuneen kotoutumisen merkitys kasvaa koko ajan. Päijät-Hämeen Maakuntahallitus hyväksyi 8.2.2021 Päijät-Hämeen maahanmuutto-ohjelmaa vuosille 2021–2025 ja lähetti sen kuntiin hyväksyttäväksi. Kaikki kunnat hyväksyivät ohjelman kevätkauden 2021 aikana.

Monet työllisyysuudistukset kohentavat maahanmuuttajienkin työllisyyttä, mutta on myös paljon toimia, joilla maahanmuuttajien työllistymistä voidaan nopeuttaa ja työelämän vastaanottavuutta parantaa. Henkilön oma aktiivisuus on kotoutumisessa tärkeää, mutta myös yhteiskunnan asenneilmapiiri voi helpottaa tai heikentää kotoutumista. Rekrytointisyrjintää ja muita kielteisiä asenteita pystytään kitkemään työmarkkinoilta vain laajalla yhteistyöllä.

Vuonna 2022 Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja siitä seurannut sota lisäsi maahan tulevien määrää ja edellytti erilaisten – myös vapaaehtoisuuteen perustuvien – palveluiden kehittämistä. Ukrainalaiset oleskelevat Suomessa tilapäisen suojelun tarpeen perusteella eikä heillä ole kuntapaikkaa, joten heille ei tarjota kotoutumiskoulutusta. Tilanne tulee muuttumaan, kun he saavat kotikuntaoikeuden oleskeltuaan Suomessa vuoden. Osalla ukrainalaisista oli työkokemusta kausityöstä Suomessa ja siten myös hieman kielen osaamista. Salpauksen on ollut mahdollista tarjota ukrainalaisille tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (TUVA).

Lähteet

[Pk-yritysbarometri \(yrittajat.fi\)](https://yrittajat.fi)

Alueelliset kehitysnäkymät. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisu. 2022:59
[Alueelliset kehitysnäkymät syksyllä 2022 \(valtioneuvosto.fi\)](https://valtioneuvosto.fi)

Oppivelvollisuuden laajentaminen
<https://okm.fi/oppivelvollisuuden-laajentaminen>

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Oppivelvollisuuden laajentamisen seurannan kohteet ja aikataulu (pdf)

<https://okm.fi/documents/1410845/22596361/Oppivelvollisuuden+laajentamisen+seurannan+kohteet+ja+aikataulu+290822.pdf/8cf9ab06-f642-d407-c9be-e63828eb289f/Oppivelvollisuuden+laajentamisen+seurannan+kohteet+ja+aikataulu+290822.pdf?t=1662355106565>

Jatkuva oppiminen

<https://okm.fi/jatkuva-oppiminen>

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (JOTPA)

<https://jotpa.fi/>

Lahden seudun työllisyyden kuntakokeilu

<https://www.lahti.fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/tyollisyyspalvelut-kuntakokeilu/>

Päijät-Hämeen maahanmuutto-ohjelma

<https://paijat-hame.fi/vetovoima/maahanmuutto-ohjelma/>

1.1.4 Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa vuonna 2022

Kuntayhtymän toimintaa ja muutoksia on tämän lisäksi selvitetty osana toimintakertomuksen muuta sisältöä.

Yhtymäkokous kokoontui toimintavuonna kaksi kertaa.

Toukokuussa yhtymäkokous käsitteli

- kuntayhtymän vuoden 2021 tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille
- investointien talousarviomuutos vuodelle 2022
- tutkintokoulutuksen valmentavan koulutuksen (1.8.2022 alkaen) päivittäminen Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän hallintosääntöön
- varajäsenen nimeäminen yhtymähallitukseen

Marraskuun kokouksessa yhtymäkokous käsitteli

- talousarviomuutos vuodelle 2022
- kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023–2025 ja talousarvio vuodelle 2023
- jäsenen ja varajäsenen nimeäminen yhtymähallitukseen

Yhtymähallitus kokoontui toimintavuonna 16 kertaa. Merkittävimmän yksittäisen asiakokonaisuuden muodosti yhtymäkokoukseen menevien asioiden valmistelutyö.

Muita päätöksiä ja käsittelyssä olleita asioita olivat mm.:

- kuntayhtymän tietosuoja- ja tietoturvakatsaus, hallintamalli sekä vuoden 2021 tietotilinpäätös
- tilinpäätös 2021, luottotappioiden käsittely
- tilinpäätös 2021, selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä
- tilinpäätös 2020, kuntayhtymän henkilöstökertomus vuodelta 2021
- tilinpäätös 2021, tarkastuslautakunnan arviointikertomus
- raportti kassavarojen lyhytaikaisesta sijoittamisesta
- kuluvan vuoden talousarviomuutokset
- tilinpäätösennuste vuodelle 2022
- kuntayhtymän vuoden 2022 osavuositarkastukset Q1, Q2 ja Q3, kuntaraportointi
- Salpaus-palvelut Oy:n vuoden 2022 toiminnan ja talouden raportti Q1, Q2 ja Q3
- Salpaus-palvelut Oy:n talousarvio vuodelle 2022
- toiminta- ja taloussuunnitelman 2023–2025 ja talousarvion 2023 laadintaohje
- toiminta- ja taloussuunnitelman 2023–2025 ja talousarvion 2023 valmistelu
- kuntayhtymän talousarvion täytäntöönpano-ohje ja toimivallan delegointi vuodelle 2023
- Provincia Oy:n osakassopimuksen hyväksyminen
- jäsenen nimeäminen Suomen vapaa-ajankalastusmuseosäätiön hallitukseen
- kuntayhtymän edustus Päijät-Hämeen Ajoharjoittelurata Oy:n hallituksessa
- Päijät-Hämeen Ajoharjoittelurata Oy:n varsinaiseen yhtiökokoukseen valmistautuminen
- Päijät-Hämeen Ajoharjoittelurata Oy:n osakkeiden ostotarjouksen hyväksyminen
- Työterveys Wellamo Oy:n omistajastrategisten vaihtoehtojen arviointi
- työterveyshuoltopalvelujen yhteishankintaan liittyminen; Työterveys Wellamo Oy:n osakassopimuksen muutos
- työterveyshuoltopalvelujen yhteishankintaan liittyminen ja Työterveys Wellamo Oy:n osakkeiden myynti
- kuntayhtymän asiakirjoista perittävät lunastukset ja maksut, ohjeen päivittäminen

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

- Koulutuskeskus Salpauksen Opiskelijan oikeusturvatoimikunnan jäsenten ja varajäsenten nimeäminen toimikaudelle 1.8.2022 – 31.7.2024
- Koulutuskeskus Salpauksen Palvelualojen koulutusneuvottelukunnan jäsen- ja varajäsenmuutokset
- Koulutuskeskus Salpauksen Tekniikan ja luonnonvara-alojen koulutusneuvottelukunnan jäsen- ja varajäsenmuutokset
- opetusneuvos Arpo Heinosen stipendiraaston stipendit vuodelle 2022
- sisäinen tarkastus 2021 'Osaamisen arviointi ja aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen', tulokset ja jatkotoimenpide-ehdotukset
- kuntayhtymän tietoturvakatsaus
- Koulutuskeskus Salpauksen mielikuvatutkimuksen 2022 tulokset
- lahjoitus Suomen Punaisen Ristin hätäapukeräykseen Ukrainan kriisistä kärsivien auttamiseksi
- englanninkielisen ammatillisen osaamisen varmistaminen ja tarjonta Koulutuskeskus Salpauksessa

Koulutuksen järjestämislupa ja rahoitus (OKM)

- OKM:n varainhoitovuoden 2022 varsinaisella suoritepäätöksellä myöntämän rahoituksen hakeminen ja saatu päätös
- varainhoitovuoden 2022 ensimmäisellä lisäsuoritepäätöksellä opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen uudistamisen kokeiluun myönnettävien lisärahoitusten hakeminen
- hakemus Salpauksen koulutuksen järjestämisluvan täydentämiseksi prosessiteollisuuden ammattitutkinnolla
- hakemukset OKM:n ammatillisen koulutuksen lainsäädännön mukaisiin rahoitushakuihin 2023

Koulutusalojen, opetuksen kehittämisen sekä ohjaus- ja tukipalvelujen esittelyt

- vararehtori Seija Katajiston vastuualue
- opetuslajohtaja Henna Erkamon vastuualue
- opetuslajohtaja Merja Tirkkosen vastuualue
- opetuslajohtaja Risto Salmelan vastuualue
- viestintä ja markkinointi Koulutuskeskus Salpauksessa
- liiketoiminnan perustutkintokoulutus
- erityinen tuki ammatillisessa koulutuksessa
- tutkintoon valmentava koulutus (TUVA)

Henkilöstöasiat

- Koulutuskeskus Salpauksen Syke-henkilöstökyselyn 2022 tulokset

Hankinta-asiat

- kuntayhtymän liittyminen Hansel Oy:n tietoliikennelaitteet yhteishankintaan ajalle 1.1.2022–15.6.2025
- tietokoneiden hankinnat vuosille 2022–2025
- tietokoneiden, näyttöjen ja IT-pientarvikkeiden sekä laitevaihtoihin liittyvien palveluiden hankinta, ensimmäisen optiovuoden käyttöönotto ajalle 26.5.2023–25.5.2024
- leasingrahoituspalveluiden hankinta Salpaukseen hankittavien tietokoneiden, näyttöjen ja tarvittavien muiden IT-laitteiden leasingrahoittamista varten
- langattoman verkon uusiminen
- CRM-asiakkuudenhallintajärjestelmän hankinta
- ammatillisen koulutuksen suoja- ja työvaatteiden hankinta

Kiinteistöasiat

- Koulutuskeskus Salpauksen toimitiloahjelman esittely
- Vipusenkatu 5 E-rakennuksen purkaminen ja purku-urakoitsijan valinta
- Asikkalan toimipisteen lämpövoimalaitoksen pellettitoimitus
- jätehuoltopalveluiden hankinta
- Vipusenkadun kampuksen ulkoalueiden hoito ja teknisen huollon lomansijaisuuksien tuuraus ja kiinteistönhoidon päivystysvalmius 24/7
- Keskustakampuksen ja Jokimaan toimipisteen ulkoalueiden hoito ja tekninen kiinteistönhoito sekä teknisen huollon lomansijaisuuksien tuuraus ja kiinteistönhoidon päivystysvalmius 24/7

Lisäksi hallitus on käsittelyt kaksi oikaisuvaatimusta henkilöstöasioita ja yhden hankintaa koskevan.

1.1.5 Tilinpäätöksen vaikutus vuoden 2023 talousarvioon ja arvio tulevasta kehityksestä

Vuoden 2022 alussa kuntayhtymän odotetuista tuotoista hävisi 4 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 ensikertainen valtionosuuden rahoituspäätös oli -1,9 miljoonaa euroa talousarviossa odotettua pienempi. Lisäksi ELY-keskuksen monialaisen lisä- ja täydennyskoulutuksen tulo-odotusta täytyi laskea -2,1 miljoonaa euroa. Syynä tähän oli monialaisen lisä- ja täydennyskoulutuksen toteutumattomuus, koska tarjolla oleviin opiskelupaikkoihin ei löytynyt opiskelijoita. Samalla poistui toki myös lisä- ja täydennyskoulutukseen liittyviä kustannuksia. Saimme vuoden aikana yhteensä 4,3 miljoonaa euroa lisärahoitusta, josta määräaikaista erikseen haettua valtionosuuden korotusta oli 3,1 miljoonaa. Vajaa puolet lisärahoituksesta saatiin tiedoksi vasta joulukuussa. Ilman lisärahoitusta tilikausi olisi ollut -600 000 euroa alijäämäinen.

Vuodelle 2023 saatu rahoituspäätös oli edellisvuotta parempi ja on 3,1 miljoonaa euroa talousarviossa odotettua suurempi. Alkaneen vuoden rahoitus nousee edellisvuodesta, koska osa aiempina vuosina jaetuista valtionosuusrahoituksen korotuksista on siirretty perusrahoituksen tasokorotukseksi vuonna 2023. Salpauksen rahoitus kasvaa valtakunnallista keskiarvoa enemmän. Salpaus on onnistunut suoritus- ja vaikuttavuusrahoitukseen vaikuttavissa tutkinto- sekä opiskelija- ja työelämäpalautetuloksissa.

Lisääntyvä rahoitus tulee tarpeeseen ja kattaa vuosien 2023–25 yhteensä -5,2 miljoonaa euroa alijäämäistä taloussuunnitelmakautta, josta vuoden 2023 talousarvio on -1,7 miljoonaa euroa alijäämäinen. Lisäksi kiihtynyt inflaatio tulee lisäämään kustannuksia, joita emme ole voineet arvioida taloussuunnitelmaa ja talousarviota tehtäessä. Julkisen talouden tasapainotus tulee kaiken edellä kerrotun lisäksi olemaan eduskuntavaalien jälkeen uuden hallitusohjelman yksi keskeisimmistä haasteista. Nykyisen hallituskauden päättyessä on epävarmaa, millaiseksi ammatillisen koulutuksen rahoitus jatkossa muodostuu. Budjetoitua paremman tilinpäätöksen 2022 ja odotettua paremman rahoituspäätöksen 2023 turvin katetaan alkaneen vuoden alijäämäinen talousarvio, mutta lisäksi syntynyt liikkumavara ei anna mahdollisuutta kustannuksia lisääviin toimiin, vaan liikkumavara tulee jättää rahoitusmuutosten ja nousevan kustannuskehityksen varauksiin.

Salpaus on saanut vuosina 2019–22 määräaikaista valtionosuuden korotusta erityisesti opetus- ja ohjaushenkilöstön lisäpalkkaukseen. Vuodesta 2018 vuoteen 2022 Salpauksen Oppimis- ja koulutuspalveluiden henkilöstökulut, jotka eivät sisällä hallinnon, hanketoiminnan, ravintolapalveluiden, kiinteistöpalveluiden, tietohallinnon tai viestinnän ja markkinoinnin henkilöstöä, ovat kasvaneet saatujen lisäresurssien turvin 23 prosenttia, 5,8 miljoonaa euroa. Vuodesta 2020 toteutuneet opiskelijavuodet ovat samanaikaisesti laskeneet 167 vuotta. Saatu valtionosuuden korotus on ollut tarpeen ja käytetään vuoteen 2025 mennessä.

Haasteeksi kuluneella vaalikaudella on muodostunut tuottojen epävarmuus, rahoituspäätösten pirstaleisuus, tuottojen ja kulujen eriaikaisuus sekä kaiken tämän jälkeen opetusresurssien väheneminen määräaikaisten määrärahojen loppuessa. Rahoituksen ja kulujen eriaikaisuus harkinnanvaraisissa rahoituksissa on näkynyt osin vuosien 2019–22 ylijäämissä. Tulomme käyttämään saavutettua ylijäämää koulutuksen hyväksi nyt alkaneella taloussuunnitelma-kaudella. Määräaikaisella valtionosuusrahoituksella on palkattu lähes 50 opettajaa ja ohjaushenkilöä. Lisäksi kuntayhtymä vakinaisti noin 150 uutta lehtoria vuoden 2019 alussa. Nämä satsaukset näkyvät vuosina 2023–25 kuluina, mutta ei enää lisätuottoina. Budjetoitua parempi tilinpäätös 2022 ja odotettua parempi rahoituspäätös vuodelle 2023 korjaavat onneksemme vuosien 2023–25 taloussuunnitelmakauden terveelle pohjalle ennen mahdollisia tulevia rahoitusleikkauksia.

Kuntayhtymä on onnistunut taloutensa hallinnassa saadun määräaikaisen lisärahoituksen ohella muutoinkin hyvin. Vuosien 2019–22 ylijäämä on 19,8 miljoonaa, josta käyttämätöntä harkinnanvaraista valtionosuusrahoitusta on 4,9 miljoonaa euroa ja muuta ylijäämää 14,9 miljoonaa euroa. Tätä saavutettua ylijäämää käytetään tulevana vuosina koulutuksen hyväksi. Vuosina 2023–25 tullaan saatu harkinnanvarainen rahoitus käyttämään ja muu ylijäämä on kuntayhtymän aitoa varautumista epävarmuuden kasvuun, kasvavan inflaation ja energiakriisin kustannuksiin sekä julkisen talouden mahdollisiin kiristyksiin. Lisäksi toimitilojen ja sitä kautta kiinteistöjen käyttökulujen hallinta edellyttää luonnollisesti investointeja, johon saavutettua kassaylijäämää voidaan käyttää ja velkautuminen välttää.

Viimeisen viiden vuoden aikana vuodesta 2018 vuoteen 2022 Salpauksen Oppimis- ja koulutuspalveluiden henkilöstökulut ovat kasvaneet saatujen lisäresurssien turvin 23 prosenttia, 5,8 miljoonaa euroa. Vuodesta 2020 toteutuneet opiskelijavuodet ovat kuitenkin laskeneet 167 vuotta. Muiden toimintojen henkilöstökulut eivät ole nousseet lainkaan ja muut kuluryhmät kuin palkkakulut ovat laskeneet -10 prosenttia, -1,9 miljoonaa euroa. Tämä kertoo sen, että resurssien käyttö kohdistuu perustehtävään samalla, kun kuntayhtymän talous on pidetty erinomaisessa kunnossa ja tulevaan epävarmuuteen on varauduttu hyvin.

Maksuvalmius on parantunut ja lainoja voidaan lyhentää niin, että kauden lopussa kuntayhtymä on käytännössä lähes velaton. Saavutettu vielä tällä suunnitelmalla käyttämätön ylijäämä on käytännössä kuntayhtymän varautumista epävarmuuden kasvuun ja kasvavan inflaation ja energiakriisin kustannuksiin.

1.1.6 Henkilöstö

Vuoden 2022 myötä koronapandemiasta johtunut poikkeustilanne alkoi helpottaa ja arki normalisoitua. Normalisoitumisen myötä henkilöstö on edelleen jatkanut etätyöskentelyä merkittävässä määrin niiden henkilöstöryhmien osalta, joiden tehtävät sen mahdollistavat. Opetustyössä päästiin haastavien koronavuosien jälkeen palaamaan lähiopetukseen, joka on tukenut monelta osin opiskelijoiden työskentelyä. Vuotta 2022 voidaan luonnehtia paluuksi lähemmäs normaalia arkea.

Koronatilanteen paranemisesta huolimatta opetus- ja kulttuuriministeriö on jatkanut koulutuksen järjestäjien tukemista myös vuoden 2022 aikana. Ammatillisen koulutuksen rahoitusta on tuettu määräaikaisella lisärahoituserällä, josta Salpaus on saanut kokoonsa ja toimintaansa nähden hyvän osuuden. Panostuksia opetus- ja ohjaushenkilöstöön on määrätietoisesti tehty vuodesta 2019 alkaen. Kevään 2021 aikana toteutettiin erityisesti opetus- ja koulutustoiminnan henkilöstöä käsittävä mittava henkilöstösuunnittelukierros. Henkilöstösuunnittelun tavoitteena oli tarkastella henkilöstön nykyrakennetta ja tulevaisuuden näkymää henkilöstötarpeesta vuosien 2021–2024 aikaikkunassa. Tarkastelun myötä

tunnistettiin mahdollisuudet kohdentaa käytössä olevaa määräaikaista lisärahoitusta opetus-, ohjaus- ja tukipalveluhenkilöstön vahvistamiseksi.

Toteutetuilla henkilöstöresurssipanostuksilla on tavoitteena nostaa Salpauksen opetus- ja ohjaushenkilöstön resurssia hallitusti noin 50–60 henkilötyövuodella vuositasolla vuosille 2022–2023. Tämä tavoite on toteutunut vuoden 2022 osalta. Kokonaisuudessaan tehdyt henkilöstöpanostukset tarkoittavat noin 150 henkilötyövuoden kokonaispanostusta vuosien 2021–2024 aikana. Talouden tasapainon hallinnan ja tuleviin vuosiin varautuminen edellyttävät, että voimassa olevaa henkilöstösuunnitelmaa toteutetaan tarkasti. Vuoden 2022 aikana henkilöstösuunnittelua ja rekrytointiprosessia tämä onkin ohjannut vahvasti.

Vuoden 2022 aikana neuvoteltiin valtakunnallisesti kuntien ja kuntayhtymien virka- ja työehtosopimuksista. Uudet sopimukset ovat voimassa 30.4.2025 asti. Sopimuskauden kokonaisvaikutus korottaa henkilöstön palkkoja keskimäärin noin 8,79 prosenttia. Palkankorotusten todellinen korotus voi olla arvioitua korkeampi, sillä sopimus on sidottu yksityisalojen sopimusneuvotteluiden tuloksiin. Kyseessä on niin sanottu perälautasopimus, joka takaa, että kunta-alan sopimuskorotukset nousevat, jos yksityisalat korottavat palkkojaan kunta-alan sopimusta enemmän.

Henkilöstöjohtamisen painopisteet ja toimenpiteet vuoden 2022 osalta kiinnittyivät pitkälti määräaikaisten lisärahoituksen käytön johtamiseen. Myös päivitetyn strategian toteuttaminen on vaikuttanut esihenkilötyöhön ja koko henkilöstöön laajasti osallistaen.

Painopisteitä vuonna 2022 ovat erityisesti olleet:

- Salpauksen strategian toteuttaminen perustehtävää tukevia toimintamalleja kehittämällä
- opetus- ja koulutushenkilöstön vahvistettujen resurssien johtaminen
- osin jatkuneen poikkeusajan edellyttämien muutosten hallinta.

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän päätoimisen henkilöstön määrä oli 31.12.2022 yhteensä 666 henkilöä ja henkilötyövuosia kertyi kaikkiaan noin 681. Tarkempi henkilöstömääräselvitys sekä henkilöstökulut on esitetty kohdassa 4.6.1.

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymässä laaditaan vuodelta 2022 erillinen Henkilöstökertomus, joka valmistuu sähköisenä julkaisuna helmikuussa 2023 ja julkaistaan kuntayhtymän www-sivuilla. Henkilöstökertomuksessa on kattavasti tietoa henkilöstötunnusluvuista ja henkilöstöjohtamisen toteuttamisesta sekä kuntayhtymästä työnantajana.

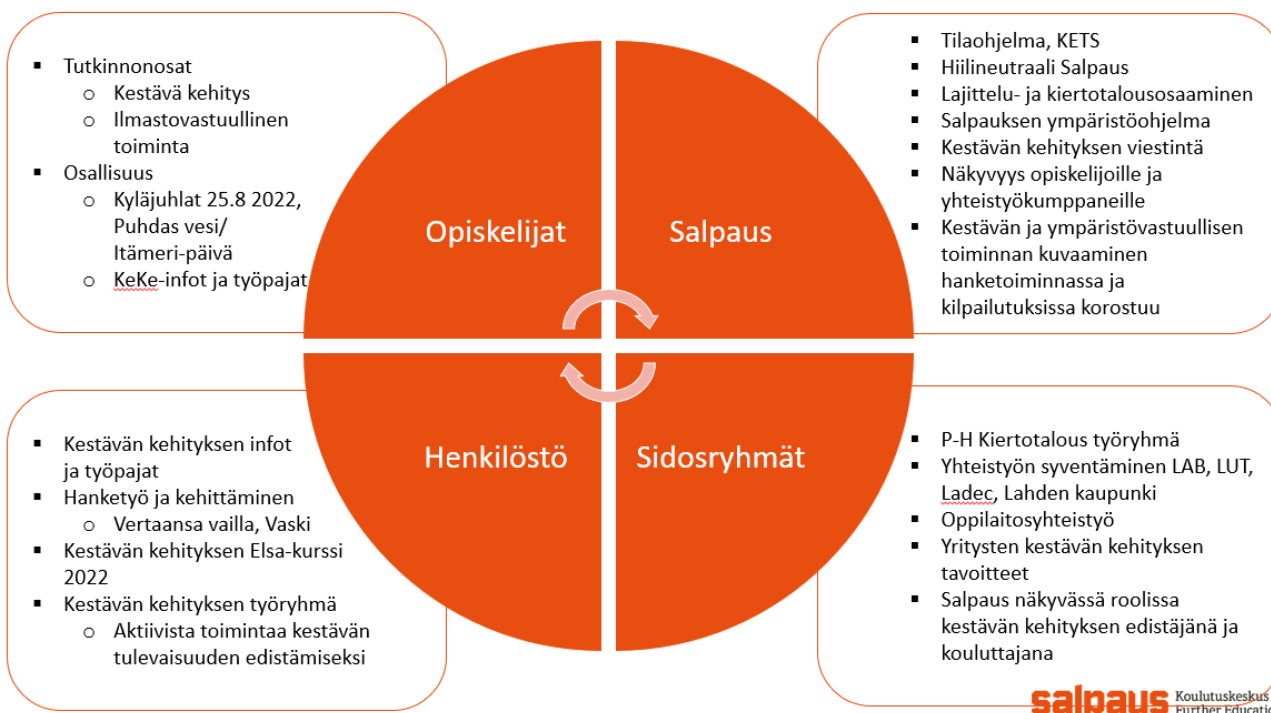
1.1.7 Kestävä tulevaisuus

Vuoden 2022 keskeisiä toimenpiteitä olivat kestävän kehityksen toimintasuunnitelman luominen ja toteutuksen käynnistäminen. Toimintasuunnitelman valmistelevana ja toteuttavana ryhmänä toimii Salpauksen kestävän kehityksen työryhmä.

Kestävän kehityksen työryhmä valmistelee Salpauksen ympäristöohjelmaa, toimii OPH:n Vaski-hankkeen (vastuullinen ammatillinen koulutus) sparrausryhmänä sekä pyrkii edistämään kestävää kehitystä ja ympäristövastuullista toimintaa Salpauksessa.

Salpauksen kestävän kehityksen työryhmä aloitti uudistelulla kokoonpanolla keväällä 2022. Ryhmän keskeiseksi tavoitteeksi on nostettu Salpauksen ympäristöohjelman valmistelutyön edistäminen sekä kestävän kehityksen näkyvyyden lisääminen Salpauksessa.

Kestävän kehityksen toimenpiteet ja kehittämiskohteet on jaettu Salpauksessa neljään eri kokonaisuuteen. Opiskelijat, henkilöstö, sidosryhmät sekä organisaatiotaso.

Opiskelijat

Salpaus ja Salpakierro aloittivat syksyllä 2022 yhteistyön opiskelijoiden kierrätys- ja lajitteluosaimisen kehittämiseksi. Syksyn aikana on järjestetty kaikille aloittaneille opiskelijoille kierrätys- ja lajittelukoulutukset kaikilla kampuksilla. Tilaisuudet ovat keränneet erittäin hyvän osallistujamäärän ja tilaisuuksista on sovittu jatkoa myös tuleville vuosille. Tapahtumaa kehitetään jatkossa Salpauksen kestävän kehityksen koulutuksiksi kaikille aloittaville opiskelijaryhmille.

Opiskelijoille kehitetään kestävän kehityksen valinnaisia tutkinnonosia vuonna 2023. Opiskelijalla on jatkossa mahdollisuus valita kestävä kehitys -painotteinen opiskelupolku, johon kuuluu opintokokonaisuudet kiertotaloudesta, ilmastovastuullisuudesta, luonnon monimuotoisuudesta ja kestävän kehityksen edistämisestä.

Salpauksen Kyläjuhlien teemana oli vuonna 2022 puhdas vesi. Tapahtuma keräsi n. 3000 Salpauksen opiskelijaa ja henkilökuntaa yhteiseen syksyn aloitukseen. Eri opetusalat kertoivat omista tutkinnoistaan ja toivat esille miten puhdas vesi ja kestävän kehityksen tavoitteet näkyvät alan opetuksessa. Opiskelijat osallistuivat myös Mukkulan Makujen messuille, jossa luonto- ja ympäristöalan opiskelijat kertoivat vesien suojelusta sekä vesien biotoopista. Salpauksen Kyläjuhlia kehitetään jatkossa edelleen tulevina vuosina kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti.

Salpaus on mukana OPH:n Vaski-hankkeessa yhdessä 60 muun koulutuksen järjestäjän kanssa. Hankkeen tavoitteena on edistää kestävän kehityksen teemojen sisällyttämistä ammatilliseen koulutukseen ja ohjata ammatillista koulutusta kohti hiilineutraalia ja ilmastovastuullista toimintaa. Syksyn 2022 aikana Vaski-hankkeessa on edistetty alakohtaisia toteutuksia kestävän kehityksen ja ympäristövastuullisen toiminnan tutkinnonosiin. Vaski-hanke on aloittanut myös suunnitelman Vastuullisuusleirin toteuttamiseksi Asikkalassa 2023.

Henkilöstö ja Salpaus-organisaatio

Henkilöstön kestävä kehityksen osaamista ja vaikuttamismahdollisuuksia edistetään koko henkilökunnalle suunnatulla kestävä kehityksen kurssilla 2023. Aihe on esillä myös säännöllisesti pedagogisissa iltapäivissä. Henkilöstöllä on tärkeä rooli kestävä kehityksen edistämässä ja esimerkiksi edistetään kestäviä toimintatapoja myös opiskelijoille. Kyläjuhlien teema valitaan vuosittain kestävä kehityksen työryhmässä. Teema liittyy aina kestävä kehityksen edistämiseen ekologisesti, kulttuurisesti tai sosiaalisesti.

Salpaus on aloittanut kestävä kehityksen ohjelman rakentamisen yhteistyössä OKKA-säätiön kanssa, tarkoituksena kestävä kehityksen sertifiointi vuonna 2024. Myös Salpauksen Ravintolapalvelut on aloittanut oman ympäristöohjelman rakentamisen yhteistyössä Ekokompassin kanssa. Hankinnoissa kehitämme vastuullisten hankintojen toimintaohjeita.

Sidosryhmät

Salpaus on keskeinen toimija alueellisessa kestävä kehityksen työssä ja koulutuksessa. Olemme mukana Päijät-Hämeen liiton vihreän siirtymän tiekartan valmistelussa, Lahden kaupungin kiertotalouden tiekartassa sekä Kestävä ruoka Häme -ohjelmassa. Tiivistämme yhteistyötä alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa ja olemme aktiivinen toteuttaja kestävä kehityksen hankkeissa.

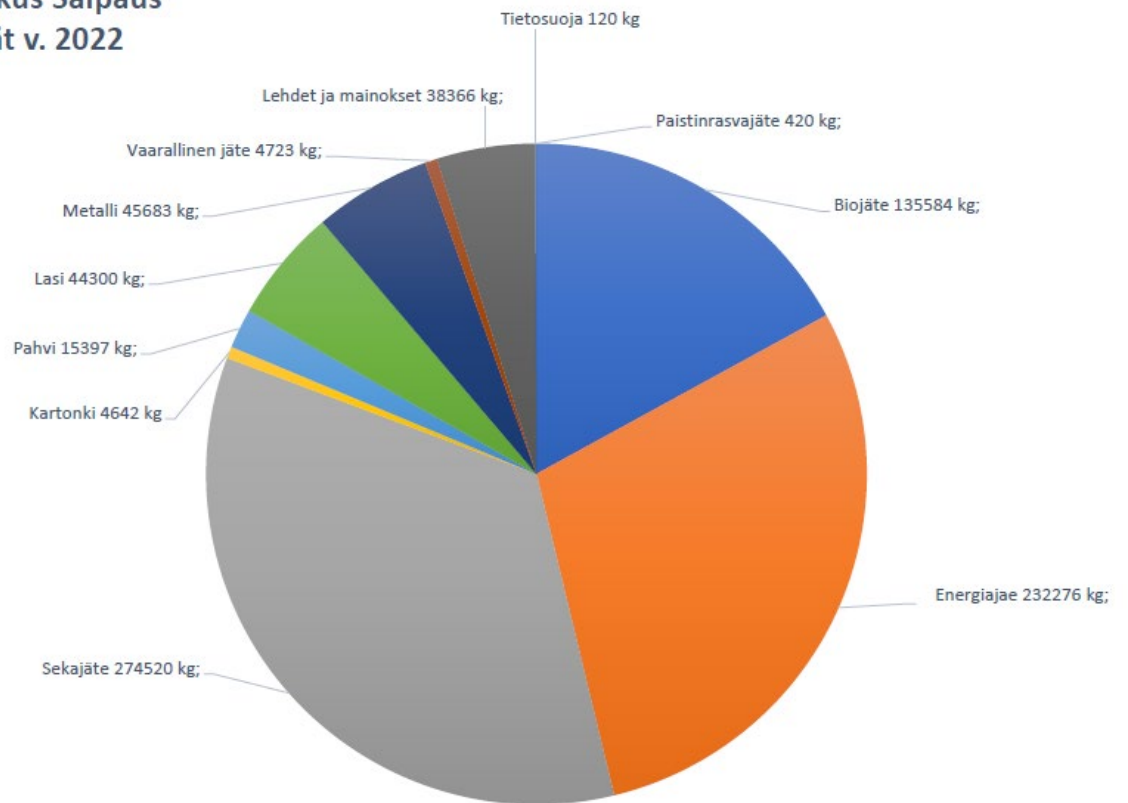
Energia

Koulutuskeskus Salpaus on mukana kuntien energiatehokkuussopimuksessa, ja hyödyntää toiminnassaan energiankulutuksen seurantaohjelmaa. Energiansäästötavoitteeksi asetettiin 7,5 % vuodelle 2025 vuoden 2016 tasosta. Salpaus on saavuttanut välitavoitteet energiatehokkuudelle. Vuodelle 2020 asetettiin 4 % välitavoite, mutta toteutunut säästö vuoden 2020 lopulla oli jo noin 6 %. Tavoite saavutettiin siis kirkkaasti. Energiatehokkuutta on parannettu monin eri tavoin, esimerkiksi vanhan valaistuksen uusiminen LED-valaistukseksi, linjasäätöventtiilien vaihtamisella ja lämmitysjärjestelmän tasapainotuksella. Koronatilanteen myötä monet opetusrakennukset olivat aiempaa enemmän tyhjiään. Veden-, sähkön- ja lämmönkulutukset pienenevät etäopetuksen ja etätyöskentelyn vaikutuksesta.

Energiankulutus on jatkanut laskemista myös vuoden 2022 aikana. Tilojen energiatehokas käyttö sekä mm. huonelämpötilojen laskemisella ja ilmastoinnin säädöillä olemme saaneet energiankulutusta pienennettyä myös talven 2022 energiakriisin aikana.

Salpauksen jätemäärissä ei ole saavutettu vuonna 2022 samankaltaista kehitystä kuin energiankulutuksessa. Jätteiden kokonaismäärä on hieman suurentunut ja erityisesti sekajätteen ja biojätteen määrät ovat kasvaneet. Vuoden 2023 tavoitteet liittyvätkin kierrätysasteen parantamiseen ja jätemäärän pienentämiseen. Toimenpiteinä kokeilemme toimistotilojen lajittelupisteiden lisäämistä sekä ravintoloiden biojätteen määrän pienentämistä asiakastiedotteilla ja ostojen tarkentamisella.

**Koulutuskeskus Salpaus
jättemäärät v. 2022**

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vuonna 2022

1.2.1 Ammatillisen koulutuksen järjestäminen

Riskienhallinnan näkökulmasta keskeistä on onnistua henkilöstöressurssien ja -osaamisen oikeassa kohdentamisessa. Tärkeää on taata opiskelijoille laadukas opetus ja riittävät tukitoimenpiteet sekä varmistaa työelämän palvelutehtävän toteutuminen ja Salpauksen strategiset linjaukset palveluorganisaationa toimimisessa. Virkavastuulla toimivan opetushenkilöstön osaaminen tulee varmistaa mm. riittävällä koulutautumisella. Isossa ja monialaisessa oppilaitoksessa on tärkeää, että jokainen toimija tunnistaa myös oman vastuunsa tiedonkulusta huolehtimisessa. Henkilöstön tulee myös osata käyttää opetuksen laadukkaan toteuttamisen kannalta keskeisiä ohjelmistoja ja välineitä sekä huolehtia tietosuojan toteutumisesta oppilaitoksessa vaadittavalla tavalla. Salpauksessa opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamista on tuettu mm. hankkeiden kautta sekä esihenkilöiden ja henkilöstön erilaisilla koulutuksilla. Sisäistä koulutusta on suunnattu esiin tulleiden tarpeiden mukaan vastaamaan toimintakentälle tulleisiin muutoksiin ja haasteisiin.

Salpauksessa on kohdennettu opetus- ja koulutustoimintaan neljä sisäistä tarkastusta vuosina 2019–2023 (Henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelma -prosessin oikeellisuus ja sujuvuus v. 2019, Opiskelijapalautteen keräämiseen liittyvät käytänteet Salpauksessa v. 2020, Osaamisen arviointi ja aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen v. 2021 sekä Jatkuva haku, raportointijärjestelmän kehittäminen sekä hakeutumiseen ja valintaan liittyvät prosessit ja toimenpiteet v. 2022 (tulokset valmistuvat v. 2023 alussa). Tarkastusten avulla varmistetaan toiminnan laatua, prosessien toimimista käytännössä, mahdollisten riskitekijöiden minimoimista, koulutuksen järjestäjiä koskevien lakien velvoitteiden täysimääräistä toteutumista sekä opiskelijoiden oikeusturvan takaamista.

Oppivelvollisuuden laajentuminen toi esiin hyvän yhteistyön merkityksen alueen perusopetuksen, huoltajien, muiden koulutuksen järjestäjien ja opiskelijoiden asuinkuntien kanssa. Salpaus on alueella suurin tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (TUVA) toimija, mutta voi järjestää koulutuksen järjestämislupansa mukaisesti vaativaa erityistä tukea tarvitsevaa koulutusta vain Kaarisillassa rajatulla opiskelijamäärällä. Alueelle tarvitaan lisää mm. vaativan erityisen tuen ja TUVA-koulutuksen koulutuspaikkoja. Vaativan erityisen tuen yhteistyö Kiipulan ammattiopiston kanssa on tiivistynyt entisestään, mutta Kiipula tarvitsisi edelleen lisää koulutuspaikkoja Päijät-Hämeeseen vastaamaan lisääntyneeseen vaativan erityisen tuen tarpeeseen. Erityistä tukea tarvitsevia opiskelijoita on yhä enemmän ja näihin Salpaus on varautunut mm. erityisopetuksen, opinto-ohjaajien sekä opiskeluhuoltopalveluiden kehittämisellä ja tuen tarjonnan lisäämisellä.

Salpauksen on kehittänyt laajasti toimintaa alueellisen yhteistyön ja työelämän palvelemiseksi Yritys- ja työelämäpalveluiden organisoitumisen myötä. Alueellista vaikuttavuutta ja perustehtävän toteutumista on varmistettu mm. tiiviillä yhteistyöllä työelämän toimijoiden, omistajakuntien ja niiden työllisyys- ja elinvoimayksiköiden, erilaisten hankkeiden kautta sekä muiden alueen koulutuksenjärjestäjien kanssa. Yhteistyön tavoitteena on vastata osaavan työvoiman saatavuuteen ja tarjonnan oikeaan kohdentumiseen nuorille sekä aikuisille, joita tällä hetkellä Salpauksen opiskelijoista on jo yli kaksi kolmasosaa.

Alueellista vaikuttavuutta tukevat mm. työllisyysden kuntakokeilu, jossa Salpauksella on alueellisena kouluttajana tärkeä rooli. Yhteistyötä tehdään myös muiden koulutuksen järjestäjien kanssa eri koulutusasteilla (esim. LAB ammattikorkeakoulu). Lahden kaupungin kanssa etenee Yritys Hunter -hanke, jossa luodaan uutta alueellista yhteistyömallia, jossa synnytetään oppilaitoksille uusia yrityskontakteja ja tuetaan alueen opiskelijoiden ja vastavalmistuneiden (LAB, LUT, Salpaus) sijoittumista alueen yrityksiin.

Edellä kuvatuilla toimenpiteillä varmistetaan rahoituksen opiskelijavuosituo sekä tutkintojen laadullinen ja määrällinen toteutuminen. Näissä asioissa onnistumisen varmistaminen on osa hyvin toteutettua opetustoimen riskienhallintaa.

1.2.2 Johtaminen ja hallinnon järjestäminen

Kuntayhtymän luottamushenkilö- ja viranhaltijaorganisaatio määräytyy perussopimuksen ja hallintosäännön mukaisesti. Kuntalain mukaisia kuntayhtymän hallintoelimiä ovat yhtymäkokous, tarkastuslautakunta ja yhtymähallitus. Ammatillisen koulutuksen lainsäädännön mukaisesti Koulutuskeskus Salpaukselle on kaksi työelämäneuvottelukuntaa sekä Opiskelijan oikeusturvatoimikunta.

Yhtymähallitus johtaa kuntayhtymää ja sen hallintoa. Kuntayhtymän omistajapoliittisten tavoitteiden toteutumisen seuranta on yhtymähallituksen tehtävä. Yhtymähallitus käyttää kuntayhtymän valmistelu-, päätäntä- ja toimeenpanovaltaa sekä vastaa omistajaohjauksesta, seuraa omistajapoliittisten tavoitteiden toteutumista sekä taloudellista kehitystä ja tunnuslukuja systemaattisesti. Yhtymähallituksen vastuulla on huolehtia siitä, että kuntayhtymällä on sellainen riskienhallinta-, valvonta- sekä johtamis- ja hallintojärjestelmä, että hallitus voi olla tarkoituksenmukaisella laajuudella varma tavoitteiden saavuttamisesta.

Kuntayhtymällä on toimitusjohtaja, joka johtaa yhtymähallituksen alaisena kuntayhtymän hallintoa, taloutta ja muuta toimintaa. Koulutuskeskus Salpaus –oppilaitoksen toimintaa johtaa rehtori. Yhtymähallituksen esittelijöinä toimivat toimitusjohtaja ja rehtori oman vastuualueensa näkökulmasta.

Kuntayhtymän ylimmällä johdolla on ensisijainen vastuu riskienhallinnasta, sisäisen valvonnan järjestämisestä ja johtamisesta, samoin kuin kuntayhtymän tavoitteiden saavuttamisesta ja niihin liittyvän toiminnan järjestämisestä. Sisäisellä tarkastuksella tuetaan johtoa valvontavelvollisuuden arvioinnissa ja kehittämisessä.

Kuntayhtymän johtaminen ja hallinnon järjestäminen konkretisoituu johtamisjärjestelmäksi, organisaatiomalliksi, säännöiksi ja toimivallaksi. Johtamisjärjestelmän kuvaus sisältää säännöt päivityksineen, organisaation vahvistamisen, ydinprosessien johtamis-, arviointi- ja kehittämismallit, laskentamallin vahvistamisen, vuosittaiset delegointipäätökset, arvioinnit järjestelmän toimivuudesta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen. Lisäksi johtamisjärjestelmä sisältää ohjauksen tiedolla johtamiseen, tietojärjestelmiin, asiakirjoihin ja dokumentteihin, kuten sääntöihin, päätöksiin ja ohjeisiin.

Yhtymähallitus antaa vuosittain talousarvion laadintaohjeen sekä täytäntöönpano-ohjeen ja tekee tarvittavat delegointipäätökset (viranhaltijapäätösten tekijät, hankintavaltuudet ja tositteiden hyväksyjät sekä allekirjoitusoikeudet). Toimivallan delegointi jakautuu allekirjoitusoikeuksiin, päätöksiin viranhaltijapäätösten tekijöistä, päätöksiin hankintavaltuuksista ja tositteiden hyväksyjistä, hankinta- ja tilausoikeuksiin, tilaus- ja hyväksymisoikeuksiin sisäisissä ravintolapalveluissa sekä muihin delegointeihin kuten varahenkilöistä tehtäviin päätöksiin.

Sääntöjen päivittämisen ja ajan tasalla pitämisen avulla kehitetään edelleen eri hallintoelimille tehtävää valmisteluprosessia sekä varmennetaan toiminnan laatu- ja hallintoprosessin sujuvuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden seuranta on vaiheistettu ja laadittu aikataulu kuntayhtymän vuosikellon avulla. Raportointia tukevat toiminta-, henkilöstö- ja

taloussuunnittelupalaverit sekä PowerBi raporttien ja tietovaraston käyttö. Vuosittaisten lähetekeskustelujen sekä TAHTO- ja onnistumiskeskustelujen avulla konkretisoidaan ja seurataan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista eri organisaatiotasolla ja yksiköissä.

Ammatillisen koulutuksen uuden lainsäädännön ja rahoituslain vaikutukset voimistuvat ja vaikuttavat yhä enemmän Salpauksen toimintaedellytysten ja johtamisen toimintakentän muutoksiin. Samanaikaisesti kuntayhtymän johtoryhmässä, erityisesti opetus- ja koulutustoiminnan johdossa, tulee tapahtumaan seuraavien vuosien aikana vaihtuvuutta. Osaava johtaminen tulee varmistaa muutostilanteet ennakoiden.

1.2.2.1 Riskienhallinnan järjestäminen

Kuntayhtymän johto päättää osana strategiatyötä ja johtamistyöskentelyä, miten riskejä hallitaan ja miten toimintaympäristömuutoksiin vastataan ja niitä ennakoidaan. Kuntayhtymän johto arvioi ja kehittää strategiaprosessia systemaattisesti. Erityistä huomiota kiinnitetään strategiassa onnistumiseen liittyviin riskeihin sekä taloudellisiin riskeihin. Sisäistä tarkastusta hyödynnetään riskien arvioinnin suunnittelun ja toteutuksen tukena.

Kuntayhtymän toiminnan tuloksellisuutta ja strategian toteutumista kuvaamaan on määritelty keskeiset mittarit. Strategian 2021–2025 toteutumista sekä toiminnan tuloksellisuutta kuvaavat mittarit on määritelty osana strategiaprosessia. Kuntayhtymän johto toteuttaa riskienhallintaa oleellisena osana toiminnan ja talouden suunnittelua, ydinprosessien toteuttamista, arviointia ja kehittämistä. Vastuu riskienhallinnan johtamisesta on kuntayhtymän johdolla. Päivittäinen riskienhallinta on kiinteä osa johtamista ja esihenkilötyötä liittyen kaikkeen toimintaan.

1.2.2.2 Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Sisäinen tarkastus on riippumaton toimintamuoto, jolla on raportointivastuu yhtymähallitukselle sekä toimitusjohtajalle ja rehtorille. Kuntayhtymän sisäisen tarkastuksen tehtävät on järjestetty osana toimivan johdon arviointi- ja kehittämistehtävää. Sisäisen tarkastuksen operatiivinen toteutus hankitaan ostopalveluna tilintarkastusyhteisöltä. Sisäisen tarkastuksen toteuttaminen tapahtuu yhteistyössä tilintarkastajien ja tarkastuslautakunnan kanssa. Sisäisen tarkastuksen kohteet suunnitellaan vuosittain tunnistettujen tarpeiden perusteella. Lähivuosina tarkastuksen kohteiksi on valittu uuden ammatillisen koulutuksen lainsäädännön säännösten toteutuminen ja toteuttaminen Salpauksessa. Sisäisellä tarkastuksella on nimenomaan keskitytty kohdan tämän Riskienhallinnan selonteon kohdan 'Ammatillisen koulutuksen järjestäminen' riskien hallintaan.

Yhtymähallituksen sekä toimitusjohtajan ja rehtorin tulee seurata ja raportoida sisäisen tarkastuksen antamien kehityssuositusten käsittelyä ja suositusten perusteella toteutettujen toimenpiteiden tehokkuutta riskien hallinnassa ja toiminnan kehittämisessä.

1.2.3 Talouden hallinta

Riskienhallinta on olennainen osa toiminnan ja talouden suunnittelua. Tavoitteena on tasapainoisen talouden turvaaminen, jonka menestystekijöinä on tulo-rahoituksen turvaaminen ja siihen suhteutettu resurssien käyttö ja rahoituksen turvaaminen koulutuksen käyttöön.

Kuntayhtymän tulo-rahoituksen riskit muodostuvat ammatillisen koulutuksen lainsäädännön ja rahoituslain rakenteista sekä ammatillisen koulutuksen muun tulo-rahoituksen vaikeasta ennakoitavuudesta. Nykyinen valtionosuusrahoitus painottaa toiminnan vaikuttavuutta ja tehokkuutta. Talouden tasapainoon vaikuttavat merkittävästi opetus- ja kulttuuriministeriön

vuosittaiset päätökset tavoitteellisista opiskelijavuosista ja sen kautta määräytyvästä perusrahoituksesta (70 % rahoituksesta). Lisäksi Salpauksen tulee onnistua uuden ammatillisen koulutuksen tulosperusteisessa rahoituksessa. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että vuoden 2022 rahoitukseen vaikuttivat vuoden 2020 tulokset. Rahoitusmallin peruselementit ovat perusrahoitus 70 % (opiskelijavuodet), suoritusrahoitus 20 % (tutkinnot ja tutkinnon osat), vaikuttavuusrahoitus 10 % (työllistyminen ja jatko-opinnot sekä opiskelija- ja työelämäpalaute) sekä erikseen haettava strategiarahoitus.

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymälle ja muille koulutuksenjärjestäjille myönnetään laskennallisesti perusrahoitusta, suoritusrahoitusta ja vaikuttavuusrahoitusta kunkin rahoitusosuuden euromäärästä se osuus, joka vastaa Salpauksen suoritteiden suhteellista osuutta kyseisen rahoitusosuuden kaikkien koulutuksen järjestäjien suoritteista Suomessa. Ammatillisen koulutuksen rahoitus on nollasummapeli. Oman suorituskyvyn ohella rahoitukseen vaikuttaa muiden koulutuksenjärjestäjien tulokset.

Valtionosuusrahoitus muodostuu 70 prosenttisesti opiskelijavuosista, joista opetus- ja kulttuuriministeriö päättää vuosittain. Uusi lainsäädäntö on ollut voimassa viisi vuotta vuoden 2022 loppuun mennessä. Vuoden 2022 suorite- ja rahoituspäätöksessä Salpauksen opiskelijavuosimäärä laski 304 opiskelijavuodella (-5 %) johtuen Salpauksen -1 prosentin alituksesta suhteessa tavoitteeseen, kun samanaikaisesti opiskelijavuosimäärä oli keskimäärin ylitetty 4 prosentilla. Vuoden 2022 toteutunut vuosimäärä Salpauksessa alitti tavoitteen vielä 52 vuodella. Riski opiskelijavuosien toteutumisesta yli rahoituksen ei toteutunut vuonna 2022. Tähän mennessä Salpauksen tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä ja rahoitus on vastannut vähintään toteutuvaa opiskelijavuositasa. Koulutuskeskus Salpaus on saanut vuosien 2018–2022 välisenä aikana yhteensä 227 opiskelijavuotta rahoitusta enemmän, kuin se on opiskelijavuotia tuottanut.

Hallitusohjelman tulevaisuusinvestointirahoituksen kautta saatujen määräaikaisten harkinnanvaraisten valtionosuuksien korotusten kautta rahoitettujen lisärekrytointien hallittu alasajo vuoteen 2025 mennessä vaatii toiminnan, henkilöstöressurssien ja talouden hallinnan edelleen kehittämistä. Vuonna 2022 palkkakulut ilman sivukuluja toteutuivat 1 prosenttia alle budjetoidun, mikä kertoo onnistuneesta henkilöstökulusuunnittelusta päättyneenä vuotena. Lisäksi sivukulut laskivat budjetoitua enemmän.

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen tulevaisuusnäkymät vaativat strategista ja etupainotteista suunnittelua ja varautumista sekä ohjausmenetelmien kehittämistä painottaen yhä vaikeammin ennakoitavien ja pienemmistä puroista muodostuvaan, erityisesti aikuisille kohdistuvaan opiskelijahakuun. Vuonna 2022 aloittaneista opiskelijoista 2/3 tuli muun kuin peruskoulun päättävien yhteishaun kautta. Opiskelijoista ainoastaan vajaa 1/3 on alle 19-vuotiaita, ja yli 25-vuotiaita jo yli puolet.

Talouden ennakkoinnin vaikeutuminen ja Salpauksen palveluiden ja asiakasprofiilin muutos edellyttävät kuntayhtymän onnistunutta talouden hallintaa myös jatkossa. Osaavan taloushallinnon henkilöstön määrä tulee turvata ja vaihtuvuutta ennakoita. Vuonna 2022 tulee toteuttaa korvausrekrytointeja toteutuneiden ja tulevien henkilöstövaihdosten korvaamiseksi. Samalla toiminnan, henkilöstön ja sitä kautta talouden suunnittelu- ja seurantajärjestelmiä tulee kehittää edelleen kasvavia tarpeita kuunnellen.

Kuntayhtymän rahoitus-, maksuliikenne- ja sijoitustoiminta hoidetaan riskejä halliten. Talousarvion ja taloussuunnitelman hyväksymisen yhteydessä yhtymäkokous päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista. Lainan ottamisesta ja muusta sijoitustoiminnasta päättää yhtymähallitus. Päätökset lainojen ottamisesta tehdään eri rahoittajien kilpailuttamisen

jälkeen. Korkoriskin hallinnassa on käytetty korkosuojausta osalle suunnitellusta lainapäällöistä.

Kuntayhtymässä sijoitusriskit hallitaan Lahden kaupunkikonsernin konserniohjeiden mukaisesti. Lyhytaikainen kassavälijäämä sijoitetaan mahdollisimman vähäriskisesti siten, että sijoitukselle pyritään saamaan korkeampi tuotto kuin maksuliiketeileiltä.

Kassavarojen sijoittamisen periaatteina ovat luottokelpoisuus, likvidisyys ja tuotto. Lahden kaupungin konserniohjeiden mukaan sijoituksia ilman aika-, määrä- tai osapuolirajoituksia voidaan tehdä

- pankkitileille
- rahamarkkinatalletuksiin sekä
- valtion ja suomalaisten kuntien sekä näihin rinnastettavien osapuolten kunta-, yritys- tai sijoitustodistuksiin velkakirjoihin.

Rahavarojen lyhytaikaisesta sijoittamisesta päättää toimitusjohtaja raportoiden sijoituksista hallitukselle.

Kuntayhtymän maksuvalmiuteen liittyvien riskien hallintaa tukee reaaliaikainen taloushallinnon järjestelmä. Maksuvalmiuden ylläpitämiseksi vastuuyksiköiden on noudatettava tarvittaessa yhtymähallituksen ja toimitusjohtajan antamia ohjeita mm. menojen jaksottamisessa. Tällä hetkellä tilanne ei ole vaatinut tätä ohjausta. Johtoryhmä antaa luvat talousarviossa olevien investointien toteutukseen, mikä tukee investointien tarveharkinnan lisäksi myös tarvittavilta osin maksuvalmiuden hallintaa.

Kuntayhtymän pankkilainojen korkoriskin hallintaan on vuonna 2013 otettu (hallitus 158 § 26.8.2013) kynnnyksellinen koronvaihtosopimus, joka on tehty kuntayhtymän lainasalkun korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi 8 miljoonan euron pääoma osalta kymmeneksi vuodeksi. Kuntayhtymän toteutuvan lainakannan loppuosan korko määräytyy markkinakorkojen mukaan. Koronvaihtosopimuksella kuntayhtymän lainasalkun korko on 8 miljoonaan euron osalta muutettu kiinteäksi 2,55 prosentin koroksi 6 kuukauden euriborin ollessa korkeintaan 5 %. Koron ollessa yli 5 % kuntayhtymän maksama korko on 6 kuukauden euribor-korko vähennettynä yhdellä prosenttiyksiköllä. Koronvaihtosopimuksella kiinteäksi muutettu korko ei sisällä varsinaisten lainojen marginaalia. Korkotarkastelu tehdään aina korkojaksoittain 6 kuukauden väliin. Koronvaihtosopimus alkoi 27.12.2016 ja erääntyy 28.12.2026. Korkotason nousu vuonna 2022 muutti tehdyn sopimuksen edulliseksi kuntayhtymälle.

Saatavien perintää hoitaa Lowell Oy, hallitus käsittelee luottotappiot vuosittain. Toimitusjohtaja päättää tarvittaessa alle 30 euron saatavien perinnän lopettamisesta.

Toimitilaohjelman toteuttaminen on keskittänyt Salpauksen toiminnan kolmen kunnan (Lahti, Heinola, Asikkala) alueelle viiteen toimipisteeseen (Lahdessa kolme: keskustan kampus, Vipusenkatu ja Jokimaa). Tavoitteena on ollut vähentää Salpauksen käytössä olevia tiloja noin 40 prosenttia noin 100 000 neliöön vuoteen 2023 mennessä. Toimitilaohjelma on toteutunut odotettua paremmin ja on kiinteistöjen taloudellisen riskin näkökulmasta hyvin hallinnassa.

1.2.3.1 Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Investointien käynnistämisen toimintatavat ja prosessit on määritelty ja ohjeistettu. Kuntayhtymän johtoryhmä käsittelee irtaimistoinvestoinnit ja antaa investointien toteutusluvat. Hankintaprosessi on mallinnettu, ohjeistettu ja hankintaprosessiin osallistuvia koulutetaan säännöllisesti. Kuntayhtymä hyödyntää yhteishankintoja laajasti.

Kiinteän omaisuuden hankinnasta päättää yhtymähallitus. Rakennushankkeet toteutetaan talousarviossa hyväksytyjen hankintaohjelmien mukaisesti seuraavasti: Yhtymähallitus hyväksyy 300 000 euroa ylittävien hankkeiden suunnitelmat ja urakkatarjoukset, muiden hankkeiden suunnitelmat ja urakkatarjoukset hyväksyy toimitusjohtaja.

Kiinteistöjen hallintajärjestelmä on osa kuntayhtymän suunnittelu- ja toimintajärjestelmää. Perustoiminnan talouden hallinnassa on tärkeässä roolissa toimitilojen käytön tehostaminen ja tiloista luopuminen.

Kiinteästä ja irtaimesta omaisuudesta, arvopapereista, saamisista ja muusta omaisuudesta sekä talousarviolainoista, sopimuksista, sitoumuksista, vakuutuksista ja vakuutusasiakirjoista pidetään luetteloita. Kuntayhtymän omistamien kiinteistöjen tasearvot määritellään käyttöomaisuuskirjanpidon avulla. Tarvittavia kiinteistöjen arvojen alaskirjauksia on tehty. Kiinteistömassan arvo kokonaisuudessaan turvataan vakuutusyhtiön kanssa solmitulla täysarvovakuutuksella. Kiinteistöpalvelut ylläpitää tietoja kiinteistöjen kaupoista, kiinteistöjen saannon lainhuudatuksista, kiinnityksistä ja vuokraoikeuksien siirroista sekä huolehtivat kiinteistöjen markkinahintojen seurannasta.

Käyttöomaisuuden myynnistä päättää yhtymähallitus. Irtaimen omaisuuden sekä osakkeiden ja osuuksien myynnissä yhtymähallitus voi siirtää toimivaltaansa edelleen muille toimielimille ja viranhaltijoille. Irtaimen, käytöstä poistetun omaisuuden myyntiluvan antaa toimitusjohtaja ja myyntikanavana käytetään julkista nettipohjaista huutokauppaa, joka mahdollistaa omaisuuden aidon julkisen myynnin. Kuntayhtymän Talouspalvelut vastaa käyttöomaisuuskirjanpidon ylläpidosta ja neuvonnasta sekä ylläpitää intranetissä käyttöomaisuuden luettelointiohjetta.

1.2.3.2 Sopimustoiminta

Dynasty-asianhallintajärjestelmä sisältää toiminnot kokous-, asian-, viranhaltijapäätösten, sopimusten ja dokumenttien hallintaan.

Lisäksi PTC Services Oy:n kanssa on allekirjoitettu sopimus 1.9.2017 hankintajuridisten asiantuntijapalveluiden käytöstä, joka tukee kuntayhtymän toimintaa tarpeen mukaan.

Kuntayhtymän hankintaohjeistuksen mukaisesti hankinnat kilpailutetaan sähköisellä kilpailutusjärjestelmä Cloudialla, jonne kilpailutusasiakirjat tallentuvat. Hankintaan liittyvä hankintapäätös sekä hankintasopimus viedään Dynastyn sopimushallintaan. Vahvaan tunnistautumiseen pohjautuvan sähköisen allekirjoittamisen käyttöönoton myötä hankintasopimukset on mahdollista laatia ja sähköisesti allekirjoittaa Dynastyn sopimushallinnan kautta. Hankintalain mukaisesti kaikista kansallisen kynnsarvon ylittävistä (yli 60 000 euroa) hankinnoista tulee tehdä sopimus.

Dynasty-sopimushallinnan järjestelmän avulla seurataan sopimusmääriä sopimustyypeittäin. Sopimushallinnasta kerätään vuosittain sopimusmääräraportti tilinpäätöskirjaa varten. Sopimusten seurannan tukena on käytössä sopimushallinnan hälytystoiminto. Hälytystoiminnon avulla seurataan sopimusten voimassaolo- ja päättymisaikoja. Hälytys ohjautuu sopimuksesta vastuuhenkilölle, sopimusneuvottelijalle ja laatijalle.

1.2.4 Henkilöriskien hallinta

Toimivalta henkilöstöasioissa on määritelty hallintosäännössä sekä henkilöstöasioiden ja -prosessien toimintaohjeissa. Henkilöriskien hallinta sisältää yksilöihin liittyvien ja työyhteisöön liittyvien riskien lisäksi toimintakulttuurin ja henkilöstön osaamisen. Keskeiset tekijät

henkilöstöriskien hallinnassa ovat toiminnan tarpeista lähtevä sekä tulevaisuuden tarpeisiin vastaava osaamisen varmistaminen, henkilöstösuunnittelu ja rekrytointi sekä turvallisuus ja yksilön työkyky. Työyhteisöön liittyviä riskejä (osaaminen, työn oikea kohdentuminen, vaihtuvuus, rekrytointi, esihenkilötyö ja ikärakenne) hallitaan ajantasaisella ohjeistuksella, valmentamalla esihenkilöitä sekä kehittämällä laadullista ja määrällistä henkilöstösuunnittelua.

Henkilöstöriskejä hallitaan Henkilöstöpalvelujen asiantuntijoille keskitetyillä ja säännöllisesti päivitettävillä henkilöstöjohtamisen prosesseilla, ajantasaisella ohjeistuksella sekä vuosikierron mukaisella, toiminnan suunnittelusta lähtevällä henkilöstösuunnittelulla.

Henkilöstöjohtamisen tukena ovat henkilöstötietojärjestelmät, joka tuottavat ajantasaista tietoa. Käytössä on kattavat HR-raportit, joiden avulla henkilöstösuunnitteluun ja osaamiseen liittyvää tietoa pystytään kokoamaan, analysoimaan ja johtamaan. Pitkällä aikavälillä tämä tukee henkilöstöprosessien ja riskienhallinnan kehittämistä.

1.2.4.1 Henkilöstö- ja opiskelijaturvallisuus

Henkilöstö- ja opiskelijaturvallisuuteen liittyvä riskienhallinta on jatkuvaa ja säännönmukaisesti kehittyvää. Keskeinen rooli on ajantasaisella ohjeistuksella sekä osaamisen kehittämisellä. Turvallisuuden ylläpitoa ja kehittämistä varten Salpauksessa on kriisiryhmä, turvallisuusasioiden ohjausryhmä sekä toimipistekohtaiset turvallisuusryhmät. Turvallisuusriskien hallintaan sisältyvät kriisitoimintamalli ja kriisiviestintäsuunnitelma sekä toimipisteisiin laaditut pelastussuunnitelmat. Turvallisuusohjeiden ajantasaisuutta ylläpidetään säännöllisesti, toimintamalleja harjoitellaan.

Työturvallisuusvaarojen arvioinnit päivitetään vuosittain ajan tasalle toimipistekohtaisesti. Työturvallisuuden hallinnassa huomioidaan sekä henkilöstö että opiskelijaturvallisuus. Kuntayhtymässä on käytössä Falcony-työturvallisuusriskien arviointijärjestelmä. Työturvallisuuden hallintaan sisältyy myös kone- ja laiteturvallisuuden ylläpito sekä kemikaaliturvallisuuden hallinta.

Vastuujako turvallisuuden hallinnassa jakautuu seuraavasti:

Ylin johto

- Periaatteiden ja toimintatapojen luominen sekä organisointi
- Vastuiden ja velvollisuuksien määrittäminen
- Resurssien varmistaminen
- Työturvallisuusvaarojen arvioinnin organisointi ja seuranta

Esihenkilöt vastuualueensa osalta

- Vastaa henkilöstönsä työhyvinvoinnista ja työturvallisuudesta
- Vastaa opiskelijoiden ja oppimisympäristöjen työturvallisuudesta
- Perehdytys, ohjeistus ja ohjaus
- Työympäristön ja toiminnan seuranta ja valvonta
- Työturvallisuusvaarojen arvioinnin toteuttaminen
- Koneiden ja laitteiden turvallisuudesta ja käyttökunnosta huolehtiminen
- Valtioneuvoston asetus työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta
- Määräaikaistarkastusten ja huoltojen organisointi
- Kemikaaliturvallisuudesta huolehtiminen
- Toimipisteen turvallisuusryhmän toiminnan ylläpitäminen (pelastus- ja ensiapuvalmiuden järjestäminen)

Jokainen työntekijä

- Vastuu oman työskentelynsä ja toimintansa turvallisuudesta
- Annettujen työturvallisuusohjeiden noudattaminen
- Työturvallisuusvaarojen arviointi osana omaa työtä
- Ilmoitusvelvollisuus esimiehelle havaituista epäkohdista

Henkilöstö- ja opiskelijaturvallisuutta, erityisesti kriisiviestintää ja -johtamista tuetaan jatkuvalla toimintamallien ja -välineiden kehittämisellä. Kuntayhtymä on ottanut Secapp kriisiviestintäjärjestelmän käyttöön ja toteuttanut koko henkilöstöä koskevan turvallisuuskoulutukset.

Kuntayhtymässä on sisäilmatyöryhmä ja käytössä toimintamalli sisäilma-asioiden selvittämisessä. Toimintamallissa on kuvattu menettelytavat, joiden mukaan havaitun sisäilmaongelman käsittely toteutetaan.

1.2.5 Tietosuoja ja tietoturvallisuus

Tietosuojalla tarkoitetaan henkilötietojen käsittelyä koskevien säädösten huomioon ottamista Salpauksen toiminnassa. Tarkoituksena ei ole ainoastaan tiedon suojaaminen, vaan ohjaaminen hyviin käytäntöihin ja yksityisyyden suojan turvaaminen henkilötietojen käsittelyssä. Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymässä huolehditaan yksityisyyden suojasta ja henkilötietojen yksityisyyttä kunnioitetaan. Kuntayhtymä sitoutuu tietosuojapolitiikassaan huolehtimaan käsittelemiensä henkilötietojen tietosuojasta ja tietoturvasta. Kuntayhtymässä noudatetaan EU:n yleistä tietosuoja-asetusta, Suomen lainsäädäntöä sekä viranomaismääräyksiä ja ohjeita.

Tietoturvaluistyön päämääränä on turvata Koulutuskeskus Salpauksen toiminnalle tärkeiden tietojärjestelmien ja tietoverkkojen keskeytymätön toiminta, estää tietojen ja tietojärjestelmien valtuudeton käyttö, tahaton tai tahallinen tiedon tuhoutuminen tai vääristyminen sekä minimoida aiheutuvat vahingot ja varautua toiminnan keskeyttäviin uhkatilanteisiin ja niistä toipumiseen. Hallinnollisten, teknisten ja muiden toimenpiteiden avulla Salpauksen tiedot, tietojenkäsittelyjärjestelmät ja palvelut pidetään asianmukaisesti suojattuina sekä normaali- että poikkeusoloissa.

Tavoitteena on, että jokainen ymmärtää tietoturvallisuuden merkityksen kaikessa toiminnassa ja tietoturvajärjestelyt ovat hyvää kansallista ja kansainvälistä tasoa. Salpauksen tiedot, tiedostot, tietojenkäsittelyjärjestelmät, tietoverkko ja sen palvelut pidetään asianmukaisesti suojattuina normaali-, häiriö- ja erityistilanteissa sekä poikkeusoloissa hallinnollisten, teknisten ja muiden toimenpiteiden avulla. Tietoturvaa kehitetään ennakoiden, Salpauksen toiminnan luonteen, tarpeiden ja tavoitteiden lähtökohdista.

Koulutuskeskus Salpauksessa on tietoturvan hallintamalli, joka määrittelee tietoturvatyön organisoinnin siten, että se kattaa johdon, esihenkilöt, henkilöstön, opiskelijat ja muut sidosryhmät. Näkökulmina mallissa ovat hallinnollinen, tekninen sekä fyysinen tietosuoja ja tietoturvallisuus.

Koulutuskeskus Salpauksen tietoturva- ja tietosuojapolitiikat ja ohjeistus on julkaistu organisaation www-sivuilla ja henkilöstölle tarkemmin organisaation intrassa. Tietoturvapoliittikka määrittelee Koulutuskeskus Salpauksen tietoturvallisuuden tavoitteet, vastuut ja toteutustavat. Tietosuojapolitiikassa määritellään tavoitteet ja periaatteet sekä vastuut ja toimintatavat, joita noudatetaan kuntayhtymän tietosuojan toteuttamisessa ja kehittämisessä. Tietosuojapolitiikka koskee kaikkea organisaation vastuulla olevaa henkilötietojen käsittelyä riippumatta käsittelypaikasta, välineistä tai muista järjestelyistä.

Kuntayhtymässä tietoturvallisuutta ja tietosuojaan liittyviä toimintamalleja ja ohjeita ylläpitää ja kehittää nimetty hallinnollinen tietoturvaryhmä sekä tietotekninen tietoturvaryhmä. Lisäksi Salpaukseen on nimetty tietosuojavastaava.

Tietosuoja- ja tietoturvallisuuspoikkeamia, -tapahtumia ja -kehitystä seurataan ja hallitaan tietoturvaryhmien toimesta ja raportoidaan säännöllisesti johtoryhmälle ja vuosittain organisaation tietotilinpäätökseen.

Tietosuoja- ja tietoturvaloukkauksiin tarvittavaa toimintamallia kehitetään ja toimenpiteitä harjoitellaan säännönmukaisesti mm. kansallisiin tietoturvarajoituksiin osallistumalla.

1.2.6 Kuntayhtymän toimintaan liittyvät tunnistetut keskeiset riskit

	KESKEISET TUNNISTETUT RISKIT
Ammatillisen koulutuksen järjestäminen	Opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamisen varmistaminen ja resursoinnin tarkoituksenmukainen kohdentaminen. Laadukkaan opetuksen ja riittävien tukitoimien varmistaminen opiskelijoille ja näin myös suoritus- ja vaikuttavuustulosten saavuttaminen. Alueellisessa työelämäpalvelutehtävissä onnistuminen ja sen kehittäminen päivitetyn strategian mukaiseksi.
Johtaminen ja hallinnon järjestäminen	Osaavan johtamisen varmistaminen ja henkilöstön vaihtuvuuden tarvittava ennakointi. Toisen asteen ammatillisen koulutuksen muutosten ja tulevaisuusnäkyvien ennakointi. Opetus- ja koulutuspalveluiden digitaalisen transformaation johtaminen.
Talouden hallinta	Rahoituksen ennakoitavuus on myös heikentynyt aiemmasta. Ammatillisen koulutuksen rahoitus on nollasummapeli. Oman suorituskyvyn ohella rahoitukseen vaikuttaa muiden koulutuksenjärjestäjien tulokset. Salpaukseen on onnistunut suoritus- ja vaikuttavuustuloksissa, josta viimeisen mittaus on vuoden 2023 saatu rahoituspäätös, jossa suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksen muutos oli noin 1 miljoona euroa valtakunnan keskiarvoa enemmän. Valtion talousarvion opiskelijavuosimäärän ja sitä kautta rahoituksen riittävyys suhteessa tarpeeseen valtakunnallisesti ja Salpauksessa. Salpauksen rahoituksen opiskelijavuosimäärä on tähän mennessä vuodesta 2018 asti kattanut tuotetut vuodet. Hallitusohjelman tulevaisuusinvestointirahoituksen kautta saatujen määräaikaisten harkinnanvaraisen valtionosuuksien korotusten kautta rahoitettujen lisärekrytointien hallittu alarajo vuoteen 2025 mennessä.

	Kuntayhtymän onnistunut talouden hallinta tulee varmistaa myös jatkossa, osaavan taloushallinnon henkilöstön riittävän määrä tulee turvata ja vaihtuvuutta ennakoita. Toiminnan, henkilöstön ja sitä kautta talouden suunnittelu- ja seurantajärjestelmiä tulee edelleen kehittää.
Henkilöriskien hallinta	Johdettu henkilöstökulurakenteen hallinta vastaamaan tulorahoituksen tasoa ja määräaikaista lisärahoitusta edeltävää tilannetta. Osaavan henkilöstön saatavuus jatkuvasti haasteellisemmaksi muodostuvassa työvoiman kilpailutilanteessa. Henkilöstö- ja opiskelijaturvallisuuden toimintamallien jatkuva kehittäminen ja henkilöstön osaamisen varmistaminen. Henkilöstö- ja opiskelijaturvallisuuden uhkien tunnistaminen ja ennaltaehkäisy.
Tietosuoja ja tietoturvallisuus	Tietosuoja- ja tietoturvahkien huomioiminen ja ennaltaehkäisy jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Henkilöstön osaamisen varmistaminen tietosuoja- ja tietoturvahkien ennaltaehkäisyssä. Laajan laite-, ohjelmisto- ja palveluympäristön hallinta ja ajantasaisuuden varmistaminen.

1.3 Kokonaistalouden tarkastelu

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden tulos 3,0 miljoonaa euroa laski edellisvuodesta -1,1 miljoonaa euroa. Toimintatuotot kasvoivat tilikauden aikana saadun lisärahoituksen turvin 0,8 miljoonaa euroa, 1,2 prosenttia. Kaikkiaan tilikauden aikana lisärahoitusta saatiin 4,3 miljoonaa, josta 1,9 miljoonaa vasta joulukuun alussa saadulla päätöksellä. Vielä talousarviomuutoksen laadintavaiheessa tuottojen odotettiin laskevan. Ilman lisärahoitusta tilikausi olisi ollut -600 000 euroa alijäämäinen.

Toimintakulut lisääntyivät 1,5 miljoonaa euroa, 2,7 prosenttia. Veronluonteisten maksujen tulosvaikutteinen korjaus edellisiltä tilikausilta pienensi määrärahakäyttöä 332 000 euroa. Ilman tätä vaikutusta toimintakulut olisivat kasvaneet 1,8 miljoonaa euroa 3,3 prosenttia.

Toimintakate pieneni -0,7 miljoonaa ollen 9,8 miljoonaa euroa, toimintakateprosentti oli 15.

Poikkeavia tulosvaikutteisia eriä oli tilikauden aikana lisäksi korkotason nousun mahdollistama kuntayhtymän korkosuojauksen kuluvarauksen purku, joka muutti rahoitustuottojen ja kulujen tulosvaikutuksen 575 000 euroa positiiviseksi.

Suunnitelman mukaiset poistot kasvoivat edellisvuodesta 318 000 euroa. Satunnaiset erät olivat kutakuinkin edellisvuoden tasolla.

Toimintatuotot vuonna 2022 olivat 66 miljoonaa euroa, kasvua 0,8 miljoonaa euroa (1,2 %). Koulutustoiminnan tuotot pysyivät ennallaan, hanke- ja projektitoiminnan tuotot kasvoivat 0,3 ja muut tuotot 0,45 miljoonaa euroa.

Toimintakulut olivat 56,1 miljoonaa euroa, kasvua edellisvuodesta 1,5 miljoonaa euroa (2,7 %). Henkilöstökulut nousivat 0,9 miljoonaa euroa (2,4 %). Maksetut palkat nousivat 3,1 prosenttia, koska henkilösivukulut laskivat. Muut toimintakulut kuin henkilöstökulut kasvoivat 0,6 miljoonaa euroa (3,5 %).

Henkilöstökulujen kasvu edellisvuodesta johtuu kokonaan oppimis- ja koulutuspalveluiden henkilöstökulujen kasvusta, joka oli 1 miljoonaa euroa (+3,5 %, maksetut palkat +4,3 %). Muiden henkilöstöryhmien henkilöstökulut laskivat -0,1 miljoonaa euroa. Viimeisen viiden vuoden aikana vuodesta 2018 vuoteen 2022 Salpauksen Oppimis- ja koulutuspalveluiden henkilöstökulut ovat kasvaneet saatujen lisäresurssien turvin 23 prosenttia, 5,8 miljoonaa euroa. Vuodesta 2020 toteutuneet opiskelijavuodet ovat samanaikaisesti laskeneet 167 vuotta. Muiden toimintojen henkilöstökulut eivät ole nousseet ja muut kuluryhmät kuin henkilöstökulut ovat laskeneet -10 prosenttia, -1,9 miljoonaa euroa. Tämä kertoo sen, että resurssien käyttö kohdistuu perustehtävään samalla, kun kuntayhtymän talous on pidetty erinomaisessa kunnossa ja tulevaan epävarmuuteen on varauduttu hyvin.

Tilikauden tulos ylitti talousarvio 4,8 miljoonaa euroa. Budjetoitua parempi tilinpäätös perustui alla selvitettyihin syihin.

Tuotot

Vasta joulukuun 2022 alussa saimme toisen valtiosuusrahoituksen lisäsuoritepäätöksen 1,9 miljoonaa euroa, jota talousarviossa ei ollut odotettu. Muut koulutustuotot toteutuivat 283 000 euroa ja hanketoiminata 96 000 euroa budjetoitua suurempana.

Kulut

Kokonaistalouden tarkastelu

Henkilöstökulut

Palkat toteutuivat käytännössä talousarvion mukaan, -1 prosenttia alle budjetoidun (0,2 milj. €). Henkilösivukulujen kustannustaso laski (0,3 milj.€, -2,6 %). Henkilöstökuluista säästyä siis yhteensä 0,5 miljoonaa euroa (-1,3 %). Palkkavaraukset vuodelle 2023 on 4,3 prosenttia vuoden 2022 toteumaa suurempi.

Palveluiden ostot

Palveluiden ostot alittivat kokonaisuutena budjettivarausten 453 000 euroa (-5 %). Muun muassa opetus- ja koulutuspalveluiden ostot vähenivät ulkopuolisilta 192 000 euroa, -8 prosenttia. Matkustus- ja majoituspalvelujen kulut ovat laskeneet koronan oppien jälkeen. Matkustus on vähentynyt, koska kokouksiin ja tilaisuuksiin on mahdollista osallistua ympäristöä ja rahaa säästämällä usein myös etänä. Vuodesta 2018 matkustus- ja majoituspalvelujen kulut ovat laskeneet 160 000 euroa, -29 prosenttia. Tämä näkyi myös määrärahasäästönä vuonna 2022 (121 000 euroa, -24 %).

Palveluostoissa ilmeni myös arvioitua suurempaa määrärahan käyttötarvetta. Rakennusten vuosikorjauksia toteutettiin -202 000 euroa (34 %) yli arvioitun, siivouspalvelut ylittivät -94 000 euroa (10 %), opetuksen koneita ja laitteita huollettiin -94 000 eurolla (39 %) ja työterveyshuoltoon käytettiin -54 000 euroa (16 %) yli varauksien. Työntekijöille maksettavat koulutuskorvaukset ylittivät -25 000 euroa (2,5 %). Vuodesta 2018 koulutuskorvausten määrä on kasvanut kolmanneksella, joka on 260 000 euroa vuositasolla. Kokonaisuutena palveluihin käytettiin 500 000 euroa varattua vähemmän kuin viime vuonna. Inflaatiovaraus alkaneen vuoden 2023 talousarviossa on palveluiden ostoissa vain 3,6 prosenttia, 318 000 euroa.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Aineet, tarvikkeet ja tavarat alittivat budjettivarausten 564 000 euroa (-9 %). Puolet tästä säästöstä selittyy myymättömien opiskelijatyönä rakennettavien omakotitalojen varastonarvon kasvulla. Lisäksi voimassa olevien sopimusten turvaamana vielä päättyneenä vuonna elintarvikkeiden kustannustason nousu ei realisoitunut meillä. Elintarvikkeiden ostot maksuttomaan opiskelijaruokailuun alittivat budjettivarausten 120 000 euroa, -8 prosenttia. Samoin lämmitys ja sähkö toteutuivat 100 000 euroa, -5 prosenttia alle varauksen. Sähkökustannukset laskivat edellisvuodesta 67 330 euroa. Määrärahaa alkaneen vuoden 2023 talousarviossa on aineisiin, tarvikkeisiin ja tavariin on 6,4 prosenttia, 374 000 euroa enemmän kuin vuonna 2022 kului.

Avustukset

Maksettavat avustukset kasvoivat 64 000 euroa 10 prosenttia edellisvuodesta. Varattua määrärahaa kuitenkin säästyä 156 000 euroa. Avustuksiin vuodelle 2023 on varattu vastaava summa kuin vuodelle 2022 oli, eli varaus on 159 000, 23 prosenttia suurempi kuin viime vuonna kului. Tämä kuluvaraus kattaa todennäköisesti osittain alkaneena vuonna muiden kuluryhmien mahdollisia inflaatiosta johtuvia ylityspaineita.

Muut toimintakulut

Muut toimintakulut alittivat niin ikään 542 000 euroa, 23 prosenttia. Koneiden ja laitteiden vuokrat olivat tästä 199 000 euroa, kiinteistövero 135 000 euroa, jossa on mukana kuluja pienentävä korjaus (200 000 euroa) edellisiltä vuosilta sekä oman käytön arvonlisäverojen korjaus edellisiltä vuosilta 132 000 euroa. Veronluonteisten maksujen tulosvaikutteinen korjaus edellisiltä vuosilta on siis yhteensä pienentämässä määrärahakäyttöä 332 000 euroa. Muihin toimintakuluihin on vuodelle 2023 varattu 285 000 euroa, 13 prosenttia viime vuoden todellista, poikkeavista eristä puhdistettua toteumaa enemmän. Tämä kuluvaraus kattaa todennäköisesti tänä vuonna muiden kuluryhmien mahdollisia inflaatiosta johtuvia ylityspaineita.

Kokonaistalouden tarkastelu

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotason nousua vastaan tehty korkosuojaus tuotti positiivisen tulosvaikutuksen tilinpäätökseen. Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat 570 000 euroa talousarviota positiivisemmin.

Toimintatuotot ja valtionosuusrahoituksen opiskelijavuodet on selvitetty alla olevassa taulukossa.

TOIMINTATUOTOT 1000 €	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Tot% TA 2022
Valtionosuus	59 735	60 352	58 327	60 263	103 %
Opiskelijavuodet	6 159	6 228	5 924	6 067	102 %
Strategiarahoitus	1 284	244	153	119	78 %
Muut koulutustuotot	1 919	1 509	1 452	1 735	119 %
Koulutustoiminnan tuotot yhteensä	62 938	62 105	59 932	62 117	104 %
Projektit	413	755	981	1 077	110 %
Muut tuotot	2 641	2 324	2 707	2 775	102 %
- työtoiminta (koulutukseen liittyvä)	1 176	601	1 168	765	66 %
- Ravintolapalvelut	670	797	884	923	104 %
- Kiinteistöpalvelut	504	615	546	785	144 %
- Tietohallintopalvelut	8	1		2	
- Hallintopalvelut	108	22	13	38	303 %
- muut sekalaiset	176	287	97	262	270 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	65 992	65 183	63 621	65 969	104 %

Tilikauden tuloksesta tehtiin seuraavat kirjaukset:

Poistoeron vähennyksenä

- kirjattiin aiempina vuosina investointivaroilla tehdyistä investoinneista lähes talousarvion mukaisesti 780 595 euroa.

Salpauksen kassavaroina oleville stipendiraheistoille maksettavina korkoina kirjattiin 13 114 euroa, joista rahastojen sääntöjen mukaan osa maksetaan stipendejä opiskelijoille ja osalla kartutetaan rahastojen pääomaa.

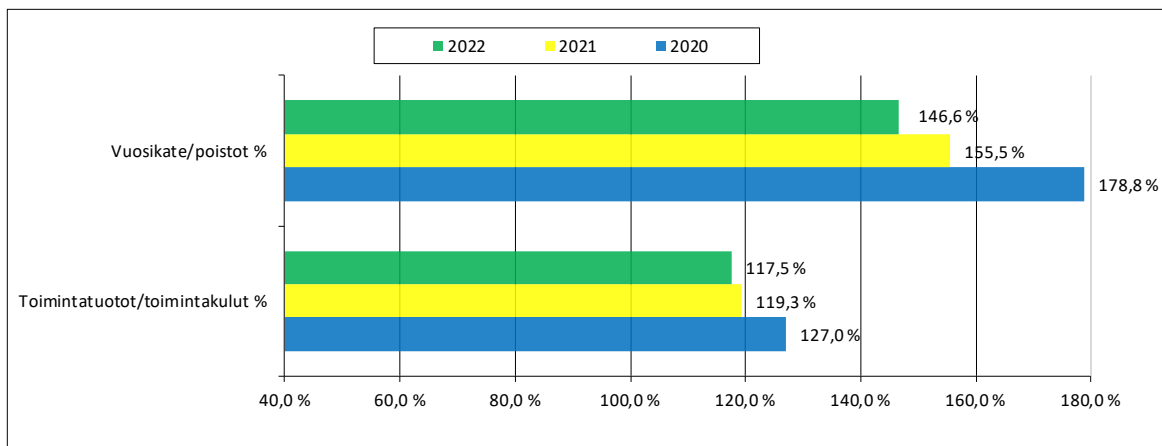
Kokonaistalouden tarkastelu

1.3.1.1 Tuloslaskelma

	2022 1000 €	2021 1000 €
Toimintatuotot	65 969	65 183
Myyntituotot	63 698	63 144
Maksutuotot	16	25
Tuet ja avustukset	1 439	1 337
Vuokratuotot	748	567
Muut tuotot	68	110
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Toimintakulut	-56 136	-54 651
Henkilöstökulut	-38 888	-37 992
Palveluiden ostot	-8 927	-8 287
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 749	-5 609
Avustukset	-706	-642
Vuokratulot	-1 163	-1 095
Muut kulut	-703	-1 025
Toimintakate	9 833	10 532
Korkotuotot	32	1
Muut rahoitustuotot	312	313
Korkokulut	246	-290
Muut rahoituskulut	-16	-11
Vuosikate	10 408	10 545
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 099	-6 782
Kertaluontoiset poistot	0	0
Arvon alentumiset	0	0
Satunnaiset tuotot	0	400
Satunnaiset kulut	-347	-65
Tilikauden tulos	2 961	4 098
Poistoeron lisäys(-), vähennys(+)	781	781
Varausten lisäys(-), vähennys(+)	0	0
Rahastojen lisäys(-), vähennys(+)	-13	-3
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	3 729	4 876

Kokonaistalouden tarkastelu

1.3.1.2 Tuloslaskelman tunnusluvut

	2022	2021	2020	Muutos 22-21
Toimintatuotot 1 000 €	65 969	65 183	65 992	786
Toimintakulut 1 000 €	56 136	54 651	51 977	1 485
Vuosikate 1 000 €	10 408	10 545	13 636	-137
Poistot ja arvonalentumiset 1 000 €	7 099	6 782	7 628	318
Lainanhoitokustannukset (lyhennykset + korot) 1 000 €	806	1 343	3 796	-536
Valtionosuustuotot (op.- ja kult.toim. Rahoituslaki) 1 000 €	60 263	60 352	59 735	-88
Bruttoinvestoinnit 1 000 €	2 722	10 611	6 162	-7 889
Opiskelijavuodet VOS -suoriteperusteinen	6 067	6 228	6 159	-161
Vuosikate €/opiskelijavuosi	1 715	1 693	2 214	22
Toimintatuotot/toimintakulut %	117,5 %	119,3 %	127,0 %	-1,8 %
Vuosikate/poistot %	146,6 %	155,5 %	178,8 %	-8,9 %
Vuosikate/toimintatuotot %	15,8 %	16,2 %	20,7 %	0,0
Poistot/toimintatuotot %	10,8 %	10,4 %	11,6 %	0,0
Bruttoinvestoinnit/toimintatuotot %	4,1 %	16,3 %	9,3 %	-0,1
Lainanhoitokustannukset/toimintatuotot %	1,2 %	2,1 %	5,8 %	0,0
Valtionosuustuotot/toimintatuotot %	91,4 %	92,6 %	90,5 %	0,0

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, % =

100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate/poistot, % =

100 * Vuosikate / Poistot

Vuosikate/toimintatuotot, % =

100 * Vuosikate / Toimintatuotot

Poistot/toimintatuotot % =

100 * Poistot / Toimintatuotot

Bruttoinvestoinnit/toimintatuotot, % =

100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Lainanhoitokustannukset/toimintatuotot, % =

100 * Lainanhoitokustannukset / Toimintatuotot

Valtionosuustuotot/toimintatuotot, % =

100 * Valtionosuustuotot / toimintatuotot

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta

Toiminnan rahavirta, vuosikate, oli 10,4 miljoonaa euroa. Satunnaisia eriä oli -347 000 euroa (tarkemmin kohdassa 4.2.5., liite 14). Tulorahoituksen korjauseriä kirjattiin -536 000 euroa perustuen omaisuuden myyntiin (-38 061,40 euroa) sekä pakollisten varausten purkuun (-485 307,38 euroa) ja stipendirahastojen korkoihin (-13 114,16 euroa).

Investoinnit olivat 2,7 miljoonaa euroa ja jakautuivat kiinteistöinvestointeihin 1,7 miljoonaa euroa ja irtaimistoinvestointeihin 1 miljoonaa euroa. Investoinnit alittivat talousarvion 1,3 miljoonalla eurolla johtuen muun muassa irtaimistoinvestointien toimitusten viivästymisistä ja hankintojen viivästämisestä vuoden 2023 puolelle. Kevään 2023 yhtymäkokoukselle tullaan esittämään irtaimistoinvestointeihin noin 1,1 miljoonan euron talousarviomuutos vuodelle 2023.

Pysyvien vastaavien luovutustulot 42 000 euroa koostuu käytöstä poistuneen käyttöomaisuuden myynnistä.

Toiminnan ja investointien nettokassavirta oli ylijäämäinen 6,8 miljoonaa euroa.

Rahoitustoiminnan kassavirta

Lainoja lyhennettiin 1,05 miljoonaa euroa. Uutta lainaa ei nostettu.

Muut maksuvalmiuteen vaikuttavat erät (saamiset ja velat) pienensivät kassavaroja -0,5 varastojen ja saamisten hienoisesti kasvaessa ja erityisesti ostovelkojen pienentyessä. Kokonaisuutena rahoitustoiminnan nettokassavirta pienensi kassavaroja -1,5 miljoonaa euroa.

Kassavarojen muutos

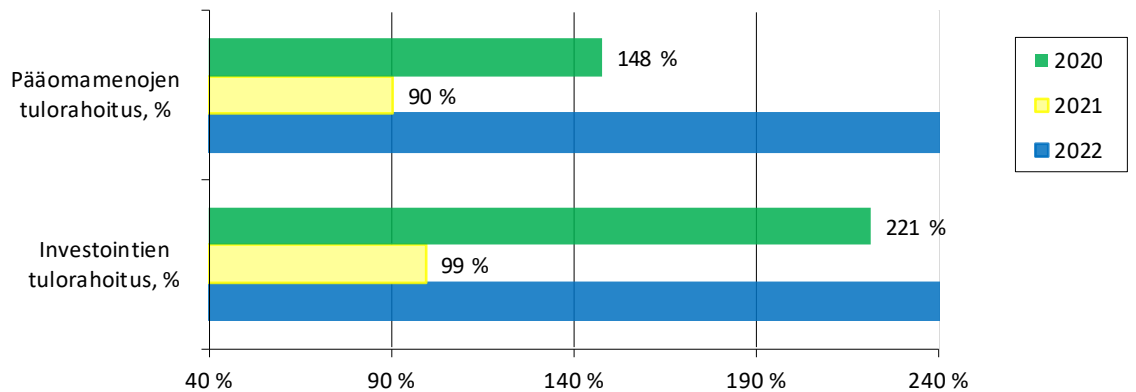
Kassavarat kasvoivat 5,3 miljoonaa euroa ja olivat vuoden lopussa 19,5 miljoonaa euroa. Maksuvalmius oli 119 päivää ja quick ratio -tunnusluvulla (rahoitusomaisuus/lyhytaikaiset velat) tarkasteltuna 2,29. Maksuvalmius vuotta aiemmin oli 78 päivää, ja quick ratio 1,60.

Kokonaistalouden tarkastelu

1.3.2.1 Rahoituslaskelma

	2022 1000 €	2021 1000 €
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	10 408	10 545
Satunnaiset erät	-347	335
Tulorahoitukseen korjausevät	-536	-78
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 722	-10 611
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	42	100
Toiminnan ja investointien nettokassavirta	6 844	292
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 053	-1 053
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	20	2
Vaihto-omaisuuden muutos	-55	-44
Saamisten muutos	-62	473
Korottomien velkojen muutos	-383	-301
Rahoituksen nettorahavirta	-1 532	-923
RAHAVAROJEN MUUTOS	5 312	-631
Rahavarat 31.12.	19 510	14 198
Rahavarat 1.1.	14 198	14 829

1.3.2.2 Rahoituslaskelman tunnusluvut

	2022	2021	2020
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodeltä (1 000 €)	8 422	3 639	8 183
Investointien tulo-rahoitus, %	382 %	99 %	221 %
Pääomamenojen tulo-rahoitus, %	276 %	90 %	148 %
Lainanhoitokate	12,6	8,1	3,8
Kassan riittävyys (pv)	119	78	87
Opiskelijavuodet VOS -suoriteperusteinen	6 067	6 228	6 159
Kassavarat 31.12. (1 000 €)	19 510	14 198	14 829
Kassasta maksut/vuosi, me	60	67	62

Investointien tulo-rahoitus, % =

100 * vuosikate / investointien omahankintameno

Pääomamenojen tulo-rahoitus, % =

100 * vuosikate / (investointien omahankintameno + antolainojen nettolisäys + lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate =

(vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset)

Lainanhoitokyky on hyvä jos arvo on yli 2.

Kassan riittävyys (pv) =

365 * kassavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella.

Kassavarat =

Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset 31.12.

Kassasta maksut/vuosi, me =

Kootaan tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä.

Tuloslaskelmasta; Toimintakulut - valmistus omaan käyttöön, alv-takaisinperintä, korkokulut, muut rahoituskulut. Rahoituslaskelmasta; Käyttöomaisuusinvestoinnit, antolainojen lisäys, pitkäaikaisten lainojen vähennys.

1.3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kuntayhtymän taseen loppusumma oli 106,6 miljoonaa euroa (106 miljoonaa euroa vuonna 2021). Lainakanta vuoden lopussa oli 3,5 miljoonaa euroa.

Omavaraisuus oli 89,1 prosenttia (87,3 % vuonna 2021) ja suhteellinen velkaantuneisuus 16,6 prosenttia (19,0 % vuonna 2021).

Kokonaistalouden tarkastelu

1.3.3.1 Tase

	2022	2021
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT *)	83 314	88 095
I Aineettomat hyödykkeet	114	82
Aineettomat oikeudet	114	82
II Aineelliset hyödykkeet	80 992	85 801
Maa- ja vesialueet	2 738	2 738
Rakennukset	75 182	75 605
Kiinteät rakenteet ja laitteet	211	281
Koneet ja kalusto	2 653	2 893
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	208	4 284
III Sijoitukset	2 208	2 212
Tytäryhteisöosakkeet ja osuudet	200	200
Osakkuusyhteisöosakkeet ja osuudet	0	4
Muut osakkeet ja osuudet	122	122
Muut pysyvät lainasaamiset	1 512	1 512
Muut pysyvät saamiset	375	375
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	26	26
Muut toimeksiantojen varat	26	26
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	23 291	17 862
I Vaihto-omaisuus	1 143	1 088
Aineet ja tarvikkeet	177	205
Keskeneräiset tuotteet	907	827
Valmiit tuotteet	59	55
II Saamiset	2 638	2 576
Lyhytaikaiset saamiset	2 638	2 576
Myyntisaamiset	592	454
Muut saamiset (alv, valtionosuus)	206	188
Siirtosaamiset	1 840	1 934
III Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	15 131	6 605
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 379	7 593
VASTAAVAA YHTEENSÄ	106 631	105 983

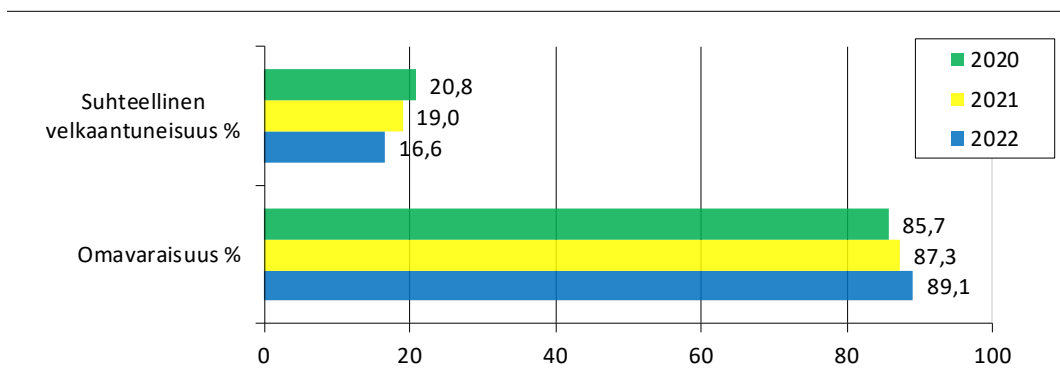
*) Vastaavien arvostuserät sisältyvät ko. pysyvien vastaavien eriin.

Kokonaistalouden tarkastelu

VASTATTAVAA	2022 1000 €	2021 1000 €
A OMA PÄÄOMA	86 514	83 185
I Peruspääoma	41 156	41 156
III Arvonkorotusrahasto	637	1 037
V Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	40 992	36 116
VI Tilikauden yli-/alijäämä	3 729	4 876
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	8 529	9 309
Poistoero	8 529	9 309
C PAKOLLISET VARAUKSET	13	498
Muut pakolliset varaukset	13	498
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	620	600
Muut toimeksiantojen pääomat	620	600
E VIERAS PÄÄOMA	10 955	12 378
I Pitkäaikainen	2 447	3 496
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 315	3 368
Lainat julkisyhteisöiltä	129	129
Muut velat	3	0
II Lyhytaikainen	8 509	8 882
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 053	1 053
Ostovelat	1 291	1 867
Muut velat	687	694
Siirtovelat	5 478	5 269
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	106 631	105 971

Kokonaistalouden tarkastelu

1.3.3.2 Taseen tunnusluvut

	2022	2021	2020
Omavaraisuus %	89,1	87,3	85,7
Suhteellinen velkaantuneisuus %	16,6	19,0	20,8
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	44 721	40 992	36 116
Kertynyt yli-/alijäämä, €/opiskelijavuosi	7 371	6 582	5 864
Lainakanta 31.12., 1000 €	3 499	4 549	5 602
Lainakanta 31.12., €/opiskelijavuosi	577	730	910
Opiskelijavuodet VOS -suoriteperusteinen	6 067	6 228	6 159
Lainakanta 31.12. %	3,3	4,3	5,4
Sidotun pääoman osuus %	39,2	39,8	41,2
Rahoitusvarallisuus, 1000 €	11193	4396	4133

Omavaraisuusaste, % =

$100 * (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona pidetään kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 * (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnuslukuarvo on, sitä paremmat mahdollisuudet on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus on koko kuntasektorilla keskimäärin 30 %.

Kertynyt yli-/alijäämä =

Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt yli-/alijäämä, €/opiskelija =

Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä) / opiskelijamäärä

Lainakanta 31.12. =

Vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainakanta 31.12. €/opiskelija =

Vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat) / opiskelijamäärä

Lainakanta 31.12. % =

$100 * \text{korollinen vieras pääoma} / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Sidotun pääoman osuus % =

$100 * \text{sidottu oma pääoma} / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Rahoitusvarallisuus € =

(saamiset + rahoitusarvopaperit + rahat ja pankkisaamiset) - (vieras pääoma - saadut ennakot)

Kokonaistalouden tarkastelu

1.3.4 Kokonaistulot ja –menot

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot, joista	65 969	99,4	Toimintakulut	56 136	92,7
<i>Valtionosuusrahoitus</i>	60 263	91,4	Valmistus omaan käyttöön	0	0,0
<i>Muut myyntituotot</i>	3 435	5,2	Korkokulut	-246	-0,4
<i>Maksutuotot</i>	16	0,0	Muut rahoituskulut	16	0,0
<i>EU-tuet</i>	486	0,7	Satunnaiset kulut	347	0,6
<i>Muut tuet ja avustukset</i>	953	1,4	Tulorahoituksen korjauserät	540	0,9
<i>Muut toimintatuotot</i>	816	1,2			
Korkotuotot	32	0,0			
Muut rahoitustuotot	312	0,5			
Satunnaiset tuotot	0	0,0			
Tulorahoituksen korjauserät	4	0,0			
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0,0	Investointimenot	2 722	4,5
Käyttöomaisuuden myyntitulot	42	0,1			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	0	0,0	Antolainasaamiset lisäykset	0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1 053	1,7
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0,0
Oman pääoman lisäykset	0	0,0	Oman pääoman vähennys	0	0,0
Kokonaistulot yhteensä	66 359	100,0	Kokonaismenot yhteensä	60 567	100,0

1.4 Kuntayhtymän konsernitilinpäätös

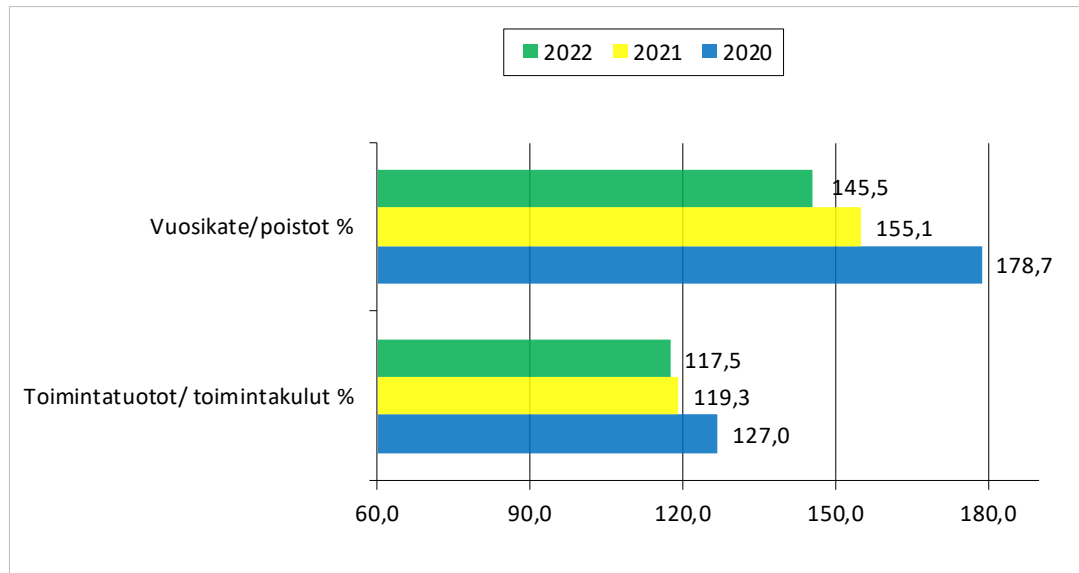
1.4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	Y-tunnus	Yhdistetty konsernitilinpäätökseen	Omistus %	Ääni- vallasta %
Tytäryhteisöt Salpaus palvelut Oy	2797737-2	Kyllä	100,00	100,00
Osakkuus- ja omistusyhteisyydet -	-			

1.4.2 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022 1 000 €	2021 1 000 €
Toimintatuotot	65 981	65 196
Toimintakulut	-56 140	-54 656
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-88	-33
Toimintakate	9 753	10 508
Korkotuotot	33	1
Muut rahoitustuotot	312	313
Korkokulut	246	-290
Muut rahoituskulut	-16	-11
Vuosikate	10 328	10 521
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 099	-6 782
Arvon alentumiset	0	0
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	-347	335
Tilikauden tulos	2 881	4 074
Tilinpäätössiirrot	-13	-3
Tilikauden verot	0	0
Laskennalliset verot	0	0
Vähemmistöosuudet	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	2 868	4 071

Kokonaistalouden tarkastelu

	2022	2021	2020	Muutos 22-21
Toimintatuotot	65 980 512	65 196 240	66 012 939	784 271
Toimintakulut	56 139 972	54 655 730	51 982 876	1 484 242
Vuosikate	10 327 889	10 521 067	13 629 633	-193 178
Poistot + Arvonalentumiset	7 099 419	6 781 584	7 628 022	317 835
Opiskelijavuodet	6 067	6 228	6 159	-161
Vuosikate €/opiskelijavuosi	1 702	1 689	2 213	13
Toimintatuotot/ toimintakulut %	117,5	119,3	127,0	-1,8
Vuosikate/poistot %	145,5	155,1	178,7	-9,7

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, % =

$100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

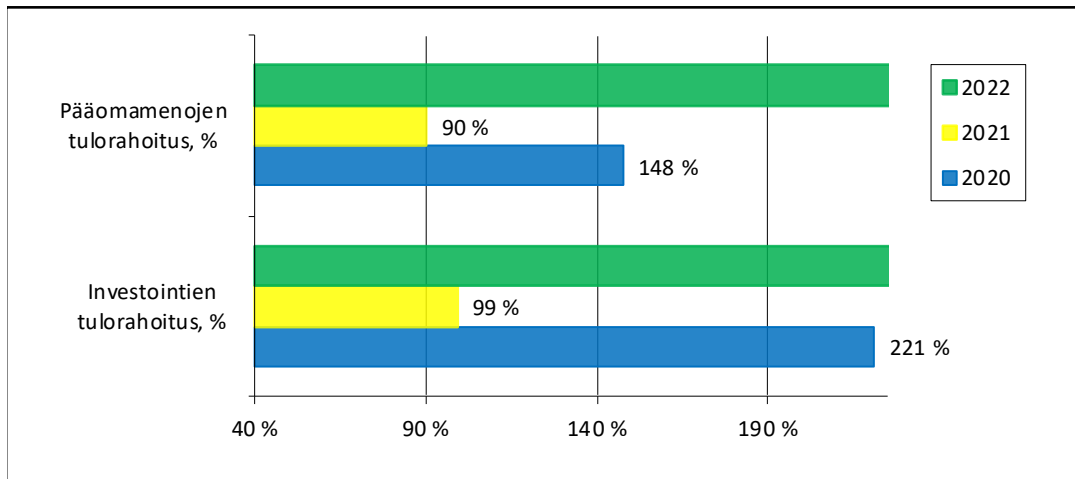
Vuosikate/poistot, % =

$100 * \text{Vuosikate} / (\text{Poistot} + \text{Arvonalentumiset})$

1.4.3 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022 1 000 €	2021 1 000 €
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	10 328	10 521
Satunnaiset erät	-347	335
Tulorahoitukseen korjausevät	-449	-45
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 722	-10 611
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	42	100
Toiminnan ja investointien nettokassavirta	6 852	300
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 053	-1 053
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	20	2
Vaihto-omaisuuden muutos	-55	-44
Saamisten muutos	-170	580
Korottomien velkojen muutos	-383	-305
Rahoituksen nettorahavirta	-1 639	-819
RAHAVAROJEN MUUTOS	5 213	-519
Rahavarat 31.12.	19 780	14 567
Rahavarat 1.1.	14 567	15 085

Kokonaistalouden tarkastelu

	2022	2021	2020
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodeltä (1 000 €)	8 478	8 537	8 237
Investointien tulo-rahoitus, %	379 %	99 %	221 %
Pääomamenojen tulo-rahoitus, %	274 %	90 %	148 %
Lainanhoitokate	12,5	8,1	3,8
Kassan riittävyys (pv)	121	80	89
Opiskelijavuodet	6 067	6 228	6 159
Kassavarat 31.12. (1 000 €)	19 780	14 567	15 085
Kassasta maksut/vuosi, me	60	67	62

Investointien tulo-rahoitus, % =

100 * vuosikate / investointien omahankintameno

Pääomamenojen tulo-rahoitus, % =

100 * vuosikate / (investointien omahankintameno + antolainojen nettolisäys + lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate =

(vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset)

Lainanhoitokyky on hyvä jos arvo on yli 2.

Kassan riittävyys (pv) =

365 * kassavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella.

Kassavarat =

Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset 31.12.

Kassasta maksut/vuosi, me =

Kootaan tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä.

Tuloslaskelmasta; Toimintakulut - valmistus omaan käyttöön, alv-takaisinperintä, korkokulut, muut rahoituskulut. Rahoituslaskelmasta; Käyttöomaisuusinvestoinnit, antolainojen lisäys, pitkäaikaisten lainojen vähennys.

1.4.4 Konsernitase ja sen tunnusluvut

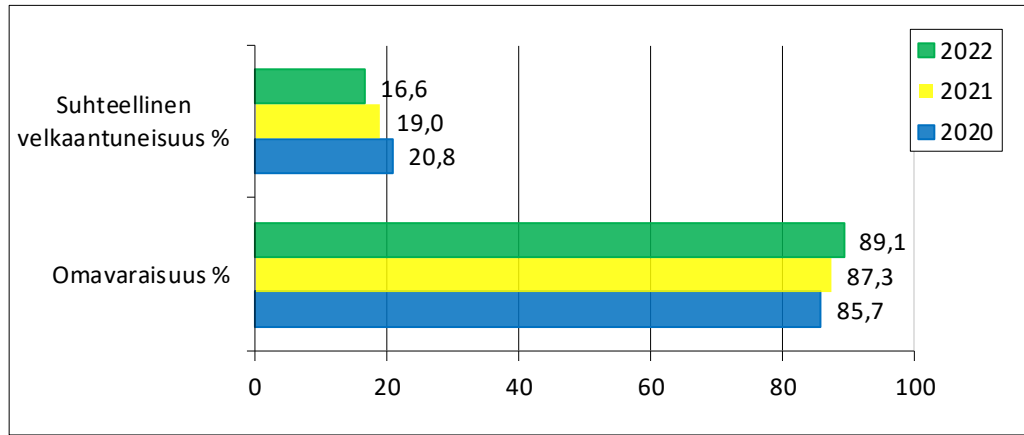
VASTAAVAA	2022 1 000 €	2021 1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT *)	83 114	87 983
I Aineettomat hyödykkeet	114	82
Aineettomat oikeudet	114	82
II Aineelliset hyödykkeet	80 992	85 801
Maa- ja vesialueet	2 738	2 738
Rakennukset	75 182	75 605
Kiinteät rakenteet ja laitteet	211	281
Koneet ja kalusto	2 653	2 893
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	208	4 284
III Sijoitukset	2 008	2 100
Osakkuusyhteisöosakkeet ja osuudet	102	194
Muut osakkeet ja osuudet	19	19
Muut pysyvät lainasaamiset	1 512	1 512
Muut pysyvät saamiset	375	375
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	26	26
Muut toimeksiantojen varat	26	26
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	23 562	18 125
I Vaihto-omaisuus	1 143	1 088
II Saamiset	2 640	2 470
Lyhytaikaiset saamiset	2 640	2 470
III Rahoitusarvopaperit	15 131	6 605
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 648	7 962
VASTAAVAA YHTEENSÄ	106 701	106 134

*) Vastaavien arvostuserät sisältyvät ko. pysyvien vastaavien eriin.

Kokonaistalouden tarkastelu

VASTATTAVAA	2022 1 000 €	2021 1 000 €
A OMA PÄÄOMA	95 112	92 644
I Peruspääoma	41 156	41 156
III Arvonkorotusrahasto	637	1 037
V Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	50 452	46 381
VI Tilikauden yli-/alijäämä	2 868	4 071
C PAKOLLISET VARAUKSET	13	498
Muut pakolliset varaukset	13	498
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	620	600
Muut toimeksiantojen pääomat	620	600
E VIERAS PÄÄOMA	10 956	12 391
I Pitkäaikainen	2 447	3 509
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	2 315	3 368
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	132	141
II Lyhytaikainen	8 510	8 883
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	1 053	1 053
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	7 457	7 830
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	106 701	106 134

Kokonaistalouden tarkastelu

	2022	2021	2020
Omavaraisuus %	89,1	87,3	85,7
Suhteellinen velkaantuneisuus %	16,6	19,0	20,8
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	53 319 928	50 451 915	46 380 598
Kertynyt yli-/alijäämä, €/opiskelija	8 788 516	8 100 821	7 530 540
Korollinen lainakanta 31.12., 1000 €	3 367 639	4 420 269	5 472 899
Korollinen lainakanta 31.12., €/opiskelijavuosi	555	710	889
Opiskelijavuodet	6 067	6 228	6 159

Omavaraisuusaste, % =

$100 * \text{oma pääoma} / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona pidetään kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % =

$100 * (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnuslukuarvo on, sitä paremmat mahdollisuudet on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus on koko kuntasektorillakeskimäärin 30 %.

Kertynyt yli-/alijäämä =

Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt yli-/alijäämä, €/opiskelija =

Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä) / opiskelijamäärä

Korollinen lainakanta 31.12. =

Vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat + korottomat lainat)

Lainakanta 31.12. €/opiskelija =

Vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat) / opiskelijamäärä

1.5 Keskeiset liitetiedot

1.5.1 Investointivarausten käyttö

Kuntayhtymässä ei tilinpäätöshetkellä ollut investointivarauksia.

1.5.2 Opiskelijoiden kotikuntajakauma

Tilanne 31.12.2022

KUNTA	YHTEENSÄ
Asikkala	192
Hartola	20
Heinola	440
Hollola	602
Kuhmoinen	6
Kärkölä	81
Lahti	3 332
Orimattila	334
Padasjoki	38
Pertunmaa	7
Sysmä	53
Jäsenkunnat yhteensä	5 105
Ulkomaat	3
Muut kunnat	1 230
Kaikki yhteensä	6 338

1.5.3 Laskelma peruspääoman ja ylijäämien jakautumisesta jäsenkunnittain

Kuntayhtymä ylläpitää Koulutuskeskus Salpaus -oppilaitosta kaikkien jäsenkuntiensa puolesta ja on pääomalainan antaja Lahden ammattikorkeakoululle Oy:lle (osa nykyistä LAB-ammattikorkeakoulua), kahdeksan jäsenkuntansa puolesta Lahden ammattikorkeakoulu Oy:n LUT-konserniin siirtojärjestelyn päätösten perusteella. Kuntayhtymän osuus Lahden ammattikorkeakoulu Oy:n pääomalainasta on 8,93 prosenttia.

Keskeiset liitetiedot

Jäsenkunta	Salpaus		LAMK Oy:n pääomallainan osuus		Yhteensä	
	Peruspääoma	%	Peruspääoma	%	Peruspääoma	%
	31.12.2022		31.12.2022		31.12.2022	
Asikkala	1 553 962,85	3,80 %	85 172,48	3,29 %	1 639 135,34	3,98 %
Hartola	378 517,98	0,92 %	20 716,23	0,80 %	399 234,21	0,97 %
Heinola	3 943 164,42	9,64 %	0,00	0,00 %	3 943 164,42	9,58 %
Hollola	3 896 490,87	9,52 %	17 034,50	0,66 %	3 913 525,37	9,51 %
Kuhmoinen	89 087,75	0,22 %	4 848,48	0,19 %	93 936,23	0,23 %
Kärkölä	476 607,25	1,16 %	26 083,26	1,01 %	502 690,51	1,22 %
Lahti	26 281 669,42	64,22 %	0,00	0,00 %	26 281 669,42	63,86 %
Orimattila	2 884 411,81	7,05 %	0,00	0,00 %	2 884 411,81	7,01 %
Padasjoki	575 234,60	1,41 %	31 502,15	1,22 %	606 736,75	1,47 %
Pertunmaa	125 986,87	0,31 %	6 870,84	0,27 %	132 857,71	0,32 %
Sysmä	719 102,41	1,76 %	39 410,10	1,52 %	758 512,51	1,84 %
YHTEENSÄ	40 924 236,23	100,00 %	231 638,04	8,93 %	41 155 874,27	100,00 %

Lahden ammattikorkeakoulun yhtiöittämisen yhteydessä palautettiin sekä peruspääomaa että ylijäämiä viidelle kunnalle, jotka tulivat ammattikorkeakoulu-yhtiön suoriksi omistajiksi. Tästä seuraa se, että 31.12.2014 asti kertynyt ylijäämä jakautuu omistajille eri osuuksin kuin 1.1.2015 alkaen.

Jäsenkunta	Edellisten tilikausien ylijäämien jakautuma						Tilikauden 2022 ylijäämän jakautuma		Ylijäämien jakautuma yhteensä	
	Salpaus		LAMK Oy:n pääomallainan osuus		Yhteensä		€	%	€	%
	€	%	€	%	€	%				
Asikkala	1 373 486,18	3,46 %	471 003,94	3,29 %	1 844 490,12	4,50 %	148 509,58	3,98 %	1 992 999,69	4,46 %
Hartola	334 690,56	0,84 %	114 560,78	0,80 %	449 251,33	1,10 %	36 171,57	0,97 %	485 422,91	1,09 %
Heinola	3 768 642,93	9,49 %	0,00	0,00 %	3 768 642,93	9,19 %	357 260,12	9,58 %	4 125 903,05	9,23 %
Hollola	3 702 011,36	9,32 %	94 200,79	0,66 %	3 796 212,15	9,26 %	354 574,75	9,51 %	4 150 786,90	9,28 %
Kuhmoinen	78 892,81	0,20 %	26 812,10	0,19 %	105 704,90	0,26 %	8 510,85	0,23 %	114 215,75	0,26 %
Kärkölä	421 428,44	1,06 %	144 240,48	1,01 %	565 668,92	1,38 %	45 544,96	1,22 %	611 213,88	1,37 %
Lahti	26 019 663,75	65,52 %	0,00	0,00 %	26 019 663,75	63,47 %	2 381 182,05	63,86 %	28 400 845,80	63,51 %
Orimattila	2 756 804,67	6,94 %	0,00	0,00 %	2 756 804,67	6,73 %	261 334,60	7,01 %	3 018 139,27	6,75 %
Padasjoki	508 543,34	1,28 %	174 206,94	1,22 %	682 750,27	1,67 %	54 971,80	1,47 %	737 722,07	1,65 %
Pertunmaa	111 506,81	0,28 %	37 995,75	0,27 %	149 502,56	0,36 %	12 037,23	0,32 %	161 539,79	0,36 %
Sysmä	635 602,88	1,60 %	217 937,90	1,52 %	853 540,78	2,08 %	68 723,05	1,84 %	922 263,82	2,06 %
YHTEENSÄ	39 711 273,73	100,00 %	1 280 958,66	8,93 %	40 992 232,39	100,00 %	3 728 820,55	100,00 %	44 721 052,94	100,00 %

Orimattilan kaupunki ja Artjärven kunta ovat yhdistyneet kuntaliitoksessa 1.1.2011 Orimattilan kaupungiksi. Yhdistymisessä lakanneen Artjärven kunnan omistama osuus peruspääomasta on siirtynyt Orimattilan kaupungin omistukseen. Perussopimuksessa ja kuntayhtymän muissa asiakirjoissa mahdollisesti mainittu Artjärven kunta on kuntaliitoksessa lakannut.

Hollola ja Hämeenkoski kunnat ovat yhdistyneet kuntaliitoksessa 1.1.2016 Hollolan kunnaksi. Yhdistymisessä lakanneen Hämeenkosken kunnan omistama osuus peruspääomasta on siirtynyt Hollolan kunnan omistukseen. Perussopimuksessa ja kuntayhtymän muissa asiakirjoissa mahdollisesti mainittu Hämeenkoski kunta on kuntaliitoksessa lakannut.

Lahden kaupunki ja Nastola kunta ovat yhdistyneet kuntaliitoksessa 1.1.2016 Lahden kaupungiksi. Yhdistymisessä lakanneen Nastolan kunnan omistama osuus peruspääomasta on siirtynyt Lahden kaupungin omistukseen. Perussopimuksessa ja kuntayhtymän muissa asiakirjoissa mahdollisesti mainittu Nastola kunta on kuntaliitoksessa lakannut.

Kuntajakolain (1698/2009) 8 luvun 36 §:n 1 momentin mukaan kuntien yhdistyessä lakkaavan kunnan oikeudet, luvat, omaisuus, velat ja velvoitteet siirtyvät uudelle kunnalle.

1.6 Tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.6.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä:

Poistoerojen lisäys ja vähennys

Poistoeron vähennyksenä kirjataan aiempina vuosina investointivaroilla tehdyistä investoinneista 780 594,95 euroa.

Rahastojen lisäys

Tilikauden tuloksesta esitetään rahastosiirtoina kirjattavaksi korkoa kuntayhtymän kassavaroina oleville stipendirahastojen pääomille 13 114,16 euroa.

Tilikauden tuloksen käsittely

Varausten, poistoeron ja rahastosiirtojen jälkeen jäävä tilikauden ylijäämä 3 728 820,55 euroa esitetään kirjattavaksi tilikauden yli-/alijäämättilille.

1.6.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Vuosi 2022 päättyi ja vuosi 2023 alkoi sekä toiminnallisesti että taloudellisesti hyvissä tunnelmissa. Kun otetaan huomioon talousarvion 2022 alijäämäinen tulosodotus, on tilinpäätös erinomainen ja yli tilikausien tarkasteltavan talouden tasapainon kannalta hyvä.

Vuoden 2022 alussa kuntayhtymän odotetuista tuotoista hävisi 4 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 ensikertainen valtionosuuden rahoituspäätös oli -1,9 miljoonaa euroa talousarviossa odotettua pienempi. Lisäksi Ely-keskuksen monialaisen lisä- ja täydennyskoulutuksen tulo-odotusta täytyi laskea -2,1 miljoonaa euroa. Syynä tähän oli monialaisen lisä- ja täydennyskoulutuksen toteutumattomuus, koska tarjolla oleviin opiskelupaikkoihin ei löytynyt opiskelijoita. Samalla poistui toki myös lisä- ja täydennyskoulutukseen liittyviä kustannuksia.

Saimme kuitenkin vuoden aikana yhteensä 4,3 miljoonaa euroa valtionosuusrahoitusta lisää, josta määräaikaista erikseen haettua valtionosuuden korotusta oli 3,1 miljoonaa. Vajaa puolet lisärahoituksesta saatiin tiedoksi vasta joulukuussa. Ilman lisärahoitusta tilikausi olisi ollut -600 000 euroa alijäämäinen.

Vuodelle 2023 saatu rahoituspäätös oli edellisvuotta parempi ja on 3,1 miljoonaa euroa talousarviossa odotettua suurempi. Alkaneen vuoden rahoitus nousee edellisvuodesta, koska osa aiempina vuosina jaetuista valtionosuusrahoituksen korotuksista on siirretty perusrahoituksen tasokorotukseksi vuonna 2023. Salpauksen rahoitus kasvaa kuitenkin valtakunnallista keskiarvoa enemmän. Olemme onnistuneet suoritus- ja vaikuttavuusrahoitukseen vaikuttavissa tutkintomäärissä sekä opiskelija- ja työelämäpalautetuloksissa. Tämän vaikutus rahoituspäätöksessä oli 1 miljoona euroa.

Lisääntyvä rahoitus tulee tarpeeseen ja kattaa vuosien 2023–25 yhteensä -5,2 miljoonaa euroa alijäämäistä taloussuunnitelmakautta, josta vuoden 2023 talousarvio on -1,7 miljoonaa euroa alijäämäinen. Lisäksi kiihtynyt inflaatio tulee lisäämään kustannuksia, joita emme ole voineet arvioida taloussuunnitelmaa ja talousarviota tehtäessä. Julkisen talouden tasapainotus tulee kaiken edellä kerrotun lisäksi olemaan eduskuntavaalien jälkeen uuden hallitusohjelman yksi keskeisimmistä haasteista. Nykyisen hallituskauden päättyessä on epävarmaa, millaiseksi ja

Keskeiset liitetiedot

mille tasolle ammatillisen koulutuksen rahoitus jatkossa muodostuu. Budjetoitua paremman tilinpäätöksen 2022 ja odotettua paremman rahoituspäätöksen 2023 turvin katetaan alijäämäinen taloussuunnitelmakausi, mutta lisäksi syntynyt liikkumavara ei anna mahdollisuutta kustannuksia lisääviin toimiin, vaan liikkumavara tulee jättää rahoitusmuutosten ja nousevan kustannuskehityksen varaumiin.

Kuntayhtymä on onnistunut taloutensa hallinnassa saadun määräaikaisen lisärahoituksen ohella muutoinkin hyvin. Vuosien 2019–22 ylijäämä on 19,8 miljoonaa, josta käyttämätöntä harkinnanvaraista valtionosuusrahoitusta on 3,9 miljoonaa euroa ja muuta ylijäämää 15,9 miljoonaa euroa. Tätä saavutettua ylijäämää käytetään tulevana vuosina koulutuksen hyväksi. Vuosina 2023–25 tullaan saatu harkinnanvarainen rahoitus käyttämään ja muu ylijäämä on kuntayhtymän aitoa varautumista epävarmuuden kasvuun, inflaation ja energiakriisin kustannuksiin sekä julkisen talouden mahdollisiin kiristyksiin. Lisäksi toimitilojen ja sitä kautta kiinteistöjen käyttökulujen hallinta edellyttää luonnollisesti investointeja, johon saavutettua kassaylijäämää voidaan käyttää ja velkaantuminen välttää.

Haasteeksi kuluneella vaalikaudella on muodostunut tuottojen epävarmuus, rahoituspäätösten pirstaleisuus, tuottojen ja kulujen eriaikaisuus sekä kaiken tämän jälkeen opetusresurssien väheneminen määräaikaisten määrärahojen päättyessä. Salpaus on saanut vuosina 2019–22 määräaikaista valtionosuuden korotusta erityisesti opetus- ja ohjaushenkilöstön lisäpalkkaukseen. Viimeisen viiden vuoden aikana vuodesta 2018 vuoteen 2022 Salpauksen Oppimis- ja koulutuspalveluiden henkilöstökulut ovat kasvaneet saatujen lisäresurssien turvin 23 prosenttia, 5,8 miljoonaa euroa. Vuodesta 2020 toteutuneet opiskelijavuodet ovat kuitenkin laskeneet 167 vuotta. Muiden toimintojen henkilöstökulut eivät ole nousseet lainkaan ja muut kuluryhmät kuin palkkakulut ovat laskeneet -10 prosenttia, -1,9 miljoonaa euroa. Tämä kertoo sen, että resurssien käyttö kohdistuu perustehtävään samalla, kun kuntayhtymän talous on pidetty erinomaisessa kunnossa ja tulevaan epävarmuuteen on varauduttu hyvin.

Rahoituksen ja kulujen eriaikaisuus harkinnanvaraisissa rahoituksissa on näkynyt osin vuosien 2019–22 ylijäämissä. Tulemme käyttämään saavutettua ylijäämää koulutuksen hyväksi nyt alkaneella taloussuunnitelmakaudella. Määräaikaisella valtionosuusrahoituksella on palkattu lähes 50 opettajaa ja ohjaushenkilöä lisää. Lisäksi kuntayhtymä vakinaisti noin 150 uutta lehtoria vuoden 2019 alussa.

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Koulutuskeskus Salpauksen toimintakertomus

Toimintakertomuksessa kuvataan vuonna 2022 toteutettuja toimenpiteitä ja tuloksia strategisten kehitysohjelmien ja toimintakulttuurin vahvistamisen osa-alueiden tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi kuvataan henkilöstön koulutussuunnitelman toteuma.

2.1.1 Koulutuskeskus Salpauksen strategia 2021–2025

Koulutuskeskus Salpauksen vuosille 2021–2025 päivitetty strategian mukainen toiminta käynnistyi ja takana on strategiakauden ensimmäinen vuosi. Päivitettyssä strategiassa painottuu Salpauksen palveluorganisaationa toimiminen. Aiempaa voimakkaammin strategia muodostuu laadukkaan arjen toiminnan varmistamisesta perinteisen vuosittaisen strategiaproessin sijaan. Salpauksen ydinprosessien toimivuuden sekä laadukkaan, ammattimaisen ja korkeatasoisen asiakaskokemuksen tarjoavan toiminnan varmistaminen ovat menestyksemme tae ja kilpailuedun tuoja.

Salpauksen toiminnan suunnittelun rakenne

Salpauksen arvot ovat: *oppimisen rohkeus, tekemisen ilo ja reilu asenne* ja slogan: *"Me muutamme maailmaa"*. Arvot ohjaavat päätöksentekoa ja muodostavat perustan koko Salpauksen toiminnalle: opiskelijoille, henkilöstölle, esimiestyölle ja johtamiselle.

Salpauksen perustehtävä:
"Uudistavaa osaamista työhön ja yrittäjyyteen".

Salpauksen visio 2025:
"Salpaus - enemmän kuin koulu – opiskelijoiden ja työelämän kohtaamispaikka".

Strategiset kehitysohjelmat konkretisoivat toimenpiteet vision saavuttamiseksi:

- Rohkeita uuden osaajia
- Jatkuvaa oppimista
- Onnistuneita asiakaskokemuksia

Salpauksen toiminnan eettiset kulmakivet

Toimintaamme ohjaavat eettiset periaatteet. Salpauksen arvot sekä toiminnan eettiset kulmakivet ovat toimintaamme ohjaavia periaatteita. Ne näkyvät arjessamme ja niiden tulee vaikuttaa toimintaamme ja valintoihimme. Päivitetyt strategiamme yhteydessä vahvistamme toiminnan eettisten kulmakivien merkitystä toimintakulttuuriamme ohjaavina periaatteina.

Salpauksen toiminnan eettiset kulmakivet ovat:

- Vastuullisuus ja tarttuminen
- Keskustelu ja yhteisen ymmärryksen rakentaminen
- Vaikuttavuus ja keskittyminen olennaiseen

2.2 Toiminnan tuloksellisuus ja strategian toteutuminen

Salpauksen strategian yhtenä keskeisenä kantavana tavoitteena on keskittyä ydintoimintamme sujuvuuteen ja laadukkaan ammatillisen koulutuksen varmistamiseen. Vastaavasti asiakaslähtöisyys ja palveluorganisaationa toimimisen vahvistaminen ovat ohjanneet strategian toteuttamista sekä strategisten kehittämisryhmien työskentelyä.

Kuntayhtymän toiminnan vaikuttavuus ja toiminnan tuloksellisuutta kuvaavat mittarit muodostuvat ammatillisen koulutuksen suoritus- ja vaikuttavuustuloksissa onnistumisessa. Näitä tuloksia on kuvattu toimintakertomuksen opiskelijatuloksia sisältävissä kohdissa.

Toimenpiteet sujuvan arjen ja laadukkaan ammatillisen koulutuksen varmistamisessa

Salpauksen opetus- ja koulutustoteutuksia on viety kohti verkkototeutuksia. Elsan kantakursseja on luotu sovitun, tutkintotyössä työstyön rakenteen mukaisesti. Opetushenkilöstön asiantuntemus voidaan tämän myötä keskittää ja kohdentaa yhdessä sovittuun sisältöön ja eri kohderyhmille suunniteltuihin pedagogisiin ratkaisuihin.

Tiedolla johtamiseen on vuoden 2022 aikana panostettu merkittävästi ja perustoimintaa tukevia PowerBi raportteja on tuotu laajasti eri toimijoiden tarpeisiin. Laajentunut ja kehittynyt raportointi auttaa seuraamaan onnistumista, tukee johtamista ja esihenkilö. Tietojärjestelmien osalta muun muassa opintohallintojärjestelmän kehitystyö on jatkunut KV-liikkuvuuksien hallinnan, sopimusominaisuuksien, sähköinen allekirjoituksen sekä tiedonsiirtojen kehittämisen osalta.

Vuoden 2022 aikana toteutettiin henkilökohtaistamisprosessin pedagoginen katselmus ja toimenpiteiden seuranta sekä osaamisen arvioinnin pedagogisen katselmuksen suunnitelman tarkennukset.

Perustoimintaa tukevien prosessien vastuulliset kehittämisryhmät (hakeutuminen ja opiskelijaksi ottaminen, ostu ja arviointi, henkilökohtaistaminen, työelämässä tapahtuva oppiminen) käynnistivät toiminnan tavoitteena varmistaa ydintoiminnan laatua. Samalla laadunvarmistamisen ja ennakoinnin toimintamalleja on kehitetty laajasti eri näkökulmista (itsearviointit, esimiespäivien sisällöt). Vuoden 2022 aikana käynnistettiin myös strategian toteuttamista tukeva johdon lähetekeskustelumalli ja TAHTO-keskustelumallia arvioitiin ja uudistettiin. Yhtenä keskeisenä toiminnan laatua kehittävänä toimena toteutettiin salpaustasoinen organisointi vastuullisuuden ja kestävä kehityksen edistämiseksi. Merkittävä rooli laadukkaan toiminnan varmistamisessa on myös henkilöstön osaamisen kehittämisellä, josta raportoidaan tarkemmin henkilöstökertomuksessa.

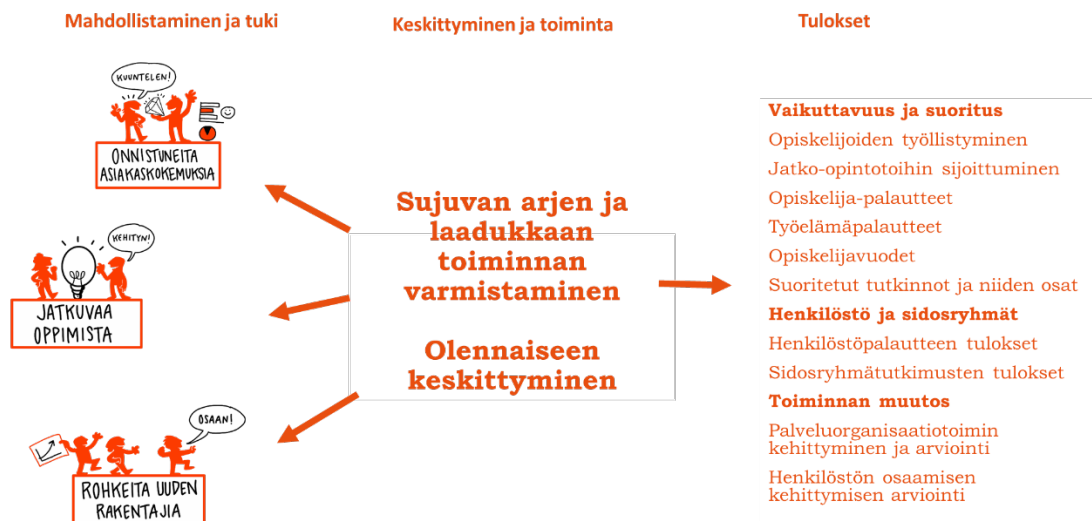
Kehittyminen palveluorganisaationa

Vuoden 2022 aikana yritys- ja työelämäyhteistyön kehittämistä on jatkettu suunnitelmallisesti. Vuoden aikana on luotu yrityskohtaisia koulutusmalleja samalla, kun työelämä- ja asiakaslähtöisiä koulutuksia on kehitetty ja toteutettu yleisesti. Myös työpaikkaohjaajakoulutuksen kokonaisuus on uudistettu. Verkostoyhteistyö alueellisten toimijoiden kanssa on ollut vahvaa (toimintaa muun muassa viljaklusterissa ja sähköisen liikenteen klusterissa, kuntakokeilu). Erilaisia verkostotapahtumia on jälleen koronavuosien jälkeen voitu toteuttaa ja alueen työllisyyden tueksi on haettu ja saatu kehittämishankkeita.

Uutena vahvistuvana palvelukokonaisuutena Salpauksessa on ryhdytty suunnitelmallisesti toteuttamaan työperäisen maahanmuuton myötä lisääntyvää koulutusta, jota on toteutettu yhteistyökumppaneiden kanssa.

Opiskelija ja työelämäpalautetta on seurattu säännöllisesti muun muassa johtoryhmä ja toimintamallia palautteeseen reagoimiseksi on kehitetty. Lisäksi opiskelijoiden kyselytunti toimintaa on jatkettu korona vuosien jälkeen. Myös jatkuvan haun toimintatapa kehitettiin yhdessä esihenkilöiden kanssa ja ryhmäaloitusten hakujaksot otettiin käyttöön.

Strategiaa on toteutettu vuoden 2022 aikana henkilöstöä ja esihenkilöitä osallistaen. Tavoitteena on ollut kytkeä strategian toteuttaminen vahvasti osaksi kunkin vastualueen, työyhteisön ja yksilön omaa työtä. Valintanamme on ollut välttää erillisiä kehityshankkeita. Strategiamme toteutuu kyllä, kun jokainen arvioi omaa onnistumistaan ja keskittyy siten myös yhdessä muiden kanssa varmistamaan toimivan arjen.

Strategian tavoitteiden yhteinen edistäminen vuonna 2022

- Strategian toteuttamista tukevan Lähetä – keskustelumallin suunnittelu ja toteuttaminen vastualuekohtaisesti.
- TAHTO-keskustelumallin arviointi, kehittäminen ja toisen keskustelukierroksen toteuttaminen sekä keskustelurakenteen vakiointi arvioinnin perusteella.
- Keskeisten mittaritietojen raportoinnin kehittäminen, PowerBi raporttien käyttöönotto ja kytkeminen osaksi TAHTO-keskusteluja, tavoitteena tiedolla johtamisen vahvistaminen.
- Osaamisen varmistamisen mallin uudistaminen osaamistarpeiden tunnistamiseksi ja toteuttamiseksi.
- Ydinprosessien kehittämisryhmät muodostettu ja toiminta käynnistetty.
- Salpaustasoinen organisoituminen vastuullisuuden ja kestävä kehityksen edistämiseksi, painopisteenä opetus- ja koulutustoiminta.

- Esihenkilöpäivän suunnittelu ja toteuttaminen helmikuussa: pedagogisen johtamisen katselmus.
- Esihenkilöpäivän suunnittelu ja toteuttaminen kesäkuussa: opetus- ja koulutustoiminnan kehittämis- ja muutostavoitteet sekä ympäristövastuullisuus.
- Esihenkilöpäivän suunnittelu ja toteuttaminen syyskuussa: opetus- ja koulutustoiminnan kehittämis- ja muutostavoitteet sekä kvartaalianalyysin kehittäminen.
- Salpauksen opetus- ja koulutustoiminnan suunnitteluprosessin kehittäminen, esihenkilöiden osallistaminen suunnitteluun.
- Salpauksen toiminnasuunnittelun ja arvioinnin prosessien kehittämistyöpaja.
- Strategiaryhmien työskentelyä.

2.2.1 Strategiset kehitysohjelmat

2.2.1.1 Rohkeita uuden rakentajia

Tavoitteet 2021–2025	Onnistuaksemme tavoitteissa, tähän keskitymme vuonna 2022	Toteutus 2022
Ammatillisen koulutuksen osaamisemme on Päijät-Hämeen voimavara.	<u>Koulutustarjonta ja palvelut</u> • Oppivelvollisuuden toimeenpanon ja vaikuttavuuden varmistaminen, toiminnassa onnistumisen arviointi ja toimintatapojen tarvittava kehittäminen.	• Oppivelvollisuuden toimeenpanoa ja ensivaiheen onnistumista on arvioitu. • Oppivelvollisuuden edellyttämiä toimintamalleja seurataan ja arvioidaan säännönmukaisesti. • Jatkuvan oppimisen palvelut ovat tunnistettu entistä tärkeämmäksi kehittämiskohteeksi.
	• Henkilöstön perehdyttäminen Salpauksen palvelutarjontaan suunnittelemalla ja toteuttamalla koko henkilöstölle ”Palvelut tutuiksi” Elsa perehdytyskurssi Salpauksen palvelutarjonnasta, toimintamalleista asiakaslähtöisyyteen sekä toimintaamme ohjaavista reuna-arvoista.	• Esihenkilöpäivät opetus- ja koulutustoiminnan kehittämis- ja muutostarpeista. • Henkilöstön osaamistarpeiden priorisointimalli on kuvattu ja otettu käyttöön • Salpaus tutuksi - henkilöstön perehdytysohjelman suunnittelu on käynnistetty. • Tervetuloa Salpaukseen ja opettajana Salpauksessa Elsa kursseja on päivitetty.
Olemme palveluorganisaatio. Toimintaamme ja valintojamme ohjaavat työelämän sekä yhteiskunnan tarpeet.	<u>Palveluprosessin toteuttaminen</u> • Henkilöstön asiakaspalvelulähtöisen toiminnan ja osaamisen varmistaminen: TAHTO-keskustelumallin arviointi, vakiinnuttaminen ja laajentaminen. Työyhteisöt arvioivat ja kehittävät omaa toimintaansa osana TAHTO-keskusteluja.	• TAHTO-keskustelumallia on arvioitu ja kehitetty toisen kierroksen jälkeen. Toisen keskustelukierros on toteutettu ja rakennetta ryhdytty vakioimaan. • Strategian toteuttamista tukeva Lähetekeskustelumalli on suunnittelu ja toteutettu ensimmäisen kerran.
Tunnumme Salpauksen perustehtävän ja	• Vastuullinen Salpaus: määritellään, mitä vastuullisuus Salpauksessa tarkoittaa, mitä tavoitteita se	• Salpaustasoinen organisoituminen vastuullisuuden ja kestäväen kehityksen edistämiseksi on tehty ja tavoitteiden

Talousarvion toteutuminen

oman työemme merkityksen osana sitä. Tiedämme työtämme ohjaavat säädökset ja toimimme niiden mukaisesti.	Salpaukselle asettaa, miten vastuullisuutta käytännössä toteutetaan unohtamatta jo tehtävää hyvää työtä. Luodaan tiekartta kohti vastuullista ammatillisen koulutuksen toteuttamista. • Jatketaan kuntakokeilun ja Lahden kaupungin Yritys Hunter -toiminnan toteuttamista ja arvioidaan toiminnan vaikuttavuutta.	sekä toimintasuunnitelman laadinta on käynnistetty. Painopisteenä ovat ympäristövastuullisuus erityisesti opetus- ja koulutustoiminnassa. • Esihenkilöpäivä toteutettu teemana ympäristövastuullisuus. • Alueellista yhteistyötä työllisyyden edistämiseksi on jatkettu. • Uusia alueen työllisyyttä tukevia hankkeita on haettu ja käynnistetty.
Arvostamme ammattitaitoa ja mahdollistamme sen, että jokainen yltyä parhaimpaansa. Teemme yhdessä ja opimme toisiltamme.	<u>Henkilöstön hyvinvointi ja yhteisöllisyys</u> • Salpaus Syke kyselyä kehitetään tavoitteena reagoiva ja ratkaisukeskeinen palautejärjestelmä. • Varmistetaan motivoinnin ja kannustamisen sekä työyksiköiden omien virkistys- ja kehittämispäivien toteuttaminen. • Salpaustasoiset henkilöstötilaisuudet. Koronatilanteen salliessa toteutetaan salpaustasoinen yhteinen henkilöstötapahtuma.	• Salpaus Syke kysely on kytketty osaksi TAHTO-keskusteluja (syyskausi). Kyselyä kehitetään tukemaan työntekijäkokemusta. • Yhteisöllisyyttä tukevia toteutuksia suunnitellaan ja toteutetaan työyksikkö- ja Salpaus-tasolla koronapandemian sallimissa rajoissa.

2.2.1.2 Jatkuvaa oppimista

Tavoitteet 2021–2025	Onnistuaksemme tavoitteissa, tähän keskitymme vuonna 2022	Toiminta ja tulokset vuonna 2022
Koulutus- ja palvelutarjontamme vastaa opiskelijoiden ja työelämän tarpeita ja tulevaisuuden vaatimuksia.	Toteutussuunnitelmien pedagogiikka Vastuuhajaajat, opinto-ohjaajat ja opetuslapäälliköt perehdytetään tutkintojen ja tutkinnon osien suunnitelmalliseen ja laajempaan käyttöön ja yhdistämiseen tutkintojen sisällä sekä välillä opiskelijan yksilöllisen polun mahdollistamiseksi. Tutkintotyötä jatketaan ja toteutus- sekä arviointisuunnitelmien mukaista toimintaa varmistetaan. Opetushenkilöstö/Opettajaryhmät tuottavat yhteisiä ELSAn kantakursseja tutkintojen ja koulutusten osiin. Opetushenkilöstö validoi kantakurssit vuosittain ja käyttää niitä vuosittaisten toteutusten pohjana.	Perustutkintojen uudet perusteet uudistuivat 1.8.2022 alkavassa koulutuksessa. Tutkintotyö on ollut aktiivista ja kaikki tutkinnot on hyväksytty. Tutkinnon toimijat ovat osallistuneet tutkintotyöhön opetuslapäällikön johdolla. Pedagogiikan muutoksia mm. verkkototeutuksia on päivitetty ja päivitetään toteutussuunnitelmiin. Perustutkintojen yhteiset tutkinnonosat uudistettiin kaikkiin tutkintoihin niin, että osaamisperusteisuus, arviointi ja erilaiset oppimisympäristöt tulivat näkyviksi. Elsan kantakurssit on luotu kaikkiin tutkintoihin ja tutkinnonosiin tutkintotyöprosessissa. Yhteinen toimintamalli kurssien validointiin on laadittu.
Tarjontamme on suunniteltu ja kuvattu selkeästi ja ymmärrettävästi. Toimintamme on joustavaa, luotettavaa ja suunnitelmallista.	Koko koulutustarjonta julkaistaan Koulutus- ja opintotarjontaa ohjaa Salpauksen vuosikello (luodaan yhteinen aikataulu) (Koulutustarjonta = Tutkinnot ja lyhyt koulutukset, opintotarjonta = Tutkinnon osat ja osien osat erilaisilla toteutustavoilla). Tarjonnan sisältö muodostuu työelämän ja opiskelijoiden kanssa palvelumuotoiluprosessissa ja tutkintotyön yhteydessä tuotteistetuista koulutustuotteista Henkilöstön perehdyttäminen yhteisiin prosesseihin, linjauksiin ja ohjeisiin sekä toiminta niiden mukaisesti varmistetaan.	Salpauksen jatkuvan haun aikataulutus ja prosessi toteutettiin. Hakujaksot tekevät tarjonnan selkeämmäksi hakijoille ja heitä ohjaaville. Uudistettu työpaikkaohjaajakoulutus on suunniteltu ja palvelumuotoiltu yhdessä asiakkaiden kanssa ja julkaistu verkkosivuilla. Henkilöstön yhdenmukaisen toiminnan varmistaminen. Tarve tunnistettiin myös BDO:n osaamisen arvioinnin sisäisessä tarkastuksessa. Toimenpiteet on suunniteltu ja sitä jatketaan vuonna 2023 mentoritoiminnalla mm. Digimentorit, Luotsi-opettajat, työelämäopettajat ja kv-yhteysopettajat. Pedagogisen toiminnan ydinprosessien kehittämiseksi luotiin yhteinen toimintamalli, jossa kerätyn arviointitiedon ja analyysin pohjalta suunnitellaan toimenpiteet.

Talousarvion toteutuminen

Tarkoituksenmukaiset prosessit, tehtäväkuvat, työvälineet ja järjestelmät mahdollistavat sujuvan yhteistyön. Vuorovaikutus, oppimisen ohjaus ja tuki innostavat jatkuvaan oppimiseen.	Keskeiset prosessit kuvattu ja päivitetty Kuvataan: koulutustarjonnan suunnittelu ja opintotarjonnan suunnittelu Päivitetään: henkilökohtaistaminen, jatkuvan haun prosessi, arviointi (osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen sekä osaamisen arvioinnin suunnitelmat), työpaikalla järjestettävä koulutus	Pedagogisen toiminnan ydinprosessien päivitys on tehty 2021. Koulutuksen suunnitteluprosessin kuvaus on aloitettu ja lisäksi on tunnistettu tarve huomioida ohjaus- ja tukiprosessit osana Salpauksen kokonaisuuden kuvausta. Opintohallintojärjestelmän palveluja on kehitetty edelleen prosessien päivityksen yhteydessä paremmin toimintaa tukevaksi.
Tulokset ja seurantatiedot ovat avoimia ja läpinäkyvästi meidän kaikkien käytössä.	Tiedolla johtaminen ja tiedonhallinta on osana organisaation keskeisiä prosesseja. Tiedon käsittely on ohjeistettu ja raportointi palvelee eri käyttäjien tarpeita ja tiedolla johtamista. Keskeisistä prosesseista tuotetaan raportoitua tietoa toiminnan johtamiseksi ja kehittämiseksi. Tieto toimii päätöksenteon pohjana ja tukena.	Laajentunut ja kehittynyt raportointi auttaa seuraamaan onnistumista, tukee johtamista ja esimiestyötä. Raportointi on auttanut toiminnan kehittämisessä ja laadun varmistamisessa: Esihenkilöt saavat ajantasaista tietoa johtamisen tueksi ja henkilöstö voi seurata omaa onnistumistaan. Myös Salpauksen opintohallintojärjestelmän käyttöohjeita ja toimintamalleja opetushenkilöstölle uusittiin ja kehitettiin, tämä on parantanut käyttöä ja tiedonhallintaa. Salpaus osallistuu OKM:n valtakunnallisiin tietojohdantamista ja sen johtamisen kehittäviin verkostohankkeisiin mm. Ammatillisen koulutuksen oppimisanalytiikan kehittäminen sekä tietojohdantamisen kehittäminen.

2.2.1.3 Onnistuneita asiakaskokemuksia

Tavoitteet 2021–2025	Onnistuaksemme tavoitteissa, tähän keskitymme vuonna 2022	Keskeiset tulokset 2022
Kuuntelemme työelämää, opiskelijoita ja toisiamme. Arvostamme aitoa kohtaamista ja toistemme työtä.	Työelämälähtöisten toimintatapojen kehittäminen ja uusien toimintatapojen käynnistäminen. Työelämälle suunnattujen koulutuspalvelujen toteuttaminen ja yhteistyön kehittäminen. Työelämäopettaja-mallin käynnistäminen Työpaikkaohjaajakoulutuksen uudistaminen Verkostoitumisen edistäminen Verkostoyhteistyön laajentaminen ja syventäminen Työelämän, alueen muiden koulutustoimijoiden ja eri yhteistyökumppaneiden kanssa tehtävän yhteistyön jatkaminen ja kehittäminen, esim. Yritys Hunter (Lahden kaupunki, LAB, LUT), Osaamistorstait (LADEC, LAB), Yritysten aamukahvit (Kauppakamari, LAB), kuntakokeilu Yhteisöllisyyden edistäminen Hyvinvointiryhmien toiminnan kehittäminen Sidosryhmähallintajärjestelmän rakentaminen ja käyttöönotto. Työelämässä oppimisen käytänteiden kehittäminen työpaikkaohjaajakoulutuksen uudet toteutusmallit	Työelämäopettajat-mallin tavoitteena on työelämän kanssa tehtävän yhteistyön lisääminen ja syventäminen. Noin 40 työelämäopettajaa on osallistunut vertaismentorointi-pajoihin, joissa aiheina ovat olleet mm. miten työelämäopettajat voivat edistää opiskelijoiden ja työelämän kohtaantoa ja koulutuspalvelujen kehittäminen työelämän tarpeisiin. Työelämäopettaja-toiminta vaatii edelleen kehittämistä. Uudistettuun työpaikkaohjaaja-koulutukseen osallistui yli 170 työpaikkaohjaajaa Työelämän palaute on ollut erittäin positiivista koskien työpaikkaohjaaja koulutusta. Kumppanuussopimuksia on solmittu yhteensä 19, vuoden 2022 aikana uusia kumppanuuksia ovat mm. Kemppe Group Oy, Wipak Oy ja Perustava Oy. Rakennettiin Salpauksen kumppanuusohjelma ja toteutettiin ensimmäinen kumppanuustapahtuma Asikkalassa. Hyvinvointiryhmät kokoontuivat neljä kertaa vuodessa kaikilla kampuksilla. Yhteisölliset tapahtumat ovat kahden taukovuoden jälkeen saatu järjestettyä. Tutoreiden kansainvälisyystoiminta on noussut toimintana positiivisena kehityksenä. Johdon kyselytunnit toteutettiin kaikilla kampuksilla. Tilaisuuksissa opiskelijat voivat keskustella johdon kanssa. Verkostoyhteistyö jatkui aktiivisesti vuoden 2022 aikana. Yrityksille suunnatut Osaamistorstaitapahtumia järjestettiin yhteistyössä Ladecin ja LABin kanssa. Kohtaa osaaja ajoissa -

Talousarvion toteutuminen

	sähköisen allekirjoituksen käyttöönotto koulutussopimuksissa Opiskelijakuntatoiminta Edustuksellisen vaikuttamisen lisääminen	tapahtumia jatkettiin yhteistyössä Hämeen kauppakamarin, LABin ja LUTin kanssa. Lisäksi mm. Työelämäfestareita, rekrytapahtumia, After work -tapahtumia ja Ohjauksen virtuaalisia aamupuurotilaisuuksia. Kuntakokeilun, ELY ja TE-palvelujen kanssa kehitettiin toimintamallia, jossa asiakasohjausta edistetään mm. kuntakokeilun työntekijöiden osaamisen lisäämisellä. Muita yhteistyömallin kehittämiskohteita ovat olleet ennakoititiedon hyödyntäminen koulutustarjonnan kehittämisessä sekä työnvälityksen korostaminen opiskelun loppuvaiheessa. Salpaus ja Lahden seudun sähköisen liikenteen klusteri Lahti GEM järjestivät tulevaisuustyöpajoja. Palvelualan sekä tekniikan ja luonnonvaralojen koulutusneuvottelukunnat kokoontuivat neljä kertaa. Vuoden 2022 aikana Yritys Hunter -hankkeen kautta on kontaktoitu noin 200 yritystä. Lisäksi on järjestetty yli 10 alakohtaista tai laajempaa rekrytapahtumaa, 12 työnhakupajaa opiskelijoille sekä erilaisia infotilaisuuksia työelämälle, opiskelijoille ja opettajille. Hankkeen kautta on kehitetty rekrytapahtumien järjestämisen mallia ja kehitetty uraohjauksen toimintamallia sekä tehty jatko-opinnoista video ja tietopaketti. Hankkeen aikana kehitetään alueellista yhteistyöstä. Asiakkuustyön tueksi otetaan v. 2023 käyttöön uusi CRM-järjestelmä. Syksyn 2022 aikana on tehty määrittelytyötä järjestelmän käyttöönottoa varten. Asiakkuuden, markkinoinnin, myynnin ja raportoinnin työpajoihin osallistui asiantuntijoita laajasti eri osa-alueilta.
Etsimme yhdessä toimivimmat ratkaisut tunnistettuihin tarpeisiin ja haasteisiin, tavoitteena jatkuva oppiminen ja työllistyminen.	Asiakaspalautteet <u>Opiskelijapalautteet</u> Opiskelijoille suunnattujen asiakaspalautteiden keräämisen tehostaminen	Opiskelijapalautteet vuodelta 2022: • Aloituskyselyn vastausprosentti 45%, vastausten keskiarvo 4,3 • Päätökyselyn, osatutkinto, vastausprosentti 39%, vastausten keskiarvo 4,2

Talousarvion toteutuminen

Teemme sen, mitä sovimme ja lupaamme.	tulosten analysointi ja toiminnan kehittäminen saadun palautteen perusteella. <u>Työelämäpalautteet</u> Työelämälle suunnattujen asiakaspalautteiden kerääminen tehostaminen tulosten analysointi ja toiminnan kehittäminen saadun palautteen perusteella. Salpauksen bränditutkimuksen / mielikuvatutkimuksen tekeminen Päijät-Hämeen alueella Santra-intranetin modernisointi	• Päätökyselyn, koko tutkinto, vastausprosentti 57%, vastausten keskiarvo 4,1 Työelämäpalautteen työpaikkaohjaajakyselyn vastausprosentti v. 2022 ajalta on 27 %. Vastausten keskiarvo on 4,14 (asteikko 1–5). Työpaikkakyselyn vuoden vastausprosentti v. 2022 ajalta on 27 %. Vastausten keskiarvo on 3,94. Mielikuvatutkimus toteutettiin syys-lokakuussa. Salpauksen tunnettuus on kasvanut edellisestä 2018 toteutetusta tutkimuksesta edelleen. Santra-intranet rakennettiin uudelleen modernille Share Point -alustalle. Sisällöt uudistettiin, hakutoiminto kehittyi ja Santra toimii hyvin mobiilissa ja Teams-alustan kautta. (Santrassa kävi julkaisun jälkeen yksittäisiä vierailijoita 687, yhteensä 50 000 kertaa.)
Varmistamme yhdessä onnistuneen asiakaskokemuksen.	Monipuolinen ja työelämälähtöinen koulutustarjonta Monipuolistetaan ja laajennetaan koulutustarjontaa työelämälähtöisesti • ELY- ja TE-koulutukset • Yrityskoulutukset • Ala- ja aluekohtaiset koulutustuotteet • Yli yksikkörajojen menevät koulutukset • Koulutustarjottimet • Korttikoulutukset verkkototeutuksena	Koulutuspalveluja kehitettiin vastaamaan työperusteisen maahanmuuton tarpeita. Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä, henkilöstöpalvelu Silkkitie ja koulutuskeskus Salpaus kehittivät koulutuskokonaisuuden, jossa Salpaus kouluttaa yhteistyössä Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän kanssa oppisopimuskoulutuksella noin 50 Filippiineiltä saapunutta henkilöä lähihoitajiksi. Yhteistyössä Päijät-Hämeen laitoshuoltopalvelut, Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riveria ja koulutuskeskus Salpaus toteuttavat koulutuskokonaisuuden, jossa myanmarilaisia koulutetaan oppisopimuksella puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkintoon. Yhteistyössä CareeriaPlus Oy, koulutuskeskus Salpaus ja kolme eri työpaikkaa Päijät-Hämeessä toteuttavat koulutuskokonaisuuden, jossa kamerunilaisia koulutetaan oppisopimuksella puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattilaisiksi.

Talousarvion toteutuminen

		Salpaus järjesti työpaikkokohtaisia suomen kielen koulutuksia. Työpaikkasuomen tavoitteena on edistää yrityksen ulkomaalaistaustaisen henkilöstön valmiuksia selviytyä arjen työtehtävistään suomen kielellä Yritysten edustajia tuettiin koulutusten kautta monimuotoisen työyhteisön johtamiseen liittyvissä asioissa. Eri aloille ja yrityksille kehitettiin ja toteutettiin asiakaslähtöisiä koulutuskokonaisuuksia mm. Fazer, Viking Malt sekä Halton Oy. Salpauksessa järjestettiin työelämän osaamistarpeisiin räätälöityjä koulutuskokonaisuuksia, esim. Microsoft Office 365, haastavan oppilaan kohtaaminen, kaavoituksen täydennyskoulutus, lääkehoidon koulutus, lasirakentajan koulutus (lasittaja) rakennusalalle, muutosturvavalmennusta sekä korttikoulutuksia.

2.2.2 Henkilöstön koulutussuunnitelman toteuma

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaprosessi on jatkuvasti uudistuva ja suunnitelmaa sekä sen toteutumista seurataan, arvioidaan ja suunnataan useamman kerran vuodessa. Henkilöstön määrällistä ja laadullista seuranta toteutetaan kiinteänä osana johtamista ja esihenkilötyötä henkilöstösuunnitteluprosessissa. Painopiste henkilöstösuunnittelussa on ollut talousarvion mukaisen henkilöstösuunnitelman toteuttaminen sekä ammatilliselle koulutukselle kohdennetun lisärahoituksen hallittu hyödyntäminen. Henkilöstön koulutussuunnitelman osaamisen varmistamisen tarpeet käsiteltiin yhteistyötoimikunnassa 15.9.2021.

Opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamisen varmistaminen vuoden 2022 aikana on keskittynyt edelleen vahvasti ydinprosessien osaamisen varmistamisen teemoihin. Toteutustapoina ovat olleet vertaismentorointityöpajat sekä luotsiopettajien toteuttamat perehdytykset ja työpajat. Lisäksi yhteisillä, säännöllisesti toteutettavilla pedagogisilla iltapäivillä on ollut vahva rooli. Vuoden 2022 aikana jatkettiin digitaalisten oppimisratkaisujen kehittämistä ja henkilöstön osaamisen laajentaminen vastaamaan etä- ja hybridiopetuksen tarpeita. Koulutuksia teeman ympärillä toteutettiin edelleen muun muassa verkkopedagogiikan, pedagogisen muotoilun sekä yhteisöllisyyden huomioimisessa verkkoympäristössä toimittaessa. Edellä kuvattujen lisäksi opetus- ja ohjaushenkilöstölle sekä muulle Salpauksen henkilöstölle toteutettiin lukuisia eri teemojen mukaisia koulutuksia ja työpajoja, joista on tarkempi luettelo alla.

Esihenkilöiden osaamisen varmistaminen keskittyi monelta osin Salpauksen strategian eläväksi tekemisen mukaisiin teemoihin. Alkuvuoden esihenkilöpäivissä teemoina olivat pedagogisen johtamisen katselmus ja kesäkuussa opetus- ja koulutustoiminnan kehittämis- ja muutostavoitteet sekä ympäristövastuullisuus. Syyskuudella painottuivat opetus- ja koulutustoiminnan kehittämis- ja muutostavoitteet sekä kvartaalianalyysimallin kehittäminen. Myös tiedolla johtaminen on edelleen ollut vahva teema esihenkilöiden osaamisen varmistamisessa.

Vuosittain tarkennettavan henkilöstö- ja koulutussuunnitelman tavoitteita ja tarpeita ohjaavat strategiset kehitysohjelmat. Henkilöstön osaamisen varmistamisen toimenpiteistä vuonna 2022 on kerrottu laajemmin erikseen julkaistavassa Salpauksen henkilöstökertomuksessa.

Osaamisen varmistamisen toimenpiteitä vuonna 2022

Perehdytys

- Salpauksen perehdytyskurssia Tervetuloa Salpaukseen -Elsa Moodle-kurssia on aktiivisesti ollut suorittamassa vuonna 2021 noin 130 henkilöä. Joukossa on myös ”vanhoja”, jotka ovat halunneet kerrata.
- Opettajana Salpauksessa perehdytyskurssia Elsa Moodlessa on suorittanut noin 80 henkilöä. Joukossa on mukana myös tässä aiemmin aloittaneita, jotka ovat halunneet kerrata tiettyjä osia siitä.
- Salpauksen yleisiä perehdytystilaisuuksia on pidetty alkuvuodesta ja syksystä, kun isompi määrä uusia työntekijöitä on aloittanut. Salpauksen yleiseen perehdytysohjelmaan kuuluu noin kolmetoista tilaisuutta eri teemoista. Perehdyttäjinä toimivat luotsit, muut asiantuntijat perehdytettävien teemojen sisäiset asiantuntijat.

Sisäisiä koulutuksia, työpajoja ja valmennuksia

- Koko henkilöstölle suunnattuja pedagogisia iltapäiviä järjestettiin 10 kpl.
- Vertaismentorointipajoja pidettiin vuoden aikana 32 kpl.
- Luotsien järjestämissä vertaismentoroinneissa teemoina ovat olleet mm. HOKSauksen alkeet, HOKSia jo tehneille, maahanmuuttajaopiskelijoiden HOKS, HOKS ja

Talousarvion toteutuminen

kulttuurisensitiivisyys, osaamisen tunnistamisesta ja tunnustamisesta, koulutus- ja oppisopimusten tekeminen sekä näyttöjen arvioinnista.

- Luotsiopeilla on noin kerran viikossa ollut päivystysaikoja, jolloin opettajat ovat saaneet apua ajankohtaisiin kysymyksiinsä.
- Elsa Moodleen liittyviä perehdytyksiä vuoden aikana oli 32 kpl.
- Simulaatiopajoja pidettiin 8 kpl. Tutustuttiin simulaatiopedagogiikkaan.
- Tiitus -työpajoja henkilöstölle 10 kp. Työpajoissa informoitu Tiitus työnhakupalvelun käyttöä ja on opittu miten sitä voi edistää työpaikkojen ja työelämässä oppimisen paikkojen tarjoamisessa sekä miten opiskelijat voivat tehdä oman profiilinsa.
- Liikkuva opiskelu 7kpl. Opiskelijoiden ja henkilöstön liikkumiseen aktivoivia koulutuksia.
- Yhteisöllisyys verkossa webinaareja 3 kpl.
- Thing link -työpaja ja videoiden käyttöön opetuksessa -työpaja.
- Salpauksen henkilöstöä osallistui tuotekehittäjän EAT-koulutukseen, jossa kehitettiin opetuksen ja muun toimintaa palvelumuotoilulähtöisesti.
- Kestävään tulevaisuuteen liittyvä webinaarisarja 4 kpl.
- Osaamismerkkeihin liittyviä koulutuksia 8 kpl.
- Maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden ohjaaminen, selkokielisyys 9 kpl työpajaa.
- Verkkopedagogiikan koulutus 5 op.
- Pedagogisen muotoilun koulutus JAMKin toteuttama käynnistyi loppuvuodesta.
- Yhteisten tutkinnon osien tutkintotyön tukemiseen HAMKin toteuttama koulutus mm. osaamisperustaisuudesta.
- Saavutettavuus -Elsa kurssi koko henkilöstölle, noin puolet on suorittanut kurssin vuoden loppuun mennessä.
- Arjen tietosuojakurssi (kuten saavutettavuus -kurssi) ovat osa uuden henkilöstön perehdytyskurssia.
- Arvioinnin mukauttamisen työpajoja pidettiin kaksi kertaa, jatkuvat vuonna 2022.
- Toimipisteisiin tullessiin defibrillaattoreihin järjestettiin koulutusta.

Talousarvion toteutuminen

2.2.3 Toiminnan tuloksellisuus ja strategian toteutumista kuvaavat mittarit (tulokortti)

Toiminnan tuloksellisuus ja strategian toteutumista kuvaavat mittarit									
Suoritus- ja vaikuttavuus	yks.	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama-% TA2022-TP2022	Poikkeamaa on analysoitu tasekirjan kohdassa	Muutos-% TP2022-TP2021	TA 2023
Hakeutuminen									
Ensisijaiset hakijat/aloituspaikat (yhteishaku)	hakijat / aloituspaikat	0,95	1,13	0,95	1,02	7,4	Kohta 2.3.1.	-9,7	1
Yhteishaun kautta aloittaneet	lkm								
Jatkuvan haun kautta aloittaneet ²⁾	lkm	-	1 663	5 000	4 609	-7,8		177,1	
Opiskelijavuodet ³⁾									
- yhteishaku	lkm	6 184	6 180	6 067	6 015	-0,9	Kohta 2.3.2.	-2,7	5 924
- jatkuvahaku	lkm				2 146				(1 924)
- josta oppisopimuskoulutuksen osuus	lkm				3 869				4 000
	lkm				1 507				
Suoritettut tutkinnot									
- perustutkinnot	lkm	2 247	2 643	2 750	2 555	-7,1	Kohta 2.3.3.	-3,3	2 150
- ammattitutkinnot	lkm	1 502	1 638	1 950	1 571	-19,4		-4,1	1 400
- erikoisammattitutkinnot	lkm	338	579	400	497	24,3		-14,2	350
	lkm	407	426	400	487	21,8		14,3	400
Suoritettut tutkinnon osat									
- perustutkinnot	lkm	20 972	17 223	22 200	16 609	-25,2	Kohta 2.3.4.	-3,6	16 000
- ammattitutkinnot	lkm	16 437	14 227	19 600	13 875	-29,2		-2,5	13 500
- erikoisammattitutkinnot	lkm	3 935	1 819	1 400	1 397	-0,2		-23,2	1 400
	lkm	600	1 177	1 200	1 337	11,4		13,6	1 100
Oppisopimusten määrä									
	lkm	2 843	3 085		3 264		Kohta 2.3.5.		
Opinnoista eroaminen									
Opinnoista eroaminen (tavoitteena koko tutkinto) ³⁾	%	9,1	10,27	8,3	9,43	13,6	Kohta 2.3.6.	-8,2	9,5
Opinnoista eroaminen, alle 18 -vuotiaat ³⁾	%	2,1	1,82	3,8	1,45	-61,8	Kohta 2.3.6.	-20,3	2,0
Opinnoista eroaminen, 18-29 -vuotiaat ³⁾	%	11,1	17,35	8,8	16,39	86,3	Kohta 2.3.6.	-5,5	14,0
Oppisopimusten purkautuminen	lkm	230	214		264		Kohta 2.3.5.		
Oppisopimusopinnoista eroaminen	%	8	7		8		Kohta 2.3.5.		
VALMA-koulutuksen jälkeen 2. asteen koulutukseen sijoittuminen ⁴⁾	%	85,0	86,0	94,0	-	-			
Työllistyminen ja jatko-opintoihin sijoittuminen ⁵⁾									
Työllistyminen	%	64,0	66,3	67,0	57,0	-14,9	Kohta 2.3.7.	-14,0	67,0
Jatko-opintoihin sijoittuminen, amk+yliopisto ¹⁾	%	6,5	5,8	8,3	6,7	-19,3	Kohta 2.3.8.	15,5	6,5
Opiskelijapalaute									
- opiskelijapalaute, aloituskysely (vastausprosentti)	%	4,1	4,1	4,0	4,2	5,0	Kohta 2.3.9.	2,4	4,0
- opiskelijapalaute, päättökysely, koko tutkinnon suorittaneet (vastausprosentti)	%				45				
- opiskelijapalaute, päättökysely, osatutkinnon suorittaneet (vastausprosentti)	%				57				
	%				39				
Työelämäpalaute									
- työelämäpalaute, työpaikkaohjaajakysely (vastausprosentti)	%	-	4,1	4,0	4,0	0,0	Kohta 2.3.10.	-2,4	4,0
- työelämäpalaute, työpaikkakysely (vastausprosentti)	%				27,0				
	%				23,0				
Henkilöstö- ja sidosryhmät									
Henkilöstökokemus	Henkilöstöpalautteen seuranta ja analysointi (2 krt./vuosi). Raportointi henkilöstökertomuksessa.								
Sidosryhmätutkimus	Sidosryhmä- ja bränditutkimuksia toteutetaan ja tuloksia analysoidaan (joka toinen vuosi). Raportointi tasekirjan kohdassa 2.2.4.								
Toiminnan muutos									
Palveluorganisaatiotoiminta	Palveluorganisaatiotoiminnan kehittyminen ja analysointi. Strategian toteutuminen kuvataan tarkemmin tasekirjan kohdassa 2.2.								
Henkilöstön osaaminen	Henkilöstön osaamisen kehittyminen ja analysointi. Raportointi henkilöstökertomuksessa.								

1) Mittari otettu käyttöön v. 2021

2) Valtionosuusrahoitus. Tilinpäätöstiedot raportoidaan 10. päivä tammikuuta tilannepäivän mukaisesti.

Rahoituksen perusteena olevia tietoja päivitetään tarvittaessa Vipusen tilastointipalveluun seuraavan vuoden syyskuun loppuun asti.

3) Opinnoista eroamisissa raportoidaan ns. negatiiviset eron syyt, jolloin opiskelijalla ei ole tiedossa jatkokoulua.

4) Mittari ei ole ollut seurantakäytössä v.2022 alk. (muutos 1.8.2022 alkaen TUVA-koulutus)

5) Tilastointitiedot raportoidaan kahden vuoden viiveellä.

Toiminnan ja strategian toteutumista kuvaavat mittareiden (tulokortti) selitykset ja laskentakaavat kohdassa 4.8

2.2.4 Tulosanalyysi vuoden 2022 toiminnasta

Tulosanalyysissä kuvataan tulokorttimittareiden toteumaa. Tulokortti on kohdassa 2.2.3.

Salpauksen tuloksiin vaikuttavat erityisesti työelämäkumppanuudet ja verkostot, pedagogiikan ja oppimiskäytäntöjen muutokset sekä koulutusalojen välinen tiivis yhteistyö. Ammatillisen koulutuksen tavoitteena on kehittää opiskelijan ammatillista osaamista sekä kasvua sivistyneeksi ihmiseksi ja yhteiskunnan jäseneksi. Tämän tehtävän merkitys korostuu oppivelvollisuuden pidentymisen myötä erityisesti suoraan peruskoulusta tulevien nuorten kohdalla. Koulutus myös kehittää työelämää, vastaa työelämän osaamistarpeisiin ja edistää yrittäjyyttä. Ammatillisella koulutuksella tuetaan jatkuvaa oppimista läpi koko elämän ja pidennetään työuria työelämän osaamistarpeiden muuttuessa. Toisen asteen ammatilliset tutkinnot mahdollistavat myös jatko-opinnot erityisesti ammattikorkeakoulussa. Ammatillinen koulutus avaa monia mahdollisuuksia iästä ja taustasta riippumatta. Ammatillisissa perustutkinnoissa hankitaan alalla vaadittavat perustaidot. Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot mahdollistavat osaamisen kehittämisen työuran eri vaiheissa. Tutkintojen lisäksi järjestetään valmentavaa koulutusta. Ammatillisen koulutuksen perustehtävänä on siten alueen hyvinvointi ja kehittyminen sekä osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen yhteistyössä perusopetuksen toimijoiden, omistajakuntien ja työelämän eri toimijoiden kanssa. Ammatillisen koulutuksen tulee vastata aiempaa kohdennetummin yritys- ja työelämän tarpeisiin ja osallistua erityisesti osaavan työvoiman saannin varmistamiseen ja siihen, että kukaan ei jatkossa jäisi pelkän perusopetuksen varaan ilman toisen asteen tutkintoa.

Ammatillisen koulutuksen lain sekä opetusministeriön vuoteen 2030 suuntaavan ammatillisen koulutuksen laatustrategian mukaisesti ammatillinen koulutus on palvelutehtävä ja sen yksi perustehtävä on tukea ja uudistaa työelämää sekä kulkea osaamistarpeen varmistamisessa edelläkävijänä. Toiminta liittyy kiinteästi myös valtakunnallisiin jatkuvan oppimisen ja Oikeus osata -ohjelman tavoitteisiin. Toinen keskeinen perustehtävän elementti on syrjäytymisen ehkäisy ja koko ikäluokan kouluttaminen osana laajennetun oppivelvollisuuden onnistumisen varmistamista. Maakunnallisena kouluttajana nämä asiat olivat keskeisiä meillä myös vuoden 2022 aikana.

Edellä mainitut tavoitteet tarkoittavat Salpauksen toiminnan kannalta muun muassa aiempaa selkeämpää ja toimivaa työelämän kumppanuuksien ja asiakkuuksien ymmärtämistä. Yritys- ja työelämän palvelutehtävässä onnistuminen on keskeinen painopiste Salpauksen vuosien 2021–2025 strategiassa. Olemme palveluorganisaatio ja strategiamme kiteytyy kolmeen keskeiseen teemaan ja tavoitteeseen, olemme rohkeita uuden rakentajia, toteutamme jatkuvaa oppimista ja tavoitteemme on tuottaa onnistuneista asiakaskokemuksia. Näissä onnistumista tukevat arvomme ”oppimisen rohkeus, tekemisen ilo ja reilu asenne”, sekä eettisen toiminnan kulmakivet ”vastuullisuus ja tarttuminen, keskustelu ja yhteisen ymmärryksen rakentaminen sekä vaikuttavuus ja keskittyminen olennaiseen”. Visiomme on Salpaus - enemmän kuin koulu - opiskelijoiden ja työelämän kohtaamispaikka.

Työelämäkumppanuuksia ja yhteistyötä vahvistetaan myös mm. kumppanuussopimuksilla, joita Salpaus on solminut eri tahojen kanssa tähän mennessä 20 kpl. Kumppanuussopimukset on laadittu puitesopimusmallisesti ja pääosin monialaisten yritysten kanssa.

Kumppanuussopimuksen tavoitteena on kehittää ja vahvistaa osapuolten kumppanuutta siten, että yhteistoiminta tukee molempien osapuolten kilpailukykyä kasvattamista, strategisia ja operatiivisia tavoitteita sekä henkilöstön ja opiskelijoiden osaamisen ja hyvinvoinnin edistämistä. Sopimuksen erityisenä tarkoituksena on syventää ja systematisoida pitkäaikaista, ja jo ennustetaan monimuotoista yhteistyötä koulutuksessa ja kehittämistoiminnassa molempien osapuolien hyödyksi. Näiden lisäksi Salpauksella on aktiivista yhteistyötä vuoden aikana yli 4000 yrityksen kanssa mm. työpaikalla tapahtuvan oppimisen muodossa. Asiakkuudenhallinnan ohjelma CRM on uudistumassa ja tavoitteena on, että siitä tulee nykyistä enemmän jokaisen työelämäyhteistyötä tekevän salpauslaisen arjen työkalu.

Ammatillisen koulutuksen näyttöjen toteuttamiseen tuli koronan vuoksi väliaikainen lakimuutos, jolla joustavoitettiin näyttöjen toteuttamista ja pystyttiin varmistamaan paremmin valmistuvien opiskelijoiden valmistuminen korona-aikana. Lakimuutos oli voimassa ajalla 1.7.2020 - 31.7.2022.

Valtakunnallisen hallitusohjelman mukaisesti olemme saaneet määräaikaista panostuksia toisen asteen koulutukseen erityisesti opetukseen ja ohjaukseen. Tavoitteena Salpauksessa on keskittyminen jo tehtyjen muutosten ja uudistusten toimeenpanoon ja tasalaatuisuuden varmistamiseen opetuksessa ja ohjauksessa.

OKM:n Salpaukselle myöntämä vuoden 2022 ensikertainen tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä (5924) laski vuoden 2021 toteutuneesta, joka oli 6180. OKM:n päätös laskea opiskelijavuosia useilta koulutuksen järjestäjiltä johtui siitä, että opiskelijavuodet ylittyivät valtakunnallisesti vuonna 2021 neljällä prosentilla jaettavissa olleesta määrästä. Jatkuva haku ja joustava sisäänotto ovat erityisesti keskiössä opiskelijavuosien toteutumisessa sekä vaikuttavuuden ja rahoituksen varmistamisessa. Positiivista alueen kannalta oli, että Salpauksen valtionosuusrahoituksena toteuttamien työvoimakoulutuksen opiskelijavuosien määrä ylittyi merkittävästi ministeriön ja TE-hallinnon Salpaukselle vuodelle 2022 määritellystä tavoitteesta (tavoite oli 240 ja toteutunut 292 opiskelijavuotta).

Opetus- ja kulttuuriministeriön vuoden 2022 aikana lisätalousarvoissa Salpaukselle myöntämät harkinnan varaiset korotukset opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin tulivat tarpeeseen, mutta vaikka tukitarpeet ovat jatkuvia saatujen resurssien määräaikaisuus estää toiminnan vakiinnuttamisen tälle tasolle. Määräaikaiset resurssit ovat myös lisänneet kilpailua osaajista koulutuksen järjestäjien kesken. Tämän lisäksi kilpailemme osaajista myös muiden toimijoiden ja yritysten kanssa, tämä näkyy erityisesti tekniikan alan opettajien rekrytoinnissa.

Eduskunta hyväksyi lain työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta 15.12.2020. Kuntakokeilut alkoivat valtakunnallisesti 1.3.2021 ja kestävät kesäkuun 2023 loppuun saakka. Työllisyyden kuntakokeilun tavoitteena on edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä, koulutukseen ohjautumista sekä löytää uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saantiin. Toimenpiteet kohdistetaan erityisesti pidempään työttömänä olleisiin ja heikommassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden työllisyyden edistämiseen. Kokeilun aikana kehitetään uusia palveluja ja palvelumalleja, joissa integroidaan työllisyys-, koulutus- sekä sosiaali- ja terveystyöpalvelut entistä tiiviimmin yhteen tavoitteena tunnistaa yksilölliset palvelutarpeet. Lahden alueen työllisyyden hoidon kuntakokeilun kohderyhmät ovat työttömät ja työvoimapalveluissa olevat työnhakijat, jotka eivät ole oikeutettuja ansiopäivärahaan sekä kaikki alle 30-vuotiaat työnhakijat ja kaikki maahanmuuttajat, jotka ovat joko työttömänä tai työvoimapalveluissa hankealueiden TE-toimistoissa. Työllisyyden kuntakokeilua toteutetaan Päijät-Hämeessä usean kunnan (Lahti, Asikkala, Hollola, Kärkölä, Orimattila) yhteisenä hankkeena.

Kuntakokeilun onnistumisella ja eri toimijoiden moniammatillisella yhteistyöllä on suuri merkitys siinä, että eri toimijat osaavat ohjata opiskelukuntoiset henkilöt oikeisiin koulutuksiin ja että alueen yrityksille olisi tarjolla riittävästi heidän tarpeisiinsa vastaavia koulutuksia. Salpaus on toiminnassa kiinteästi mukana tarjoamalla mm. ohjausta ja erilaisia räätälöityjä koulutuspalveluja kuntakokeilun eri toimijoille ja asiakkaille. Tutkintoon valmentava koulutus (TUVA) on hyvä mahdollisuus myös osalle alueen kuntakokeilun asiakkaista, samoin heitä tuetaan ja kannustetaan tutkinnon osien ja pienempien työllistymistä tukevien kokonaisuuksien opiskeluun.

Vaikka työvoiman kysyntä on jatkunut vilkkaana, työllisten määrä on kasvanut ja työttömyys jatkanut laskua, työttömyyden rakenteelliset ongelmat näkyvät korostuneesti Päijät-Hämeessä.

Työttömien työnhakijoiden määrä väheni marraskuussa 2022 edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta kaikilla elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY) alueilla; eniten Uudellamaalla (-10 %), Hämeessä (-9 %), Pirkanmaalla (-9 %), Etelä-Savossa (-8 %), Kainuussa (-8 %) ja Lapissa (-8 %).

Hämeen ELY-keskuksen alueen kunnissa oli marraskuun lopussa 16 977 työtöntä työnhakijaa (Lahti 7153). Se on 1640 vähemmän (-8,8 %) kuin vuotta aiemmin. Sekä lomautettujen että muiden työttömien määrä väheni. Nuoria alle 25-vuotiaita oli marraskuun lopussa työttömänä 1628 (Lahti 762), mikä on 314 vähemmän (-16,2 %) kuin vuosi sitten. Pitkäaikaistyöttömiä eli yhdenjaksoisesti vähintään vuoden työttömänä työnhakijana olleita oli yhteensä 7500 henkilöä (Lahti 3512), mikä on 1391 henkilöä vähemmän (-15,6 %) kuin vuosi sitten. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Hämeessä marraskuun lopussa 9,9 prosenttia, mikä on 1,0 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuosi sitten. Alle 25-vuotiaiden nuorten työttömien osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta oli 11,2 prosenttia ja ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden osuus ulkomaalaisesta työvoimasta 23,8 prosenttia. Tiedot ilmenevät työ- ja elinkeinoministeriön Työnvälitystilastosta. Alueella toimii kaksi työllisyyden kuntakokeilua (Lahden seudun sekä Hämeenlinnan seudun kuntakokeilu). Hämeen tiedot: <https://www.ely-keskus.fi/ely-hame-tyollisyyskatsaukset>.

Eriyisesti pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä on yhä maakunnista korkein. Alueella tehdään kuitenkin aktiivista ja monipuolista yhteistyötä kohtaanto-ongelmien ratkaisemiseksi. Hämeen osaamisen ja ohjauksen koordinaatioryhmän vuoden 2022 yhteiset kehittämiskohteet olivat koulutus- ja ohjauspalveluiden ja yritys yhteistyön kehittäminen sekä ennakointi. Myös edellä mainittu työllisyyden kuntakokeilu on tärkeä elementti alueen työllisten määrän aktiiviseksi lisäämiseksi. Lahden kaupungin Elinvoima- ja työllisyysjaoston Koulutuskeskus Salpaukselle ja LAB ammattikorkeakoululle mahdollistama Yritys-Hunter-tiimi ja Lahti Trainee-ohjelma tukevat myös näitä tavoitteita.

Työllisyyden kuntakokeiluhankkeen puitteissa on toteutettu erilaisia koulutuksia ja ryhmätoimintoja, esimerkiksi kotona oleville maahanmuuttajajaisille tarjottua ryhmätoimintaa ja S2 opetusta. Hanke toteutettiin yhteistyössä Lahden kaupungin kanssa. Hanke mahdollisti sen, että Lahden kaupunki markkinoi ja haki osallistujat sekä järjesti lasten hoidon ja Salpaus toteutti ryhmätoiminnan käytännössä. Naisten ryhmätoimintaan osallistui yhteensä n. 90 kotona olevaa maahanmuuttajanaista.

Salpaus on ollut mukana Päijät-Hämeessä laaditun maahanmuutto-ohjelman valmistelussa. Ko. maahanmuutto-ohjelma toimii samalla myös lain edellyttämänä kotoutumishjelmana. Päijät-Häme kansainvälistyy ja työvoiman saatavuuden turvaamisessa katse kääntyy yhä useammin työperäisen maahanmuuton suuntaan. Haasteeksi osassa yrityksiä muodostuu mm. riittävä työturvallisuusmääräysten ymmärtäminen. Keväällä 2022 Silkkien, Päijät-Soten ja Salpauksen yhteistyönä aloitti ensimmäinen lähes 50 opiskelijan ryhmä filippiiniläisiä lähihoitajaopiskelijoita oppisopimuksella, seuraava ryhmä on tulossa keväällä 2023. Myanmarilaisia maahanmuuttaneita koulutetaan puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkintoon yhteistyössä Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän Riverian kanssa. Vastaavanlaisia toteutuksia eri maista ja eri aloille on koko ajan enemmän.

Salpauksen maahanmuuttajaopiskelijoiden määrä (kansalaisuus muu kuin suomi) vuonna 2022 oli 15 %, mikä on enemmän kuin edellisellä vuonna 2021 (13 %). Vuonna 2022 Salpauksessa opiskeli 1961 henkilöä (vuonna 2021 määrä 1 566 henkilöä), joiden kansalaisuus on muu kuin suomi. Maahanmuuttajaopiskelijoiden määrä kasvanut ja sitä on osattu ennakoida. Määrään on odotettavissa edelleen kasvua ukrainalaisten opiskelijoiden määrän lisääntyessä. Salpauksessa on mahdollisuus opiskella kotoutumiskoulutuksessa, tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa (TUVA), tutkintoon johtavassa koulutuksessa suorittaen joko koko tutkinto tai

tutkinnon osia. Tutkintoon johtavassa koulutuksessa maahanmuuttaja voi opiskella lisäksi opiskeluvaihtoehtoja tukevia opintoja parantaakseen esim. kielitaitoaan. Kielitaito on osa tutkintokoulutuksen valintakriteeristöä, mikä osaltaan helpottaa S2-tuen määrän ennakoitavuutta. Tutkintoon vaadittua tasoa heikommalla kielitaidolla opiskelevat ovat tutkintoon valmentavassa koulutuksessa tai opiskeluvaihtoehtoja tukevat opinnot (OPVA) toteutuksissa. Venäjän hyökkäys Ukrainaan, sitä seurannut sota ja ukrainalaisten tulo Suomeen on lisännyt kielen opetuksen tarvetta. Iltakoulutuksessa on mahdollista opiskella suomen kieltä ja kulttuuria eri tasoilla kursseilla tai valmentautua yleiseen kielitaitotestiin (YKI), joita myös järjestetään Salpauksessa. Opiskelijaa ohjataan hakeutumaan suomen kielen taitotasonsa ja elämäntilanteensa mukaiseen koulutukseen. Ukrainalaisilla pakolaisilla on yhden vuoden asumisen jälkeen oikeus hakea kuntapaikkaa ja se tuo mukaan oikeuden kotoutumiskoulutukseen.

Salpaus on mukana työpaikkasuomi -rekisterissä. Työpaikkasuomen tavoitteena on edistää yrityksen ulkomaalaistaustaisen henkilöstön valmiuksia selviytyä arjen työtehtävistään suomen kielellä. Koulutuksessa kielen opetuksen sisällössä keskitytään esimerkiksi työtehtävissä tarvittavaan ammattisanastoon, työssä kohdattaviin viestintätilanteisiin, asiakaspalvelutilanteisiin tai yrityksen työturvallisuus- tai muuhun materiaaliin. Salpaus toteutti em. koulutuksen Päijät-Hämeen Laitoshuoltopalveluiden ukrainalaisille keskussairaalassa työskenteleville työntekijöille. Toteutus sai erinomaista palautetta. Vastaavia toteutuksia on suunnitteilla vuodelle 2023.

Salpaus toteuttaa yritysten ja organisaatioiden tarpeisiin räätälöityjä kielikoulutuksia (mm. Koskisen Oy:lle). Lisäksi esim. liiketoiminnan perustutkinnossa voi opiskella asiakaspalvelua englanniksi. Salpauksessa on suunnitteilla englanninkieliset yritystoiminnan opinnot, joita voi ottaa kaikkiin ammatillisiin perustutkintoihin.

Salpaus järjestää työvoimakoulutusta järjestämislupansa puitteissa. Ammatillinen tutkintotavoitteinen työvoimakoulutus toteutetaan yhdessä muun ammatillisen koulutuksen kanssa. Työttömien työnhakijoiden on mahdollista opiskella päätoimisesti työttömyysetuudella ja muissakin kuin perinteisissä työvoimakoulutuksen ryhmissä. Ammatillinen tutkintotavoitteinen työvoimakoulutus toteutui suunnitellun mukaisesti.

ELY-keskukset hankkivat ammatillista osaamista syventävää ja täydentävää koulutusta, yhteishankintakoulutusta ja maahanmuuttajien kotoutumiskoulutusta. Maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen toteutuma pysyi edellisten vuosien tasolla. Päijät-Hämeen monialaisen lisä- ja täydennyskoulutuksen ja lupakorttikoulutusten osalta kaikki suunnitellut koulutukset eivät toteutuneet. Vuonna 2022 toteutettiin myös yritysten tarpeisiin räätälöityjä yhteishankintakoulutuksia esim. ukrainalaisten työntekijöiden rekrytointikoulutusta.

Vuonna 2022 työvoimakoulutuksen painopisteenä oli parantaa työvoimakoulutuksen tarjontaa ja yritysten työvoimatarpeen kohtaantoa kehittämällä koulutusten sisältöä ja kytkemällä työvoimakoulutukset entistä tiiviimmin osaksi henkilöasiakkaiden kokonaisvaltaista palvelupolkua. Tavoitteena on varmistaa työvoiman saatavuus ja riittävyys.

Oppisopimus osana tutkintoa tai koko tutkinnon suorittaminen oppisopimuksella on lisääntynyt merkittävästi. Oppisopimuksella tutkintoon opiskeli v. 2022 yli 3200 henkilöä. Salpaus onkin opiskelijavuosina mitattuna yksi Suomen suurimpia oppisopimuskouluttajia, tämä kertoo myös alueen työelämän kanssa tehtävästä hyvästä yhteistyöstä ja keskinäisestä luottamuksesta. Tätä voidaan pitää merkittävänä asiana myös koko Suomen ammatillisen koulutuksen eri toimijoiden keskinäisessä vertailussa. Olemme myös mukana OKM:n kokeilussa, jossa tavoitteena on lisätä alle 20-vuotiaiden ensimmäisen perustutkinnon suorittamista oppisopimuksella ja siten parantaa alueella sekä veto- että pitovoimaa nuorten kohdalla. Salpauksen ja pienten kuntien

yhteistyöllä sekä kampuspaikkakunnasta riippumattomalla koulutuksella haetaan apua alueiden työvoimapulaan. Työelämää kannustetaan edelleen toteuttamaan yhä enemmän lyhyitäkin oppisopimusjaksoja, esimerkiksi opiskelijoiden loma-aikana tehtävinä oppisopimuksina.

Salpaus on mukana yhteistyössä LAB-ammattikorkeakoulun kanssa Lahden kaupungin osittain rahoittamassa Yritys-Hunter-toiminnassa sekä Lahti Trainee -ohjelmassa. Toiminta on osa työllisyyden hoidon kuntakokeilua ja se tukee Lahden kaupungin työllisyyden kriisipaketin tavoitteiden toteuttamista. Uuden alueellisen yhteistyömallin tavoitteena on synnyttää oppilaitoksille uusia yrityskontakteja ja tukea alueen opiskelijoiden ja vastavalmistuneiden (Salpaus, LAB, LUT) sijoittumista alueen yrityksiin. Jalkautuminen yrityksiin mahdollistaa uudet harjoittelu-, opinnäytetyö- ja työmahdollisuudet alueen opiskelijoille ja valmistuville, kasvattaa yritysten tietämystä alueen oppilaitoksista ja niiden osaajista sekä edistää Lahden kaupungin vetovoimaa sekä pitovoimaa opskelu-, työskentely- ja kotikaupunkina. Salpauksesta toiminnassa on mukana 2 henkilöä, toiminta ajoittuu ajalle 1.9.2020 – 30.6.2023. Hankkeessa on luotu käytänteet mm. ”Kohtaa osaaja ajoissa” aamukahvitilaisuuksiin, jotka jatkuvat säännöllisesti yhteistyössä Hämeen kauppakamarin ja mahdollisesti myös LAB:n kanssa. Myös rekrytointien tukeminen jatkuu säännöllisinä kesätyörekrytapahtumina ja tarpeen mukaan alakohtaisina tai yritysten pyynnöstä järjestettävänä rekrytapahtumina.

Eri kuntien yhteistyöllä ja kampuspaikkakunnasta riippumattomalla koulutuksella haetaan apua mm. pahenevaan hoitajapulaan. Tavoitteena on, että valmistuvat opiskelijat työllistyvät koulutustyöpaikkoihin jo opintojen aikana tai heti valmistumisen jälkeen. Tällä vahvistetaan mm. alueiden sekä veto- että pitovoimaa haastavassa työvoimapulassa ja kilpailussa osaavasta työvoimasta.

Salpaus järjestää tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (TUVA) sekä nuorille että aikuisille ja myös maahanmuuttajille. TUVA-koulutuksen tarve lisääntyi laajennetun oppivelvollisuuden myötä, koska oppivelvolliselle osoitettu opiskelupaikka on tyypillisesti TUVA-koulutuksessa. Salpauksen TUVA-koulutusta kehitettiin myös aikuisemmalle kohderyhmälle 18–29-vuotiaille, koska tämä ikäryhmä keskeyttää opintoja eniten ja Lahden alueen työvoimapaalveluiden asiakaskunnassa heitä on merkittävä määrä. TUVA-koulutuksen yleisenä tavoitteena on saavuttaa sellaiset opiskelunvalmiudet, joiden avulla opiskelija voi hakeutua lukiokoulutukseen tai ammatilliseen koulutukseen ja suoriutua näistä opinnoista. Opiskelunvalmiuksilla voidaan tarkoittaa esimerkiksi opiskelu/tutkintokielen osaamista, soveltuvia opiskelutaitoja sekä elämänhallinnan taitoja. Lisäksi TUVA-koulutuksen aikana voi korottaa perusopetuksen arvosanoja, jos se on tarpeen halutun koulutuspaikan saamiseksi. Tämän lisäksi opiskelija voi suorittaa lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opintoja. Koulutus toteutetaan alueellisena verkostona yhdessä muiden koulutuksenjärjestäjien kanssa (mm. Kiipula). TUVA-koulutuksen suoritti v. 2022 yhteensä 93 opiskelijaa. Suorittaneiden määrä on noussut edelliseen vuoteen 2021 verrattuna, jolloin suorittaneita oli 78. Salpaus lisäsi TUVA-koulutuksen määrää toimintavuoden aikana, kun alueen tarve osoittautui alkuperäistä suuremmaksi ja vastaavasti muilla aloilla ei oltu saavuttamassa niille tavoiteltua opiskelijavuosimäärää.

Salpaus ei ole erityisoppilaitos, eikä voi siten tarjota vaativaa erityistä tukea muille, kun Kaarisillassa opiskeleville Salpauksen opiskelijoille. Opiskelijalla on kuitenkin oikeus erityiseen tukeen ammatillisessa perustutkinnossa ammattitutkinnossa, erikoisammattitutkinnossa sekä tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa. Salpaus tekee tiivistä yhteistyötä Kaarisilta ry:n sekä Kiipulan ammattiopiston kanssa vaativan erityisen tuen palveluiden toteuttamisessa. Erityinen tuki on yksilöllisiin tarpeisiin, tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa suunnitelmallista pedagogista tukea sekä erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyjä. Oppimisen tueksi on tarjolla muun muassa selkeitä oppimateriaaleja, eriyttäviä tehtäviä, riittävästi aikaa oppimiseen,

erilaisia apuvälineitä, käytännönläheistä ja työvaltaista oppimista, tukea työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen, näytön suunnitteluun ja itsearviointiin sekä osaamisen arvioinnin mukauttamista.

Kiipulan ammattiopisto toimii Salpauksen keskustakampuksella sekä Vipusen kampuksella Lahdessa. Tilojen lisäksi Salpaus toteuttaa Kiipulalle ruokailu- ja muita palveluja. Kiipula tarjoaa myös oppimisympäristöjä Salpauksen opiskelijoille. Päijät-Hämeen alueelle on tarvetta lisätä vaativan erityisen tuen palveluita, erityisesti esim. Kiipulan ammattiopiston toteuttamana.

Salpaus toimii yhteistyössä Kaarisilta ry:n kanssa, jossa Salpauksen opiskelijoita on kahdessa perustutkinnossa (media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinto / kuvallisen ilmaisun osaamisala sekä musiikkiala / musiikin osaamisala), tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa (TUVA) sekä Työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa (TELMA). Kaarisillassa suoritti vuonna 2022 TELMA-koulutuksen 2 opiskelijaa. TUVA koulutusta tarjotaan Kaarisillassa joka toinen vuosi eli seuraavan kerran 2023.

Opiskelijan on mahdollista suorittaa Salpauksessa yhdistelmäopinnoissa samanaikaisesti kaksi tutkintoa: ammatillinen perustutkinto ja ylioppilastutkinto. Koulutukseen haetaan yhteishaussa. Salpauksessa ylioppilastutkinnon voi yhdistää kaikkiin perustutkintoihin. Lisäksi on mahdollisuus opiskella yksittäisiä lukioaineita yhdistettynä ammatilliseen perustutkintoon. Lahden kaupungin ja Salpauksen kesken on sovittu kaksoistutkintojen toteuttamisesta yhteistyönä Lahden Lyseon kanssa. Salpauksessa opiskeli vuonna 2022 ammatillisessa perustutkinnossa yhteensä 129 opiskelijaa (vuonna 2021 n. 100), jotka suorittivat ns. kaksoistutkinnon eli osallistuvat ammatillisen perustutkinnon opintojen lisäksi ylioppilaskirjoituksiin.

Salpaus on solminut kolmoistutkinnon järjestämistä koskevan sopimuksen Hausjärven kunnan, Kärkölan kunnan sekä Koskisen Oy:n välillä. Sopimus koskee edellä mainittujen osapuolten välistä yhteistyötä, jonka tarkoituksena ja tavoitteena on järjestää Hausjärven lukion opiskelijoille mahdollisuus kolmoistutkinnon (lukion oppimäärä, ylioppilastutkinto sekä puuteollisuuden perustutkinto) suorittamiseen henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaan noin 3–4 vuoden opiskeluaikana. Tarjotusta mahdollisuudesta huolimatta toteutukseen ei vielä saatu opiskelijoita alueelta, jonka vuoksi kolmoistutkinnon suorittajia ei ollut vuonna 2022.

Salpaus kuuluu Olympiakomitean (OK) huippu-urheiluverkostoon, jossa tuetaan urheiluvaa opiskelijaa kokonaisvaltaisesti. Opetusministeriö on määrännyt Koulutuskeskus Salpaukselle erityistehtävän urheilijoiden ammatillisen koulutuksen järjestämiseksi. Näitä ns. urheiluamiksia on tällä hetkellä maassamme 17. Salpauksella on urheiluamis-verkoston koordinaatiovastuu ja urheilukoordinaattori on verkoston yhdyshenkilö OKM:n ja OK:n suuntaan. Urheilijoiden ammatillinen koulutus mahdollistaa huippu-urheilun yhdistämisen perustutkinto-opintoihin, koska valmennus sisältyy opintoihin. Painopistelajien lajikohtaiset valmennusryhmät toteutetaan tiiviissä yhteistyössä Lahden lyseon urheilulinjan ja Päijät-Hämeen urheiluakatemia kanssa.

Salpaus toteuttaa MOTARI-opintoja yhteistyössä LAB- ammattikorkeakoulun kanssa. MOTARI-opinnot sujuvoittavat siirtymistä ammatillisesta perustutkinnossa ammattikorkeakouluopintoihin ja lyhentää niiden kestoja. Opinnot on suunnattu Salpauksen perustutkinto-opiskelijoille, joilla on suunnitelmissa ammattikorkeakoulututkinto. Opintoihin LAB-ammattikorkeakouluun otetaan opiskelijoita puolivuositain Lahdessa ja Lappeenrannassa. Yhteistyöstä on sovittu myös Humanistisen ammattikorkeakoulun kanssa. MOTARI-opintojen laajuus on vähintään 30 opintopistettä ja ne sisältävät sekä LABin yhteisiä opintoja (vähintään 10 op) että alakohtaisia ammatillisia opintoja (vähintään 20 op). Usein opiskelijat siirtyvät ammatillisen tutkinnon suorittamisen jälkeen suoraan työelämään tai armeijaan ja

hakeutuminen ammattikorkeakouluun tapahtuu vasta myöhemmin. Nykyisin ammattikorkeakouluopiskelijoista jo noin 40 %:lla on taustalla ammatillinen tutkinto.

Salpaus kehittää jatkuvasti koulutustarjontaansa. Jatkuvan oppimisen prosessin sujuvoittaminen ja jatkuva haku olivat yksi kaikkia koulutusaloja koskeva kehittämisen kohde vuonna 2022. Salpauksen opiskelijoista 2/3 on muita kuin peruskoulun päättäviä nuoria. Sama osuus opiskelijoista hakee meille jatkuvan haun kautta. Uudistamme jatkuvaa hakua palvelemaan paremmin hakijoita, samalla pyrimme varmistamaan opiskelija virtaaman tasaisempaa toteutumaa vuoden aikana. Onnistuessaan muutoksella on vaikutusta mm. henkilöstömme työkuorman tasaisempaan jakautumiseen, toimi- ja työtilojen käyttöön, työpaikoilla tapahtuvan oppimisen jaksottumiseen sekä opiskelijavuosien kertymään. Hakua on jännevoitettu ottamalla käyttöön yhteiset valinta-aikataulut sekä hakujaksot. Yhteiset aikataulut koskevat jatkuvan haun ryhmäkohtaisia aloituksia/sisäänottoja. Aikataulu ei koske oppisopimuskoulutusta eikä tutkintoja, joihin voidaan ottaa opiskelijoita henkilökohtaisen suunnitelman mukaisesti pitkin vuotta.

Työ edellä mainittujen osalta jatkuu edelleen. Osaavasta työvoimasta kilpailun lisäksi myös kilpailu koulutuksista on kiristynyt ja muuttunut alueellisesta selkeästi valtakunnalliseksi mm. koulutusten aika- ja paikkasidonnaisuuden vähentymisen myötä. Erityisesti verkkototeutusten määrän lisääminen on kaikkien alojen tavoite ja edellytys kiristyneessä kilpailussa pärjäämiseksi. Tällä hetkellä osassa Salpauksen koulutuksista on mahdollista opiskella vaihtoehtoisesti päiväopetuksen tilalla monimuoto-opetuksessa tai verkossa (esim. puuteollisuuden perustutkinnon puulevyteollisuuden osaamisala, sosiaali- ja terveysalan osaamisalaopinnot sekä merkonomikoulutus). Salpaus järjestää yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden opetusta Vierumäen urheilupuisto verkkototeutuksena.

Työelämän kanssa tehtävä yhteistyö on tärkeässä roolissa koulutustarjonnan suunnittelussa. Yhteistyön kehittäminen on pitkä prosessi, joka vaatii luottamuksen rakentamista, pitkäjänteisyyttä, jatkuvuutta, nopeaa reagoitua ja tulevaisuuden ennakkointia. Salpauksen palveluista tulee viestiä ja tiedottaa entistä paremmin sekä yritysten tarpeita tulee kuunnella. Onnistunut yhteistyö edellyttää myös Salpauksen alojen sujuvaa yhteistyötä. Tässä onnistumisessa keskeisessä roolissa on nykyisin myös työelämästä valtakunnallisesti ja säännöllisesti kerättävä palaute. Saatu palaute vaikuttaa osaltaan myös koulutuksen järjestäjälle myönnettävään rahoitukseen.

Salpauksen opiskelijat ja henkilökunta voivat kehittää osaamistaan ja kielitaitoaan ja kansainvälistä osaamistaan myös liikkuvuusjaksoilla ulkomailla tai kotimaassa kansainvälisessä työympäristössä tai kotikampuksella opiskellen vaihto-opiskelijoiden kanssa samoissa ryhmissä. Liikkuvuudet ovat käynnistymässä vähitellen koronan jälkeen. Vuonna 2022 Salpauksesta osallistui 50 eri alojen opiskelijaa kansainväliselle liikkuvuusjaksolle, joita tehtiin kymmeneen eri Euroopan maahan ja Tansaniaan. Salpaukseen tuli liikkuvuusjaksolle 22 eri alojen opiskelijaa Kroatiasta, Ranskasta ja Italiasta. Salpauksesta 53 henkilöstön edustajaa oli ulkomailla. Kohdemaita olivat mm. Hollanti, Espanja, Tanska, Sveitsi ja Kanada. Salpauksessa kävi 53 vierailuvaa asiantuntijaa 14:sta eri Euroopan maasta. Liikkuvuuksia on toteutettu eri hankkeilla ja lisäksi osalla Erasmus+ -kehittämishankkeista on ollut työpaja ja projektikokous ulkomailla.

Opetusta on voitu antaa tänä vuonna pääosin normaalisti lähiopetuksena ja työpaikalla tapahtuvana oppimisena. Uusia koronan aikana opittuja käytänteitä hyödynnetään jatkossakin mm. hybridimallilla ja osittaisena etätöskentelynä ja opiskelumahdollisuutena silloin, kun se opiskelijoiden ja asiakkaiden tarpeiden ja toiminnan sujuvuuden kannalta on mahdollista ja perusteltua.

Ammatillisen koulutuksen lain mukaisesti Salpaus toteuttaa opetusta ympärivuotisesti. Näin opiskelijoilla on mahdollisuus myös kesä- ja loma-aikoina edistää opintojaan mm. verkko-opinnoilla, työpaikalla oppimalla tai kesätöillä, jolloin opiskelija saa opintosuorituspisteitä osaamisen tunnustamisen kautta. Salpauksessa on määritelty pääsääntöiset loma-ajat, ellei opiskelijan henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa (HOKS) toisin sovita. Keskeytymättömässä opiskelussa opiskelija on oikeutettu maksimissaan 4 viikon yhtenäiseen lomajaksoon vuodessa. Opiskelija voi halutessaan edistää opintojaan kesätöiden ajalla solmimalla esim. työnantajansa kanssa oppisopimuksen ko. jaksolle.

Salpaus kehittää edelleen opetus- ja ohjauskäytäntöjä, jotta varmistamme opiskelijoillemme henkilökohtaisen opetussuunnitelman mukaisen riittävän opetuksen ja ohjauksen määrän. Osa opiskelijoista pystyy etenemään opintopolulla nopeastikin, kun taas osa opiskelijoista tarvitsee paljon tukea ja ohjausta opintojen etenemisessä.

Opiskelijoille on Salpauksessa tarjolla useita yksilöllisiä oppimisympäristöjä kuten erilaisia pajatoimintoja (esim. yhteisten opintojen pajat), Oppimisstudio, Opinpaja sekä Pulssi ja Pulssin paja. Pulssi tarjoaa kokonaisvaltaista tukea opintoihin ja arjen toimintakyvyn edistämiseen. Tuki on yksilöllistä tukea opintojen jatkamiseen, ammatillisen tutkinnon loppuun suorittamiseen sekä arjenhallinnan selkeyttämiseen ja vahvistamiseen opiskelijan vahvuudet ja voimavarat huomioiden.

Tilannepäivän 31.12.2022 (ko. päivänä Salpauksen läsnä olevista opiskelijoista erityistä tukea saavat opiskelijat) raportoinnin mukaan Salpauksessa oli 557 erityistä tukea saavaa opiskelijaa. Erityistä tukea saavien opiskelijoiden määrä vaihtelee vuoden aikana riippuen mm. valmistuvien opiskelijoiden määrästä. Salpauksessa erityisen tuen opiskelijoiden määrä on kasvanut merkittävästi.

Ammatillisissa opinnoissa menestymiseen vaikuttaa merkittävästi aiempi opintohistoria, peruskoulussa opitut luku-, kirjoitus- ja matemaattiset taidot sekä sosiaaliset taidot ja nuorilla opiskelijoilla kodin tuki. Oppivelvollisuuden laajentumisen myötä ammatilliseen koulutukseen hakeutuu aiempaa enemmän opiskelijoita, joiden opiskelualmiudet ovat heikot ja jotka tarvitsevat erityisen paljon tukea opinnoissa sekä opiskelijoita, joilla on erilaisia terveydellisiä tai sosiaalisia ongelmia, jotka vaikeuttavat opintojen suorittamista. Käytännössä kuitenkin peruskoulun kolmiportaisen tuen mallin mukaista erityistä tukea saaneille oppilaille ei ole Päijät-Hämeen alueella tarpeeksi ammatillisen koulutuksen vaativan erityisen tuen pienryhmäpaikkoja. Valtakunnallisen yhteishaun menettelyssä olevan teknisen ”vian” vuoksi nämä opiskelijat ovat tulleet valituiksi Salpaukseen, jossa mahdollinen tuki on heille riittämätöntä. Tämän vuoksi heillä ei ole tosiasiallisia valmiuksia onnistua tutkinnon tavoitteiden mukaisesti ns. tavallisessa ammatillisessa oppilaitoksessa.

Salpaus on reagoinut edellä mainittuihin opiskelijoiden lisääntyneisiin tuen tarpeisiin mm. palkkaamalla määräaikaikaisella lisäresurssilla lisää opinto-ohjaajia sekä opetushenkilöstöä. Lisäksi Salpaus on organisoinnut erityisopetusta ottamalla käyttöön uuden erityisen tuen toimintamallin 1.2.2021. Erityisen tuen tarpeen tunnistamiseen aiempaa paremmin vaikutti osaltaan uudistetun toimintamallin tehokkuus ja valtakunnallisen arvioinnin pohjalta tehty kehittämistyö. Opiskelijat saavat paremmin tukea ammatti- ja yhteisten tutkinnon osien opinnoissa, koska koulutusaloille on nimetty omat erityisopettajat opiskelijoiden ja henkilöstön tueksi. TUV- opiskelijat sekä oppisopimuksena opiskelevat ovat myös oikeutettuja erityiseen tukeen. Onnistuakseen erityinen tuki edellyttää yhteistyötä mm. työpaikkaohjaajien kanssa. Toimintamallin toimivuudesta kerätään parhaillaan palautetta koulutusaloilta. Huolta aiheuttaa se, kuinka näiden ratkaisujen käy määräaikaisten resurssien päättyessä.

Edelleen alueella on suuri tarve koululääkäri-, mielenterveys- ja päihdehuollonpalveluille erityisesti nuorille. Korona-ajan yksinäisyys on osaltaan lisännyt tuen tarvetta osalla nuoria ja perheitä. Koronan jatkuessa on erityisen tärkeäksi muodostunut opiskelijoiden opinnoissa mukana pysyminen, opettajien ja ohjaajien osaaminen ja jaksaminen. Alueen hyvinvointipalvelujen uudelleen järjestelyyn liittyen Salpaus on esittänyt toiveen palvelujen järjestäjälle, että jatkossa myös kouluterveydenhoitajat voisivat sijaita Salpauksen kampuksilla psykologien ja kuraattorien kanssa. Näin parannettaisi huomattavasti ko. palvelujen saavutettavuutta ja moniammatillista yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Pilottina Lahden Vipusenkadun kampuksella aloittaa kaksi kouluterveydenhoitajaa 1.1.2023 alkaen. Toivomme, että laajentuminen koskisi jatkossa kaikki Salpauksen kampuksia ja olisi pysyvä tila.

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden saatavuuden ongelmat vaikuttavat myös oleellisesti koronapandemian lisäksi 18–29-vuotiaiden opiskelijoiden eroamisena, joka on lisääntynyt huomattavasti muutaman viime vuoden aikana aiempaan verrattuna. Kehitämme edelleen Salpauksen sisällä toimenpiteitä, joilla pyritään vähentämään opinnoista eroamista. Alle 18-vuotiaiden (eli peruskoulusta suoraan tulleiden) opiskelijoiden eroaminen vähentyy runsaasti aiempiin vuosiin verrattuna. Suurilta osin tähän vaikutti oppivelvollisuuslaki, joka estää opiskelijan eroamisen omasta ilmoituksesta.

Laki oppivelvollisuuden laajentamisesta (L1214/2020) astui voimaan 1.8.2021 alkaen. Sen myötä oppivelvollisuus laajeni ja toisen asteen opinnoista tuli maksuttomia laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville nuorille. Oppivelvollisuuden laajennus tulee voimaan ikäluokka kerrallaan. Oppivelvollisuuden laajennus koskee kaikkia niitä nuoria, jotka suorittavat perusopetuksen oppimäärää oppivelvollisina 1.1.2021 ja tämän jälkeen.

Oppivelvollisia seurataan entistä tarkemmin ja mahdollisiin pudokkaisiin reagoidaan nopeasti mm. Valpas-palvelun avulla (ilmoituksen tekeminen asuinkunnalle). Seurannan avulla pyritään nopeasti reagoiden tarkastelemaan tarvittavia opiskelupaikkamääriä erityisesti avaamalla jatkuvan haun kohteita. Osa koulutuksista on perustellusti siirretty haettavaksi ainoastaan jatkuvan haun puolelle. Myös TUVA-koulutuksen paikkoja on lisätty sekä yhteistyötä tiivistetty alueen muiden kouluttajien, kuten Kiipulan ja omistajakuntien kanssa.

Salpaus on vuosien mittaan kehittänyt erilaisia yhteistyömuotoja yhdessä perusopetuksen kanssa. Yhteistyön yksi keskeinen tavoite on tukea perusopetuksen opintojen ohjausta ja varmistaa, että mahdollisimman moni peruskoulun päättävä nuori löytää itselleen sopivimman alan. Tässä onnistuminen vähentää ammatillisen koulutuksen opintojen alkuvaiheessa tapahtuvia eroamisia sekä vähentää kuormitusta mm. opiskeluhuollossa sekä erityisen tuen tarpeessa.

Yhteistyömuotoja perusopetuksen kanssa tulee edelleen kehittää. Tärkeää on lisätä peruskoululaisten työelämään ja koulutukseen tutustumista sekä huolehtia siitä, että perusopetuksen opetus- ja ohjaushenkilöstöllä on ajantasainen tieto ammatillisen koulutuksen tarjoamista mahdollisuuksista. Salpaus järjesti Virtuaaliset Ala tutuksi -messut, joilla oli mahdollisuus tutustua Salpauksen koulutustarjontaan ja -aloihin, oppimisympäristöihin ja opiskeluun ammatillisessa koulutuksessa virtuaalisessa ThingLink -sovelluksessa 24/7. Vastaava järjestetään kolmesti muutaman viikon jaksoina kevään 2023 aikana. Esittelyt on suunnattu mm. peruskoulujen opinto-ohjaajille, yhdeksäsluokkalaisille ammatillisen koulutuksen hakijoille sekä heidän huoltajilleen.

Opiskeluun hakeutumiseen liittyvissä kysymyksissä neuvovat Salpauksen hakutoimisto ja Ohjauspiste Suunta. Ohjauspiste Suunnan opinto-ohjaajien kanssa voi keskustella koulutusvaihtoehdoista ja Suunnasta saa myös yksilöllistä ohjausta ja neuvontaa koulutusvalintoihin ja hakeutumiseen. Ohjauspiste Suunnan opot tavoittaa Salpaus.fi -sivuilla

Opo-chatin kautta, sähköpostitse ja puhelimitse. Lisäksi on tehty Hakuopas peruskoulun jälkeiseen koulutukseen Päijät-Hämeessä 2022, josta saa tietoja alueella toimivien oppilaitosten toisen asteen koulutuksista ja hakukohteista. Samalla opas toimii työvälineenä ohjaustyötä tekeville henkilöille.

Henkilöstön on mahdollista työskennellä monipaikkatyössä – osin etänä, osin lähityössä – mikäli työtehtävien luonne on sellainen, että tämän mallin toteuttaminen on mahdollinen. Monipaikkatyöstä sovitaan aina kirjallisesti esihenkilön kanssa ennen etätöihin ryhtymistä. Erilaisia kokouksia, tilaisuuksia ja tapahtumia on pyritty järjestämään lähitoteutuksina, mutta myös paljolti verkkovälitteisinä mm. Teamsiä hyödyntämällä.

Toimitusjohtajan ja rehtorin henkilöstöinfojen järjestäminen jatkui vuonna 2022 TeamsLIVE-lähetysten kautta. Infoissa kerrottiin Salpauksen henkilökunnalle ajankohtaisista asioista. Infoilla, jotka myös nauhoitettiin, varmistettiin yhtäläinen tiedonsaanti kaikille salpauslaisille tavoittaen suurempi määrä kuulijoita kuin perinteisillä tavoilla. Salpaus on edelleen vahvasti mukana erilaisissa alueen sekä valtakunnallisen tason tapahtumajärjestelyissä. Rehtori, toimitusjohtaja sekä henkilöstö- ja kehittämisjohtaja tapaavat kuukausittain Salpauksen henkilöstöä lounastapaamisissa, joissa henkilöstöllä on mahdollisuus tuoda heille tärkeitä näkemyksiään ja ajatuksiaan suoraan johdolle. Näihin tapaamisiin kutsutaan kerralla n. 10 henkilöä Salpauksen eri henkilöstöryhmistä.

Tavoitteellista viestintää ja markkinointia on toteutettu monipuolisesti opiskelijahankinnan (sekä yhteishaku että jatkuva haku) sekä brändin vahvistamisen näkökulmasta. Tehtyjä toimenpiteitä analysoidaan ja seurataan säännöllisesti, jonka pohjalta niitä kehitetään edelleen. Salpauksen intranet Santran sivut uudistettiin syksyllä 2022 ja verkkosivujen päivittämisen projekti aloitettiin loppuvuodesta 2022. Näillä toimenpiteillä varmistetaan sivujen asiakaslähtöisyys, selkeys sekä saavutettavuus. Digimarkkinoinnissa tavoitteena on ollut hyödyntää entistä paremmin kanavien algoritmeja, koneoppimista ja käyttäjän verkkokäyttäytymistä sekä kehittää edelleen suunnitelmallista, pitkäkestoista, tavoitteellista mainontaa.

Taloustutkimus Oy toteutti Salpauksen mielikuvatutkimuksen Salpauksen toimeksiannosta syksyllä 2022. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, mitä Salpauksesta ajatellaan eri kohderyhmissä: peruskouluaan päättävät nuoret, Salpauksen opiskelijat sekä henkilöstö ja Päijät-Hämeessä asuvat 15–59-vuotiaat. Tutkimus on toteutettu aiemmin vuonna 2018. Uusia tuloksia peilattiin vuoteen 2018 mahdollisuuksien mukaan, kaikilta osin vertailu ei ollut mahdollista. Tieto kerättiin sähköisenä kyselynä. Vastajia tutkimuksessa oli kaikkiaan 501 kpl, painopisteenä oli päijäthämäläiset asukkaat (331 kpl) sekä peruskoulujen nuoret (108 kpl). Salpauksen opiskelijoita oli 51 kpl ja työntekijöitä 23 kpl. Tutkimuksen pohjalta oli todettavaa, että Salpauksen yleinen tunnettuus oli korkea ja kokonaisnäkemys Salpauksesta hyvä; koulutusalat kiinnostavia, maine hyvä, opetus on tasokasta, tutkintoa arvostetaan työmarkkinoilla. Kehittämiskohteina esiin nousivat mm. miten Salpaus erottuu muista koulutuksen järjestäjistä sekä aikuisten päijäthämäläisten opiskelijoiden tietämyksen lisääminen mm. Salpauksesta työnantajana, kansainvälisestä toiminnasta sekä opiskelutapojen joustavuudesta. Yleisesti viestinnässä tulee enemmän painottaa Salpauksesta yksityiskohtia (koulutukset, työllistyminen, ammatit, miten haetaan, kustannukset jne.).

Taloustutkimus Oy toteutti Salpauksen sidosryhmätutkimuksen 2021. Edellinen tutkimus tehtiin 2018 ja kehitystä seurattiin tähän pohjautuen. Tutkimuksessa selvitettiin Salpauksen sidosryhmiin kuuluvien edustajien kokemuksia ja Salpauksen palveluiden tunnettuutta, mielikuvaa ja sidosryhmien tarpeita. Tutkimus toteutettiin suurilta osin puhelinhaastatteluin, mutta myös sähköinen osallistuminen mahdollistettiin. Vastauksia oli yhteensä 152. Vastajista

25 prosenttia kertoi toimivansa teollisuudessa. Kaupan alan yrityksissä, muissa yrityksissä ja julkisella sektorilla toimivia oli noin 14 prosenttia kutakin.

Yhteistyö Salpauksen kanssa on useimmin tarkoittanut, että yrityksissä ja organisaatioissa on ollut opiskelijoita oppimassa. Kaikista vastaajista noin kolmannes mainitsee käyttävänsä Salpauksen palveluja ensisijaisesti. Seuraavan vuoden aikana vastaajat kertoivat tarvitsevänsä muun muassa esimies- ja työnjohtokoulutuksia sekä erilaisia korttikoulutuksia. Näissä tarpeissa pääasiallisemmaksi kouluttajaksi mainitaan spontaanisti Salpaus ja kouluttajaa arvioidaan melko myönteisesti. Salpauksen tärkeimmät vahvuudet liittyvät yhteistyön hyvään sujumiseen. Sidosryhmätutkimus paljasti myös, että kaksi kolmesta ensisijaisesta Salpauksen asiakkaasta on valmis suosittelemaan Salpausta muille. Menestyäksemme jatkossa vieläkin paremmin, on tärkeää kiinnittää huomiota erityisesti palveluun ja vahvistaa henkilökohtaista yhteydenpitoa asiakkaisiin. Lisäksi on tärkeää kehittää koulutustarjontaa ja pyrkiä nostamaan sen laatua edelleen.

Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry. on osaltaan edistänyt ammatillisen koulutuksen vetovoiman nostoa kampanjallaan ”Väylät auki”. Kampanjan tavoitteena on pitkäjänteinen työ ammatillisen koulutuksen vetovoiman eteen. Kampanjan elementtejä ovat verkkosivusto, herovideot, tubevideot sekä yläkouluille suunnattu materiaali. Kampanja on käynnistynyt v. 2018 ja jatkuu edelleen v. 2022.

Opiskelijoiden vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen korostuu yhä enemmän. Yhtenä vaikuttamisen muotona on valtakunnallinen Opetushallituksen opiskelijapalautekysely. Opiskelijapalaute kerätään aloittavilta sekä päättäviltä opiskelijoilta. Kysely vaikuttaa Salpauksen saamaan rahoitukseen. Kysely koskee kaikkia tutkinto-opiskelijoita: perustutkinto, ammattitutkinto, erikoisammattitutkinto, työhallinnon valtionosuusrahoituksella opiskelevat, tutkinnon osaa tai sen osia suorittavat sekä laajennettua oppisopimuskoulutusta suorittavat (mikäli opiskelija on Salpauksen kirjoilla). Kysely ei koske VALMAN (1.8.2022 alkaen TUVAN) ja TELMA opiskelijoita, eikä pienempiä tutkinnon osia suorittavia tai suoraan näyttöön meneviä opiskelijoita.

Salpaus on panostanut opiskelijapalautteen keräämisen prosessiin erilaisin toimenpitein, esim. teettämällä BDO:lla sisäisen tarkastuksen, joka kohdentui opiskelijapalautteen käytänteiden tarkasteluun. Lisäksi palautteen raportointia on kehitetty Power BI järjestelmän avulla. Salpauksen tulokset ovat selkeästi parantuneet tehtyjen toimenpiteiden takia erityisesti päättökyselyn osalta.

Suoraan rehtorille, esimiehille sekä opetushenkilöstölle tulevan palautteen lisäksi on Salpauksella käytössään Hei, hei -mitä kuuluu -palautejärjestelmä, jonka kautta opiskelija voi halutessaan lähettää palautteensa anonymisti ja luottamuksellisesti. Salpauksen nettisivuilta löytyvä opiskelijoiden palautekanava on ollut Salpauksessa käytössä vuodesta 2018 alkaen. Vuonna 2022 palautteita tuli tätä kautta n. 70 kpl. Palautteiden aiheina oli mm. opetuksen ja ohjauksen toteutusta koskevat asiat.

Salpauksessa järjestettiin loppusyksystä 2022 eri kampuksilla opiskelijoille johdon kyselytunteja. Kyselytunneilla opiskelijat voivat antaa palautetta, kysyä mieltä askarruttavista asioista tai esittää kehitysajatuksia suoraan ylimmälle johdolle ja kasvatusten.

Salpauksen opiskelijatoiminnan tavoitteena on lisätä opiskelijoiden hyvinvointia, yhteisöllisyyttä, viihtymistä, osallisuutta sekä tukea heidän opintojensa edistymistä. Opiskelijatoimintaan kuuluvat muun muassa opiskelijakunta- ja tutortoiminta, kampusohjaajien kanssa tehtävä yhteistyö sekä erilaiset opiskelijoille suunnatut tapahtumat ja verkostoyhteistyö.

Tutoritoiminta on vertaistukea, jossa edistetään opiskelijoiden hyvää yhteishenkeä ja hyvinvointia sekä vahvistetaan opiskelijoiden osallisuutta oppilaitoksen yhteisön jäsenenä. Tutorit ovat mukana uusien opiskelijoiden vastaanottamisessa sekä apuna ryhmäytymisessä. Tutoreilla on myös tärkeä rooli kerrottaessa opinnoista uusille opiskelijoille.

Kaikki Salpauksen opiskelijat kuuluvat opiskelijakuntaan. Opiskelijakunnan aktiivit kokoontuvat noin kerran kuussa käymään läpi oppilaitoksen ajankohtaisia asioita ja suunnittelemaan erilaisia tapahtumia oppilaitoksen yhteisöllisyyttä lisäämään. Ajankohtaisten asioiden lisäksi aktiivit valitsevat keskuudestaan edustajia erilaisiin Salpauksen toimikuntiin opiskelijajäseniksi, esittelevät toimintaa toisille opiskelijoille sekä pitävät opiskelijoiden asioita esillä oppilaitoksen päätöksenteossa.

Opiskelijoiden hyvinvointia lisäävää ”Hyvis”-toimintaa järjestettiin aktiivisesti kaikilla kampuksilla. Yhteisöllisiä salpaustasoisia tapahtumia toteutettiin yksi, ”Jäbät&tunteet”-puhujaryhmä kävi esiintymässä Vipusen kampuksella huhtikuussa ja tapahtuma striimattiin liveinä kaikille kampuksille. Kampusohjaaja -opiskelijat jatkoivat aktiivisesti oppilaitosnuorisotyötoiminnan kehittämistä ja kohtasivat opiskelijoita erilaisten toimintojen kautta kaikilla kampuksilla. Syksyn ryhmäytymisten kautta tavoitettiin erilaisten toimintojen kautta suurin osa aloittaneista opiskelijoista ja ryhmäytystoimintaa pyritään jatkamaan aktiivisesti läpi vuoden.

Salpaus järjesti syksyllä Päijät-Hämeen yläkoululaisille Taitaja9-paikalliskilpailun valtakunnallisen Teknologiaatiistain yhteydessä Salpauksen Vipusenkadun kampuksella. Taitaja9-paikalliskilpailuun osallistui kaikkiaan 60 joukkuetta Päijät-Hämeen yläkouluilta. Kolmen hengen joukkueet kiersivät 5–6 joukkueen ryhmissä tehtävärasteilla. Tehtävät olivat rakennus-, puu-, ajoneuvoalan, kone- ja tuotantotekniikan, logistiikan, pintakäsittelyn sekä talotekniikan työtehtävistä koostuvia rasteja. Lisäksi mukana oli pakopeliosio ja tutustuminen Teknologiaatiistain yritysesityskierrokselle. Paikalliskilpailun viisi joukkuetta jatkaa Taitaja9-aluekilpailuun helmikuussa 2023 Päijät-Hämeen edustajina. Aluekilpailussa valitaan Hämeen edustajat finaaliin, joka kisataan tuttuun tapaan Taitaja-kilpailun yhteydessä vuonna 2023 toukokuussa Espoossa Omnian toimesta.

Ammattiin opiskelevien SAKUstars-kulttuurikilpailun teemana vuonna 2022 oli ”Vanhassa vara parempi”. Tapahtuma järjestettiin Tuusulassa Keski-Uudenmaan Koulutuskuntayhtymän tiloissa. Salpauksen opiskelijat saavuttivat kisoissa yhden kolmoissijan, yhden kakkossijan sekä kolme kunniamainintaa.

Eri ammattialojen nuoret osaajat kokoontuivat Poriin kilpailemaan ammattitaidon SM-mitaleista 16.–19.5. järjestetyssä Taitaja2022-kilpailussa. Koulutuskeskus Salpauksesta finaaliin tiensä selvittivät kolme opiskelijaa, jotka kilpailivat lähihoitajan, CAD-suunnittelun ja rakennuspinnoittamisen lajeissa. Vuodesta 2002 alkaen kaikkien lajien voittajista on valittu myös yksi Taitajien Taitaja. Juryn valitsema Taitajien Taitaja on oman lajinsa paras kilpailija ja saa palkinnoksi vuoden mittaisen autoleasingin. Taitajien Taitaja on ylpeä omasta osaamisestaan ja ammatistaan sekä ammatillisesta koulutuksesta. Hän on myös luonteeltaan positiivinen, ulospäinsuuntautunut sekä kokonaisuudessaan hyvä edustaja omalle lajilleen sekä ammatilliselle koulutukselle. Vuonna 2022 Taitajien Taitajaksi valittiin Salpauksessa sosiaali- ja terveysalaa opiskeleva Inka Myyryläinen, joka voitti myös lähihoitajan lajikelpailun. Edellisen kerran Salpauksen opiskelija on valittu Taitajien Taitajaksi vuonna 2013.

Koronatilanteen vuoksi syksyksi 2021 suunniteltu WorldSkills Shanghai 2021 -kilpailu siirtyi pidettäväksi syksyllä 2022. Yhteensä vuoden 2022 WorldSkills-kilpailuun osallistui yli 1100 kilpailijaa 57 maasta. Lajit järjestettiin 15 maassa ympäri maailman WorldSkills Special Edition kilpailuina, mukaan lukien Suomessa. Suomen 28-henkinen ammattitaitomaajoukkue kilpaili

yhdessätoista eri maassa. Suomi järjesti kilpailussa neljä lajia: floristiikan, hiusmuotoilun, kauneudenhoidon sekä muoti ja vaatetus -lajin, jonka toteutuksesta Salpaus vastasi. Suomen neljän kilpailulajin tapahtuma keräsi yhteen yli 200 kilpailijaa ja tuomaria 32 maasta eri puolelta maailmaa. Tapahtuma toteutettiin yleisölle maksuttomana Helsingin Messukeskuksessa I love me -messujen yhteydessä 20.–23.10.2022. I love me on Pohjois-Euroopan suurin hyvinvointitapahtuma, joka keskittyy hyvinvointiin, terveyteen, kauneuteen ja muotiin.

World Skills 2022 ammattitaitomaajoukkueessa ei ollut Salpauksen opiskelijoita. Kisatapahtumaan osallistui kuitenkin Salpauksesta 4 opettajaa arvostetussa ekspertin roolissa. He edustivat tehdaskunnossapidon, kondiittorialan, muoti- ja vaatetusalan sekä huonekalupuusepän aloja.

2.3 Salpaus lukuina vuonna 2022, strategian toteutumista kuvaavat mittarit

Salpaus lukuina vuonna 2022 on kuvattu taulukoilla vuosilta 2020–2022 (lukuun ottamatta taulukoita työllistymisestä sekä jatko-opintoihin sijoittumisesta joiden vertailu on valtakunnallisen 2 vuoden raportointiviiveen vuoksi ajalta 2018–2020). Taulukoissa verrataan kehittyntä trendiä pääosin edellisen vuoden 2021 vastaaviin tilinpäätöstietoihin.

Tilikauden 2022 poikkeamat toteumassa verrattuna talousarviossa asetettuihin tavoitteisiin on kuvattu erikseen tekstiosuoksissa.

2.3.1 Hakijamäärät ja vetovoimaisuus (yhteishaku, jatkuva haku)

Yleistä hakijamääristä ja vetovoimaisuudesta (yhteishaku, jatkuva haku)

Opiskelijavuositoteuma valintaväylän mukaan jakautuu yhteishakuun sekä jatkuvaan hakuun. Vuonna 2022 yhteishausta kertyi yhteensä 2146 opiskelijavuotta (36 % kokonaiskertymästä), kun taas jatkuvassa haussa vastaava määrä oli enemmän, eli 3869 opiskelijavuotta (64 %). Jatkuvan haun opiskelijamäärissä näkyy myös oppisopimuksena opiskelevat.

Alla kuvattuna toiminnan tuloksellisuutta ja strategian toteutumista kuvaavat mittarit hakeutumisen osalta (talousarvio 2022 sekä tilinpäätöstiedot vuosilta 2020–2022). Asetettujen tavoitteiden toteutumista on tarkasteltu tarkemmin myöhemmin olevissa yhteishakua sekä jatkuvaa hakua koskeissa kappaleissa.

Toiminnan tuloksellisuus ja strategian toteutumista kuvaavat mittarit									
Suoritus- ja vaikuttavuus	yks.	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama-% TA2022-TP2022	Poikkeamaa on analysoitu tasekirjan kohdassa Kohta 2.3.1.	Muutos-% TP2022-TP2021	TA 2023
Hakeutuminen									
Ensisijaiset hakijat/aloituspaiikat (yhteishaku)	hakijat / aloituspaiikat	0,95	1,13	0,95	1,02	7,4		-9,7	1
Yhteishaun kautta aloittaneet	lkm								
Jatkuvan haun kautta aloittaneet ²⁾	lkm	-	1 663	5 000	4 609	-7,8		177,1	

Päijät-Hämeessä päättötodistuksen saaneet peruskoululaiset sijoittuivat v. 2022 miltei puoliksi ammatillisen koulutuksen (900 hlöä) sekä lukiokoulutuksen (1059 hlöä) kesken. Näihin lukuihin sisältyy sekä Päijät-Hämeeseen, että muualle sijoittuneet opiskelijat. Ammatilliseen koulutukseen sijoittuneissa on hienoista laskua edelliseen vuoteen verrattuna. Lisäksi peruskoululaisia sijoittui ammatilliseen tutkintokoulutukseen valmistavaan koulutukseen (112 hlöä) tai muuhun koulutukseen esim. kansanopistot (7). Ilman opiskelupaikkaa olevia oli tilanpäivänä 30.10.2022 yhteensä 21 henkilöä, mikä on huomattavasti edellistä vuotta pienempi määrä (54 hlöä). Määrällisesti tarkasteltuna kaikille peruskoulun päättävälle koulunkäyntikuntoisille hakijoille on Päijät-Hämeessä tarjolla toisen asteen opiskelupaikka.

Talousarvion toteutuminen

Alla olevassa toisen asteen alueelliselta kehittämisryhmältä saadussa taulukossa on kuvattu pääjätämäläisten päättötodistuksen saaneiden peruskoululaisten sijoittuminen vuonna 2022 (tilanpäivän 31.10.2022 tieto).

Kunta	Peruskoulun päättävien määrä	Päättötodistuksen saaneet	Päättötodistusta vaille jääneet	Lukioihin sijoittuneet		Ammatillisiin opintoihin sijoittuneet		TUVA-koulutukseen sijoittuneet	Muuhan koulutukseen sijoittuneet, kuten kansanopistot yms.	Ilman opiskelupaikkaa olevat
				Päijät-Häme	Muualle	Päijät-Häme	Muualle			
Asikkala	120	119	1	59	2	45	8	4	3	0
Hartola	18	17	1	1	2	3	11	0	1	0
Heinola	154	151	3	64	2	74	4	7	0	0
Hollola	244	236	8	86	1	126	13	14	2	0
Iitti	73	72	1	30	4	7	24	7	0	0
Kärkölä	46	46	0	18	0	15	8	5	0	0
Lahti	1257	1206	51	653	13	434	21	69	0	16
Orimattila	207	203	4	88	5	80	13	5	1	4
Padasjoki	22	22	0	17	0	3	2	0	0	0
Sysmä	28	25	3	12	2	8	1	1	0	1
Yhteensä	2169	2097	72	1028	31	795	105	112	7	21

Yhteishaku vuonna 2022

Alla olevassa taulukossa on ammatillisen peruskoulutuksen yhteishaun ensisijaisten hakijoiden määrät vuosilta 2020–2022 sekä vuoden 2022 aloituspaikkamäärät.

Ensisijaiset hakijat	Aloituspaikat		
	2020	2021	2022
Koulutusala	2020	2021	2022
Tekniikan alat	299	414	415
Maa- ja metsätalousalat	53	60	69
Palvelualat	240	271	257
Terveys- ja hyvinvointialat	139	184	138
Humanistiset ja taidealat	46	35	34
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne (ICT)	76	72	85
Luonnontieteet	3	5	3
Kauppa ja hallinto	133	144	118
Kaikki yhteensä	989	1 185	1 119
	333	350	370
	69	59	64
	255	258	281
	120	150	130
	30	35	38
	88	80	75
	4	5	8
	152	152	147
	1 051	1 089	1 113

Valtakunnallinen yhteishaku toteutettiin ajalla 22.2.-22.3.2022. Opiskelemaan hakeutui toista kertaa uuden oppivelvollisuuslain piiriin kuuluva ikäluokka. Haettavana oli 25 tutkintoa.

Vuoden 2022 yhteishaussa ammatillisen peruskoulutuksen ensisijaisten hakijoiden määrä suhteessa aloituspaikkoihin (1,02 ensisijaista hakijaa/aloituspaikka) pysyi lähes samalla tasolla, kun edellisenä vuonna 2021 (1,13 ensisijaista hakijaa/aloituspaikka) verrattuna.

Aloituspaikat ovat ammatillisen koulutuksen lakiuudistuksen jälkeen jakautuneet uudella tavalla yhteishaun ja jatkuvan haun kesken. Tämä näkyy mm. yhteishaun aloituspaikkamäärissä, koska osa paikoista on kohdennettu ainoastaan jatkuvaan hakuun. Jatkuvan haun kautta hakeutuneet eivät näy edellä mainituissa luvuissa. Myös peruskoulun päättävät voivat hakea jatkuvassa haussa oleville aloille, kuten esim. sirkusalan perustutkintoon.

Alla olevassa taulukossa kuvattuna Salpauksen vetovoimaluvut (yhteishaku, ensisijaiset hakijat suhteessa aloituspaikkamäärään) v. 2022. Vetovoimaluku 1 kertoo siitä, että tarjonta on tasapainossa kysynnän kanssa, eli paikkoja on tarjolla riittävästi (nuorisotakuu).

Talousarvion toteutuminen

Vetovoimaluvun (ensisijaiset hakijat/aloituspaikat) kehitys
Koulutuskeskus Salpauksen ammatilliseen peruskoulutus, kevään 2022 yhteishaku.

Riviotsikot	2020	2021	2022
⊕ Tekniikan alat	0,97	1,28	1,14
⊕ Maa- ja metsätalousalat	0,77	1,02	1,08
⊕ Palvelualat	0,94	1,05	0,91
⊕ Terveys- ja hyvinvointialat	1,13	1,23	1,06
⊕ Humanistiset ja taidealat	1,53	1,00	0,89
⊕ Tietojenkäsittely ja tietoliikenne (ICT)	0,86	0,90	1,13
⊕ Luonnontieteet	0,75	1,00	0,38
⊕ Kauppa ja hallinto	0,88	0,95	0,80
Kaikki yhteensä	0,96	1,13	1,02

Vetovoimalukujen vertailtavuus eri koulutusalojen välillä on hankalaa, koska Opetushallituksen koulutuslaluokituksen sisällä on isoja alakohtaisia eroja esim. tekniikan alat, joka Salpauksessa sisältää useita perustutkintoja ja vastaavasti esim. kaupan ja hallinnon kokonaisuudessa Salpauksella on yksi perustutkinto.

Edelliseen vuoteen 2021 verrattuna vuoden 2022 yhteishaussa mm. elintarvikealan (vuonna 2021 hakijoita 20 / vuonna 2022 hakijoita 27), tekstiili- ja muotialan (13/24), kone- ja tuotantotekniikan (38/55) sekä pintakäsittelyalan (21/36) suosio nousi selvästi edellisestä vuodesta. Aiempien vuosien tapaan muita suosittuja aloja yhteishaussa olivat muun muassa sähkö- ja automaatioala, hius- ja kauneudenhoitoala, kasvatusta ja ohjausala, ajoneuvoala, logistiikka-ala, rakennusala, talotekniikka ja hevosala. Tekniikan alojen vetovoima on selkeästi kasvanut mm. hyvän työllistymisen takia. Vetovoimaisuus oli kokonaisuudessaan Salpauksessa hyvällä tasolla kuten muillakin koulutuksen järjestäjillä lähes koko Suomessa.

Talousarviossa asetetut tavoitteet suhteessa toteutuneeseen v. 2022, yhteishaku, hakijamäärät suhteessa aloituspaikkoihin

Toiminnan tuloksellisuutta ja strategian toteutumista kuvaavissa mittareissa hakeutuminen Salpaukseen on kokonaisuudessaan hyvällä tasolla ja vuosittainen vaihtelu hakijamäärissä ja vetovoimaisuudessa on toistaiseksi ollut pientä.

Toiminnan tuloksellisuus ja strategian toteutumista kuvaavat mittarit									
Suoritus- ja vaikuttavuus	yks.	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama-% TA2022-TP2022	Poikkeamaa on analysoitu tasekirjan kohdassa	Muutos-% TP2022-TP2021	TA 2023
Hakeutuminen							Kohta 2.3.1.		
Ensisijaiset hakijat/aloituspaikat (yhteishaku)	hakijat / aloituspaikat	0,95	1,13	0,95	1,02	7,4		-9,7	1

Yhteishaun hakijamäärät suhteessa aloituspaikkoihin on talousarviossa 2022 arvioitu toteutunutta pienemmäksi, jolloin positiivinen muutos on 7,4 %. Positiiviseen poikkeamaan on osaltaan vaikuttanut mm. se, että aloja on kohdennettu uudelleen yhteishaun ja jatkuvan haun kesken. Näin saatiin kohdennettua hakuja paremmin hakijaprofiiliin mukaisemmaksi (tietty perustutkinnot vetävät aikuisia hakijoita peruskoulusta suoraan hakeutuvia paremmin). Peruskoulusta suoraan hakeutuvien on myös mahdollista hakea jatkuvassa haussa oleviin tutkintoihin. Yhteishaun aloituspaikkamäärien tarkasteluun tulee vaikuttamaan myös alueellinen ennuste ikärakenteesta, jonka perusteella yhteishaun kautta hakeutuvien ikäluokat laskevat selkeästi tulevien vuosien aikana.

Talousarvion toteutuminen

Vetovoimaisuuden kasvuun vaikutti osaltaan mm. laajennetun oppivelvollisuuden voimaantulo sekä opiskelijoiden vapaa hakeutumisoikeus. Salpauksessa vapaa hakeutuminen näkyi mm. hakijoiden keskittymisessä Lahden kampuksille, vaikka samaa koulutusta oli tarjolla myös Heinolassa.

Jatkuva haku vuonna 2022

Jatkuva haku väylänä ammatilliseen koulutukseen on vakiinnuttanut paikkansa.

Jatkuvan haun kautta opiskelijoiksi otettiin yhteensä 4609 henkilöä. Alla olevassa taulukossa on kuvattuna jatkuvan haun aloittaneet opiskelijat vuonna 2022 tutkintotyypeittäin.

Jatkuvan haun kautta aloittaneet tutkintotyypeittäin	Opiskelijaa
Perustutkinto	1 931
Ammattitutkinto	558
Erikoisammattitutkinto	605
Ei tutkintotavoitetta	1 515
Yhteensä	4 609

Jatkuvan haun kautta eniten hakemuksia tuli perustutkinnoissa sosiaali- ja terveysalan, liiketoiminnan, kasvatus- ja ohjausalan sekä logistiikan perustutkintoihin. Lisäksi tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen hakijoita oli paljon (335 hlöä).

Ammattitutkintoissa eniten hakemuksia tuli mm. eläinten hoidon ja kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkintoihin ja erikoisammattitutkinnoissa mm. kuntoutus-, tuki- ja ohjauspalvelujen sekä johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkintoihin.

Talousarviossa asetetut tavoitteet suhteessa toteutuneeseen v. 2022, jatkuva haku, aloittaneet vuonna 2022

Toiminnan tuloksellisuutta ja strategian toteutumista kuvaavissa mittareissa jatkuvan haun tavoitteeksi oli vuodelle 2022 asetettu 5000 henkilöä. Tavoitetta ei saavutettu ja siihen vaikutti osaltaan mm. koronan jälkeen nopeasti parantunut työllisyys (toteutunut määrä 4609 henkilöä).

Toiminnan tuloksellisuus ja strategian toteutumista kuvaavat mittarit									
Suoritus- ja vaikuttavuus	yks.	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama-% TA2022-TP2022	Poikkeamaa on analysoitu tasekirjan kohdassa	Muutos-% TP2022-TP2021	TA 2023
Hakeutuminen							Kohta 2.3.1.		
Jatkuvan haun kautta aloittaneet ²⁾	lkm	-	1 663	5 000	4 609	-7,8		177,1	

Poikkeamaan ovat vaikuttaneet useat eri tekijät. Lisäksi hakijamäärissä on eri vuosien välillä isoakin vaihtelua. Toteumaan vaikutti osaltaan myös kiristynyt kilpailu aikuisista koulutukseen hakijoista, kilpailu ei ole enää pelkästään alueellista, vaan valtakunnallista. Parantunut työllisyystilanne ja liki kaikkia aloja koskeva pula työvoimasta näkyi selkeästi vähentyneenä opiskelijamäärinä erityisesti jatkuvan oppimisen eli aikuisten osalta. Jatkuvan oppimisen prosessin sujuvoittaminen ja jatkuva haku olivatkin yksi kaikkia koulutusaloja koskeva kehittämiskohde vuonna 2022. Työ tämän osalta jatkuu edelleen ja mm. verkkototeutusten määrän lisääminen on kaikkien alojen tavoite ja edellytys kiristyneessä kilpailussa pärjäämiseksi.

2.3.2 Opiskelijavuodet ja -määrät

Ammatillisen koulutuksen lain mukaisesti rahoituksessa seurataan opiskelijavuosia. Opiskelijavuosi voi muodostua usean eri henkilön opintosuorituksista. Salpauksessa seurataan

Talousarvion toteutuminen

sekä kertyneitä opiskelijavuosia, että opiskelijamääriä (henkilöitä). Lisäksi rahoituksen vaikuttavuusosuuteen vaikuttavat suoritettut tutkinnot, tutkinnon osat sekä osaamispisteet.

Opiskelijavuodet vuonna 2022

OKM myönsi ensikertaisessa rahoituksessa Salpaukselle merkittävästi vähemmän opiskelijavuosia edelliseen vuoteen verrattuna. Ministeriön loppuvuodesta myöntämien lisävuosien myötä nousutta tasoa 6067 emme saavuttaneet, mutta ensikertaisen päätöksen 5924 ylitimme (toteuma 6015).

Toiminnan tulokellisuus ja strategian toteutumista kuvaavat mittarit							
Suoritus- ja vaikuttavuus	yks.	TP 2020	TP 2021	TAM 2022	TP 2022	Poikkeama-% TAM2022-TP2022	Muutos-% TP2022-TP2021
Opiskelijavuodet *)	lkm	6 184	6 180	6 067	6 015	-0,9	-2,7

Tavoitteelliseen opiskelijamäärään pääsemiseksi Salpauksessa on tehty erilaisia toimenpiteitä mm. jatkuvan haun ja markkinoinnin kehittämiseksi. Työelämän tarpeisiin on vastattu mm. yritysten henkilökohtaisilla kontaktoinneilla sekä esim. Hämeen kauppakamarin yhteisillä ”Kohtaa osaaja ajoissa tapahtumilla”. Tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen (TUVA) lisättiin koulutuspaikkojen määrää kesken toimintavuoden vastaamaan kasvaneeseen kysyntään.

Opiskelijavuosien kertymää edellisestä vuodesta vähensi, sinänsä positiivinen asia eli alueen parantunut työllisyystilanne. Työpaikat vetivät opiskelua enemmän puoleensa nuoria aikuisia, jolloin opintojen aloittaminen tai jatkaminen siirtyi myöhemmäksi. Erityisesti tämä näyttäytyi sosiaali- ja terveysalan tutkinnoissa (perustutkinnot, ammatti- ja erikoisammattitutkinnot), joiden opiskelijamäärät ovat vähentyneet. Ko. alan työvoimapula on suuri ja alalle on jatkuvasti tarjolla työpaikkoja. Alan työvoimapulaa on pahentanut mm. julkinen keskustelu alan palkkatasosta sekä samassa yhteydessä alan imagollisen maineen alentuminen. Opiskelijamäärän alentumisen trendiä on nähtävissä jossain määrin myös kaikilla palvelualueilla mm. korona-aikaisten lomautusten vuoksi. Lisäksi opiskelijavuosissa sekä suoritetuissa tutkinnoissa ja tutkinnon osissa on aina vuotuista vaihtelua.

Alla olevassa taulukossa kuvattuna Salpauksen opiskelijavuodet v. 2022 rahoituksittain.

Rahoitus	Opiskelijavuodet
Valtionosuusrahoitteinen koulutus	5 723
Työvoimakoulutus (VOS)	292
Valtionosuusrahoitteinen koulutus yhteensä	6 015
Työvoimakoulutus (Ely-keskus)	100
Muuta kautta rahoitettu	128
Muu rahoitus yhteensä	228
Opiskelijavuodet yhteensä	6 243

Opiskelijamäärä vuonna 2022

Alla olevassa taulukossa kuvattuna Salpauksen opiskelijamäärä v. 2022 rahoituksittain.

Talousarvion toteutuminen

Rahoitus	Opiskelijamäärä
Valtionosuusrahoitteinen koulutus	11 175
Työvoimakoulutus (VOS)	634
Valtionosuusrahoitteinen koulutus yhteensä	11 809
Työvoimakoulutus (Ely-keskus)	556
Muuta kautta rahoitettu	922
Muu rahoitus yhteensä	1 478
Opiskelijamäärä yhteensä	13 287

2.3.3 Tutkintojen suorittaminen

Vuonna 2022 suoritettiin yhteensä 2555 tutkintoa (perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot), jolloin laskua vuoteen 2021 (suoritettujen tutkintojen määrä 2667) verrattuna oli 112 tutkintoa.

Alla olevassa taulukossa on kuvattuna suoritettujen tutkintojen määrä v. 2022.

Suoritetut tutkinnot yhteensä	2020	2021	2022
Perustutkinnot	1 518	1 601	1 571
Ammattitutkinnot	378	581	497
Erikoisammattitutkinnot	451	485	487
Suoritetut tutkinnot yhteensä	2 347	2 667	2 555

Vuosittaista vertailua vaikeuttaa se, että valtakunnallinen tutkintojen uudistus on edelleen meneillä. Tämän vuoksi vanhat ja uudet tutkinnon perusteet eivät ole kaikilta osin keskenään vertailtavia.

Tutkintojen välisissä suoritusmäärissä on runsasta vaihtelua, erityisesti tekniikan aloilla. Joissakin tutkinnoissa saattoi olla yksi tutkinnon suorittaja, kun taas vetovoimaisimmissa tutkinnoissa oli n. 200 suorittajaa. Koronan vaikutusta tutkintojen suorittamiseen on vielä liian aikaista arvioida, vaikka joidenkin opiskelijoiden opintoajat ovatkin hieman venyneet alkuperäisestä suunnitelmasta ja valmistumien siten siirtynyt myöhemmäksi.

Alla kuvatussa taulukossa näkyvät suoritettut tutkinnot Salpauksen vastualueittain vuonna 2022.

Suoritetut tutkinnot vastualueittain	2020	2021	2022
VA 3 Palvelu-, hyvinvointi- ja kulttuurialat	1 420	1 012	907
VA 2 Tekniikan ja luonnonvara-alat	927	968	1 023
VA 4 Yritys- ja työelämäpalvelut		687	625
Suoritetut tutkinnot yhteensä	2 347	2 667	2 555

Yritys- ja työelämäpalvelut (VA4) on muodostettu v. 2021 alusta alkaen, jolloin siitä ei löydy aiempaa vertailutietoa. Yritys- ja työelämäpalveluiden suoritettut tutkinnot koostuvat pääosin kaupan- ja hallinnon alan ammatti- ja erikoisammattitutkinnoista, jotka ennen v. 2021 sisältyivät muiden vastualueiden tutkintomääriin. Muut kuin kaupan- ja hallinnon alan ammatti- ja erikoisammattitutkinnot sisältyvät VA2 ja VA3 määriin (esim. eläinten hoidon ammattitutkinto sisältyy Tekniikan ja luonnonvara-alojen tutkintomääriin).

Perustutkintojen osalta tutkinnon suorittamisten laskevaa trendiä selittää mm. parantunut työllisyystilanne, joka vaikuttaa opintoihin sitoutumiseen ja suorittamiseen. Erityisesti tämä on näkynyt sosiaali- ja terveysalalla, jossa on iso tarve työntekijöistä ja jonne voi työllistyä hoiva-

avustajaksi jo kahden tutkinnon osan suorittamisella. Tekniikan alojen tutkintojen suoritusmäärissä on paljon vaihtelua eri tutkintojen välillä. Kokonaisuudessaan tekniikan alojen vetovoima on kasvanut hyvän työllistymisen takia, joka näyttäytyy tutkintojen suorittamisten määrässä positiivisena.

Ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot ovat pääsääntöisesti jo työelämässä olevien henkilöiden osaamisen kehittämiseen, täydentämiseen ja uuteen työtehtävään siirryttäessä suoritettava tutkinto. Ennustettavuus siitä, kuinka paljon suoritetaan ammattitutkintoja tai erikoisammattitutkintoja, on haastavaa. Tähän vaikuttavat esimerkiksi vuosien 2020–2021 solmittujen uusien oppisopimusten määrän lasku koronan vaikutusten takia. Koska tutkintojen keskimääräinen suoritus-aika on 1–1,5 vuotta, ammattitutkinnon suorittaneiden määrä näkyy laskuna edelliseen tilinpäätökseen nähden. Myös työelämässä oleva työvoimapula aiheuttaa sen, että osalla aloista potentiaalisilla opiskelijoiden on vaikea osallistua koulutuksiin työkiireiden takia. Tämä näkyy erityisesti sosiaali- ja terveysalalla. Luonnonvara-aloilla ammattitutkintojen suorittaminen on kasvanut selkeästi.

Talousarviossa asetetut tavoitteet suhteessa toteutuneeseen v. 2022, tutkintojen suorittaminen

Toiminnan tuloksellisuutta ja strategian toteutumista kuvaavissa mittareissa talousarvioon 2022 asetettu tavoite (2750) tutkintojen suorittamisesta jäi alle tavoitellut määrän (toteuma 2555). Perustutkinnoissa tavoitteellinen määrä oli asetettu korkeammaksi verrattuna toteutuneeseen (n. -400). Ammatti- ja erikoisammattitutkinnon suorittaneissa sitä vastoin toteutunut määrä ylitti talousarvioon asetetun tavoitteellisen määrän (toteuma ylittyi molemmissa n. + 100).

Toiminnan tuloksellisuus ja strategian toteutumista kuvaavat mittarit									
Suoritus- ja vaikuttavuus	yks.	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama-% TA2022-TP2022	Poikkeamaa on analysoitu tasekirjan kohdassa	Muutos-% TP2022-TP2021	TA 2023
Suoritetut tutkinnot	lkm	2 247	2 643	2 750	2 555	-7,1	Kohta 2.3.3.	-3,3	2 150
- perustutkinnot	lkm	1 502	1 638	1 950	1 571	-19,4		-4,1	1 400
- ammattitutkinnot	lkm	338	579	400	497	24,3		-14,2	350
- erikoisammattitutkinnot	lkm	407	426	400	487	21,8		14,3	400

Perustutkintojen alhaisempaan suoritukseen vaikutti mm. korona-aikaiset opintojen viivästymiset sekä erityisesti yli 18-vuotiaiden opintojen keskeytymiset oppilaitoksesta riippumattomista syistä. Nämä syyt liittyvät usein miten nuoren hyvinvointiin ja sosiaaliseen verkostoon. Vastaavasti aikuisten työssä olevien suoritusten määrät ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa kasvoivat, kun ihmiset korona-aikana päivittivät osaamistaan tai vaihtoivat alaa. Lisäksi suoritetuissa tutkinnoissa on aina vuotuista vaihtelua.

2.3.4 Tutkinnon osien suorittaminen

Seuraavissa taulukoissa on kuvattu suoritettujen tutkintojen sekä tutkinnon osien laajuus osaamispisteinä (perustutkinnot, ammattitutkinnot sekä erikoisammattitutkinnot) trendivertailuna vuosilta 2020–2022.

Suoritetut tutkinnon osat (laajuus) yhteensä	2020	2021	2022
Perustutkinnot	16 437	14 227	13 875
Ammattitutkinnot	3 935	1 819	1 397
Erikoisammattitutkinnot	600	1 177	1 337
Suoritetut tutkinnot yhteensä	20 972	17 223	16 609

Perustutkintojen tutkinnon osien suorittamisen laskeneeseen trendiin vaikutti mm. vielä meneillään oleva tutkinnon perusteiden uudistus, jolloin vanhojen ja uusien tutkinnon

Talousarvion toteutuminen

perusteiden keskinäinen vertailtavuus ei ole kaikilta osin mahdollista tutkinnon osien määrän muuttuessa tutkinnon sisällä aiemmasta. Selkeästi näyttäytyy myös, että pelkkien tutkinnonosien suorittaminen ei ole tekniikan aloilla vetovoimaista ja arvio tutkinnonosien suorittamisesta yritysten täsmösaamisen hankinnan näkökulmasta on arvioitu liian optimistisesti.

Ammattitutkinnoissa ja erikoisammattitutkinnoissa tutkinnon osien suorittamiseen ovat vaikuttaneet vastaavat asiat, kun edellä on kuvattu koko tutkintojen suorittamisen osalta. Erikoisammattitutkintojen osalta on kuitenkin huomioitavaa iso nousu vuodesta 2020 vuoteen 2022 nähden.

Talousarviossa asetetut tavoitteet suhteessa toteutuneeseen v. 2022, tutkinnon osien suorittaminen

Toiminnan tuloksellisuutta ja strategian toteutumista kuvaavissa mittareissa talousarvioon 2022 asetettua tavoitetta (22 200) tutkintojen osien suorittamisen kertymisestä ei saavutettu, vaan se jäi alle tavoitellut määrän (toteutunut määrä 16 609). Perustutkinnoissa tavoitteellinen määrä oli selkeästi ylimitoitettu verrattuna toteutuneeseen (n. -3 000). Ammattitutkinnoissa tavoiteltu määrä saavutettiin ja erikoisammattitutkinnoissa toteutunut määrä ylitti tavoitteellisen määrän n. 100:lla.

Toiminnan tuloksellisuus ja strategian toteutumista kuvaavat mittarit										
Suoritus- ja vaikuttavuus	yks.	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama-% TA2022-TP2022	Poikkeamaa on analysoitu tasekirjan kohdassa	Muutos-% TP2022-TP2021	TA 2023	
Suoritetut tutkinnon osat	lkm	20 972	17 223	22 200	16 609	-25,2	Kohta 2.3.4.	-3,6	16 000	
- perustutkinnot	lkm	16 437	14 227	19 600	13 875	-29,2		-2,5	13 500	
- ammattitutkinnot	lkm	3 935	1 819	1 400	1 397	-0,2		-23,2	1 400	
- erikoisammattitutkinnot	lkm	600	1 177	1 200	1 337	11,4		13,6	1 100	

Osatutkinnon suorittaneiden toteumaan vaikuttivat vastaavat asiat kuin edellä mainituissa koko tutkintojen suorittamisessa.

Osatutkintojen suorittamisen kohdalla on huomioitava, että oppivelvollisten tavoitteena tulee laajennetun oppivelvollisuuslain mukaan olla koko tutkinnon suorittaminen. Osaamistaan täydentävillä ja uudistavilla aikuisopiskelijoilla tavoite voi olla työelämän tarpeista johtuen vain jonkin tutkinnon osan suorittaminen. Osatutkintojen tarjontaan mm. verkko- ja monimuotototeutuksina tulee jatkossa kiinnittää erityistä huomiota.

2.3.5 Oppisopimuskoulutuksen opiskelijamäärä ja oppisopimuksen purku

Alla olevassa taulukossa on kuvattuna trendivertailuna edellisiin vuosiin 2020 ja 2021 nähden oppisopimuskoulutuksen opiskelijavuodet, solmittujen oppisopimusten määrät, purkautuneiden oppisopimusten määrät sekä eronneiden opiskelijoiden prosentuaalinen määrä vuonna 2022.

Opiskelijamäärä ja purku	2020	2021	2022
Opiskelijavuodet	1 611	1 602	1 645
Oppisopimukset	2 843	3 085	3 264
Purkautuneet oppisopimukset	230	214	264
Eronneet %	8,0	7,0	8,0

Solmittujen oppisopimusten määrä on edellisvuosiin nähden yhä edelleen kasvussa. Raportointi sisältää oppisopimuskoulutuksessa olevat opiskelijat, joiden oppisopimus on tehty koko opiskeluajalle. Oppisopimuksella tutkintoon opiskeli v. 2022 yhteensä 3264 opiskelijaa, kun vuonna 2021 vastaava määrä oli 3085.

Talousarviossa asetetut tavoitteet suhteessa toteutuneeseen v. 2022, oppisopimusten määrä sekä purkautuminen ja eroaminen

Toiminnan tuloksellisuus ja strategian toteutumista kuvaavat mittarit										
Suoritus- ja vaikuttavuus	yks.	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama-% TA2022-TP2022	Poikkeamaa on analysoitu tasekirjan kohdassa	Muutos-% TP2022-TP2021	TA 2023	
Oppisopimusten määrä	lkm	2 843	3 085		3 264		Kohta 2.3.5.			

Talousarviossa v. 2022 ei ollut asetettu erikseen tavoitetta oppisopimusten määrälle. Oppisopimuskoulutuksen trendi on ollut kasvava mm. työvoiman lisääntyneen kysynnän takia sekä 2018 ammatillisen koulutuksen lakiuudistuksen yhteydessä helpottuneesta oppisopimuskäytänteistä (lyhyet oppisopimusjaksot mahdollisia).

Salpaus on myös mukana OKM:n kokeilussa, jossa tavoitteena on lisätä alle 20-vuotiaiden ensimmäisen perustutkinnon suorittamista oppisopimuksella ja siten parantaa alueella sekä veto- että pitovoimaa nuorten kohdalla.

Toiminnan tuloksellisuus ja strategian toteutumista kuvaavat mittarit										
Suoritus- ja vaikuttavuus	yks.	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama-% TA2022-TP2022	Poikkeamaa on analysoitu tasekirjan kohdassa	Muutos-% TP2022-TP2021	TA 2023	
Opinnoista eroaminen										
Oppisopimusten purkautuminen	lkm	230	214		264		Kohta 2.3.5.			
Oppisopimusopinnoista eroaminen	%	8	7		8		Kohta 2.3.5.			

Talousarviossa v. 2022 ei ollut asetettu erikseen tavoitetta oppisopimusten purkautumiselle tai oppisopimusopinnoista eroamiselle. Oppisopimusten purkautumiset sekä eroamiset johtuvat pääosin joko työpaikan vaihtamisesta tai työtehtävien merkittävästä muutoksesta omassa työpaikassa. Koulutuksen järjestämiseen liittyvää eronsyytä ei ollut yhtään v. 2022.

2.3.6 Eronneiden määrät

Eronneiden määrää seurataan eri ikäryhmien osalta: alle 18-vuotiaat, 18–29-vuotiaat sekä yli 29-vuotiaat. Rajaus 29 ikävuoteen perustuu nuorisolain määritelmään, jossa nuorilla tarkoitetaan alle 29-vuotiaita ja heistä tehdään ilmoitus myös asuinkuntaan.

Alla olevassa taulukossa on tilastoituna v. 2022 osalta eronneet opiskelijat ikäryhmittäin. Raportissa on mukana ne opiskelijat, joiden tavoitteena on koko perustutkinto. Oppisopimuskoulutuksessa olevat opiskelijat, joiden oppisopimus on tehty koko opiskeluajalle, on rajattu pois.

Ikäryhmä	Eronneita %		Eronneiden määrät henkilöinä	
	v. 2021	v. 2022	v. 2021	v. 2022
Eronneet opiskelijat alle 18 v	1,82 %	1,45 %	49	41
Eronneet opiskelijat 18-29 v	17,35 %	16,39 %	531	461
Eronneet opiskelijat yli 29 v	10,87 %	11,31 %	181	186
Yhteensä	10,27 %	9,43 %	761	688

Eronneiden määrät laskivat vuoteen 2021 verrattuna muissa ikäluokissa lukuun ottamatta yli 29-vuotiaiden eroamista, joka nousi 0,5 %. Eronneiden määrien laskemisesta huolimatta emme saavuttaneet vuodelle 2022 asetettuja tavoitteita.

Salpauksessa eronneiden määrät ovat valtakunnallista keskitasoa. Tyypillisimmät erojen syyt ovat henkilökohtaiset syyt tai että henkilö katsotaan eronneeksi. Eronneeksi katsomisen määrän alenemiseen alle 18-vuotiailla on vaikuttanut oleellisesti Oppivelvollisuuslaki (L 1214/2020, § 13); oppivelvollinen opiskelija ei voi erota omasta ilmoituksesta. Jotta oppivelvollisuuden piiriin kuuluva opiskelija voi omasta halustaan erota, tulee hänellä olla vahvistettuna uusi opiskelupaikka toisaalta. Oppivelvollinen opiskelija voidaan myös katsoa eronneeksi oppilaitoksen puolelta, mikäli opiskelijan opinnot eivät ole edenneet kaikista tehdyistä tukitoimenpiteistä huolimatta. Tässä tapauksessa oppilaitoksella on velvoite tehdä ilmoitus Valpas-palvelun kautta asuinkunnalle, jolloin opiskelijan ohjaus- ja valvontavastuu siirtyy asuinkunnalle.

Ei-oppivelvollinen opiskelija tulee lain mukaan katsoa eronneeksi silloin, kun opiskelijaan ei useista yrityksistä huolimatta saada lainkaan yhteyttä tai opiskelija ei ole motivoitunut opintojen edistämiseen tai hän ei sitoudu sovittuihin opintoja edistäviin suunnitelmiin ja toimenpiteisiin. Salpauksella on erityinen huoli nuorten täysi-ikäisten opiskelijoiden eroamisten määristä, jotka ovat viime vuosien ajan kasvaneet huomattavasti. Syy näihin eroihin on usein koulukuntoisuudessa (fyysinen ja psyykinen terveys tai päihteet) tai haasteet oman elämänhallinnassa. Kriittinen kohta opintojen jatkumisessa on usein juuri täysi-ikäisyyden saavuttaminen ja siinä riittävien tukitoimien varmistaminen moniammatillisesti. Myös kodin/huoltajien rooli on edelleen merkityksellinen. Koulutuskeskus Salpaus ilmoittaa opintojen keskeytyessä alle 29-vuotiaan nuoren tiedot kaupungin/kunnan Nuorisopalveluihin etsivään nuorisotyöhön. Koronapandemian vaikutukset ovat valitettavasti selkeästi nähtävissä edellä mainitun ikäluokan kasvaneessa eroamisprosentissa.

Talousarviossa asetetut tavoitteet suhteessa toteutuneeseen v. 2022, opinnoista eroaminen

Toiminnan tuloksellisuutta ja strategian toteutumista kuvaavissa mittareissa talousarvioon 2022 asetettua tavoitetta (8,3 %) koko tutkinnon suorittavien eroamisissa ei saavutettu. Opinnoista eroamisen (tavoitteena koko tutkinto) toteuma oli 9,43 %. Tämä oli talousarvioon asetettuun määrään verrattuna 13,6 % heikompi tulos.

Eroamisia tarkastellaan Salpauksessa ikäluokittain (alle 18-vuotiaat, 18–29-vuotiaat sekä yli 29-vuotiaat). Mittaritasolla seurataan kuitenkin nuorisotakuun (eroamisista ilmoitetaan asuinkuntaan) piiriin kuuluvia ikäryhmiä, jolloin mittaritason seurantaan ei kuulu yli 29-vuotiaiden eroamisten määrät.

Alle 18-vuotiaiden eroamisen prosentti talousarvioon asetetusta (3,8 %) on laskenut selkeästi (toteuma 1,45 %). Tämä on erittäin positiivinen suunta, joskin sitä selittää oppivelvollisuuslaki, joka rajoittaa huomattavasti oppivelvollisen opiskelijan eroamista omasta ilmoituksesta.

18–29-vuotiaiden tilanne on päinvastainen. Talousarvioon asetettu tavoite oli 8,8 %, joka valitettavasti toteutui miltei kaksinkertaisena (toteuma 16,39 %). Tämä oli talousarvioon asetettuun määrään verrattuna merkittävästi heikompi tulos.

Syy näihin eroihin on usein koulukuntoisuudessa (fyysinen ja psyykinen terveys tai päihteet) tai haasteet oman elämänhallinnassa. Tähän ryhmään kuuluvia nuoria ei usein tavoiteta lainkaan monista yrityksistä huolimatta heidän jättäytyessään pois koulusta, jolloin oppilaitoksen tukitoimet eivät heitä tavoita. Näistä kaikista ilmoitetaan nuoren asuinkuntaan.

Talousarvion toteutuminen

Toiminnan tuloksellisuus ja strategian toteutumista kuvaavat mittarit									
Suoritus- ja vaikuttavuus	yks.	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama-% TA2022-TP2022	Poikkeamaa on analysoitu tasekirjan kohdassa	Muutos-% TP2022-TP2021	TA 2023
Opinnoista eroaminen									
Opinnoista eroaminen (tavoitteena koko tutkinto) ³⁾	%	9,1	10,27	8,3	9,43	13,6	Kohta 2.3.6.	-8,2	9,5
Opinnoista eroaminen, alle 18 -vuotiaat ³⁾	%	2,1	1,82	3,8	1,45	-61,8	Kohta 2.3.6.	-20,3	2,0
Opinnoista eroaminen, 18-29 -vuotiaat ³⁾	%	11,1	17,35	8,8	16,39	86,3	Kohta 2.3.6.	-5,5	14,0

Eroamisten vähentämiseksi on tehty useita toimenpiteitä. Esimerkiksi Salpauksen TUVA-koulutusta kehitettiin myös aikuisemmalle kohderyhmälle 18–29-vuotiaille, koska tämä ryhmä keskeyttää Salpauksessa eniten ja koska Lahden alueen työvoimapalveluiden asiakaskunnassa heitä on merkittävä määrä. Tehtyjä toimenpiteitä on kuvattu tarkemmin luvussa 2.2.4 (Salpaus toimintana vuonna 2022).

2.3.7 Työllistyminen

Ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden työllistyminen oppilaitosten välisessä valtakunnallisessa vertailussa pohjautuu Opetushallituksen Vipunen-tietokantaan (<https://vipunen.fi/fi-fi>). OKM sekä OPH käyttävät näitä tietoja oppilaitosten välisissä vertailuissa ja rahoituspäätösten pohjatietoina. Työllistymistiedot tilastoituvat kahden vuoden viiveellä.

Työllistymisen tietoja on seurattu trendivertailuna (vuoden 2020 tilinpäätöstiedot verrattuna vuoden 2019 vastaaviin tietoihin). Vuoden 2020 lopussa 57 % Salpauksessa ammatillisen perustutkinnon vuonna 2019 suorittaneista oli työllisiä tai työllisiä opiskelijoita. Työelämässä olevien määrä laski selkeästi vuoden 2019 tilanteeseen verrattuna. Työttöminä vuoden 2020 lopussa oli 18 % tutkinnon suorittaneista, mikä oli hieman enemmän kuin vuoden 2019 lopussa (16 %). Tässä on selkeästi nähtävissä koronan vaikutukset työllistymiseen. Työllistymisessä on myös selkeitä tutkintokohtaisia eroja. Esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan, ravintola- ja cateringalan, liiketoiminnan sekä logistiikan aloilta valmistuneet opiskelijat sijoittuivat hyvin työelämään. Vastaavasti taideteollisuusosalta ja rakennusosalta valmistuneita oli suhteessa eniten työttöminä.

Alla on kuvattu ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden työllistyminen 1 v. tutkinnon jälkeen (lähde Opetushallituksen Vipunen-tietokanta).

1 v. tutkinnon jälkeen	Päätoiminen työllinen	Työllinen opiskelija	Päätoiminen opiskelija, koululainen	Työtön	Varusmies, siivipalvelusmie s	Eläkeläinen, sis. työttömyyseläkkeellä olevat	Muu tai tuntematon	Muuttanut maasta	Yhteensä
2018	1 035	102	135	306	39	6	111	9	1 746
2019	990	81	111	279	42	21	111	9	1 641
2020	870	105	120	309	66	6	96	1 - 4	1 578

Alla olevassa taulukossa on kuvattu työttömät työnhakijat Päijät-Hämeessä (tilanne 11/2022, lähde Hämeen ELY-keskuksen työllisyyskatsaus 11/2022).

Talousarvion toteutuminen

Kunta	Työvoima	Työttömät työnhakijat määrä	Työttömät työnhakijat osuus työvoimasta	Työttömät työnhakijat alle 20-vuotiaat, hlö määrä	Työttömät työnhakijat alle 25-vuotiaat, hlö määrä
Asikkala	3269	233	7,1	0	14
Hartola	996	123	9,1	0	0
Heinola	7604	996	13,1	24	77
Hollola	10598	707	6,7	14	43
Iitti	2778	236	8,5	0	11
Kärkölä	1987	170	8,6	0	8
Lahti	55809	7153	12,8	128	762
Orimattila	7242	683	9,4	16	66
Padasjoki	1073	113	10,5	0	0
Sysmä	1310	118	9	0	0

Talousarviossa asetetut tavoitteet suhteessa toteutuneeseen v. 2022, työllistyminen

Toiminnan tuloksellisuutta ja strategian toteutumista kuvaavissa mittareissa talousarvioon 2022 asetettua tavoitetta (67 %) työllistymisessä ei saavutettu. Työllistymisen toteuma oli 57 %. Työllistymisen laskuun on selkeästi vaikuttanut v. 2020 alkanut koronapandemia. Työllisyystiedot tilastoituvat valtakunnallisesti kahden vuoden viiveellä.

Toiminnan tuloksellisuus ja strategian toteutumista kuvaavat mittarit										
Suoritus- ja vaikuttavuus	yks.	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama-% TA2022-TP2022	Poikkeamaa on analysoitu tasekirjan kohdassa	Muutos-% TP2022-TP2021	TA 2023	
Työllistyminen	%	64,0	66,3	67,0	57,0	-14,9	Kohta 2.3.7.	-14,0	67,0	

2.3.8 Jatko-opintoihin sijoittuminen

Alla kuvattuna jatko-opintoihin sijoittuneiden osuus tutkinnon suorittaneista (lähde Opetushallituksen Vipunen-tietokanta) vuosilta 2018–2019 tutkinnon suoritusvuoden jälkeisen tilastovuoden lopussa. Tilastossa on ammatillisen tutkinnon (perustutkinto sekä ammattitutkinto) suorittaneet, jotka ovat siirtyneet jatko-opintoihin eri kouluasteille. Jatko-opintotiedot tilastoituvat valtakunnallisesti kahden vuoden viiveellä.

Jatko-opintoihin sijoittumisen tietoja on seurattu trendivertailuna (vuoden 2020 tilinpäätöstiedot verrattuna vuoden 2019 vastaaviin tietoihin)

Jatko-opintoihin sijoittuneiden osuus tutkinnon suorittaneista			
	2018	2019	2020
Ammatillinen perustutkinto	9,4 %	6,4 %	7,6 %
Ammattitutkinto	0,5 % – 1,9 %	3,4 %	2,3 %
Erikoisammattitutkinto			1,2 % – 4,9 %
Yhteensä	7,9 %	5,8 %	6,7 %

Jatko-opintoihin sijoittuneiden määrä on pienessä nousussa vuoteen 2019 nähden. Nousuun on osaltaan vaikuttanut vuonna 2020 alkanut koronapandemia ja sitä myöden työllistymisen vaikeus tietyille aloille (esim. matkailuala, ravintola ja cateringala). Jatko-opintoihin sijoittumisessa on myös selkeitä tutkintokohtaisia eroja. Esimerkiksi liiketoiminnan sekä tieto- ja tietoliikennetekniikan aloilta valmistuneet opiskelijat sijoittuivat hyvin jatko-opintoihin. Vastaavasti kiinteistöpalvelualan ja kone- ja tuotantotekniikasta valmistuneet olivat suhteessa vähiten siirtyneet jatko-opintoihin.

Talousarviossa asetetut tavoitteet suhteessa toteutuneeseen v. 2022, jatko-opintoihin sijoittuminen

Toiminnan tuloksellisuutta ja strategian toteutumista kuvaavissa mittareissa talousarvioon 2022 asetettua tavoitetta (8,3 %) jatko-opintoihin sijoittumisessa ei saavutettu. Jatko-opintoihin sijoittumisen toteuma oli 6,7 %. Jatko-opintotiedot tilastoituvat valtakunnallisesti kahden vuoden viiveellä.

Toiminnan tuloksellisuus ja strategian toteutumista kuvaavat mittarit										
Suoritus- ja vaikuttavuus	yks.	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama-% TA2022-TP2022	Poikkeamaa on analysoitu tasekirjan kohdassa	Muutos-% TP2022-TP2021	TA 2023	
Jatko-opintoihin sijoittuminen, amk-yliopisto ¹⁾	%	6,5	5,8	8,3	6,7	-19,3	Kohta 2.3.8.	15,5	6,5	

Toisen asteen ammatilliset tutkinnot mahdollistavat jatko-opinnot erityisesti ammattikorkeakoulussa. Salpaus toteuttaa MOTARI-opintoja yhteistyössä mm. LAB-ammattikorkeakoulun kanssa. MOTARI-opinnot sujuvoittavat siirtymistä ammatillisesta perustutkinnosta ammattikorkeakouluopintoihin ja lyhentää niiden kestoja. Opinnot on suunnattu Salpauksen perustutkinto-opiskelijoille, joilla on suunnitelmassa ammattikorkeakoulututkinto.

Alentunutta poikkeamaa selittää mm. se, että usein opiskelijat siirtyvät ammatillisen tutkinnon suorittamisen jälkeen suoraan työelämään tai armeijaan ja hakeutuminen ammattikorkeakouluun tapahtuu vasta myöhemmin. Nykyisin kuitenkin ammattikorkeakouluopiskelijoista jo noin 40 %:lla on taustalla ammatillinen tutkinto.

Salpauksessa kiinnitetään jatkossa entistä enemmän huomiota opiskelu- ja urasuunnittelun toteutukseen sekä opiskelijan kanssa käytävään päätökseskusteluun. Näillä pyritään varmistamaan, että tutkinnon suorittamisen ohella opiskelijalla on tavoitteena sijoittua työhön tai jatko-opintoihin. Myös monipuolisia toimenpiteitä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa kehitetään edelleen (yritykset, kumppanit, hankkeet sekä oppilaitokset).

2.3.9 Opiskelijapalaute

Ammatillisista perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkinnoista kerätään opiskelijapalautetta valtakunnallisilla kyselyillä. Opiskelijapalautetta ei kerätä TUVAn, TELMan tai tutkinnon osaa pienempiä kokonaisuuksia suorittavilta opiskelijoilta sekä opiskelijoilta, jotka tulevat suoraan näyttöön. Kysely on otettu käyttöön 1.7.2018 (1.7.2019 alkaen kysely toteutettu myös valtionosuusrahoitteisissa työvoimakoulutuksissa). Palautteen valtakunnallinen kausi on aina 1.7.–30.6. välisellä ajalla. Palautteen avulla seurataan opiskelijoiden tyytyväisyyttä koulutuksen järjestämiseen ja sen vaikuttavuuteen. Palaute kerätään opintojen aloitus- ja päättövaiheessa. Mikäli opiskelija suorittaa vain tutkinnon osan/osia, vastaa hän ainoastaan päätökyskyselyyn. Opiskelijapalaute on työelämäpalautteen ohella määritelty yhdeksi ammatillisen koulutuksen järjestäjien vaikuttavuusrahoituksen perusteeksi.

Opiskelijapalaute kaudelta 1.7.2021 – 30.6.2022

Salpauksen vastausprosentti oli koko kaudella 1.7.2021 – 30.6.2022 aloituskyselyssä 36,5 % (valtakunnallinen 38,2 %). Päätökyselyssä vastausprosentti Salpauksessa oli 55 % (valtakunnallinen 49,5 %) koko tutkinnon suorittaneiden osalta sekä tutkinnon osan tai osia suorittaneiden osalta 38,5 % (valtakunnallinen 33,9 %). Opiskelijapalautteen tuloksia voidaan pitää vastausprosenttimäärän lisäksi myös erityisesti sisällöllisten vastausten pohjalta hyvänä.

Talousarvion toteutuminen

Salpauksen vastausten keskiarvo oli 4,1–4,2 asteikolla 1–5. Vastaukset olivat hyvin samaa tasoa valtakunnallisestikin.

Opiskelijapalaute vuonna 2022

Alla on kuvattu koko vuoden 2022 vastaajatiedot, jotka OPH:n järjestelmästä johtuen on kerätty kahden eri kauden luvuista.

Aloituskysely

3 659	1 631	45 %	4,3	0,93	8,7	56
Lähetetyt lkm	Vastaajamäärä	Vastausprosentti	Skaalat (1-5) k.a.	Keskihajonta	Suosittelu (0-10) k.a.	NPS Score

Päätökysely, koko tutkinnon suorittaneet

1 808	1 025	57 %	4,1	1,07	8,2	46
Lähetetyt lkm	Vastaajamäärä	Vastausprosentti	Skaalat (1-5) k.a.	Keskihajonta	Suosittelu (0-10) k.a.	NPS Score

Päätökysely, osatutkinnon suorittaneet

266	105	39 %	4,2	1,06	8,5	59
Lähetetyt lkm	Vastaajamäärä	Vastausprosentti	Skaalat (1-5) k.a.	Keskihajonta	Suosittelu (0-10) k.a.	NPS Score

Talousarviossa asetetut tavoitteet suhteessa toteutuneeseen v. 2022, opiskelijapalaute

Toiminnan tuloksellisuutta ja strategian toteutumista kuvaavissa mittareissa talousarvioon 2022 asetettu opiskelijapalautteen vastausten keskiarvon tavoite (4,0) ylittyi (4,2). Tulos oli 5 % parempi asetettuun tavoitteeseen nähden.

Toiminnan tuloksellisuus ja strategian toteutumista kuvaavat mittarit										
Suoritus- ja vaikuttavuus	yks.	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama-% TA2022-TP2022	Poikkeamaa on analysoitu tasekirjan kohdassa	Muutos-% TP2022-TP2021	TA 2023	
Opiskelijapalaute	ka.	4,1	4,1	4,0	4,2	5,0	Kohta 2.3.9.	2,4	4,0	
- opiskelijapalaute, aloituskysely (vastausprosentti)	%				45					
- opiskelijapalaute, päätökysely, koko tutkinnon suorittaneet (vastausprosentti)	%				57					
- opiskelijapalaute, päätökysely, osatutkinnon suorittaneet (vastausprosentti)	%				39					

Hyvä opiskelijapalaute tulee saada joka kerta, joten sen keräämisen varmistamiseen tulee kiinnittää jatkuvasti erityistä huomiota. Opiskelijapalautteen kehittämistoimenpiteinä nähdään mm. palautteen antamisen varmistaminen koko Salpausta koskien tasalaatuisesti. Lisäksi tulee kiinnittää huomiota yksittäisten pitkin vuotta aloittavien/päättävien opiskelijoiden palautteiden keräämiseen. Myös raportointia tulee hyödyntää paremmin toiminnan kehittämisessä.

2.3.10 Työelämäpalaute

Valtakunnallisella työelämäpalautteella on tavoitteena kuulla työelämän kokemuksista oppilaitosten tarjoamista koulutuspalveluista ja koulutusten järjestämisestä. Palautekysymysten teemat liittyvät asiakaslähtöisyyteen, sopimusprosessiin, ohjaukseen ja tukeen sekä vaikuttavuuteen ja laatuun. Kyselyt mittaavat toiminnan laatua ja vaikuttavat sen kehittämiseen. Opiskelija ei ole arvioinnin kohteena. Työelämäpalaute on opiskelijapalautteen ohella määritelty yhdeksi ammatillisen koulutuksen järjestäjien vaikuttavuusrahoituksen perusteeksi.

Talousarvion toteutuminen

Työelämäpalaute jakautuu kahteen eri kyselyyn; työpaikkaohjaajakysely sekä työpaikkakysely. Työpaikkaohjaajakysely lähetetään työpaikkaohjaajalle päättyneen työpaikkajakson jälkeen. Kyselyn lähettää Opetushallitus. Työpaikkakysely lähetetään kahdesti vuodessa oppisopimus- tai koulutusopimustyöpaikan edustajille (yhteyshenkilö). Kohderyhmänä ovat koulutusopimuksia ja oppisopimuksia tehneet työnantajat.

Työelämäpalaute (työpaikkaohjaaja- sekä työpaikkakysely) vuonna 2022

Alla on kuvattu koko vuoden 2022 vastaajatiedot, jotka OPH:n järjestelmästä johtuen on kerätty kahden eri kauden luvuista.

Työelämäpalaute, työpaikkaohjaajakysely 2022

12 091	3 278	27 %	4,14	0,96
Lähetetyt kyselyt lkm	Vastaaajien lkm	Vastausprosentti	Keskiarvo (1-5)	Keskiahjonta

Työelämäpalaute, työpaikkakysely 2022

3 290	772	23 %	3,96	0,93
Lähetetyt kyselyt lkm	Vastaaajien lkm	Vastausprosentti	Keskiarvo (1-5)	Keskiahjonta

Valtakunnallista vertailua edellä mainittuihin lukuihin ei ole vielä saatavilla (Vipunen.fi) koko vuoden 2022 osalta. Osasta vuotta saatavilla olevien valtakunnallisten vertailutietojen pohjalta Salpauksen vastausprosentit ja vastausten keskiarvot ovat keskimäärin samalla tasolla valtakunnallisten kanssa.

Talousarviossa asetetut tavoitteet suhteessa toteutuneeseen v. 2022, työelämäpalaute

Toiminnan tuloksellisuutta ja strategian toteutumista kuvaavissa mittareissa talousarvioon 2022 asetettu työelämäpalautteen vastausten keskiarvon tavoite (4,0) toteutui tavoitteen mukaisesti.

Toiminnan tuloksellisuus ja strategian toteutumista kuvaavat mittarit									
Suoritus- ja vaikuttavuus	yks.	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama-% TA2022-TP2022	Poikkeamaa on analysoitu tasekirjan kohdassa	Muutos-% TP2022-TP2021	TA 2023
Työelämäpalaute	ka.	-	4,1	4,0	4,0	0,0	Kohta 2.3.10.	-2,4	4,0
- työelämäpalaute, työpaikkaohjaajakysely (vastausprosentti)	%				27,0				
- työelämäpalaute, työpaikkakysely (vastausprosentti)	%				23,0				

Työelämäpalautteen kehittämistoimenpiteinä nähdään mm. raportoinnin parempi hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä. Myös työelämäpalautteen keräämisestä käytävä keskustelu ja tiedottaminen yritys yhteistyön eri tilanteissa nähdään erittäin tärkeänä kehittämistoimenpiteenä.

Työpaikoilta saadun palautteen perusteella osa työpaikoista kokee, että vaikka kyseessä on valtakunnallinen kysely, kyselyitä tulee liian usein. Tämä työllistää heitä ja vähentää selkeästi vastaushalukkuutta.

Talousarvion toteutuminen

2.4 Käyttötalouden toteutuminen

(1000 €) vuonna 2022

Meno-/tulolaji	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TULOT					
Myyntituotot	63 555	-1 922	61 633	63 698	2 065
Maksutuotot	9		9	16	7
Tuet ja avustukset	1 032	413	1 445	1 439	-6
Vuokratuotot	471	51	522	748	226
Muut tuotot	2	10	12	68	56
Valmistus omaan käyttöön					
YHTEENSÄ TULOT	65 069	-1 447	63 621	65 969	2 347
MENOT					
Palkat	32 437	-1 030	31 406	31 084	-323
Eläkekulut	7 658		7 658	6 839	-819
Muut henkilösivukulut	1 079	-727	352	965	613
Muiden palvelujen ostot	9 546	-167	9 379	8 927	-453
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 966	147	6 113	5 803	-309
Varastojen muutos	300	-100	200	-55	-255
Tuet ja avustukset	838	23	862	706	-156
Vuokramenot	1 392	-32	1 360	1 163	-197
Verot	863	15	878	744	-135
Muut kulut	174	-5	170	-41	-211
YHTEENSÄ MENOT	60 254	-1 875	58 379	56 136	-2 243
NETTO	4 815	428	5 243	9 833	4 590
Poistot	6 725		6 725	7 099	374

Talousarvion toteutuminen

2.5 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

(1000 €) vuonna 2022

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
ulkoiset erät					
Toimintatuotot	65 069	- 1 447	63 621	65 969	2 347
Myyntituotot	63 555	- 1 922	61 633	63 698	
Maksutuotot	9	-	9	16	
Tuet ja avustukset	1 032	413	1 445	1 439	
Vuokratuotot	471	51	522	748	
Muut toimintatuotot	2	10	12	68	
Valmistus omaan käyttöön	-	-	-	-	-
Toimintakulut	- 60 254	1 875	- 58 379	- 56 136	2 243
Henkilöstökulut	- 41 174	1 757	- 39 417	- 38 888	
Muiden palvelujen ostot	- 9 546	167	- 9 379	- 8 927	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	- 5 966	- 147	- 6 113	- 5 803	
Varaston muutos	- 300	100	- 200	55	
Tuet ja avustukset	- 838	- 23	- 862	- 706	
Vuokrakulut	- 1 392	32	- 1 360	- 1 163	
Muut toimintakulut	- 1 038	- 11	- 1 048	- 703	
Toimintakate	4 815	428	5 243	9 833	4 590
Korkotuotot	-	-	-	32	
Muut rahoitustuotot	310	1	311	312	
Korkokulut	- 312	18	- 295	246	
Muut rahoituskulut	- 10	- 3	- 13	- 16	
Vuosikate	4 802	445	5 247	10 408	5 161
Poistot käyttöomaisuudesta	- 6 725	-	- 6 725	- 7 099	
Kertaluonteiset poistot	-	-	-	-	
Arvonalentumiset	-	-	-	-	
Satunnaiset tuotot	-	-	-	0	
Satunnaiset kulut	- 320	-	- 320	- 347	
Tilikauden tulos	- 2 243	445	- 1 798	2 961	4 759
Poistoeron lisäys(-), vähennys(+)	781	-	781	781	
Varausten lisäys(-), vähennys(+)	-	-	-	-	
Rahastojen lisäys(-), vähennys(+)	-	-	-	- 13	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	- 1 462	445	- 1 018	3 729	4 746

Talousarvion toteutuminen

2.6 Investointiosan toteutuminen

(1000 €) vuonna 2022

Kohde/hanke	Investointitulot (-) , -menot (+)				
	Talousarvio	Talousarvion muutos	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Irtaimistohankinnat					
Oppimis- ja koulutuspalvelut	1 015	376	1 391	805	-586
Johtamis-, kehittämis- ja oppilaitospalvelut	562	293	855	168	-687
Käyttöomaisuuden myynti					
Käytetyt metallialan koneet	0		0	-42	-42
Irtaimistohankinnat yhteensä					
Menot yhteensä	1 577	669	2 246	973	
Tulot yhteensä	0	0	0	-42	
Nettomenot	1 577	669	2 246	931	-1 315
Rakentamishankkeet ylläpito- ja kehittämishankkeet					
Ståhlberginkatu 4 B, Lahti	500	-500	0	45	45
Ståhlberginkatu 10, Lahti		100	100	97	-4
Svinhufvudinkatu 6 F, Lahti	100		100	147	47
Vipusenkatu 5 D, Lahti	200	-200	0	0	0
Vipusenkatu 3, Lahti	100		100	16	-84
Vipusenkatu 5 F, Lahti	3 647	-2 172	1 475	1 444	-31
Kiinteistöjen luovutustulot					
-	0	0	0	0	0
Rakentamishankkeet yhteensä					
Menot yhteensä	4 547	-2 772	1 775	1 749	
Tulot yhteensä	0	0	0	0	
Nettomenot	4 547	-2 772	1 775	1 749	-26
INVESTOINTI YHTEENSÄ					
Menot yhteensä	6 124	-2 103	4 021	2 722	
Tulot yhteensä	0	0	0	-42	
Nettomenot	6 124	-2 103	4 021	2 680	-1 341

Talousarvion toteutuminen

2.7 Rahoitusosan toteutuminen

(1000 €) vuonna 2022

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Tulorahoitus					
Vuosikate	4 802	445	5 247	10 408	5 161
Satunnaiset erät	- 320	-	- 320	- 347	- 27
Tulorahoitukseen korjausevät	-	-	-	- 536	- 536
Investointien rahavirta					
Investointimenot	- 6 124	2 103	- 4 021	- 2 722	1 299
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-	-	-	-	-
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	-	-	-	42	42
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	- 1 642	2 548	906	6 844	5 938
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-	-	-	-	-
Antolainasaamisten vähennykset	-	-	-	-	-
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-	-	-	-	-
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 1 053	-	- 1 053	- 1 053	-
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-	-	-	-	-
Oman pääoman muutokset	-	-	-	-	-
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-	-	-	20	20
Vaihto-omaisuuden muutos	-	-	-	- 55	- 55
Saamisten muutos	-	-	-	- 62	- 62
Korottomien velkojen muutos	- 120	-	- 120	- 383	- 263
Rahoituksen rahavirta	- 1 173	-	- 1 173	- 1 532	- 360

Talousarvion toteutuminen

2.8 Yhteenveto yhtymäkokouksen hyväksymien määrärahojen toteuttamisesta

Sisältää ulkoiset erät

(1000 €)

	Sitovuus ¹⁾	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutoksen jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA						
<i>(toimintakate)</i>						
- Oppimis- ja koulutuspalvelut	N	20 445	- 221	20 224	23 673	3 449
- Johtamis-, kehittämis- ja oppilaitospalvelut	N	- 15 630	649	- 14 981	- 13 840	1 141
Yhteensä		4 815	428	5 243	9 833	4 590
TULOSLASKELMAOSA						
<i>(rahoitustuotot ja -kulut, satunnaiset erät)</i>						
- Korkotulot	B	-	-	-	32	32
- Muut rahoitustulot	B	310	1	311	312	1
- Korkomenot	B	- 312	18	- 295	246	541
- Muut rahoitusmenot	B	- 10	- 3	- 13	- 16	- 4
- Satunnaiset erät	E	- 320	-	- 320	- 347	- 27
- Tulorahoituksen korjauserät	K	-	-	-	- 536	- 536
Yhteensä		- 332	17	- 316	- 309	6
INVESTOINTIOSA						
<i>Irtaimisto</i>						
- Oppimis- ja koulutuspalvelut	N	- 1 015	- 376	- 1 391	- 805	586
- Johtamis-, kehittämis- ja oppilaitospalvelut	N	- 562	- 293	- 855	- 168	687
Kiinteistöinvestoinnit	N	- 4 547	2 772	- 1 775	- 1 749	26
Käyttöomaisuuden myynti	E	-	-	-	42	42
Yhteensä		- 6 124	2 103	- 4 021	- 2 680	1 341
RAHOITUSOSA						
<i>(kassavirtaan vaikuttavat erät)</i>						
- Lainojen lyhennykset	B	- 1 053	-	- 1 053	- 1 053	-
- Muut maksuvalmiuden muutokset	E	- 120	-	- 120	- 480	- 360
Yhteensä		- 1 173	-	- 1 173	- 1 532	- 360
TALOUSARVION LOPPUSUMMA						
		- 2 814	2 548	- 267	5 312	5 579

1) N = nettositovuus, B = bruttomääräraha, K = kassavaikutus, E = ei sitova erä

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Tuloslaskelma

	2022	2021
	€	€
Toimintatuotot	65 968 709,66	65 182 724,69
Myyntituotot	63 697 874,57	63 144 113,81
Maksutuotot	15 559,41	25 167,90
Tuet ja avustukset	1 438 847,95	1 337 139,68
Vuokratuotot	748 339,60	566 708,47
Muut tuotot	68 088,13	109 594,83
Toimintakulut	-56 135 564,27	-54 650 730,86
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-31 083 935,40	-30 067 668,13
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-6 839 166,41	-6 794 659,60
Muut henkilösivukulut	-965 203,34	-1 129 529,55
Palvelujen ostot	-8 926 836,00	-8 287 326,54
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 748 814,03	-5 609 381,44
Avustukset	-705 876,43	-642 249,70
Vuokratulot	-1 162 806,02	-1 095 241,86
Muut kulut	-702 926,64	-1 024 674,04
Toimintakate	9 833 145,39	10 531 993,83
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	32 217,01	1 330,42
Muut rahoitustuotot	312 304,55	313 065,12
Korkokulut	246 247,03	-289 899,68
Muut rahoituskulut	-16 104,76	-11 305,48
Vuosikate	10 407 809,22	10 545 184,21
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 099 125,80	-6 781 596,86
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	14,32	400 000,00
Satunnaiset kulut	-347 357,98	-65 324,33
Tilikauden tulos	2 961 339,76	4 098 263,02
Poistoeron lisäys(-), vähennys(+)	780 594,95	780 594,98
Rahastojen lisäys(-), vähennys(+)	-13 114,16	-2 841,47
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	3 728 820,55	4 876 016,53

3.2 Rahoituslaskelma

	2022	2021
	€	€
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	10 407 809,22	10 545 184,21
Satunnaiset erät	-347 343,66	334 675,67
Tulorahoitukseen korjauserät	-536 482,94	-77 790,91
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 721 543,16	-10 610 523,93
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	41 966,72	100 373,35
Toiminnan ja investointien kassavirta	6 844 406,18	291 918,39
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 052 630,00	-1 052 630,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	20 000,58	2 002,72
Vaihto-omaisuuden muutos	-54 596,68	-43 683,35
Saamisten muutos	-62 200,53	472 726,72
Korottomien velkojen muutos	-382 809,90	-301 080,87
Rahoituksen rahavirta	-1 532 236,53	-922 664,78
RAHAVAROJEN MUUTOS	5 312 169,65	-630 746,39
Rahavarat 31.12.	19 510 128,63	14 197 958,98
Rahavarat 1.1.	14 197 958,98	14 828 705,37

Takaisin kohtaan 1.3.2 Toiminnan rahoitus

3.3 Tase

VASTAAVAA	2022 €	2021 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT *)	83 313 807,00	88 095 286,92
I Aineettomat hyödykkeet	113 630,57	82 246,12
Aineettomat oikeudet	113 630,57	82 246,12
Aineettom.hyöd. ennakkomaksut	-0,00	-0,00
II Aineelliset hyödykkeet	80 991 805,27	85 800 764,32
Maa- ja vesialueet	2 737 930,20	2 737 930,20
Rakennukset	75 181 868,64	75 604 994,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	210 800,82	281 067,77
Koneet ja kalusto	2 652 722,72	2 893 142,58
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	208 482,89	4 283 629,77
III Sijoitukset	2 208 371,16	2 212 276,48
Tytäryhteisöosakkeet ja osuudet	200 000,00	200 000,00
Osakkuusyhteisöosakkeet ja osuudet	0,00	3 829,64
Muut osakkeet ja osuudet	121 555,02	121 630,70
Muut pysyvät lainasaamiset	1 511 709,14	1 511 709,14
Muut pysyvät saamiset	375 107,00	375 107,00
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	25 680,52	25 680,52
Muut toimeksiantojen varat	25 680,52	25 680,52
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	23 291 084,88	17 862 118,02
I Vaihto-omaisuus	1 142 628,25	1 088 031,57
Aineet ja tarvikkeet	177 104,98	205 480,25
Keskeneräiset tuotteet	906 734,80	827 350,00
Valmiit tuotteet	58 788,47	55 201,32
II Saamiset	2 638 328,00	2 576 127,47
Lyhytaikaiset saamiset	2 638 328,00	2 576 127,47
Myyntisaamiset	592 125,41	453 642,50
Muut saamiset (alv, valtionosuus)	206 078,81	187 987,99
Siirtosaamiset	1 840 123,78	1 934 496,98
III Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	15 131 083,53	6 605 005,83
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 379 045,10	7 592 953,15
VASTAAVAA YHTEENSÄ	106 630 572,40	105 983 085,46

*) Vastaavien arvostuserät sisältyvät ko. pysyvien vastaavien eriin.

Talousarvion toteutuminen

VASTATTAVAA	2022 €	2021 €
A OMA PÄÄOMA	86 513 598,56	83 184 769,97
I Peruspääoma	41 155 874,27	41 155 874,27
II Arvonkorotusrahasto	636 671,35	1 036 663,31
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	40 992 232,39	36 116 215,86
V Tilikauden yli-/alijäämä	3 728 820,55	4 876 016,53
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	8 528 902,09	9 309 497,04
Poistoero	8 528 902,09	9 309 497,04
C PAKOLLISET VARAUKSET	13 079,86	498 387,24
Muut pakolliset varaukset	13 079,86	498 387,24
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	619 827,11	599 826,53
Muut toimeksiantojen pääomat	619 827,11	599 826,53
E VIERAS PÄÄOMA	10 955 164,78	12 390 604,68
I Pitkäaikainen	2 446 605,95	3 508 757,67
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 315 009,00	3 367 639,00
Lainat julkisyhteisöiltä	128 831,95	128 831,95
Muut velat	2 765,00	12 286,72
II Lyhytaikainen	8 508 558,83	8 881 847,01
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 052 630,00	1 052 630,00
Ostovelat	1 290 548,39	1 866 757,25
Muut velat	687 070,06	693 620,60
Siirtovelat	5 478 310,38	5 268 839,16
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	106 630 572,40	105 983 085,46

3.4 Konsernituloslaskelma

	2022	2021
	€	€
Toimintatuotot	65 980 511,90	65 196 240,44
Toimintakulut	-56 139 972,10	-54 655 730,16
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-87 792,46	-32 628,58
Toimintakate	9 752 747,34	10 507 881,70
Korkotuotot	32 694,58	1 330,45
Muut rahoitustuotot	312 304,55	313 065,12
Korkokulut	246 247,03	-289 899,68
Muut rahoituskulut	-16 104,77	-11 310,47
Vuosikate	10 327 888,73	10 521 067,12
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 099 418,66	-6 781 584,10
Satunnaiset tuotot	14,32	0,00
Satunnaiset kulut	-347 357,98	334 675,67
Tilikauden tulos	2 881 126,41	4 074 158,69
Tilinpäätössiirrot	-13 114,16	-2 841,47
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	2 868 012,25	4 071 317,22

3.5 Konsernirahoituslaskelma

	2022	2021
	€	€
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	10 327 888,73	10 521 067,12
Satunnaiset erät	-347 343,66	334 675,67
Tulorahoitukseen korjausevät	-448 690,48	-45 162,33
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 721 543,16	-10 610 523,93
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	41 966,72	100 373,35
Toiminnan ja investointien nettokassavirta	6 852 278,15	300 429,88
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 052 630,00	-1 052 630,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	20 000,58	2 002,72
Vaihto-omaisuuden muutos	-54 596,68	-43 683,35
Saamisten muutos	-169 625,36	580 119,24
Korottomien velkojen muutos	-382 556,77	-304 850,21
Rahoituksen nettorahavirta	-1 639 408,23	-819 041,60
RAHAVAROJEN MUUTOS	5 212 869,92	-518 611,72
Rahavarat 31.12.	19 779 559,85	14 566 689,93
Rahavarat 1.1.	14 566 689,93	15 085 301,65

3.6 Konsernitase

VASTAAVAA	2022	2021
	€	€
A PYSYVÄT VASTAAVAT *)	83 113 807,00	87 983 372,24
I Aineettomat hyödykkeet	113 630,57	82 246,12
Aineettomat oikeudet	113 630,57	82 246,12
II Aineelliset hyödykkeet	80 991 805,27	85 801 057,18
Maa- ja vesialueet	2 737 930,20	2 737 930,20
Rakennukset	75 181 868,64	75 605 286,86
Kiinteät rakenteet ja laitteet	210 800,82	281 067,77
Koneet ja kalusto	2 652 722,72	2 893 142,58
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	208 482,89	4 283 629,77
III Sijoitukset	2 008 371,16	2 100 068,94
Tytäryhteisöosakkeet ja osuudet		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja osuudet	102 381,60	194 079,38
Muut osakkeet ja osuudet	19 173,42	19 173,42
Muut pysyvät lainasaamiset	1 511 709,14	1 511 709,14
Muut pysyvät saamiset	375 107,00	375 107,00
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	25 680,52	25 680,52
Muut toimeksiantojen varat	25 680,52	25 680,52
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	23 562 008,05	18 124 916,09
I Vaihto-omaisuus	1 142 628,25	1 088 031,57
II Saamiset	2 639 819,95	2 470 194,59
Lyhytaikaiset saamiset	2 639 819,95	2 470 194,59
III Rahoitusarvopaperit	15 131 083,53	6 605 005,83
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 648 476,32	7 961 684,10
VASTAAVAA YHTEENSÄ	106 701 495,57	106 133 968,85

*) Vastaavien arvostuserät sisältävät ko. pysyvien vastaavien eriin.

Talousarvion toteutuminen

VASTATTAVAA	2022	2021
	€	€
A OMA PÄÄOMA	95 112 473,13	92 644 452,84
I Peruspääoma	41 155 874,27	41 155 874,27
III Arvonkorotusrahasto	636 671,35	1 036 663,31
V Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	50 451 915,26	46 380 598,04
VI Tilikauden yli-/alijäämä	2 868 012,25	4 071 317,22
C PAKOLLISET VARAUKSET	13 079,86	498 387,24
Muut pakolliset varaukset	13 079,86	498 387,24
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	619 827,11	599 826,53
Muut toimeksiantojen pääomat	619 827,11	599 826,53
E VIERAS PÄÄOMA	10 956 115,47	12 391 302,24
I Pitkäaikainen	2 446 605,95	3 508 757,67
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	2 315 009,00	3 367 639,00
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	131 596,95	141 118,67
II Lyhytaikainen	8 509 509,52	8 882 544,57
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	1 052 630,00	1 052 630,00
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	7 456 879,52	7 829 914,57
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	106 701 495,57	106 133 968,85

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Yhtymäkokouksen hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on hallinto-, laitos- ja asuinrakennusten poistoaikoja muutettu 1.1.2008 alkaen neljästäkymmenestä (40) vuodesta kolmeenkymmeneen (30) vuoteen. Em. rakennusten poistoaika 1.1.2013 alkaen on 20 vuotta yhtymäkokouksen hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Yhtymäkokous vahvisti samalla Atk-laitteiden poistojen muutoksen 1.1.2013 alkaen. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Pysyvien vastaavien arvonnkorotuksissa käytettävät perusteet on esitetty kohdassa 4.3.1.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Materiaalivarastot on merkitty taseeseen painotettuun keskihankintahintaan tai todennäköiseen myyntihintaan, jos jälkimmäinen on ollut alhaisempi.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaisopimusten käsittely

Kynnyksellinen koronvaihtosopimus, joka on tehty kuntayhtymän lainasalkun korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi 8 miljoonan euron pääoma osalta. Suojauksen oli sen tekohetkellä tarkoitus kattaa näin osan kuntayhtymän taloussuunnitelman mukaisesta lainakannasta. 8 miljoonan euron ylittävän lainakannan korko oli tarkoitus määräytyä markkinakorkojen mukaan.

Vuonna 2020 kynnyksellisen koronvaihtosopimuksen laskennallinen pääoma on ylittänyt kuntayhtymän lainasalkun pääoman hyvän maksuvalmiuden mahdollistamista ylimääräisistä lainanlyhennyksistä johtuen. Lainapääoman ylittävältä osalta koronvaihtosopimus on käsiteltävä ei-suojaavana ja kirjattava rahoituskuluksi ja pakolliseksi varaukseksi KPL 3:2.1 §:ssä tarkoitetun oikean ja riittävän kuvan antamiseksi. Ensimmäisen kerran tilinpäätöksessä 2020 ei suojaavaa osuutta vastaava koronvaihtosopimuksen negatiivinen markkina-arvo on kirjattu rahoituskuluksi ja pakolliseksi varaukseksi 467.651,79 euron edestä. Tilinpäätöksen 2021 hetkellä varauksen määrää on tarkistettu ja muutos 13 576,89 euron edestä on kirjattu kulukirjauksen lisäyksenä. Tilinpäätöksen 2022 hetkellä koronvaihtosopimuksen arvo on muuttunut positiiviseksi. Aiemmillä tilikausilla kirjatuille pakollisille varauksille 481 228,68 euroa ei ole enää perustetta ja se on kirjattu nyt tilinpäätöksessä 2022 tulosvaikutteisesti tilikauden korkokulujen vähennyksenä.

Lomapalkkavarauksen jaksotukset

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antoi 24.1.2012 lausunnon nro 103 lomapalkkavelan kirjaamisesta vuoden 2011 tilinpäätöksestä alkaen. Kuntayhtymän lomapalkkavelka on kirjattu uudella laskentatavalla vuodesta 2012 alkaen.

4.1.1 Edellisten tilikausien vertailukelpoisuus (Liitetieto 4)

Arvonkorotukset perustuvat Suunnittelukeskus Oy:n antamiin lausuntoihin. Suunnittelukeskus on tehnyt omaisuuden arvioinnit vuosina 1994 ja 2000. Tilikaudella 2022 tehtiin rakennusten arvonkorotusten purkuun vuosittainen osuus (1/20 -osaa) yhteensä 399 991,96 euroa.

Rakennusten poistoajat ovat muuttuneet Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymässä seuraavasti:

- poistoaika muutettu 30:stä 40:een vuoteen 1.1.1999
- poistoaika muutettu 40:stä 30:een vuoteen 1.1.2008
- poistoaika muutettu 30:stä 20:een vuoteen 1.1.2013

4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Salpaus-Palvelut Oy:n perustaminen vuonna 2016 merkitsi konsernisuhteen syntymistä. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskeva yleisohjeen mukaan kuntayhtymien tulee laatia konsernitilinpäätös, sisältäen konsernin tuloslaskelman ja rahoituslaskelman sekä konsernitaseen, jotta jäsenkunnat pystyisivät laatimaan oman konsernitilinpäätöksensä täydellisenä oikein kuntayhtymän konsernitilinpäätöksestä.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhteisö (1). Tilikauden aikana Päijät-Hämeen ajoharjoittelurata oy osakkuusyhteisön osakkeet on myyty Lahden kaupungille.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty. Pysyviin vastaaviin sisältyviä sisäisiä katteita ei ollut tilikaudella 2022.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kuntayhtymän ja sen tytäryhteisön keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä omistaa Salpaus-Palvelut Oy:n 100-prosenttisesti. Vähemmistöosuutta ei ole.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Poisto-oikaisu on tehty ainoastaan rakennusten osalta. Tytäryhteisöllä ei ollut ao. poistoja. Tilikauden aikana myydyn osakkuusyhteisön edellisten tilikausien aikana kertyneet rakennusten poistot (292,86 euroa) on oikaistu vastakirjauksena tulosvaikutteisesti.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa kuntayhtymän poistoero on yhdistetty edellisten tilikausien ylijäämiin. Tilikauden aikana myydyn osakkuusyhteisön edellisten tilikausien aikana kertyneet konsernitilinpäätöksen voitot on purettu ja kirjattu tulosvaikutteisesti (87 792,46 euroa) konsernituloslaskelmaan.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä omistaa vuonna 2016 perustetun Salpaus-Palvelut Oy:n koko osakekannan. Tytäryhteisön osakepääoma 31.12.2019 on yhteensä 200 000 euroa, josta peruspääoma on 50 000 euroa ja svop-rahaston osuus on 150 000 euroa.

Salpaus-Palvelut Oy:n vuoden 2022 tilikauden voitto oli 7 871,97 euroa.

4.2 Tuloslaskelman liitetiedot**4.2.1 Toimintatuotot (Liitetieto 6)**

Toimintatuotot x 1 000 euroa (Liitetieto 6)	Konserni		Kuntayhtymä	
	2022	2021	2022	2021
Valtionosuusrahoitus	60 263	60 352	60 263	60 352
Muut myyntituotot	3 446	2 806	3 435	2 793
Maksutuotot	16	25	16	25
EU-tuet	486	316	486	316
Muut tuet ja avustukset	953	1 021	953	1 021
Muut toimintatuotot	816	676	816	676
YHTEENSÄ	65 981	65 196	65 969	65 183

4.2.2 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet (Liitetieto 11)

	Poisto- menetelmä	Osto / uudis- rakentaminen	Laaja perusparannus	Peruskorjaus
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
- Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 vuotta		
- Tietoliikenneohjelmat	tasapoisto	3 vuotta		
- Muut pitkävaikut. menot	tasapoisto	3 vuotta		
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennukset ja rakennelmat *				
- Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta	5 vuotta
- Asuinrakennukset	tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta	5 vuotta
- Talousrakennukset	tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta	5 vuotta
<i>* Poistoaika muutettu 30:stä 40:een vuoteen 1.1.1999</i>				
<i>Poistoaika muutettu 40:stä 30:een vuoteen 1.1.2008</i>				
<i>Poistoaika muutettu 30:stä 20:een vuoteen 1.1.2013</i>				
<i>Poistoaika muutettu hankintalajin mukaisesti</i>				
<i>10 - 30 vuoteen 1.1.2021</i>				
Kiinteät rakenteet ja laitteet	menojäännös	25 %		
Koneet ja kalusto				
- Kuljetusvälineet	tasapoisto	5 vuotta		
- Liikkuvat työkoneet	tasapoisto	5 vuotta		
- Atk- laitteet **	tasapoisto	3 vuotta		
- Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	5 vuotta		
- Kevyet koneet	tasapoisto	5 vuotta		
- Raskaat koneet	tasapoisto	10 vuotta		
<i>** Poistoaika muutettu 5:stä 3:een vuoteen 1.1.2013</i>				

4.2.3 Pakollisten varausten muutokset (Liitetieto 12)

Pakollisten varausten muutokset (Liitetieto 12)	Konserni		Kuntayhtymä	
	2022	2021	2022	2021
Koulutusvelvoitteet 1.1.	4 079	0	4 079	0
Lisäyksen tilikaudella	0	4 079	0	4 079
Vähennykset tilikaudella	-4 079	0	-4 079	0
Koulutusvelvoitteet 31.12.	0	4 079	0	4 079
Työttömyysvakuutusrahasto omavastuut 1.1.	13 080	27 252	13 080	27 252
Lisäyksen tilikaudella	0	0	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	-14 172	0	-14 172
Työttömyysvakuutusrahasto omavastuut 31.12.	13 080	13 080	13 080	13 080
Korkoswapin ei-suojaavan osan varaus 1.1.	481 229	467 652	481 229	467 652
Lisäyksen tilikaudella	0	13 577	0	13 577
Vähennykset tilikaudella	-481 229	0	-481 229	0
Työttömyysvakuutusrahasto omavastuut 31.12.	0	481 229	0	481 229
Muut pakolliset varaukset yhteensä 1.1.	498 387	494 904	498 387	494 904
Lisäyksen tilikaudella	0	17 656	0	17 656
Vähennykset tilikaudella	-485 307	-14 172	-485 307	-14 172
Muut pakolliset varaukset yhteensä 31.12.	13 080	498 387	13 080	498 387

4.2.4 Olennaiset pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot (Liitetieto 13)

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot (Liitetieto 13)	Konserni		Kuntayhtymä	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot				
Rakennusten luovutusvoitot				
Muut luovutusvoitot	41 870	80 373	41 870	80 373
Luovutusvoitot yhteensä	41 870	80 373	41 870	80 373
Muut toimintakulut				
-				
Luovutustappiot yhteensä	0	0	0	0

4.2.5 Satunnaiset erät (Liitetieto 14)

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely (Liitetieto 14)	Konserni		Kuntayhtymä	
	2022	2021	2022	2021
Satunnaiset tuotot				
Svinhufvudinkatu 7, Nelo maan puhdistus	0	400 000	0	400 000
Luottokunnan osakepääoman palautus	14	0	14	0
Satunnaiset tuotot yhteensä	14	400 000	14	400 000
Satunnaiset kulut				
Svinhufvudinkatu 2 A-B, kiinteistön luovutustappio	0	1 941		1 941
Svinhufvudinkatu 7, Nelo maan puhdistus	60 522	63 384	60 522	63 384
Vipusenkatu 5 E, kiinteistön purku	283 013	0	283 013	0
PH Ajoharjoittelurata Oy:n osakkeiden myynti	3 823	0	3 823	0
Satunnaiset kulut yhteensä	347 358	65 324	347 358	65 324

4.2.6 Osinkotuottojen erittely (Liitetieto 15)

Osinkotuottojen korkotuottojen erittely	2022	2021
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	0	0
Osinko- ja osuuspääomien korkotuotot muista yhteisöistä		
PHP HOLDING OY	310 000	310 000
OSUUSKUNTA TUOTTAJAIN MAITO	875	0
SUOMEN LUOTTO-OSUUSKUNTA	0	270
Yhteensä	310 875	310 270

4.2.7 Erittely poistoeron muutoksista (Liitetieto 16)

Erittely poistoeron muutoksista (liitetieto 16)	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	-780 594,95	-780 594,98
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus (- tai +)	0,00	0,00
Poistoeron muutokset yhteensä	-780 594,95	-780 594,98

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1 Arvonkorotusrahasto (Liitetieto 18)

Arvonkorotusrahasto (Liitetieto 18)	Konserni		Kuntayhtymä	
	2022	2021	2022	2021
Maa-alueet				
Arvo 1.1.	167 486,10	189 218,54	167 486,10	189 218,54
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusten purku	0,00	-21 732,44	0,00	-21 732,44
Arvo 31.12.	167 486,10	167 486,10	167 486,10	167 486,10
Rakennukset *				
Arvo 1.1.	850 003,79	1 449 741,69	850 003,79	1 449 741,69
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusten purku	-399 991,96	-599 737,90	-399 991,96	-599 737,90
Arvo 31.12.	450 011,83	850 003,79	450 011,83	850 003,79
Muut osakkeet ja osuudet				
Arvo 1.1.	19 173,42	19 173,42	19 173,42	19 173,42
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusten purku	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvo 31.12.	19 173,42	19 173,42	19 173,42	19 173,42
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	636 671,35	1 036 663,31	636 671,35	1 036 663,31

* Rakennusten arvonkorotukset on tehty ennen 1.1.1998

Arvostuserät ovat valtiolta korvauksetta saatuja pysyviä vastaavia.

Arvonkorotukset on kirjattu taseen Vastaavaa-puolella pysyvien vastaavien maa-alueiden, rakennusten ja osakkeiden lisäykseksi. Taseen Vastattavaa-puolella arvonkorotus on merkitty omaan pääomaan sisältyvään arvonkorotusrahastoon.

Arvonkorotuksen kohteena olevien maa-alueiden ja rakennusten arvo on määritetty varovaisuuden periaatetta noudattaen. Arvonkorotusten määrä perustuu ulkopuolisen asiantuntijan (Suunnittelukeskus Oy) antamiin lausuntoihin maa-alueiden ja rakennusten todennäköisestä luovutushinnasta. Arvonkorotus on tehty kaikkiin maa-alueisiin, joiden osalta Kirjanpitolain mukaiset arvonkorotuksen edellytykset täyttyvät.

Tilinpäätöksessä **2006** tehtiin ylimääräinen 10 vuoden poisto rakennusten arvostuseriin.

Tilinpäätöksessä **2011** tehtiin 5 vuoden poisto rakennusten arvostuseriin.

Tilinpäätöksessä **2013** tehtiin 2 vuoden poisto rakennusten arvostuseriin.

Tilinpäätöksessä **2014** tehtiin 1 vuoden poisto rakennusten arvostuseriin.

Tilinpäätöksessä **2015** tehtiin 1 vuoden poisto rakennusten arvostuseriin.

Tilinpäätöksessä **2016** tehtiin 1 vuoden poisto rakennusten arvostuseriin.

Tilinpäätöksessä **2017** tehtiin 1 vuoden poisto rakennusten arvostuseriin.

Tilinpäätöksessä **2018** tehtiin 1 vuoden poisto rakennusten arvostuseriin.

Tilinpäätöksessä **2019** tehtiin 1 vuoden poisto rakennusten arvostuseriin.

Tilinpäätöksessä **2020** tehtiin 1 vuoden poisto rakennusten arvostuseriin.

Tilinpäätöksessä **2021** tehtiin 1 vuoden poisto rakennusten arvostuseriin.

Tilinpäätöksessä **2022** tehtiin 1 vuoden poisto rakennusten arvostuseriin.

Tilinpäätöksen liitetiedot

4.3.2 Pysyvät vastaavat (Liitetieto 19)

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet							Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut	Keskeneräiset hankinnat kiinteistöt	
Poistamaton hankintameno 1.1.	82 246,12	0,00	0,00	82 246,12	2 737 930,20	75 604 994,00	281 067,77	2 893 142,58	0,00	11 265,00	4 272 364,77	85 800 764,32
Lisäykset tilikauden aikana	80 684,20			80 684,20		1 540 513,21		891 862,86		0,00	208 482,89	2 640 858,96
Rahoitusosuudet tilikaudella				0,00								0,00
Vähennykset tilikauden aikana				0,00	0,00	0,00						0,00
Siirrot erien välillä				0,00		4 272 364,77		11 265,00		-11 265,00	-4 272 364,77	0,00
Tilikauden poisto	-49 299,75			-49 299,75		-5 836 011,38	-70 266,95	-1 143 547,72				-7 049 826,05
Arvonalentumiset				0,00								0,00
Arvonkorotusten purkaminen				0,00	0,00	-399 991,96						-399 991,96
Poistamaton hankintameno 31.12.	113 630,57	0,00	0,00	113 630,57	2 737 930,20	75 181 868,64	210 800,82	2 652 722,72	0,00	0,00	208 482,89	80 991 805,27
<i>sisältää arvonorotuksen 31.12.</i>					<i>167 486,10</i>	<i>450 011,83</i>						<i>617 497,93</i>
Erittelyt:												
<u>Olellaiset lisäykset ja siirrot erien välillä</u>												
<i>Vip 5 F rakennuksen perusparannus</i>						5 716 377,98						
<i>Stå 10 vesikattojen maalaus</i>						96 500,00						
<u>Olellaiset arvonorotusten purkamiset</u>												
<i>Rakennusten 1 vuoden poisto (= 1/20 osa alkuperäisistä arvoista)</i>						-399 991,96						

Tilinpäätöksen liitetiedot

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet				Muut laina- ja muut saamiset		
	Tytär- yhteisö- osakkeet	Osakkuus- yhteisö- osakkeet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Muut lainasaamiset	Muut saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	200 000,00	3 829,64	121 630,70	325 460,34	1 511 709,14	375 107,00	1 886 816,14
Lisäykset tilikauden aikana				0,00			0,00
Vähennykset tilikauden aikana		-3 829,64	-75,68	-3 905,32			0,00
Siirrot erien välillä				0,00			0,00
Arvonalentumiset				0,00			0,00
Hankintameno 31.12.	200 000,00	0,00	121 555,02	321 555,02	1 511 709,14	375 107,00	1 886 816,14
<i>sisältää arvonorotuksen 31.12.</i>			19 173,42	19 173,42			
Erittelyt:							
<u>Olennaiset vähennykset</u>							
<i>Ajoharaittelurata Oy:n osakkeiden myynti</i>		-3 829,64					
<i>Luottokunnan osakepääoman palautus</i>			-75,68				

Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet erittely	2022	2021
Kiinteistöjen liittymismaksut	20 878,42	20 878,42
Muut- maat ja vesialueet	2 717 051,78	2 717 051,78
Maa- ja vesi alueet yhteensä	2 737 930,20	2 784 758,26

4.3.3 Omistukset muissa yhtiöissä (Liitetiedot 20-22)

Omistukset muissa yhtiöissä Liite 20-22	Kirjanpidon tili	Kirjanpitoarvo €		Osake-/ peruspää- omasta %	Ääni- vallasta %
		Konserni	Kuntayhtymä		
Tytäryhteisöt					
Salpaus palvelut Oy		0,00	50 000,00	100,00	100,00
Salpaus palvelut Oy SVOP-rahastoon		0,00	150 000,00		
Osakkuus- ja omistusyhteisyydet yhteensä	1201	0,00	200 000,00		
Muut osakkeet ja osuudet (sis. arvonkorotukset)					
Provincia Oy		299,00	299,00	2,99	2,99
Provincia Oy sijoitus VPO-rahastoon		22 432,00	22 432,00		
Kuntien Tiera Oy		3,00	3,00		
Nets Oy (Luottokunta Oy)		84,09	84,09		
Muovialan Kehittämiskeskus Oy (Muovipoli Oy)		12 614,10	12 614,10	3,60	3,60
PHP Holding Oy puhelinosaakkeet		83 538,95	83 538,95		3225 ääntä
Päijät-Hämeen Tekstiilihuolto Oy		504,56	504,56	0,20	0,20
Työterveys Wellamo Oy		500,00	500,00	0,50	
Laitoshuoltopalvelut Oy		1 655,00	1 655,00	0,005	
Muut osakkeet ja osuudet yhteensä	1208 - 1214	121 630,70	121 630,70		
Kaikki yhteensä		121 630,70	321 630,70		

4.3.4 Saamisten erittely (Liitetieto 23)

Saamisten erittely (Liitetieto 23)	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä		308 733,18		260 697,36
Myyntisaamiset		308 733,18		260 697,36
Saamiset jäsenkunnilta		0,00		0,00
Myyntisaamiset		0,00		0,00
Saamiset osakkuus-/omistusyht.yhteisöiltä		0,00		0,00
Myyntisaamiset		0,00		0,00
Saamiset muilta		2 329 594,82		2 315 430,11
Myyntisaamiset		283 392,23		192 945,14
Arvonlisäverosaamiset		206 078,81		187 987,99
Siirtosaamiset		1 840 123,78		1 934 496,98
Saamiset yhteensä	0,00	2 638 328,00	0,00	2 576 127,47

4.3.5 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät (Liitetieto 24)

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät (Liitetieto 24)	Konserni		Kuntayhtymä	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Partnereita laskutetut projektien saamiset	13 532	161 103	13 532	161 103
KuEl eläkemenoperusteinen LAB:n osuus	126 366	133 229	126 366	133 229
Työllisyysrahaston koulutuskorvaus	14 599	9 167	14 599	9 167
KuEl eläkemenoperusteinen	0	6 109	0	6 109
Kelan korvaus työterveyshuollosta	181 062	171 735	181 062	171 735
Lahden Talot Oy Svi 7 luovutuksen tuotot	1 254 000	1 254 000	1 254 000	1 254 000
Projektien saamiset /EU-tuet ja avust.	159 732	128 599	159 732	128 599
Yhteisöveronpalautukset ja omavero saamiset	1 787	775	0	0
Muut tulojäämät	20 291	23 797	20 291	23 797
Tulojäämät yhteensä	1 771 369	1 888 514	1 769 583	1 887 739
Menoennakot				
Muut menoennakot	70 541	46 758	70 541	46 758
Menoennakot yhteensä	70 541	46 758	70 541	46 758
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 841 910	1 935 272	1 840 124	1 934 497

4.4 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

4.4.1 Oman pääoman erittely (Liitetieto 25)

Oman pääoman erittely (Liitetieto 25)	Konserni		Kuntayhtymä	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	41 155 874,27	41 155 874,27	41 155 874,27	41 155 874,27
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12. *	41 155 874,27	41 155 874,27	41 155 874,27	41 155 874,27
Arvonkorotusrahasto 1.1.	1 036 663,31	1 658 133,65	1 036 663,31	1 658 133,65
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	-399 991,96	-621 470,34	-399 991,96	-621 470,34
Arvonkorotusrahasto 31.12.	636 671,35	1 036 663,31	636 671,35	1 036 663,31
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	50 451 915,26	46 380 598,04	40 992 232,39	36 116 215,86
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	50 451 915,26	46 380 598,04	40 992 232,39	36 116 215,86
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	2 868 012,25	4 071 317,22	3 728 820,55	4 876 016,53
Oma pääoma yhteensä 31.12.	95 112 473,13	92 644 452,84	86 513 598,56	83 184 769,97

* Laskelma kuntayhtymän peruspääoman jakautumisesta jäsenkunnittain esitetään kohdassa 1.5.3 Keskeiset liitetiedot

4.4.2 Poistoerot (Liitetieto 26)

Erittely poistoerosta (liitetieto 26)	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	8 528 902,09	9 309 497,04
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero	0,00	0,00
Poistoero YHTEENSÄ	8 528 902,09	9 309 497,04

4.4.3 Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät viiden vuoden jälkeen (Liitetieto 27)

Pitkäaikaiset velat (Liitetieto 27)	2022 1.1.2028 jälkeen erääntyvät	2021 1.1.2027 jälkeen erääntyvät
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	210 529,00	421 055,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	210 529,00	421 055,00

4.4.4 Pakolliset varaukset (Liitetieto 29)

Pakolliset varaukset (Liitetieto 29)	Konserni		Kuntayhtymä	
	2022	2021	2022	2021
Muut pakolliset varaukset				
- Koulutusvelvoitteet	0	4 079	0	4 079
- Työttömyysvakuutusrahasto omavastuut	13 080	13 080	13 080	13 080
- Korkoswapin ei-suojaavan osan varaus	0	481 229	0	481 229
Muut pakolliset varaukset yhteensä	13 080	498 387	13 080	498 387

4.4.5 Pitkä- ja lyhytaikaiset velat (Liitetieto 30)

Vieras pääoma (Liitetieto 30)	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat jäsenkuntayhtymille		0,00		0,00
Ostovelat		0,00		0,00
Velat osakkuus-/omistusyht.yhteisöille		0,00		0,00
Ostovelat		0,00		0,00
Velat muille	2 446 605,95	8 508 558,83	3 508 757,67	8 881 847,01
Lainat	2 443 840,95	1 052 630,00	3 496 470,95	1 052 630,00
Ostovelat		1 290 548,39		1 866 757,25
Muut velat	2 765,00	687 070,06	12 286,72	693 620,60
Siirtovelat		5 478 310,38		5 268 839,16
Vieras pääoma yhteensä	2 446 605,95	8 508 558,83	3 508 757,67	8 881 847,01

4.4.6 Maksuliiketilin luottolimiitti (Liitetieto 31)

Maksuliiketilin luottolimiitti (Liitetieto 31)	2022	2021
Päijät-Hämeen Osuuspankki		
Luotollisen sekkitalin limiitti 31.12.	6 000 000,00	6 000 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	6 000 000,00	6 000 000,00

4.4.7 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät (Liitetieto 33)

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät (Liitetieto 33)	Konserni		Kuntayhtymä	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Siirtyvät korot	11 068	6 707	11 068	6 707
Lomapalkkavaraukset	3 034 237	3 031 175	3 034 237	3 031 175
Yhteisövero, muut verot	0	96	0	96
KuEL-maksut palkkaperusteinen	613 515	596 347	613 515	596 347
KuEL-maksut eläkemenoperusteinen	167 381	165 312	167 381	165 312
Työttömyysvakuutusmaksut	267 835	243 079	267 835	243 079
Kiinteistövero	454 875	210 198	454 875	210 198
Muut menojäämät	2 923	81	2 923	81
Menojäämät yhteensä	4 551 833	4 252 995	4 551 833	4 252 995
Tuloennakot				
Muu valtion rahoitusennakkot	0	0	0	0
Projektien siirtovelat	871 359	999 061	871 359	999 061
Muut tuloennakot	55 118	16 783	55 118	16 783
Tuloennakot yhteensä	926 477	1 015 844	926 477	1 015 844
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	5 478 310	5 268 839	5 478 310	5 268 839

4.5 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

4.5.1 Leasingvastuiden yhteismäärä (Liitetieto 38)

Leasingvastuiden yhteismäärä arvonlisäveroineen (Liitetieto 38)	Konserni		Kuntayhtymä	
	2022	2021	2022	2021
Seuraavalla tilikaudella maksettavat (2022 / 2021)	856 859	906 841	856 859	906 841
3 Step IT Oy	642 705	695 623	642 705	695 623
ARVAL Oy	17 074	18 540	17 074	18 540
Suomen Kalustoratkaisut Oy	197 080	192 678	197 080	192 678
Myöhemmin maksettavat (2023 -> ... / 2022 -> ...)	1 593 355	1 458 742	1 593 355	1 458 742
3 Step IT Oy	1 076 826	1 086 232	1 076 826	1 086 232
ARVAL Oy	0	0	0	0
Suomen Kalustoratkaisut Oy	516 529	372 510	516 529	372 510
Leasingvastuut yhteensä	2 450 214	2 365 583	2 450 214	2 365 583

Leasing sopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.
Leasingvastuut on ilmoitettu nimellisarvoisena ilman arvonlisäveroa.

4.5.2 Muut vastuusitoumukset (Liitetieto 39-40)

Muut vastuusitoumukset (Liitetiedot 39-40)	Konserni		Kuntayhtymä	
	2021	2020	2021	2020
Kiinteistöihin kohdistuvat vastuut 14.01.2021 rasisustodistusten mukaisesti				
Kiinteistöpalvelut	672 735,00	672 735,00	672 735,00	672 735,00
Yhteensä	672 735,00	672 735,00	672 735,00	672 735,00
Rakennusajan vakuudet				
Koulutuskeskus Salpaus, Kiinteistöpalvelut rakennuttajana	529 012,00	3 006 000,00	529 012,00	3 006 000,00
Yhteensä	529 012,00	3 006 000,00	529 012,00	3 006 000,00
Takuuajan vakuudet				
Koulutuskeskus Salpaus, Kiinteistöpalvelut rakennuttajana	458 422,84	388 538,44	458 422,84	388 538,44
Yhteensä	458 422,84	388 538,44	458 422,84	388 538,44
Pankkitakaukset ja vastasitomuksen takaukset				
Valuuttatermiinitakaus 561211-90078698 Edunsaaja OP Yrityspankki Oyj (liittyy Kunnyselliseen koronvaihtosopimukseen, kts. Liitetieto 41)	2 500 000,00	2 500 000,00	2 500 000,00	2 500 000,00
Yhteensä	2 500 000,00	2 500 000,00	2 500 000,00	2 500 000,00
Nordea Rahoitus Suomi Oy				
First Card yritys kortit rahoitus yhteensä. Vastuu 31.12.	2 187,36	2 975,49	2 187,36	2 975,49
Yhteensä	2 187,36	2 975,49	2 187,36	2 975,49
MUUT VASTUUSITOUMUKSET YHTEENSÄ	4 162 357,20	6 570 248,93	4 162 357,20	6 570 248,93

Tilinpäätöksen liitetiedot

4.5.3 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt (Liitetieto 41)

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt (Liitetieto 41)	Konserni		Kuntayhtymä	
	2022	2021	2022	2021
Hankkeiden omarahoitusosuudet	123 350,00	176 700,41	123 350,00	176 700,41
Arvonlisäveron palautusvastuu, kiinteistöinvestoinnit				
v. 2013 valmistuneet investoinnit, tarkistusvastuu päättyy 31.12.2022	0,00	287 077,70	0,00	287 077,70
v. 2014 valmistuneet investoinnit, tarkistusvastuu päättyy 31.12.2023	205 529,91	411 059,82	205 529,91	411 059,82
v. 2015 valmistuneet investoinnit, tarkistusvastuu päättyy 31.12.2024	117 407,01	176 110,51	117 407,01	176 110,51
v. 2016 valmistuneet investoinnit, tarkistusvastuu päättyy 31.12.2025	631 466,54	841 955,38	631 466,54	841 955,38
v. 2017 valmistuneet investoinnit, tarkistusvastuu päättyy 31.12.2026	1 672 017,06	2 090 021,32	1 672 017,06	2 090 021,32
v. 2018 valmistuneet investoinnit, tarkistusvastuu päättyy 31.12.2027	316 142,44	378 160,09	316 142,44	378 160,09
v. 2019 valmistuneet investoinnit, tarkistusvastuu päättyy 31.12.2028	3 119 378,21	3 639 274,57	3 119 378,21	3 639 274,57
v. 2020 valmistuneet investoinnit, tarkistusvastuu päättyy 31.12.2029	575 845,34	658 108,96	575 845,34	658 108,96
v. 2021 valmistuneet investoinnit, tarkistusvastuu päättyy 31.12.2030	1 260 597,37	1 418 172,04	1 260 597,37	1 418 172,04
v. 2022 valmistuneet investoinnit, tarkistusvastuu päättyy 31.12.2031	1 253 615,50	0,00	1 253 615,50	0,00
Arvonlisäveron palautusvastuu, kiinteistöinvestoinnit ²	9 151 999,36	9 899 940,39	9 151 999,36	9 899 940,39
Kiinteistöjen alkuperäisen luovutussopimuksen mukainen palautusvelvollisuus valtiolle				
Tanhuan (Kuhmoinen) kiinteistön myynti 3.3.2014. Palautusvastuu siirretty Männikkö kiinteistön saneeraukseen (Asikkala) OKM/15/511/2014 7.3.2016	490 000,00	490 000,00	490 000,00	490 000,00
Jokimaa (Lahti) 2,4 hehtaarin suuruinen määräalan myynti 27.6.2013. Palautusvastuu siirretty Jokimaa (Lahti) maneesikiinteistön saneeraukseen OKM/25/511/2013 7.3.2016	72 000,00	72 000,00	72 000,00	72 000,00
Kujalan (Lahti) 2,4 toimipisteen myynti 22.5.2014. Palautusvastuu siirretty Opintie 1 (Heinola) kiinteistön saneeraukseen OKM/16/511/2014 19.10.2016	519 000,00	519 000,00	519 000,00	519 000,00
Heinämaatien (Orimattila) kiinteistön myynti 30.10.2015. Palautusvastuu siirretty Opintie 1 (Heinola) kiinteistön saneeraukseen OKM/1/511/2016 12.9.2016	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00
Kiinteistöjen kauppahintojen palautusvastuu valtiolle yhteensä ³	1 231 000,00	1 231 000,00	1 231 000,00	1 231 000,00
Kynnyksellinen koronvaihtosopimus Pohjola Pankki Oyj (PHKKhall 158 § 26.8.2013)				
Kynnyksellinen koronvaihtosopimus on tehty kuntayhtymän lainasalkun korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi 8 miljoonan euron pääoma osalta. Suojaus kattaa näin osan kuntayhtymän taloussuunnitelman mukaisesta lainakannasta. 8 miljoonan euron ylittävän lainakannan korko määräytyy markkinakorkojen mukaan. Koronvaihtosopimuksella kuntayhtymän lainasalkun korko on 8 miljoonan euron osalta muutettu kiinteäksi 2,55 prosentin korkoksi 6 kuukauden euriborin ollessa korkeintaan 5 %. Koron ollessa yli 5 % kuntayhtymän maksama korko on 6 kuukauden euriborkorko vähennettynä yhdellä prosenttiyksiköllä. Koronvaihtosopimuksella kiinteäksi muutettu korko ei sisällä varsinaisten lainojen marginaalia. Korkotarkastelu tehdään aina korkojaksoittain 6 kk välein. Ensimmäinen taloussuunnitelman 2017 - 2019 mukainen laina nostettiin tammikuussa 2017. Nostettavan lainan ja koronvaihtosopimuksen pääomat vastaavat toisiaan. Loppuosa vuodelle 2017 budjetoidusta lainannostosta ylittää korkosuojauksen. Sopimus alkaa 27.12.2016 ja erääntyy 28.12.2026.				
Koronvaihtosopimuksen laskennallinen pääoma	8 000 000,00	8 000 000,00	8 000 000,00	8 000 000,00
Koronvaihtosopimuksen markkina-arvo 31.12. (pankin ilmoituksen mukaan) ⁴	85 412,59	-1 076 574,23	85 412,59	-1 076 574,23
josta:				
suojaavan osuus %	100,0 %	55,3 %	100,0 %	55,3 %
suojaavan osuus Euroa	85 412,59	-595 345,55	85 412,59	-595 345,55
Ei-suojaavan osuus %	57,9 %	44,7 %	57,9 %	44,7 %
Ei-suojaavan osuus Euroa	0,00	-481 228,68	0,00	-481 228,68
Pitkäaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyvät vastuut arvonlisäveroineen				
Rakennukset	177 367,64	176 203,20	177 367,64	176 203,20
Maa-alueet	15 297,78	15 234,38	15 297,78	15 234,38
Laitteet	782,40	1 527,68	782,40	1 527,68
Pitkäaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyvät vastuut arvonlisäveroineen	193 447,82	192 965,26	193 447,82	192 965,26

² Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennyksen tai palautuksen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (AVL 120 §). Palautusvastuuta määriteltäessä on otettu huomioon kaikki kiinteistöt myös ne, joiden osalta vastuun toteutuminen ei ole todennäköistä.

³ Opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeisiin (tilojen rakentaminen, peruskorjaus, osto) saatujen valtionosuuksien palautusvastuu, L opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 7:53 §. Palautusvastuu päättyy kun valtionavustuksen myöntämisestä on kulunut yli 15 vuotta.

⁴ Vuonna 2020 kynnyksellisen koronvaihtosopimuksen laskennallinen pääoma on ylittänyt kuntayhtymän lainasalkun pääoman hyvän maksuvalmiuden mahdollistamista ylimääräisistä lainanlyhennyksistä johtuen.

Lainapääoman ylittävältä osalta koronvaihtosopimus on käsiteltävä ei-suojaavana ja sopimuksen negatiivinen arvo kirjattava rahoituskuluksi ja pakolliseksi varaukseksi KPL 3:2.1 §:ssä tarkoitettua oikean ja riittävän kuvan antamiseksi. Ensimmäisen kerran tilinpäätöksessä 2020 ei suojaavaa osuutta vastaava koronvaihtosopimuksen negatiivinen markkina-arvo on kirjattu rahoituskuluksi ja pakolliseksi varaukseksi 467.651,79 euron edestä. Tilinpäätöksen 2021 hetkellä varauksen määrää on tarkistettu ja muutos 13 576,89 euron edestä on kirjattu kulukirjauksen lisäyksenä. Tilinpäätöksen 2022 hetkellä koronvaihtosopimuksen arvo on muuttunut positiiviseksi. Aiemmillä tilikausilla kirjatulle 481.228,68 euron pakolliselle varaukselle eo ole enää perustetta ja se on kirjattu tulosvaikutteisesti korkokulujen vähentämiseksi tilikaudelle 2022.

4.6 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

4.6.1 Henkilöstömäärä (Liitetieto 42)

Henkilöstön määrä 31.12.2022	Vakituiset	Määräaikaiset	Sivutoimiset	Yhteensä 31.12.2022*	Yhteensä 31.12.2021*
	henkilöstö	henkilöstö	henkilöstö	henkilöstö	henkilöstö
Vastuualueet					
Oppimis- ja koulutuspalvelut	461	51	24	512	530
Vastuualue 1 / Pedagoginen johtaminen, opiskelijapalvelut ja erityinen tuki, valmentava ja maahanmuuttajakoulutus, kansainvälisyys ja kilpailutoiminta	110	16			124
Vastuualue 2 / Tekniikan ja luonnonvara-alojen koulutuspalvelut	178	13	15		212
Vastuualue 3 / Palvelu-, hyvinvointi- ja kulttuurialojen koulutuspalvelut	151	19	8		172
Vastuualue 4 / Yritys- ja työelämäpalvelut	22	3	1		22
Oppilaitospalvelut	107	4		111	110
Kiinteistöpalvelut	44				44
Ravintolapalvelut	37	4			38
Tietohallintopalvelut	26				28
Johtamis- ja kehittämispalvelut	40	3		43	43
YHTEENSÄ	608	58	24	666	683

*Ei sisällä sivutoimisia

Henkilötyövuodet 31.12.2022	Teoreettinen 2022	Toteutunut 2022	Teoreettinen 2021	Toteutunut 2021
	htv	htv	htv	htv
Vastuualueet				
Oppimis- ja koulutuspalvelut	531,1	496,7	478,8	452,9
Vastuualue 1 / Pedagoginen johtaminen, opiskelijapalvelut ja erityinen tuki, valmentava ja maahanmuuttajakoulutus, kansainvälisyys ja kilpailutoiminta	125,6	114,6	85,1	80,1
Vastuualue 2 / Tekniikan ja luonnonvara-alojen koulutuspalvelut	206,1	200,4	213,5	201,0
Vastuualue 3 / Palvelu-, hyvinvointi- ja kulttuurialojen koulutuspalvelut	175,0	161,1	180,2	171,7
Vastuualue 4 / Yritys- ja työelämäpalvelut	24,4	20,6		
Oppilaitospalvelut	107,1	105,2	108,3	104,7
Kiinteistöpalvelut	42,2	41,8	43,2	43,2
Ravintolapalvelut	37,3	36,3	38,1	37,3
Tietohallintopalvelut	27,6	27,2	27,1	24,3
Johtamis- ja kehittämispalvelut	43,1	41,3	55,8	51,9
Yhteensä	681,2	643,2	643,7	607,9

4.6.2 Luottamushenkilön palkoista perityt ja puolueelle tilitetyt luottamushenkilömaksut (Liitetieto 44)

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
(Liitetieto 44)	2022	2021
Hämeen Sosiaalidemokraatit ry	2 347	3 621
Hämeen Kokoomus ry	1 078	2 767
Kokoomus	344	152
Hämeen vasemmistoliitto		34
Keskustan Päijät-Hämeen piiri	459	1 431
Lahden Perussuomalaiset	14	419
Perussuomalaisten Hämeen Piiri	527	95
Lahden Perussuomalaiset ry	378	68
Lahden Vihreät	135	608
Hämeen vihreät	270	81
Kristilliset	20	51
Lahden Kristillisdemokraatit ry		
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	5 571	9 324

4.6.3 Tilintarkastajan palkkiot (Liitetieto 45)

Tilintarkastajan palkkiot (Liitetieto 45) (sis.alv)	2022	2021
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	29 030,88	18 046,96
Tarkastuslautakunnan avustaminen	10 334,16	6 159,08
Muut palkkiot	0,00	0,00
Palkkiot yhteensä	39 365,04	24 206,04

4.7 Luettelo tilikaudella käytetyistä tilikirjoista

4.7.1 Käytetyt tilikirjat

Käytetyt tilikirjat	
Päiväkirja	konekielisenä /erikseen arkistoitu
Pääkirja	konekielisenä /erikseen arkistoitu
Kassakirjanpito	konekielisenä
Käyttöomaisuuskirjanpito	konekielisenä
Ostoreskontra	konekielisenä
Myyntireskontra	konekielisenä
Palkkakirjanpito	konekielisenä /erikseen arkistoitu
Varastokirjanpito	konekielisenä/erikseen arkistoitu
Konsernikirjanpito	tilinpäätöksessä paperitulosteina
Lainat (otto- ja antolainat)	konekielisenä/erikseen arkistoitu
Talousarviokirja	erikseen sidottu
Tasekirja	erikseen sidottu
Tase-erittelyt	erikseen arkistoitu

4.7.2 Käytetyt tositelajit

Käytetyt tositelajit	
Tositelaji	Tositelaji nimi
KLALKU	Konsernin alkusaldot
KLKIRJ	Konsernikirjaukset
ALKUSA	ALKUSA Alkusaldot
CPU	CPU CEEPOS-kassa
KOMTOS	KOMTOS Käyttöomaisuustositt
MATKAT	MATKAT Matkalaskut
MRP10	MRP10 MRP Laskulaji 10
MRP11	MRP11 MRP Laskulaji 11
MRP12	MRP12 MRP Laskulaji 12
MRP13	MRP13 MRP Laskulaji 13
MRP14	MRP14 MRP Laskulaji 14
MRP15	MRP15 MRP Laskulaji 15
MRP20	MRP20 MRP Laskulaji 20
MRP30	MRP30 MRP Laskulaji 30
MRP50	MRP50 MRP Laskulaji 50
MRPK	MRPK Luottotappio
MRPMAN	MRPMAN MRP Manuaalisuorituk
MRPMK	MRPMK MRP Kehotusmaksut
MRPVII	MRPVII MRP Viitesuoritukset
MUISAL	MUISAL Muistiotto ALV-tyhjen
MUISIS	MUISIS Muistio sisäinen
MUISRD	MUISRD Muistiotos. ulkoinen
MUIST1	MUIST1 Muistiotositteet 1
MUSSRD	MUSSRD Muistiotos sisäinen
OMAKSU	OMAKSU Ostoreskontra maksut
OSTORD	OSTORD Ostolaskut RD-portaa
PALKAT	PALKAT Palkkatositteet
PALKOH	PALKOH Palkk.kust. kohdenta
PALKOI	PALKOI Palkkatositt.oikaisu
PALKVA	PALKVA Lomapalkkavarauus
PANKKI	PANKKI Pankkien tiliotteet
WILMA	WILMA Opiskelijajärjestelm
VYÖR	VYÖR Vyörytys

4.8 Toiminnan ja strategian toteutumista kuvaavien mittareiden selitykset ja laskentakaavat

Ensisijaiset hakijat/aloituspaikat

Ensisijaiset hakijat/valinnan aloituspaikat kevään yhteishaussa (ammattilliset perustutkinnot).

Yhteishaun kautta aloittaneet

Yhteishaun kautta opiskelun aloittaneet. Mittari otetaan käyttöön v. 2023 aikana.

Jatkuvan haun kautta aloittaneet

Jatkuvan haun kautta opiskelun aloittaneet. Mittari otettu käyttöön v. 2020 aikana.

Opiskelijavuodet

Valtionosuusrahoitteisen koulutuksen opiskelijavuosi on 365 päivää, joiden aikana opiskelija osallistuu henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) mukaisesti oman osaamisen hankkimiseen ja vahvistamiseen.

Opiskelijavuodet avataan tarkemmin hakeutumis-/toteutusväylän mukaan.

Suoritettut tutkinnot

Suoritettujen perustutkintojen, ammattitutkintojen ja erikoisammattitutkintojen määrä.

Suoritettut tutkinnon osat

Suoritettujen perustutkintojen, ammattitutkintojen ja erikoisammattitutkintojen tutkinnon osien määrä.

Oppisopimusten määrät

Oppisopimusten määrä. Mittari otetaan käyttöön v. 2023 aikana.

Opinnoista eroaminen (ammattilliset perustutkinnot)

Eronneet opiskelijat, joiden tavoitteena on koko perustutkinto. Raportista on rajattu pois oppisopimuskoulutuksessa olevat opiskelijat, joiden oppisopimus on tehty koko opiskeluajalle. Raportoidaan ikäryhmittäin ns. negatiiviset eron syyt, jolloin opiskelijalla ei ole tiedossa jatkopolkua.

Toiminnan tuloksellisuutta ja strategian toteutumista kuvaavissa mittareissa opinnoista eronneiksi lasketaan seuraavien syiden takia eronneet opiskelijat (ns. negatiiviset erot):

- koulutuksen järjestämiseen liittyvät syyt
- henkilökohtaiset syyt
- terveydelliset syyt
- katsotaan eronneeksi
- opiskelijan kuolema
- muu syy

Toiminnan tuloksellisuutta ja strategian toteutumista kuvaavissa mittareissa ei lasketa eronneiksi opiskelijoita, jotka siirtyvät muuhun toisen asteen koulutukseen, korkeakouluun, muuhun koulutukseen, Koulutuskeskus Salpauksen sisällä suorittamaan toista tutkintoa tai muutokset työsuhteessa (oppisopimuksen purku). Eronneiksi ei myöskään lasketa opiskelijoita, jotka siirtyvät työpajalle, kuntoutukseen tai muihin sosiaali- ja terveysalan palveluihin tai työelämään.

Näistä syistä eronneiden määrää seurataan kuitenkin Tietovarastoraportoinnilla.

Erikseen raportoidaan oppisopimusten purkautuminen sekä oppisopimusopinnoista eroaminen. Mittarit otetaan käyttöön vuoden 2023 aikana.

Valmistuneiden työllistyminen

Työllistyneiden osuus (%) pohjautuu Opetushallituksen Vipunen-tietokannan tietoihin, jotka kuvaavat toisen asteen ammatillisen perustutkinnon tietyllä aikavälillä suorittaneiden pääasiallista toimintaa valitun vuoden lopussa. Tilastoissa on kahden vuoden viive. Tilastokeskuksen tilastot saadaan noin 1,5 vuoden viiveellä.

Jatko-opintoihin sijoittuminen, amk + yliopisto

Ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden sijoittuminen jatko-opintoihin, joissa tavoitteena ammattikorkeakoulu- tai yliopistotutkinto. Tiedot pohjautuvat Opetushallituksen Vipunen-tietokannan tietoihin.

Opiskelijapalaute

Opiskelijapalaute lasketaan valtakunnallisten Amis-palautteiden aloitusvaiheen kyselyjen ja päättövaiheen kyselyjen tulosten pohjalta. Laskennassa huomioidaan rahoituksen perusteena käytettävien palautekysymysten vastausten keskiarvo sekä vastausprosentit. Vastausprosentit otetaan käyttöön v. 2023 aikana.

Työelämäpalaute

Työelämäpalautteet lasketaan valtakunnallisten palautekyselyjen (työpaikkaohjaaja ja työpaikka) kyselyjen tulosten pohjalta. Laskennassa huomioidaan rahoituksen perusteena käytettävien palautekysymysten vastausten keskiarvo sekä vastausprosentit. Keskiarvomittari otettu käyttöön v. 2021 valtakunnallisen aikataulun mukaisesti. Vastausprosentit otetaan käyttöön v. 2023 aikana.

5 MUUT ERIYTETYT LASKELMAT

5.1 Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän kilpailulain 30 d §:n edellyttämä tuloslaskelma kuntayhtymän taloudellisesta toiminnasta, joka tapahtuu kilpailutilanteessa markkinoilla

KILPAILULAIN 30 D §:N EDELLYTTÄMÄ ERIYTETTY TULOSLASKELMA

1.000 €

	2022	2021
Toimintatuotot	1 756	1 461
Myyntituotot	1 667	1 365
Maksutuotot	0	0
Tuet ja avustukset	0	0
Vuokratuotot	71	79
Muut tuotot	17	17
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Toimintakulut	-1 256	-1 131
Henkilöstökulut	-871	-756
Palveluiden ostot	-32	-20
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-336	-300
Avustukset	0	0
Muut kulut	-16	-55
Toimintakate	500	329
Korkotuotot	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0
Korkokulut	0	0
Muut rahoituskulut	-0	-0
Vuosikate	500	330
Suunnitelman mukaiset poistot	-44	-36
Tilikauden tulos	456	294
Vyörytyserät	-202	-142
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	254	152

Eriytetty tuloslaskelma sisältää kilpailulain 30 d:n eriyttämisen edellyttämät kuntayhtymän taloudelliset toiminnot, jotka tapahtuvat kilpailutilanteessa markkinoilla. Tällaisiksi toiminnoiksi on tunnistettu:

- Ei-tutkintoon tähtäävien koulutus- ja tukipalveluiden myynti Salpaus-Palvelu Oy:lle
- Ravitsemispalveluiden henkilökunnalle ja ulkopuolisille aterioiden myynti
- Muuhun kuin yleiseen tai yleishyödylliseen tarkoitukseen kiinteistöjen vuokraus

Tuloslaskelmassa on otettu huomioon sekä vahvistetun kirjanpidon lukuja että toimintoihin kohdistuvia kustannuslaskennallisia vyörytyksiä.

6 Tilinpäätöksen 2022 allekirjoitukset

Martti Tokola, toimitusjohtaja

Päivi Saarelainen, rehtori

Koulutuskeskus Salpaus –kuntayhtymän hallitus

Jetta Laakso, puheenjohtaja

Niina Varjo, varapuheenjohtaja

Minna Halme

Antti Laaksonen

Oona Löytänen

Jouni Nurminen

Jukka Pietiläinen

Jouko Rajajärvi

Toni Seppälä

Merja Vahter

Tiina Vainio / Riitta Vuori

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Lahdessa päivänä kuuta 2023

BDO Auditor Oy

Toimintamalli

Tarkastuslautakunta

Yhtymäkokous

Opiskelijan oikeusturvatoimikunta

Yhtymähallitus

Palvelualojen sekä Tekniikan ja luonnonvara-alojen
koulutusneuvottelukunnat

Martti Tokola, toimitusjohtaja Päivi Saarelainen, rehtori

Johtamis-, kehittämis- ja oppilaitospalvelut

Martti Tokola, toimitusjohtaja

Hallinto ja johtaminen

toimitusjohtaja ja rehtori

Henkilöstö- ja kehittämispalvelut

henkilöstö- ja kehittämisjohtaja

Talouspalvelut

taluspäällikkö

Viestintä- ja markkinointipalvelut

markkinointi- ja viestintäpäällikkö

Kiinteistöpalvelut

teknisen palvelun päällikkö

Tietohallintopalvelut

tietohallintojohtaja

Ravintolapalvelut

opetusalapäällikkö

Oppimis- ja koulutuspalvelut

Päivi Saarelainen, rehtori

Pedagoginen johtaminen, opiskelijapalvelut ja erityinen tuki, valmentava- ja maahanmuuttajakoulutus,
kansainvälisyys ja kilpailutoiminta,
Seija Katajisto, vararehtori

Tekniikan ja liikenteen alat, luonnonvara-alat, kulttuurialat

Risto Salmela,
opetusalojohtaja

Hyvinvoinnin alat, kaupan ja hallinnon alat, matkailu-, ravitsemis- ja elintarvikealat, kulttuurialat

Merja Tirkkonen,
opetusalojohtaja

Yritys- ja työelämäpalvelut

Henna Erkamo,
opetusalojohtaja

opetusalapäälliköt, opiskelijapalvelupäällikkö, opetuspalvelupäällikkö,
opettajat ja opinto-ohjaajat

Työelämäkaltaiset oppimisympäristöt

autokorjaamot, Kauneustalo, opetusmyymälät, talotyömaat,
Kulinaaritalo, Ravintola Haave ja muut ravintolat,
opetusmaatila ja -talli, Koira- ja kissahoitola Tassula,
Kiinteistöpalvelut, TOP-IT ja muut Oppilaitospalveluiden yksiköt

salpaus
palvelut Oy

Koulutuskeskus Salpaus
-kuntayhtymän tytäryhtiö